

Bundesministerium
für Umwelt, Naturschutz
und Reaktorsicherheit

Odbor za preverjanje
Alpske konvencije

ImplAlp/2004/3/6/1 Rev.1
7.7.2004
(or.de)

Format poročila

Vprašalnik

Osnutek
Vprašalnik

**Standardizirana struktura, ki naj bi pogodbenicam koristila za osnovo pri
njihovem periodičnem poročanju, v skladu s
sklepom VII/4 Alpske konference**

Vsebina

Napotki za izpolnjevanje vprašalnika	1
Okrajšave	2
Podatki o izvoru in pripravi poročila	3
1. DEL: SPLOŠNI DEL	5
A. Uvod	6
B. Splošne obveznosti iz Alpske konvencije	11
I. 2. odst. 2. člena črka a AK – Splošne obveznosti na področju prebivalstva in kulture	11
II. 2. odst. 2. člena črka b AK – Splošne obveznosti na področju urejanja prostora in trajnostnega razvoja	14
III. 2. odst. 2. člena črka c AK – Splošne obveznosti na področju varstva zraka	24
IV. 2. odst. 2. člena črka d AK – Splošne obveznosti na področju varstva tal	30
V. 2. odst. 2. člena črka e AK – Splošne obveznosti na področju vodnega režima	36
VI. 2. odst. 2. člena črka f AK – Splošne obveznosti na področju varstva narave in urejanja krajine	41
VII. 2. odst. 2. člena črka g AK – Splošne obveznosti na področju hribovskega kmetijstva	47
VIII. 2. odst. 2. člena črka h AK – Splošne obveznosti na področju gorskega gozda	52
IX. 2. odst. 2. člena črka i AK – Splošne obveznosti na področju turizma in prostega časa	56
X. 2. odst. 2. člena črka j AK – Splošne obveznosti na področju prometa	59
XI. 2. odst. 2. člena črka k AK – Splošne obveznosti na področju energije	70
XII. 2. odst. 2. člena črka l AK – Splošne obveznosti na področju ravnanja z odpadki	75
C. Obveznosti iz Alpske konvencije, ki veljajo za vse izvedbene protokole	79
D. Dodatna vprašanja	88
2 DEL: POSEBEN DEL V ZVEZI S POSEBNIMI OBVEZNOSTMI IZ PROTOKOLOV	90
A. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju urejanja prostora in trajnostnega razvoja (Protokol z dne 20.12.1994)	90
B. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju varstva tal (Protokol z dne 16.10.1998)	103
C. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju varstva narave in urejanja krajine (Protokol z dne 20.12.1994)	124
D. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju hribovskega kmetijstva (Protokol z dne 20.12.1994)	151
E. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju gorskega gozda (Protokol z dne 27.2.1996)	171
F. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju turizma (Protokol z dne 16.10.1998)	170
G. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju prometa (Protokol z dne 31.10.2000)	199
H. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju energije (Protokol z dne 16.10.1998)	208

Napotki za izpolnjevanje vprašalnika

Vprašanja, na katera je potrebno odgovoriti, so na sivem ozadju. Pri vprašanjih, na katera je potrebno odgovoriti s križcem, bi se morali načelno izogibati dodatnim tekstovnim komentarjem. Pri posameznih vprašanjih je, na primer zaradi regionalnih ali občinskih posebnosti, lahko smotrno, da se na vprašanje odgovori fleksibilneje, in ne samo s križcem pri enem izmed ponujenih možnih odgovorov. Če pa bi se pri izpolnjevanju vprašalnika vseeno pojavile težave, skušajte čim bolje odgovoriti na vsakokratno vprašanje. Na takšne težave lahko nato opozorite v rubriki „Prostor za morebitne dodatne opombe“.

Odgovori v vprašalniku bi morali posredovati čim obsežnejši pregled udejanjanja Alpske konvencije in njenih protokolov.

Formulacija vprašalnika sledi načelno formulacijam Alpske konvencije in njenih protokolov. Vprašanja, ki se nahajajo v vprašalniku, ne spreminjajo obveznosti, ki za pogodbenice izhajajo iz Alpske konvencije in njenih protokolov.

Informacije, ki jih pogodbenica, ki izpolnjuje vprašalnik, uvršča med zaupne, je potrebno pri izpolnjevanju vprašalnika označiti kot takšne.

Vprašanja se nanašajo vedno na pogodbenico, ki izpolnjuje vprašalnik, in na njeno območje oziroma na alpski prostor na njenem območju. Za alpski prostor se smatra območje veljavnosti Alpske konvencije v skladu s 1. členom Alpske konvencije.

Pogodbenica, ki izpolnjuje vprašalnik, se v vprašalniku navaja kot „dežela“. Zaradi poenostavitve smo se odpovedali posebni oznaki za Evropsko skupnost. Oznaka „dežela“ velja za potrebe tega vprašalnika ustrezno tudi za Evropsko skupnost.

Okrajšave

Uporabljajo se naslednje okrajšave:

AK	Konvencija o varstvu Alp (Alpska konvencija)
Protokol Hribovsko kmetijstvo	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju hribovskega kmetijstva
Protokol Gorski gozd	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju gorskega gozda
Protokol Varstvo tal	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju varstva tal
Protokol Energija	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju energije
Protokol Varstvo narave in urejanje krajine	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju varstva narave in urejanja krajine
Protokol Urejanje prostora in trajnostni razvoj	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju urejanja prostora in trajnostnega razvoja
Protokol Turizem	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju turizma
Protokol Promet	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju prometa

Podatki o izvoru in pripravi poročila

Ime pogodbenice	Republika Avstrija
-----------------	--------------------

Navedite nacionalni kontaktni organ:	
Ime nacionalnega kontaktnega organa	Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo Oddelek V/9
Ime in naziv odgovorne osebe	dr. Ewald Galle
Naslov	Stubenbastei 5 A-1010 Wien
Telefonska številka	++43 (0) 1 51522/1617
Številka faksa	++43 (0) 1 51522/7626 ali 7624
Elektronski naslov	ewald.galle@lebensministerium.at

Podpis osebe, odgovorne za oddajo poročila	dr. Ewald Galle
Datum oddaje poročila	

Navedite sodelujoče ustanove (npr. nevladne organizacije, teritorialne skupnosti, znanstvene ustanove).
Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo; Zvezni urad za okolje, d.o.o.; Zvezna ustanova za vprašanja hribovskih kmetov;

Zvezno ministrstvo za gospodarstvo in delo;

Zvezno ministrstvo za promet, inovacije in tehnologijo;

Zvezno ministrstvo za socialno varnost, medgeneracijske odnose in zaščito potrošnikov;

Urad gradiščanske deželne vlade, oddelek 5/III, Europaplatz 1, A-7000 Eisenstadt;

Urad koroške deželne vlade;

Urad tirolske deželne vlade;

Urad gornjeavstrijske deželne vlade;

Urad štajerske deželne vlade;

Urad spodnjeavstrijske deželne vlade;

Urad salzburške deželne vlade;

Urad vorarlberške deželne vlade;

Avstrijska konferenca za urejanje prostora, sekretariat pri Uradu zveznega kanclerja;

Pisarna Alpske konvencije pri CIPRI Avstrija;

1. del: Splošni del

Opomba: Na vprašanja v Splošnem delu morajo odgovoriti vse pogodbenice Alpske konvencije.

Navedite pri protokolih, katerih pogodbenica je vaša dežela, datum ratifikacije (oziroma sprejetja ali odobritve) in datum pričetka veljave ustreznega protokola/ustreznih protokolov v vaši deželi. (Datum navedite kot v naslednjem primeru: 01. januar 2003)

Ime protokola	Ratifikacija ¹ dne	Velja od
Protokol Urejanje prostora in trajnostni razvoj	10. julij 2002	18. december 2002
Protokol Varstvo tal	10. julij 2002	18. december 2002
Protokol Varstvo narave in urejanje krajine	10. julij 2002	18. december 2002
Protokol Hribovsko kmetijstvo	10. julij 2002	18. december 2002
Protokol Gorski gozd	10. julij 2002	18. december 2002
Protokol Turizem	10. julij 2002	18. december 2002
Protokol Promet	10. julij 2002	18. december 2002
Protokol Energija	10. julij 2002	18. december 2002
Protokol Reševanje sporov	10. julij 2002	18. december 2002

Če vsi protokoli še niso bili ratificirani², navedite zakaj in kdaj je mogoče pričakovati ratifikacijo nadaljnjih protokolov.

--

¹ Oziroma sprejetje ali odobritev.

² Oziroma sprejeti ali odobreni.

A. Uvod

1. Kakšen je delež (v %) alpskega prostora v celotni površini vaše dežele?	64,71% ³
--	---------------------

2. Kakšen je bruto domači proizvod vaše dežele v alpskem prostoru?	79.500 milj. evrov ⁴
--	---------------------------------------

3. Kakšen je delež (v %) bruto domačega proizvoda v alpskem prostoru vaše dežele v celotnem bruto domačem proizvodu vaše dežele?	37,4% ⁵
--	--------------------

4. Kakšen je pomen Alpske konvencije in njenih protokolov za vašo deželo?
<p>Alpska konvencija in njeni izvedbeni protokoli ne predstavljajo ledine samo za Avstrijo, saj določa mednarodno obvezujoče okvirne pogoje za makroprostor in s tem omogoča okolju prijazno gospodarjenje in življenje v alpskem loku, na temelju zasnove trajnostnega gospodarjenja, ravnovesja med ekonomijo, ekologijo in socialno razsežnostjo.</p> <p>Področja, ki so na prvi pogled v protislovju, se združujejo v skupnem in konsistentnem opredeljevanju ciljev, s tem pa se vzpostavlja interdisciplinarna ureditev za makroekosistem.</p> <p>Posebnost se kaže v Avstriji že v parlamentarnem postopku dovoljevanja, kjer so bili v nasprotju z Okvirno konvencijo vsi izvedbeni protokoli sprejeti brez izrecnega izpolnitvenega pridržka. Posledica tega pa je, da so ti protokoli notranjedržavno dobili neposredno veljavnost in jih morata tako zakonodajalec, kot tudi izvršna oblast upoštevati, če so za to primerni. V vmesnem času pa številne uradne odločitve, prav tako kot za Alpe specifični projekti, pričajo o tem, kako močno so Alpska konvencija in predvsem njeni protokoli vključeni v posamezne</p>

³ 40% avstrijskega prebivalstva živi v avstrijskem območju Alpske konvencije.

⁴ BDP se zaradi metodološke omejitve geografske pripadnosti gospodarske zmogljivosti v Avstriji načelno računa le do ravni SKTE3 kot najmanjše prostorske enote. Manjša prostorska razmejitev Alpske konvencije na občinsko raven zahteva sorazmerno alokacijo za tista SKTE3 območja, ki so le delno uvrščena v območje Alpske konvencije. V tem izračunu je bilo to narejeno z dodelitvijo na osnovi deleža prebivalstva v teh SKTE3 območjih.

⁵ V primerjavi z BDP Avstrije doseže BDP v alpskem prostoru 37,4%-ni delež (79.544 milj. evrov BDP v alpskem prostoru; 212.511 milj. evrov BDP v Avstriji). Izračuni kažejo rahlo porast v obdobju 1995 do 2001 (od okoli 37,1% na nazadnje približno 37,4%).

V primerjavi z deležem prebivalstva (3,248.000) okoli 40,4% se s tem dosega gospodarska zmogljivost, ki je nekaj pod deležem prebivalstva.

postopke odločanja.

Smo pa še daleč od tega, da bi izčrpali ves potencial Alpske konvencije in od pogodbenic in njihovega prihodnjega sodelovanja bo odvisno, ali se bodo vse te možnosti in opcije tudi izkoristile, da bi ohranili gospodarski, kulturni in življenjski prostor „Alpe“, ki bo sposoben preživeti.

5. Ali obstajajo sodne in upravne odločitve, ki se nanašajo na Alpsko konvencijo in protokole, ki jih je vaša dežela ratificirala (oziroma pravni predpisi, ki uresničujejo obveznosti iz njih)?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

Če je odgovor da, navedite pravna področja, na katerih so sprejeli takšne odločitve, in nekaj zglednih odločitev.

V Avstriji obstaja že precej uradnih in sodnih odločitev, ki se nanašajo na Alpsko konvencijo in na protokole, ki jih je Avstrija ratificirala. Pri tem pa je seveda potrebno upoštevati, da se ta vrsta pravnega udejanjanja do sedaj osredotoča v glavnem na zvezno deželo Tirolsko. Tako so na Tirolskem v letu 2004 sprejeli na ožjem področju varstva okolja okoli 90 odločitev, povezanih z Alpsko konvencijo ali izvedbenimi protokoli. V letu 2005 pa so do začetka julija sprejeli 35 odločitev.

Kot primer navajamo nekaj odločitev iz različnih protokolov:

- Sklep Ustavnega sodišča z dne 22.09.2003 (B 1049/03-4). 14. člen Protokola Varstvo tal („labilna območja“) ter načelo domneve neposredne uporabe mednarodnopravnih določil sta bila predmet postopka.
- Sklep okoljskega senata z dne 22.3.2004 (US 6B/2003/8-57): Zavrnitev prošnje za razširitev smučarskega območja Mutterer Alm – Axamer Lizum na temelju 1. odst. 14. člena Protokola Varstvo tal („labilna območja“).
- Sodba upravnega sodišča z dne 8. junija 2005 /št. ZI 2004/03/0116-10 v pritožbenem postopku proti zgoraj navedenemu sklepu okoljskega senata z dne 22.3.2004 (US 6B/2003/8-57) v postopku „Razširitev smučarskega območja Mutterer Alm – Axamer Lizum“; potrditev sklepa okoljskega senata;
- Odločitev Tirolske deželne vlade o pritožbi z dne 10.06.2003 na temelju 3. odst. 6. člena Protokola Turizem (Skrbeti morajo za uravnoteženost med intenzivnimi in ekstenzivnimi oblikami turizma). Zavrnitev prošnje za okoli 6 voženj z 8 snežnimi vozili in prevoz okoli 500 smučarjev na dan na vrh gore Piz Val Gronda, saj bi poleg območja Ischgl-Idalpe, ki se zelo intenzivno koristi za turizem, hrup in smrad

negativno vplivala tudi na sosednje območje okoli Heidelberger Hütte z ekstenzivno rabo, kar bi tudi negativno vplivalo na značilno podobo krajine.

- Sklep okrajnega glavarstva Kitzbühel z dne 27.1.2004: Zavrnitev prošnje za pridobitev naravovarstveno-pravnega dovoljenja za prepustitev zemljišča za motorizirani šport (državno prvenstvo v vožnji z motornimi sanmi v «Snow Crossu»; tekmovanje z motornimi sanmi Ski-Doo) na temelju 3. odst. 6. člena in 1. ter 2. odst. 15. člena Protokola Turizem.
- Odločitev Tirolske deželne vlade o pritožbi z dne 6.10.2004, s katero je zavrnil priziv zoper odklonitev prošnje za naravovarstveno-pravno in gozdarsko-pravno dovoljenje za krčenje borovega loga na suhem rastišču za gradbišča kot neutemeljen. Odločitev temelji na 2. odst. 7. člena Protokola Varstvo tal, ki predvideva omejitev trajne izgube tal in porabe tal za gradnjo, ki varčuje s površinami in ne škoduje tlem. Poleg tega so se za utemeljitev poslužili tudi Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj, saj si tudi ta prizadeva za pravočasno usklajevanje rabe prostora z okoljskimi cilji in zahtevami ter za varčno in okolju prijazno rabo prostorskih virov, predvsem tal.
- Odločitev Tirolske deželne vlade o pritožbi z dne 1.9.2004, s katero je zavrnila priziv zoper odklonitev prošnje za naravovarstveno-pravno dovoljenje za tekmovanje v motokrosu na območju spodnje postaje žičnice Ehrwalder Almbahn kot neutemeljen. Odločitev je temeljila na 2. odst. 15. člena Protokola Turizem, po katerem je potrebno skrajno omejiti motorizirani šport ali ga po potrebi tudi prepovedati, razen če pristojni organi za to opredelijo določena območja.
- Sklep Tirolske deželne vlade z dne 23.8.2004, s katerim je zavrnil naravovarstveno-pravno dovoljenje za rekonstrukcijo elektrarne «Kalserbach – zgornja elektrarna v verigi z dovajanjem vode iz potoka Ködnitzbach» glede na 7. člen (zagotavljanje prehodnosti za živali) Protokola Energija.
- Naravovarstveno-pravno dovoljenje Tirolske deželne vlade z dne 23.8.2004 za hidroelektrarno Schwarzach-Hopfgarten-Huben, v katerem so glede na 7. člen Protokola Energija opredelili dodatne pogoje, ki zahtevajo gradnjo ribje steze in predpisujejo minimalen pretok vode.
- Odločitev Tirolske deželne vlade o pritožbi z dne 4.11.2004, s katero je zavrnil priziv zoper odklonitev prošnje za naravovarstveno-pravno dovoljenje za površinski odkop zemljine (pridobivanje proda) kot neutemeljen. Odklonitev izdaje dovoljenja je temeljila na 2. in 3. odst. 1. člena (Ohranitev naravnih funkcij tal) in 8. člena Protokola Varstvo tal (Varčna uporaba rudnega bogastva).
- Oziroma iz Štajerske: sklep Urada štajerske deželne vlade z dne 5.12.2003: Predpis ukrepov za opustitev rabe, vključno z renaturacijo opuščenih površin z domorodnimi rastlinskimi vrstami v skladu z 2. odst. 12. člena Protokola Turizem.

- Sklep Tirolske deželne vlade z dne 02.03.2007, s katerim zavrača naravovarstveno-pravno dovoljenje za širitev naprave za zasneževanje Hopfgarten, zlasti vzpostavitev, obstoj in obratovanje akumulacijskega ribnika Kälbersalve ter vseh spremljajočih naprav, za katerega je zaprosilo žičniško podjetje »Bergbahnen Hohe Salve GesmbH & Co KG Hopfgarten-Itter-Kelchsau-Wörgl«, v skladu s 1. odstavkom 9. člena Protokola Varstvo tal. Če je posledica načrtovanega ukrepa (v tem primeru: vzpostavitev akumulacijskega ribnika) popolna odstranitev prizadetega barja v izmeri približno 1 hektarja, celo dodatna zahteva, da se izvedejo kompenzacijski ukrepi, ne zmanjšuje masivnega posega v naravo v obsegu, ki bi bil iz naravoslovnega vidika sprejemljiv (zlasti v primeru, če obstaja za načrtovani projekt le majhen javni interes).
- Sklep Tirolske deželne vlade z dne 28.03.2008, s katerim je zavrnila naravovarstveno-pravno dovoljenje za izgradnjo in obratovanje hidroelektrarne »Schwarzach-Mariahilf«, za katero je zaprosila občina St. Jakob v Defereggenu, z upoštevanjem 7. člena Protokola o izvajanju Alpske konvencije na področju energije.
- Naravovarstveno-pravni odobritveni sklep Tirolske deželne vlade z dne 17.09.2007, ki pa vsebuje glede na 2. odst. 12. člena in 14. člen Protokola Turizem ter 1. odst. 13. člena Protokola Promet dodatne zahteve oziroma dodatna določila.
- Sklep Tirolske deželne vlade z dne 13.02.2008, s katerimi je zavrnila zahtevano naravovarstveno-pravno dovoljenje za izgradnjo hidroelektrarne Winnebach v skladu s 7. členom Protokola Energija.
- Sklep Tirolske deželne vlade z dne 05.10.2007, s katerim je žičniškemu podjetju »Zeller Bergbahnen Zillertal GmbH & Co KG« dodelila naravovarstveno-pravno dovoljenje za postavitve osemsedežne krožne gondolske žičnice Wiesenalmbahn ob upoštevanju 14. člena Protokola Turizem in 1. odst. 13. člena Protokola Promet. Pri gradnji žičnice je potrebno upoštevati 14. člen Protokola Turizem in 13. člen Protokola Promet z udejanjanjem dodatnih zahtev v spremljajočih določilih.
- Sklep Tirolske deželne vlade z dne 01.04.2009, s katerim je zavrnila zahtevek za dodelitev naravovarstveno-pravnega dovoljenja za vzpostavitev in obratovanje hidroelektrarne Stalleralmbach v skladu s 7. členom Protokola Energija in odrekla izdajo zahtevanega dovoljenja.

Čeprav je potrebno Alpsko konvencijo upoštevati v upravnih postopkih, pa v praksi ni vedno tako. Pogosto se ocenjuje, da status Alpske konvencije pravno ni neoporečen in da posamezna določila niso dovolj oprijemljiva. Kot primer navajamo razširitev kamnoloma na območju Dunajskega gozda.

6. Na kratko opišite, kaj ste do sedaj storili in kaj načrtujete za spodbujanje uresničevanja ciljev Alpske konvencije in protokolov, ki veljajo v vaši deželi?

(Tukaj lahko poročate tudi o drugih splošnih dejavnostih, ki so povezane z Alpsko konvencijo, vendar presegajo obveznosti iz Alpske konvencije, ali pa o dejavnostih in

programih, ki spodbujajo uresničevanje ciljev Alpske konvencije zunaj vaše dežele.)

- Z navodili podrejenim organom, npr. z odloki;
- Z informativnimi prireditvami, npr. „Geoforum Umhausen“;
- Zavarovanje ogroženih življenjskih prostorov in vrst z opredeljevanjem ustreznih zavarovanih območij (naravovarstveno območje, območje zavarovane krajine, Natura 2000);
- V *spodnjeavstrijski* deželni upravi so bili sektorji, ki jih zadeva Alpska konvencija, obveščeni o razvoju v zvezi z Alpsko konvencijo; te sektorje smo vključili tudi v aktualno poročanje.
- **Štajerska deželna vlada preverja upoštevanje ciljev Alpske konvencije v okviru svoje funkcije nadzornega organa. Te cilje morajo občine upoštevati pri izvajanju lokalnega prostorskega načrtovanja.**
- Publikacije/informativno gradivo: npr. Alpska konvencija – Priročnik za udejanjanje (okvirni pogoji, navodila in praktični predlogi za udejanjanje Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov), strokovna revija »Alpska konvencija – trajnostni razvoj za Alpe« (Strokovni magazin CIPRE Avstrija o aktualnem nacionalnem razvoju Alpske konvencije), Vademecum Alpska konvencija
- Projekti, omrežja in pobude za udejanjanje Alpske konvencije: projekt pohodniške poti »Via Alpina«, omrežje občin »Povezanost v Alpah«, vsakoletni izbor alpskega mesta, projekt »Alpinistične vasi«, projekt »Krepitev Alpske konvencije v Spodnji Avstriji«, baza pravnih podatkov k Alpski konvenciji in servisna služba Alpske konvencije
- Prireditve: npr. CIPRA Avstrija – Strokovni simpozij o pravni implementaciji Alpske konvencije

Prostor za morebitne dodatne opombe:

B. Splošne obveznosti iz Alpske konvencije

I. 2. odst. 2. člena črka a AK – Splošne obveznosti na področju prebivalstva in kulture

2. odst. 2. člena črka a AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za doseg ciljev, ki so navedeni v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih:

a) Prebivalstvo in kultura – s ciljem spoštovanja, ohranjanja in podpiranja kulturne in družbene samobitnosti avtohtonega prebivalstva ter zagotavljanja njegove življenjske osnove, še posebno poselitve in gospodarskega razvoja, ki sta znosna okolju ter pospeševanja medsebojnega razumevanja in partnerskega vedenja med alpskim in zunajalpskim prebivalstvom“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitev 2. odst. 2. člena črka a AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Na Tirolskem koristi cela vrsta predpisov udejanjanju 2. odst. 2. člena črka a Alpske konvencije. Izrecno je potrebno navesti Tirolski deželni zakon o urejanju zemljišč, Tirolski zakon o naseljevanju v kmetijskih območjih, Tirolski zakon o varstvu planinskih pašnikov, Zakon o služnosti uporabe gozda in paše, Deželni zakon o transportnih poteh in progah za žičnice ali Tirolski zakon o prometu z zemljišči. Ti zakoni predstavljajo samo majhen izsek iz pravnih predpisov, ki koristijo udejanjanju navedenega člena.

Za *Gornjo Avstrijo* je potrebno omeniti Gornjeavstrijski zakon o urejanju prostora ter Gornjeavstrijski deželni program urejanja prostora.

V *Spodnji Avstriji* se Alpska konvencija omenja v Spodnjeavstrijski zasnovi prostorskega razvoja. Zasnova prostorskega razvoja, ki je bila sprejeta in objavljena v letu 2004, ni pravni dokument v pravem smislu, temveč usmeritev oziroma strateški instrument.

Koroška: 2. člen Koroškega zakona o urejanju prostora, poleg tega se določila 2. odst. 2. člena črka a Alpske konvencije udejanjajo tudi v Koroškem zakonu o pospeševanju kulture 2001.

Vorarlberg: Vorarlberški zakon o prostorskem načrtovanju, Deželni uradni list št. 39/1996 v verziji Deželni uradni list št. 6/2004, 2. in 3. odstavek 2. člena.

Za gozdarsko-kulturno področje je potrebno omeniti poleg tega tudi naslednje pravne predpise:

1. in 2. odstavek 1. člena Avstrijskega zakona o gozdovih v veljavni verziji (“... zavarovanje multifunkcionalnega delovanja gozda ... med drugim za rekreacijo; zavarovanje trajnostnega gospodarjenja z gozdom, da bi med drugimi optimalno izpolnili tudi “ekonomske in družbene funkcije”). Iz II. dela Zakona o gozdovih je potrebno omeniti predvsem instrument “sektorskega načrta za gozd” (10. člen) – (velja smiselno tudi za 2. odst. črka b – urejanje prostora); do sedaj

začeti pilotni projekti koristijo sistematičnemu in predvsem v prakso usmerjenemu prikazu kulturnih potencialov, zmogljivosti in ukrepov pri izbranih lokacijah obratov in regijah ter povezujejo gozdarsko-kulturne cilje s turističnimi in pedagoškimi cilji.

Praviloma pa se pravni predpisi ne sklicujejo neposredno na Alpsko konvencijo.

Štajerska: Štajerski zakon o urejanju prostora iz leta 1974 v veljavni verziji se v 7. odst. 3. člena sklicuje na Alpsko konvencijo. Zahteva se upoštevanje njenih ciljev pri pripravi in spremembi načrtov in programov. V skladu z 9. odst. 29. člena št. 5 Štajerskega zakona o urejanju prostora mora deželna vlada, če se pri občinskih načrtih urejanja prostora, za katere je obvezno dovoljenje, teh ciljev ne upošteva, le-te zavrniti.

2. Kakšne ukrepe ste sprejeli za spoštovanje, ohranitev in/ali spodbujanje kulturne in družbene samobitnosti stalnega prebivalstva v Alpah?

Na tem področju sprejemajo številne ukrepe.

Vendar pa ne gre za specifične ukrepe. Iste ukrepe sprejemajo za alpski in zunajalpski prostor.

3. Kakšne ukrepe ste sprejeli za zagotavljanje eksistenčnih osnov stalnega prebivalstva v Alpah, predvsem za okoljsko sprejemljivo poseljevanje in gospodarski razvoj?

Sem sodi predvsem cela vrsta subvencijskih programov v okviru *Tirolskega* zakona o urejanju prostora.

V skladu z *Gornjeavstrijskim* zakonom o urejanju prostora se poselitev omejuje na za to primerne površine. To omogoča priprava lokalnih razvojnih zasnov in načrtov namenske rabe površin na ravni občin. Presoja se vpliv projektov na prostor.

V *Spodnji Avstriji* ne sprejemajo posebnih ukrepov. Veljajo enaki ukrepi kot za zunajalpski prostor. Enako velja za *Štajersko*.

Na zvezni ravni vsako leto 2 prireditvi o »gozdu + kulturi« z izbranimi tenatskimi težišči, predvsem za krepitev regionalne identitete, za povečanje ustvarjanja vrednosti v (zapostavljenih) hribovskih območjih, za strokovno kakovostno informiranje; poleg razvoja inovativnih turistično-kulturnih storitev/proizvodov v gozdnogospodarskem okolju si prizadevajo za povezovanje s cilji zadevnih mednarodnih dogovorov (med drugim Konvencija UNESCO o varstvu nematerialne kulturne dediščine);

4. Kakšne ukrepe ste sprejeli za spodbujanje medsebojnega razumevanja in partnerskega odnosa

med alpskim in zunajalpskim prebivalstvom?

Priprava in uspešna prva izvedba »Certifikacijskega tečaja gozd + kultura«: Udeleženci tega v Evropi enkratnega tečaja pripravijo projekt, natančno prilagojen regionalnim in podjetniškim danostim ter nato izvajajo na kraju samem posamezne aktivnosti (utemeljeno informiranje otrok v šolah in gostov, revitalizacija, kakovostni dogodki s področja gozdne kulture, itd.), praviloma v sodelovanju s partnerji iz regije (iz programa LEADER in/ali turističnimi akterji, muzeji, izobraževalnimi ustanovami).

Subvencioniranje in udeležanje regionalnega razvoja v prostorskih enotah, ki zavzemajo tako alpska, kot tudi zunajalpska območja.

Posebnih ukrepov za pospeševanje v smislu 4. vprašanja pa ne sprejemajo.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

II. 2. odst. 2. člena črka b AK – Splošne obveznosti na področju urejanja prostora in trajnostnega razvoja

2. odst. 2. člena črka b AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za dosego ciljev, navedenih v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

b) Prostorsko načrtovanje – s ciljem zagotavljanja varčne in preudarne rabe ter zdravega usklajenega razvoja celostnega prostora. Pri tem se posebej upošteva nevarnosti naravnih katastrof, preprečuje preveliko ali premajhno rabo ter ohranja oziroma obnavlja naravne življenjske prostore. Zato sta potrebni celovita spoznava in ocena potreb po rabi, daljnovidno integralno načrtovanje in določitev iz tega izhajajočih ukrepov“.

1. Navedite pravne predpise, ki udeležujejo določitev 2. odst. 2. člena črka b AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udeležujejo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Evropsko urejanje prostora in prostorsko načrtovanje sta usmerjena tako v urejanje, kot tudi v razvoj. Izhajajoč iz “velikega na majhno” (na temelju EPRP-ja 1999 in Avstrijske prostorsko-razvojne zasnove 2001 – k temu glejte spodaj) se urejanje prostora pri svojem delu naslanja po eni strani na usmeritve in zasnove, po drugi strani pa na zakone in predpise.

Urejanje prostora je v Avstriji v pristojnosti dežel. Potrebno je torej navesti zakone o prostorskem načrtovanju zveznih dežel in s tem povezane uredbe, kot so deželni programi urejanja prostora, sektorski programi urejanja prostora, regionalni programi urejanja prostora itd.: *Gornjeavstrijski zakon o urejanju prostora 1994*, *Gornjeavstrijski deželni program urejanja prostora 1998*, 2. člen *Koroškega zakona o urejanju prostora*, *Tirolski zakon o urejanju prostora 2001* (Tirolski zakon o urejanju prostora 2001, Uradni list št. 93), 1. odst. 3. člena št. 1, 2 in 3, 2. odst. št. 2 in 1. odst. 23. člena št. 1, 4 in 5 *Štajerskega zakona o urejanju prostora 1974*, *Spodnjeavstrijski zakon o urejanju prostora in Salzburški zakon o urejanju prostora 2009*, Uradni list št. 30/2009 v verziji Uradni list št. 65/2004 (podrobnosti glejte na medmrežju na naslovu <http://www.salzburg.gv.at/rp1rechtsgrundlagen>).

Štajerska: Štajerski zakon o urejanju prostora iz leta 1974 v veljavni verziji se v 7. odst. 3. člena sklicuje na Alpsko konvencijo. Zahteva se upoštevanje njenih ciljev pri pripravi in spremembi načrtov in programov. V skladu z 9. odst. 29. člena št. 5 Štajerskega zakona o urejanju prostora mora deželna vlada, če se pri občinskih načrtih urejanja prostora, za katere je obvezno dovoljenje, teh ciljev ne upošteva, le-te zavrnila.

Ekskurz: *Prostorsko načrtovanje zveznih dežel na primeru Spodnje Avstrije*.

Spodnjeavstrijski zakon o urejanju prostora (Uradni list 8000/00) je pravna osnova za urejanje prostora v Spodnji Avstriji, ki je usmerjeno v načrtovanje urejanja in razvoja. Ukvarja se z različnimi segmenti prostorskega načrtovanja, sektorskim urejanjem prostora, regionalnim

načrtovanjem in lokalnim urejanjem prostora.

Osnove za urejanje prostora in prostorsko načrtovanje se stalno spreminjajo; če so bile prej v ospredju predvsem pravno obvezujoče uredbe, pa so to sedaj vse bolj temeljna načela oziroma usmeritve (moto: "Razvoja ni možno urejati z uredbami").

Vodilni cilji:

- Spodnjeavstrijska zasnova prostorskega razvoja na deželni ravni: Spodnjeavstrijska deželna vlada jo je sprejela in objavila 14. septembra 2004.
- Splošna usmeritev dežele Spodnje Avstrije se opira na vizijo trajnostnega, ekonomsko konkurenčnega, socialno pravičnega in okolju prijaznega razvoja. Ustrezno Evropski prostorsko-razvojni perspektivi EPRP (1999) in Avstrijski zasnovi prostorskega razvoja (2001) je potrebno v Spodnjeavstrijski zasnovi prostorskega razvoja (2004) izhajati iz naslednjih 3 vodilnih ciljev:
 - Enakovredni pogoji za življenje za vse družbene skupine v vseh delih dežele;
 - Konkurenčno sposobne, inovativne regije in razvoj regionalnih potencialov;
 - Trajnostna, okolju prijazna in obzirna raba naravnih virov.

Spodnjeavstrijska zasnova prostorskega razvoja je osnova za spodnjeavstrijski prostorski razvoj. Informira o osnovnih značilnostih zelene prostorske ureditve ter o načelih ciljev prostorskega razvoja.

- Interne usmeritve za 20 tematskih sklopov in strateške zasnove za 5 glavnih regij;

Regionalni programi urejanja prostora, ki so pomembni za spodnjeavstrijsko alpsko območje:

- Uredba o regionalnem programu urejanja prostora za južno okolico Dunaja – Deželni uradni list 8000/85;
- Uredba o regionalnem programu urejanja prostora za osrednji del Spodnje Avstrije – Deželni uradni list 8000/76;
- Uredba o regionalnem programu urejanja prostora za Wiener Neustadt-Neunkirchen – Deželni uradni list 8000/75;

Sektorski programi urejanja prostora – tematsko pomembna strokovna področja:

- Uredba o sektorskem programu urejanja prostora za pridobivanje mineralnih surovin – Deželni uradni list 8000/83;
- Uredba o opredelitvi ekvivalentne trajne zvočne ravni pri določevanju namenske rabe površin za gradnjo – Deželni uradni list 8000/4;
- Uredba o programu urejanja prostora za zagotavljanje in izboljšavo oskrbe prebivalstva s centralnimi ustanovami (Program urejanja prostora za centralne kraje) – Deželni uradni list 8000/24;

- Uredba o programu urejanja prostora za zdravstvo – Deželni uradni list 8000/22-0;
- Uredba o programu urejanja prostora za prostočasne dejavnosti in rekreacijo – Deželni uradni list 8000/30;
- Uredba o programu urejanja prostora za razvoj turizma – Deželni uradni list 8000/27;
- Spodnjeavstrijski program urejanja prostora za področje socialnega skrbstva – Deželni uradni list 8000/31;
- Uredba o programu urejanja prostora za promet – Deželni uradni list 8000/26;
- Uredba o programu urejanja prostora za šolstvo – Deželni uradni list 8000/29;

Zasnove:

- Mikroregionalna raven: mikroregionalne okvirne zasnove, mikroregionalne razvojne zasnove:

Spodbujanje združevanja občin v mikroregije zaradi udeležbe in sodelovanja pri reševanju skupnih problemov v razvoju regije; razmejitev mikroregije izhaja iz njene gospodarske, socialne in kulturne enotnosti in/ali krajinske zemljepisne enotnosti in/ali enotnosti v zavesti prebivalstva. Prizadevajo si, da bi se združilo najmanj 6 med seboj povezanih občin z najmanj 10.000 prebivalci. Organizacija mikroregionalnega sodelovanja zahteva usklajene občinske sklepe in skupno subvencioniranje (v teku projektov sodelovanja). Razlikujejo se:

- Mikroregionalne okvirne zasnove – V okviru mikroregionalnih okvirnih zasnov se usklajujejo in dokumentirajo lokalne razvojne zasnove znotraj mikroregij.
- Mikroregionalne razvojne zasnove – obravnavajo se predvsem potrebni ukrepi za ohranitev in izboljšavo okoljskih danosti, položaja na področju energije (raba regionalnih, domačih, obnovljivih virov energije), komunalnega področja, področja stanovanja, gradnje in prometa, socialnih in kulturnih zadev, področja gospodarstva, kmetijstva in turizma. Pri pripravi mikroregionalnih razvojnih zasnov je potrebno upoštevati prostorske zasnove, kot so npr. zasnova prostorskega razvoja, turistična smernica “Spodnja Avstrija 2001”, deželna prometna zasnova, itd.

Do sedaj obstaja **23** mikroregij v spodnjeavstrijskem ALPSKEM PROSTORU (stanje **julij 2009**):

• Mostviertel Ursprung	• Pielachtal	• Steinfeld
• Herz des	• Traisen-Gölsental	• Skupna regija
• Mostviertels	• Pferderegion Voralpen	• Schneebergland
• Ostarrichi Mostland	• WIR – Wienerwald	• Regija svetovne
• Ybbstal-Eisenstraße	• iniciativna regija	• kulturne dediščine
	• Troppberg	• Semmering Rax

- **Kleines Erlauftal**
- **Großes Erlauftal**
- **-Alpin**
- **Melktal**
- **Hoch6**
-
- **Mödling**
- **Unser Triestingtal**
- **Ebreichsdorf**
-
- **Schwarzatal**
- **Wechseland**
- **Skupna regija**
»Gričevnat svet«

- Občinska raven: lokalni programi urejanja prostora, lokalne razvojne zasnove

Prostorski razvoj ne poteka samovoljno, temveč ga uvajamo dolgoročno – načrti namenske rabe površin temeljijo na razvojnih zasnovah, ki so osnova za komunalno zemljiško politiko – od sredine 90-tih let so obvezujoči (na temelju uredbe). Razlikujemo:

- Lokalni program urejanja prostora brez razvojne zasnove (prejšnje stanje)
- Lokalni program urejanja prostora z razvojno zasnovo (aktualno novo stanje)
 - z razvojno zasnovo, ki je določena z uredbo
 - z razvojno zasnovo, ki ni določena z uredbo

Poleg tega je potrebno navesti implementacijo Direktive o CPVO-ju v deželne pravne predpise, na primer s Koroškim zakonom o načrtovanju okolja 2004 in Tirolskim zakonom o presoji vplivov na okolje 2005, novelami deželnih zakonov o urejanju prostora na *Štajerskem*, v *Spodnji Avstriji*, *Gornji Avstriji*, *Vorarlbergu* in v *Salzburgu*. V nekaterih zveznih deželah so ti zakoni še v fazi oblikovanja stališč. Implementira pa se tudi z gradbenimi predpisi oziroma gradbenimi zakoni zveznih dežel.

Delno se je to izvedlo pri udejanjanju vodoppravne direktive in direktive o CPVO-ju v vodopravnih predpisih z novelo vodopravnega zakona 2003. Cilj vodoppravne direktive je daljnovidno integralno načrtovanje in usklajevanje ukrepov, ki iz tega izhajajo, vzpostavlja pa strokovno podlago za prostorsko načrtovanje, vendar ni instrument prostorskega načrtovanja.

Delno se udejanja tudi glede pravnih predpisov s področja urejanja prostora:

- zakoni o varstvu narave posameznih zveznih dežel,
- zakon o presoji vplivov na okolje, ki na primer glede načrtovanja lokacij nakupovalnih centrov ni zelo učinkovit,
- zakon o gozdovih, če gre za prostorsko načrtovanje na področju gozdarstva (6-11. člen vsebujejo predpise za razvojni načrt za gozdove, sektorski načrt za gozdove in načrt nevarnih območij),
- pravni predpisi s področja kmetijstva, pomembni za prostor (npr. zakoni o urejanju zemljišč),

- zakoni za varstvo planinskih pašnikov,
- poseljevanje (načrtovanje nevarnih območij, visoke vode (regulacija hudournikov in snežnih plazov ter upravljanje zveznih vodnih poti), plazovi, zdrsi, usadi, zakon o pospeševanju stanovanjske gradnje, ...).

Glede varčne rabe površin pa obstajajo v praksi prostorskega načrtovanja na lokalni ravni (namenska raba) deficiti v prostorskem načrtovanju. Za načrtovanje nevarnih območij (nevarna območja regulacije hudournikov in snežnih plazov ter območja zvezne vodogradbene uprave) predpisi še niso dovolj natančni.

Urejanje prostora urejuje na državni ravni Avstrijska konferenca za urejanje prostora, institucija, v kateri sodelujejo država, zvezne dežele in občine. V organu, ki sprejema politične odločitve, sodelujejo pod predsedovanjem zveznega kanclerja vsi zvezni ministri in deželni glavarji, predsedniki zveze avstrijskih mest in zveze avstrijskih občin ter s svetovalnim glasom predsedniki gospodarskih in socialnih partnerjev. Za izpolnjevanje svojih nalog se Avstrijska konferenca za urejanje prostora poslužuje na pravni ravni »Komisije namestnikov« ter različnih odborov in delovnih skupin, ki so sestavljene iz predstavnikov teritorialnih skupnosti in gospodarskih ter socialnih partnerjev. Za tekoče delo so pri Uradu zveznega kanclerja vzpostavili sekretariat.

Država in dežele so poleg tega v skladu s členom 15a Zveznega ustavnega zakona sprejele dogovor o določilih za partnersko izvajanje regionalnih programov v okviru strukturnih skladov Evropske unije v obdobju 2000-2006.

▪

2. Ali se določitve za trajnostni razvoj in vzdržno prostorsko planiranje za povezana območja opredeljujejo z načrti in/ali programi prostorskega planiranja oziroma trajnostnega razvoja?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor ne, navedite kako drugače? Če je odgovor da, navedite primere.

Pri določitvah gre za splošne usmeritve in priporočila, ne pa za pravno obvezujoče določitve.

Avstrijska zasnova urejanja prostora/prostorskega razvoja je okvirno načrtovanje na državni ravni s funkcijo usmeritve za prostorska načrtovanja in ukrepe države, dežel in občin, ima pa značaj priporočila. Pripravlja se vsakih 10 let. Aktualna avstrijska zasnova prostorskega razvoja 2001 je bila objavljena v septembru 2002. Avstrijska konferenca za urejanje prostora sprejme za konkretizacijo avstrijske zasnove prostorskega razvoja in za vprašanja, ki so posebej pomembna za prostor, priporočila za svoje člane. Preden sprejmejo priporočila, opravijo praviloma temeljne

znanstvene raziskave in se intenzivno posvetujejo v strokovnih telesih Avstrijske konference za urejanje prostora. V večini zveznih dežel pripravljajo programe oziroma prostorske načrte v okviru medregionalnega načrtovanja (medregionalni programi urejanja prostora).

Le-ti predstavljajo pravni okvir za instrumente za prostorsko načrtovanje na lokalni ravni. Pri tem gre za lokalne razvojne zasnove oziroma lokalne programe urejanja prostora in zazidalne načrte na občinski ravni (lokalni načrti urejanja prostora in zasnove urejanja prostora ter načrti namenske rabe površin). Za strokovna področja, pomembna za prostor, obstaja instrument sektorskih programov urejanja prostora.

Gornja Avstrija: Kot konkretne primere lahko navedemo Deželni program za urejanje prostora, regionalne programe urejanja prostora, Gornjeavstrijski generalni načrt pridobivanja proda, direktivo za rabo vetrne energije v Gornji Avstriji ter regionalno gospodarske razvojne zasnove regij Gmunden, Vöcklabruck ter Steyr-Kirchdorf.

Štajerska: prostorski in regionalni programi, program prostorskega razvoja, regionalni razvojni programi.

Spodnja Avstrija: Spodnjeavstrijski alpski prostor se v celoti obravnava enako kot zunajalpski prostor – ne obstajajo posebni «programi za Alpe» - «osnovno načelo» za vse ravni urejanja prostora je trajnost:

- na deželni ravni je v zasnovi prostorskega razvoja trajnostni razvoj opredeljen kot cilj,
- na posameznih sektorskih področjih se spodbuja in usmerja razvoj ter usklajuje na osnovi načela trajnosti,
- na ravni regionalnega načrtovanja se za posamezne razvoje predpisuje prostorsko pomemben okvir.

Mikroregionalne razvojne zasnove zagotavljajo usmeritve znotraj regije in vsebujejo potrebne ukrepe za ohranitev in izboljšavo okoljskih danosti, za energetske položaje, za komunalno področje, za področje stanovanja, gradnje in prometa, za socialne in kulturne zadeve, za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem, pri čemer se upoštevajo nadrejene prostorske zasnove.

Salzburg: Salzburški program prostorskega razvoja 2003, Deželni uradni list št. 94/2003, sektorski program za razvoj lokacij za stanovanje in delo v salzburškem osrednjem prostoru, Deželni uradni list št. 13/2009, sektorski program za golf igrišča, Deželni uradni list št. 90/1998, sektorski program za smučarske objekte, Deželni uradni list št. 40/2008, regionalni program za območje mesta Salzburg in okoliških občin, Deželni uradni list št. 97/1999, regionalni program Lungau, Deželni uradni list št. 60/2000, regionalni program Unteres Saalachtal, Deželni uradni list št. 79/2001, regionalni program Tennengau, Deželni uradni list št. 60/2002, regionalni program Salzburger Seenland, Deželni uradni list št. 76/2004.

--

3. Ali vsebujejo načrti in/ali programi prostorskega planiranja ali drugi ukrepi, sprejeti za varčno in racionalno rabo in zdrav usklajen razvoj celotnega prostora, predvsem naslednje?	Da	Ne
Podrobno razčiščevanje in presojo zahtevkov v zvezi z rabo		X
Daljnovidno integralno planiranje	X	
Usklajevanje ukrepov, ki sledijo iz tega	X	
Če je odgovor da, kako se vključujejo ti vidiki?		
<p>Avstrijska zasnova urejanja prostora 2001 in priporočila Avstrijske konference za urejanje prostora zajemajo usmeritve in težišča za navedene vidike, ki se ob upoštevanju obsežnega evidentiranja obstoječega stanja, na primer v zveznih deželah, vključujejo v posamezne načrte in programe.</p> <p>V načrtih in programih se opredeljujejo meje poseljevanja ter možne rabe, predvsem na gradbenih zemljiščih. Opredeljujejo pa se tudi prostorski razvojni cilji za naslednjih 5 oziroma 10 let.</p>		

4. Ali se v mejnem območju prostorsko planiranje usklajuje z drugimi pogodbenicami?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, v kateri fazi planiranja in na kateri državni ravni?			
<p>Sosednje države in občine obveščamo v okviru postopka za opredeljevanje posebnih pogojev za načrte in programe. Znotraj Avstrijske konference za urejanje prostora potekajo po potrebi neformalne izmenjave informacij in izkušenj. Usklajevanje pa je dosti več, kot samo medsebojno informiranje. Zaobsega ustrezen postopek s povratnim delovanjem, ki pa trenutno še zdaleč ni implementiran v postopek načrtovanja.</p> <p>Na <i>Štajerskem</i> se usklajuje v postopku opredeljevanja posebnih pogojev za pripravo regionalnih razvojnih programov ter za pripravo programa prostorskega razvoja. Usklajevanje poteka tudi v okviru lokalnega prostorskega načrtovanja v postopku za opredelitev dodatnih pogojev.</p> <p><i>Salzburg</i>: Pri izdelavi načrtov vključujejo vlado zgornje Bavarske (D), bavarsko državno ministrstvo za prostorski razvoj ter sosednje regionalne planske zveze.</p>			

Koroška: V zvezi z usklajevanjem prostorskega načrtovanja v mejnih območjih je potrebno za Koroško omeniti obveznost upoštevanja takšnih ukrepov načrtovanja, ki je opredeljena v 3. odst. člena 3a Koroškega zakona o urejanju prostora. Poleg tega predvideva 9. člen Koroškega zakona o načrtovanju okolja obveznost čezmejnega upoštevanja danosti pri ukrepih načrtovanja.

Gornja Avstrija: Dogovor o usklajevanju med Bavarsko in Gornjo Avstrijo v zvezi s temo poslovnih območij; Gornjeavstrijsko-južnočeška komisija za urejanje prostora; različni projekti programa **INTERREG**

Spodnja Avstrija: Transnacionalno in medregionalno sodelovanje v okviru programov

- Interreg IIIB za območje Alp: v okviru transnacionalnega sodelovanja (obsega več držav) se območje Alp ne nanaša samo na alpski prostor v skladu z Alpsko konvencijo, temveč poleg tega tudi na sosednji zunajalpski prostor s svojimi mestnimi centri, v našem primeru na celotno Avstrijo. Udeležujejo naslednje pomembne projekte:
 - ALPEN CORS – čezalpske prometne poti, panevropski koridor (YU ↔ PL);
 - Cultur Alp – evidentiranje in ohranitev zgodovinskih poselitvenih struktur v alpskem prostoru;
 - Alp City – omrežja za izboljšavo infrastrukture in kakovosti življenja v majhnih mestih podeželskega perifernega območja – kakšen je vpliv majhnih in srednjih mest na alpsko regijo?
 - MONARPOP – merjenje obremenitve alpskih gozdnih območij z odpornimi organskimi onesnažili (POP);
 - Genderalp – integracija načela enakosti spolov v urejanje prostora, komunalni in regionalni razvoj v alpskem prostoru;
 - ALPNATOUR – razvoj turizma v okviru Nature 2000 – načrti upravljanja;
- Območje sodelovanja INTERREG IIIB – CADSES (srednjeevropski, jadranski, obdonavski in jugovzhodno evropski prostor) – Program CADSES so pripravile 4 države članice Evropske unije Nemčija, Avstrija, Italija in Grčija v tesnem sodelovanju z državami kandidatki Poljsko, Romunijo, Slovenijo, Češko in Madžarsko. Ukvarja se sicer ne neposredno s specifičnimi temami alpskega prostora, vendar pa obstaja npr. več sektorskih povezav:
 - SIC! Sustrain Implement Corridor: intermodalna zasnova prometa za severovzhodno-srednjo Evropo;
 - RDA-net CEDA – omrežje regionalnih razvojnih agencij;
 - Taqi – transnacionalna izboljšava kakovosti zraka;
 - Kater II – raziskovanje kraške vode;

- ROME – rimske, starogrške in jantarske trgovske poti: inovativni ukrepi za povezovanje Evrope.

INTERREG IIC – subvencijski program Evropske unije Interreg IIC ne predvideva posebnih subvencijskih oziroma okvirnih pogojev za območje Alp.

- LEADER + (podeželsko območje)

- LEADER I je položil temeljni kamen za nov pristop v politiki razvoja podeželskega območja, ki se je nanašal na območje, ki je integralen in participativen.
- S programom LEADER II so pristop programa Leader I bolj posplošili in dali poudarek inovativnemu značaju projekta.
- Leader + ohranja svojo funkcijo kot eksperimentalni laboratorij za razvoj in preizkušnjo novih integralnih in trajnostnih pristopov v razvoju, ki naj bi vplival na politiko razvoja podeželskega prostora v Skupnosti, jo dopolnjeval ali okrepil. Leader + naj bi akterjem v podeželskem prostoru pomagal pri razmišljanju o dolgoročnem potencialu svojega območja. Spodbuja izvedbo integralnih, visoko kakovostnih in originalnih strategij za trajnostni razvoj in daje poudarek partnerstvom in omrežjem za izmenjavo izkušenj.

5. Ali obstajajo posebni programi v alpskem prostoru, ki koristijo varstvu pred naravnimi nesrečami, predvsem pred visokimi vodami, padanjem kamenja, plazovi in usadi?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kateri?

Z načrti nevarnih območij na ravni države je potrebno v vseh planskih ukrepih v okviru urejanja prostora upoštevati stopnjo nevarnosti. Programi za varstvo pred naravnimi nesrečami obstajajo pri službah za regulacijo hudournikov in snežnih plazov ter pri avstrijski zvezni upravi za vodogradnjo (akcijski program za visoke vode 2015). Načrtovanje nevarnih območij zaradi hudournikov in plazov poteka v skladu z 11. členom Zakona o gozdovih in Uredbo o načrtih nevarnih območij..

Načrti nevarnih območij niso neposredno pravno obvezni, temveč imajo samo status izvedeniških strokovnih mnenj, ki jih je potrebno pri uradnih postopkih upoštevati..

Tukaj je potrebno izpostaviti Avstrijsko zasnovano urejanja prostora – posebni projekt „Urejanje prostora in naravne nevarnosti“ in predvsem priporočilo Avstrijske konference za urejanje prostora št. 52 za preventivo za primer naravnih nevarnosti v urejanju prostora s poudarkom na visokih vodah.

Drugi konkretni primeri na različnih ravneh načrtovanja so

- *štajerski* sektorski program za visoke vode (medregionalno prostorsko načrtovanje), razvojni program za zavarovanje naselij;
- načrt za varstvo pred visokimi vodami *Gornje Avstrije* (2003);
- dejavnosti služb za regulacijo hudournikov in snežnih plazov;
- služba za javljanje nevarnosti visokih voda (hidrografska služba);
- služba za javljanje nevarnosti snežnih plazov (hidrografska služba);
- platforma za varovalne gozdove na ravni države in zveznih dežel ter
- projekti za sanacijo varovalnih gozdov.
- »Naravne nevarnosti na *Koroškem*«, interdisciplinarni projekt (2004-2006) za celostno zajetje, prikaz in oceno naravnih nevarnosti v Alpah. Cilj projekta je bil dokumentacija, integracija in skupna vizualizacija naravnih nevarnosti v Alpah z namenom izboljšanja trajnostnega prostorskega načrtovanja v alpskih regijah. Osrednje točke pri tem so bile osnutek, vzpostavitev in tehnična izvedba infrastrukture za geopodatke o naravnih nevarnostih. S tem so omogočili aktualen, interdisciplinaren pristop do različnih strokovnih podatkovnih baz, ki jih vzpostavljajo in upravljajo različni organi in ustanove.
- *Spodnja Avstrija*: projekt ILUP, pri katerem pa je *spodnjeavstrijsko* urejanje prostora sodelovalo samo neuradno;
- zasnove urejanja voda;
- splošne vodnogospodarske varstvene zasnove, točkovno porazdeljene po ozemlju celotne *Spodnje Avstrije*; cilj pa je, da bi obdelali celotno območje dežele;

Prostor za morebitne dodatne opombe:

Štajerski sektorski program za visoke vode prepoveduje novo izkazovanje gradbenega zemljišča v rdečih nevarnih conah in povodjih HQ 100. V skladu s tem sektorskim programom so možne različne izjeme. Upoštevanje določil tega programa je pravno obvezujoče.

III. 2. odst. 2. člena črka c AK – Splošne obveznosti na področju varstva zraka

2. odst. 2. člena črka c AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za dosego ciljev, navedenih v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

c) Ohranjanje čistega zraka – s ciljem drastičnega zmanjšanja emisij škodljivih snovi in obremenitev z njimi v alpskem okolju ter njihovega vnašanja od zunaj do mere, ki ni škodljiva za ljudi, živali in rastline“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitve 2. odst. 2. člena črka c AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Zaradi implementacije Protokola iz Göteborga v okviru UNECE Konvencije o čezmejnem onesnaženju zraka na velike razdalje ter udejanjanja Direktive o nacionalnih zgornjih mejah emisij v zrak (2001/81/ES) v nacionalne pravne predpise obstaja obveznost, da se v naslednjih letih znižajo emisije NO_x, SO₂, hlapnih organskih spojin in NH₃.

V skladu z avstrijsko zvezno ustavo je varstvo zraka, razen pristojnosti za kurilne naprave, stvar zveznih dežel.

Pri izdaji dovoljenj za gospodarske obrate ali pri spremembah le-teh je potrebno upoštevati vplive na okolje. Tako določa 3. odst. 77. člena Obrtnega zakona iz leta 1994: «Upravni organ mora omejiti emisije onesnaževal v skladu s stanjem tehnike. Za obrat, za katerega je potrebno izdati dovoljenje, se morajo uporabiti določila uredbe v skladu z 10. členom Zakona o varstvu pred imisijami v zrak, Zvezni uradni list I št. 115 v veljavni verziji. Prizadevati si je potrebno za upoštevanje mejnih imisijskih vrednosti, opredeljenih v prilogah 1 in 2 k Zakonu o imisijah v zrak ali v uredbi v skladu s 3. odst. 3. člena Zakona o imisijah v zrak.»

Zvezni zakoni:

- Obrtni zakon;
- Zakon o varstvu zraka za kotlovne naprave;
- Uredba o sežiganju nevarnih odpadkov;
- Zakon o presoji vplivov na okolje 2000, Zvezni uradni list št. 697/1993 v verziji Zvezni uradni list I št. 14/2005, 8. odst. 3. člena v povezavi z Zakonom o imisijah v zrak:
 - Uredba o obremenjenih območjih (zrak) k Zakonu o presoji vplivov na okolje 2000, Zvezni uradni list II št. 206/2002 v verziji Zvezni uradni list II št. 483/2008;
 - Uredba na temelju Obrtnega zakona o borbi proti emisijam plinastih onesnaževal in

- delcev iz motorjev z notranjim zgorevanjem za mobilne stroje in aparate, ki onesnažujejo zrak, Zvezni uradni list II št. 422/2004 v verziji Zvezni uradni list II št. 136/2005;
- Uredba o omejitvi emisij snovi, ki onesnažujejo zrak, iz obratov, ki proizvajajo cement, Zvezni uradni list št. 63/1993;
 - Uredba o omejitvi emisij snovi, ki onesnažujejo zrak, iz livarn, Zvezni uradni list, št. 447/1994;
 - Uredba o omejitvi emisij snovi, ki onesnažujejo zrak, iz obratov, ki proizvajajo železo in jeklo, Zvezni uradni list II št. 160/1997;
 - Uredba o omejitvi emisij snovi, ki onesnažujejo zrak, iz obratov za sintranje rude, Zvezni uradni list št. 163/1997;
 - Uredba o omejitvi emisij snovi, ki onesnažujejo zrak, iz obratov, ki proizvajajo neželezne kovine, Zvezni uradni list II št. 1/1998;
 - Uredba o omejitvi emisij snovi, ki onesnažujejo zrak, iz obratov za proizvodnjo sadre, Zvezni uradni list št. 717/1993;
 - Druga uredba zoper onesnaženje zraka, ki škoduje gozdu, Zvezni uradni list št. 199/1984;
- Zakon o emisijskih certifikatih, Zvezni uradni list I št. 46/2004 v verziji Zvezni uradni list I št. 135/2004;
 - Zakon o ozonu, Zvezni uradni list št. 210/1992 v verziji Zvezni uradni list I št. 34/2006;
 - Uredba o porazdelitvi v območja za nadzor ozona, Zvezni uradni list št. 513/1992 v verziji Zvezni uradni list II št. 99/2004;
 - Uredba o označevanju v skladu z Zakonom o ozonu, Zvezni uradni list št. 342/1994;
 - Zakon o varstvu pred emisijami za kotlovne naprave, Zvezni uradni list I št. 150/2004;
 - Zakon o najvišji količini emisij v zrak, Zvezni uradni list I št. 34/2006;
 - Zakon o mineralnih surovinah;
 - Zakon o kemikalijah;
 - Uredba o postrojenjih, ki uporabljajo klorirani ogljikovodik;
 - Uredba o lakirnicah;
 - Uredba o postrojenjih, ki uporabljajo hlapne organske snovi;
 - Uredba o topilih;
 - Zakon o motornih vozilih – Izvedbena uredba in uredba o pogonskih gorivih;

- Zvezni zakon o prepovedi sežiganja biogenih materialov zunaj postrojenj, Zvezni uradni list št. 405/1993 v verziji Zvezni uradni list I št. 108/2001;
- Zvezni zakon, s katerim se prečistijo partikularni zvezni predpisi na področju varstva zraka in prepove sežiganje nebiogenih materialov zunaj postrojenj (Zvezni zakon o varstvu zraka), Zvezni uradni list I št. 137/2002;
- Zakon o varstvu pred imisijami v zrak, Zvezni uradni list št. 115/1997, zadnjič spremenjen v Zveznem uradnem listu št. 70/2007, Zvezni uradni list I št. 102/2002 v verziji Zvezni uradni list I št. 34/2006;
 - Uredba: Merilna zasnova k Zakonu o varstvu pred imisijami v zrak, Zvezni uradni list II št. 500/2006;
 - Uredba o mejnih vrednostih za imisije in o ciljnih vrednostih za imisije, Zvezni uradni list II št. 298/2001;
 - Uredba: Akcijski načrt k Zakonu o varstvu pred imisijami v zrak, Zvezni uradni list II št. 207/2002;
 - Uredba o katastru emisij, Zvezni uradni list II št. 214/2002;
 - Uredba o označevanju v skladu z Zakonom o imisijah v zrak, Zvezni uradni list II št. 397/2002;
 - Uredba deželnega glavarja Koroške, Deželni uradni list 4/2006
 - Uredba deželne glavarke Salzburga: Uredba o omejitvi hitrosti na turski avtocesti, Deželni uradni list 89/2008 (omejitev hitrosti v odvisnosti od imisij na avtocesti A10)
 - Uredba deželnega glavarja Štajerske: Uredba, s katero je bil sprejet katalog ukrepov za promet (PM 10), Zakon o imisijah v zrak – katalog ukrepov uredbe za promet, Deželni uradni list št. 2/2004 v verziji Deželni uradni list št. 50/2004, Deželni uradni list 2/2004, Deželni uradni list 50/2004, Deželni uradni list 131/2006, Deželni uradni list 96/2007;
 - Deželni glavar Tirolske je na temelju Zakona o varstvu pred imisijami v zrak (zvezni zakon) sprejel več uredb za varstvo zraka, med drugim prepoved nočne vožnje in ukrepe za gradbene stroje z motorji z notranjim zgorevanjem, sektorska **prepoved vožnje, prepoved vožnje za težka vozila, ki izpuščajo veliko onesnažil in omejitve hitrosti za osebne avtomobile** (Deželni uradni list št. 90/2006, Deželni uradni list št. 92/2007, Deželni uradni list št. 66/2008, Deželni uradni list št. 70/2008)..
 - Deželni glavar Vorarlberga je na osnovi Zakona o imisijah v zrak sprejel več uredb za varstvo zraka : Deželni uradni list 38/2004, Deželni uradni list 34/2005, Deželni uradni list 52/2005 (npr. omejitev hitrosti in prepovedi vožnje).
- Zakon o gozdovih;

Deželni zakoni:

- Gradbeni zakoni in Zakon o kurilnih napravah dežel
 - *Salzburški zakon* o varstvu zraka za kurilne naprave, Deželni uradni list 71/1994 v veljavni verziji in Uredba salzburške deželne vlade o pričetku obratovanja, opremi in obratovanju kurilnih naprav (Uredba o kurilnih napravah), Deželni uradni list 100/2001 v verziji 103/2003;
 - *Gornjeavstrijski zakon* o varstvu zraka in energetski tehniki;
 - *Štajerski zakon* o varstvu zraka 1974, Deželni uradni list št.128/1974 v verziji Deželni uradni list št. 7/2002;
 - *Štajerska uredba*, s katero je bil sprejet razvojni program za varstvo zraka, Deželni uradni list št. 58/1993;
 - *Vorarlberški deželni zakon* o varstvu zraka, Deželni uradni list št. 42/1994 v verziji Deželni uradni list št. 58/2001;
 - *Vorarlberška uredba* o varstvu zraka, Deželni uradni list št. 82/1994 v verziji Deželni uradni list št. 85/2007
 - *Koroški zakon* o kurilnih napravah;

2. Ali ste sprejeli posebne ukrepe za znižanje emisij škodljivih snovi in obremenitev z njimi v alpskem prostoru na mero, ki ni škodljiva za ljudi, živali in rastline?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katere?

Na temelju Zakona o varstvu pred imisijami v zrak so zaradi prekoračitve mejnih vrednosti v zveznih deželah *Koroška, Gornja Avstrija, Tirolska, Štajerska, Salzburg* sprejeli ukrepe za zmanjšanje emisij NO_x oziroma emisije PM10 zaradi cestnega prometa (glejte zgoraj). Na *Gradiščanskem*, v *Spodnji in Gornji Avstriji* do sedaj niso registrirali nobenih prekoračitev mejnih vrednosti v skladu z Zakonom o varstvu pred imisijami v zrak na alpskem območju.

Tirolska: prepoved vožnje v skladu z Zakonom o varstvu pred imisijami v zrak:

Uredba o sektorski prepovedi vožnje: Z uredbo deželnega glavarja z dne 17. decembra 2007, Deželni uradni list št. 92/2007, so na avtocesti dolina reke Inn A 12 prepovedali prevažanje določenega blaga v daljinskem prometu.

Prepoved nočne vožnje za tovornjake: s 01.06.2003 so odredili celoletno prepoved nočne vožnje za težak tovorni promet. Ko je pričela veljati Uredba deželnega glavarja z dne 24.11.2006,

Deželni uradni list št. 91/2006 so razširili območje veljave prepovedi nočne vožnje.

Prepoved vožnje težkih vozil, ki izpuščajo veliko onesnaževal: S 01.01.2007 je pričela veljati uredba deželnega glavarja z dne 24.11.2006, Deželni uradni list št. 90/2006. V skladu s to uredbo je na avtocesti skozi dolino reke Inn A12 na voziščih v obeh smereh od km 6,350 na območju občine Kufstein do km 90,000 na območju občine Zirl prepovedana vožnja določenim tovornjakom s priklopniki oziroma tovornjakom.

Od leta 2007 bodo v vsej Avstriji ponudili v okviru programa za podeželski razvoj, predvsem v programu ÖPUL 2007 do 2013 iznos gnojevke v bližini tal z napravami s cevmi, da bi se zmanjšalo hlapenje amoniaka (subvencija 1 evro po m³ iznesene gnojevke). *Gornja Avstrija* je za to predvidela deželno subvencijo že v letih 2005 - 2006.

Akcija za preverjanje aparatov za zaščito rastlin v kmetijstvu

Na *Štajerskem* so s sklepom Štajerske deželne vlade z dne 11. oktobra 2004 sprejeli „Program za zmanjšanje finega prahu na Štajerskem“.

V deželi *Salzburg* so po naročilu vlade v letu 2008 ažurirali Program za varstvo zraka v skladu s členom 9a Zakona o varstvu pred imisijami v zrak in ga v glavnem že udejanjili.

K ukrepom sodijo: intenziviranje gradnje toplarn, nadomeščanje kurilnega olja s plinom oziroma biomaso, evalvacija subvencijskih sistemov, posodobljenje individualnih kurilnih naprav, pregled naprav v podjetjih prek „servisa za varstvo okolja Salzburg“, upravljanje mobilnosti v podjetjih, upravljanje mobilnosti za javne službe, drugi ukrepi za zmanjšanje dušikovega dioksida pri obratih, subvencioniranje dodatnih filtrov za majhne delce za zasebne diesel osebne avtomobile, kontrola starih avtomobilov v servisih za tehnični pregled, upoštevanje kakovosti emisij vozil pri javnih razpisih, udejanjanje ukrepov salzburške zasnove mobilnosti.

Za znižanje naravnih obremenitev zaradi onesnaževal v zraku je *vorarlberska* deželna vlada 10.05.2005 sprejela »Program v 30+1 točki za znižanje emisij za dušikov dioksid in fini prah (PM10) v Vorarlbergu«. Ta program trenutno ocenjujejo.

3. Ali ste sprejeli posebne ukrepe za zmanjšanje transporta škodljivih snovi od zunaj na mero, ki ni škodljiva za ljudi, živali in rastline?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katere?

Z zmanjšanjem emisij NO_x, SO₂, hlapnih organskih snovi in NH₃ v skladu z Direktivo o nacionalnih zgornjih mejah emisij oziroma Goteborškim protokolom se bo zmanjšal tudi vnos

onesnažil v zrak v alpskem prostoru.

Uporabljajo se naslednje direktive:

- Direktiva o kakovosti zraka in čist zrak za Evropo (2008/50/EG)⁶;
- Direktiva o nacionalnih najvišjih količinah emisij za določena onesnažila v zraku (2001/81/ES);
- Direktiva o arzeniu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatičnih ogljikovodikih v zraku, ki so pomembni predvsem v bližini industrije (2004/107/ES);

Seveso II – direktiva;

Prostor za morebitne dodatne opombe:

⁶ nadomešča Direktive 96/62/ES, 1999/30/ES, 2000/69/ES in 2002/3/ES

IV. 2. odst. 2. člena črka d AK – Splošne obveznosti na področju varstva tal

2. odst. 2. člena črka d AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za dosego ciljev, navedenih v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

d) Varstvo tal – s ciljem zmanjševanja kvantitativnega in kvalitativnega poškodovanja tal, še posebno z uporabo za tla neškodljivih kmetijskih in gozdarskih proizvodnih postopkov, varčnim ravnanjem z zemljiščem in tlemi, zajezitvijo erozije kot tudi z omejitvijo zaprtja tal,“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitev 2. odst. 2. člena črka d AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

- **Zvezni zakoni:** Zakon o gozdovih 1975, Vodopravni zakon 1959, Zakon o gnojilih 1994, Uredba o gnojilih 2004, Uredba o sredstvih za zaščito rastlin 2002, Uredba o kompostiranju 2001, Zakon o mineralnih surovinah 1999, Zakon o sanaciji starih ekoloških bremen 1989, Zakon o varstvu pred imisijami v zrak 1997;
- **Zakoni o varstvu tal v zveznih deželah** (vendar ne za vse zvezne dežele), npr. *Spodnjeavstrijski zakon o varstvu tal 1988, Gornjeavstrijski zakon o varstvu tal 1991 v verziji 2005, Tirolski zakon o varstvu zemljišč 2000, Štajerski kmetijski zakon o varstvu tal 1987* in k temu sprejeta uredba o gošči iz čistilnih naprav glede uporabe kmetijskih in gozdarskih proizvodnih postopkov, ki varujejo tla, ter glede zajezitve erozije, *Salzburški zakon o varstvu tal pred škodljivimi vplivi (Zakon o varstvu tal), Deželni uradni list 80/2001, Spodnjeavstrijski zakon o varstvu tal, Deželni uradni list 6160-4;*
- Uredbe zveznih dežel o gošči iz čistilnih naprav in kompostiranju odpadkov (ne za vse zvezne dežele), npr. *Spodnjeavstrijska uredba o gošči iz čistilnih naprav, Gornjeavstrijska uredba o gošči iz čistilnih naprav 2006, Gornjeavstrijska uredba o mejnih vrednostih v tleh 2006, Tirolski zakon o ravnanju z odpadki, Tirolska uredba o gošči iz čistilnih naprav, Koroški zakon o ravnanju z odpadki 2004, Koroška uredba o gošči iz čistilnih naprav in kompostiranju, Salzburška uredba o gošči iz čistilnih naprav in varstvu tal, Vorarlberška uredba o gošči iz čistilnih naprav, Spodnjeavstrijska uredba o gošči iz čistilnih naprav, Deželni uradni list 6160-5 ;*
- Zakoni zveznih dežel o urejanju prostora, npr. *Spodnjeavstrijski zakon o urejanju prostora 1976, Gornjeavstrijski zakon o urejanju prostora 1994 in Gornjeavstrijski program urejanja prostora 1998, Gornjeavstrijski zakon o urejanju zemljišč 1979, Gornjeavstrijski zakon o planinskih pašnikih in kulturnih površinah 1999, Tirolski zakon o urejanju prostora 2001, Salzburški zakon o urejanju prostora 1997 2009;*

- Gradbeni predpisi zveznih dežel;
- Vodopravni pogoji koristijo prav tako temu cilju: Avstrijski akcijski program 2003 za varstvo voda pred onesnaženjem zaradi nitratov iz kmetijskih virov (udejanjanje Direktive Evropske unije o nitratih);
- Pravila dobre strokovne prakse v skladu z uredbo o minimalnih okoljskih kriterijih za odobritev subvencijskih ukrepov v podjetjih, ki se financirajo izključno iz nacionalnih sredstev;
- Zvezni načrt ravnanja z odpadki 2006 v skladu z Zakonom o ravnanju z odpadki (Zvezni uradni list št. 325/1990) med drugim določa mejne vrednosti za onesnažila v zemlji iz izkopa in odpadkov;
- *Gornja Avstrija*: Direktiva strokovnega sosveta za plodnost tal in varstvo tal za strokovno utemeljeno gnojenje;
- *Gornja Avstrija*: Smernica za strokovno rekultiviranje tal, ki jo je sprejel Strokovni svet za plodnost in varstvo tal;
- Glede kvantitativnih negativnih vplivov na tla, kot so zajezitev erozije in omejitev trajne izgube tal, manjkajo pravni predpisi oziroma le-ti ne zadostujejo;
- Glede kakovostnih negativnih vplivov na tla pravni predpisi ne pokrivajo vnosov vseh onesnaževal (tako npr. niso upoštevana organska onesnaževala);
- Takšna določila se sprejemajo tudi v pravnih osnovah Evropske unije in Avstrije za subvencioniranje podeželskega prostora, pri čemer to velja tako za kompenzacije in premije v skladu s skupno kmetijsko politiko, kot tudi za obsežne ukrepe programa razvoja podeželja (okolju prijazni ukrepi, strukturni ukrepi, gozdarske subvencije);
- V zvezi z varčnim ravnanjem s tlemi in omejitvijo trajne izgube tal opozarjamo na pravna določila, predvsem na področju urejanje prostora/gradbeni predpisi/prometna infrastruktura;

2. Ali spodbujate varčno ravnanje s tlemi?

Da

X

Ne

Če je odgovor da, kako?

To izvajamo s prostorskim načrtovanjem in opredeljevanjem namenske rabe površin. Cilj avstrijske strategije trajnostnega razvoja je zmanjšanje trajne izgube površin na največ desetino vrednosti iz leta 2002. Ta cilj naj bi dosegli do leta 2010.

Delno se to spodbuja z zakoni zveznih dežel o urejanju prostora in z regionalnimi pobudami (npr. preklic namenske rabe kot gradbeno zemljišče, podpora občinskim projektom za varčevanje z zemljišči). Potrebni pa so seveda še drugi ukrepi, na primer z upoštevanjem kakovosti tal ali pri subvencioniranju stanovanjske gradnje, ki zagotavlja ustrezne stimulacije z višjimi subvencijami pri gradnji, ki varčuje s površinami, npr. skupinska gradnja stanovanj v skladu s Koroškim zakonom o subvencioniranju stanovanjske gradnje 1997, Deželni uradni list 60..

Tako so na primer v načelih in ciljeh *Štajerskega* zakona o urejanju prostora 1974 v veljavni verziji opredeljene norme za varčno ravnanje s tlemi in prostorom:

3. člen (1) 1. Kakovost naravnih osnov za življenje je potrebno z varčno in skrbno rabo naravnih virov, kot so tla ... trajnostno izboljšati.

Pri uporabi zemljišč je potrebno upoštevati varčno porabo površin.....

Na *Koroškem* se varčno ravnanje s tlemi kot državni cilj v deželni ustavi izrecno naroča odgovornim nosilcem odločitev (člen 7a); poleg tega je ta cilj izrecno opredeljen tudi v 2. členu *Koroškega* zakona o urejanju prostora.

To vprašanje v Avstriji ne zadeva področja urejanja kmetijskega zakona o varstvu tal oziroma premij v skladu s skupno kmetijsko politiko, temveč sodi k področjem urejanje prostora/gradbeni predpisi/prometna infrastruktura in k zadevnim subvencijskim, planskim in finančnim instrumentom.

3. Ali omejujete trajno izgubo tal zaradi prometnih površin in stavbnih objektov?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
V skladu z gradbenimi predpisi zveznih dežel je možno gradbeno zemljišče pozidati le v določenem odstotku. Potrebni pa so še dodatni ukrepi.			
V načrtih namenske rabe površin in lokalnih razvojnih zasnovah občin se površine, ki so na voljo za pozidavo, omejujejo. V programih urejanja prostora se določajo meje poseljevanja.			
Z načelno prepovedjo krčenja v skladu z Gozdarskim zakonom 1975 se prav tako preprečuje trajno izgubo tal, če bi bil to namen krčenja.			
<i>Koroška:</i> Predpise, ki omejujejo trajno izgubo tal, najdemo na Koroškem po eni strani v Koroškem zakonu o varstvu narave 2002, po katerem je za določene ukrepe, katerih posledica bi lahko bila trajna izguba tal, potrebno dovoljenje; na območju alpske regije (nad			

drevesno mejo) je takšna trajna izguba tal načelno prepovedana. Nadaljnji pravni predpisi v to smer so v Koroškem zakonu o urejanju prostora in v Koroškem zakonu o načrtovanju na ravni občin 1995.

4. Ali spodbujate uporabo kmetijskih in gozdarskih proizvodnih postopkov, ki ne obremenjujejo tal?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

Avstrijski program za spodbujanje okolju prijaznega, ekstenzivnega kmetijstva, ki varuje naravni življenjski prostor (ÖPUL 2000) vsebuje posebne subvencijske ukrepe za zmanjšanje gnojenja, za kolobarjenje, za biološko kmetijstvo, za varstvo pred erozijo in ekstenzivno kmetijstvo.

V skladu z Zakonom o gozdovih 1975 je v smislu trajnosti urejena tudi ohranitev gozdnih tal in njene produktivne sposobnosti, v veljavni verziji velja zlasti splošna prepoved velikega goloseka ter načelo dajanja prednosti naravni pomladitvi ter preprečevanja oziroma obnove škod na gozdnih tleh pri spravljanju lesa.

V *Spodnji Avstriji* se spodbujajo okolju prijazne naprave za spravilo lesa, med drugim tudi s podporo pri projektiranju in s svetovanjem.

V *Gornji Avstriji* se subvencionira iznos gnojevke v bližini tal z napravami s cevmi. Prav tako se subvencionira uporaba zaščitnih mrež v zelenjadarstvu. Kmetovalcem in uporabnikom tal svetujejo z nasveti s področja varstva tal oziroma varstva voda. To subvencijo so prevzeli v nov program razvoja podeželja, zlasti ÖPUL 2007 – 2013 za celotno Avstrijo.

Na *Štajerskem* v skladu z ÖPUL-om subvencionirajo npr. postopek sejanja z mulčenjem ali sajenja v reže v zastirki.

V *Salzburgu* poteka subvencioniranje ukrepov za izboljšavo tal v skladu s 7.-9. členom Zakona o varstvu tal (Deželni uradni list 80/2001), v *Gornji Avstriji* v skladu s 27. členom Zakona o varstvu tal (Deželni uradni list 63/1997).

5. Ali sprejemate ukrepe za zaježitev erozije?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšne?

Tudi tukaj predvideva Avstrijski program za spodbujanje okolju prijaznega, ekstenzivnega kmetijstva, ki varuje naravni življenjski prostor (ÖPUL 2000) posebne ukrepe, kot na primer

varstvo pred erozijo v poljedelstvu, varstvo pred erozijo v vinogradništvu in sadjarstvu ali ozelenitev njivskih površin jeseni in pozimi.

Objekte za zaščito pred vetrom, torej pasovi ali vrste dreves ali grmov, ki koristijo predvsem zaščiti pred vetrom in za stabilizacijo snežne odeje, je potrebno v skladu z 2. členom Zakona o gozdovih vzpostaviti in vzdrževati na območjih intenzivnega kmetijstva.

V *Gornji Avstriji* lahko opozorimo na projekte za sanacijo varovalnega gozda v okviru programa „Razvoj podeželja“ in na gospodarske projekte v celotni zvezni deželi ter na program ukrepov za podtalnico 2000 NOVO. V skladu s 27. členom Zakona o varstvu tal (Deželni uradni list 63/1997) so predvideni ukrepi proti eroziji tal, ki bodo izboljšali tla.

V *Salzburgu* koristijo subvencije ukrepov za izboljšanje tal v skladu s členi 7-9 Zakona o varstvu tal (Deželni uradni list 80/2001) tudi varstvu pred erozijo na velikih površinah. Na *Koroškem* so ukrepi za zajezitev erozije za alpsko regijo opredeljeni v predpisih prepovedi in izdaje dovoljenj v Koroškem zakonu o varstvu narave 2002.

Nadaljnji ukrepi so:

- prezimni vmesni posevek,
- obdelovanje prečno na pobočje,
- postopek neposrednega sejanja in sejanja z mulčenjem,
- obdelovanje brez pluga,
- ohranitev zelenih površin v skladu s prepovedjo preoravanja v skladu z ÖPUL-om,
- izbor drevja za posek v okviru postopka komasacije in
- vzpostavitev strukturnih elementov, ki zmanjšujejo erozijo.
- Na *Štajerskem* prek projektov v podeželskem prostoru, npr. terasasti nasadi v vinogradništvu (Kitzeck).

Prostor za morebitne dodatne opombe:

V *Gornji Avstriji* se 27. člen Zakona o varstvu tal redko uporablja, saj prizadeti že v času priprav vključijo svetovalnico za varstvo tal, ki je vzpostavljena v skladu z zakonom, in se tako v razgovorih z uporabnikom tal v veliki meri pride do rešitev v smislu načrtov izboljšave tal na prostovoljni osnovi.

Nova smernica za uporabo izkopov naj bi prispevala k strokovni ponovni uporabi izkopov, ki jih je letno okoli 24 milijonov ton (Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo 2009: Smernica za strokovno rekultiviranje tal). Izkope zemlje, ki jih v

smislu te smernice ni možno smotrno uporabiti, je potrebno odstraniti v skladu s predpisi.

V. 2. odst. 2. člena črka e AK – Splošne obveznosti na področju vodnega režima

2. odst. 2. člena črka e AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za dosego ciljev, navedenih v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

e) Vodno gospodarstvo – s ciljem ohranjanja ali obnove zdravih vodnih sistemov, še posebno z ohranjanjem čistoče vodovja, sonaravno gradnjo hidroelektrarn in s takim izkoriščanjem vodne sile, ki v enaki meri upošteva interese ohranjanja avtohtonega prebivalstva in ohranjanja okolja“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitve 2. odst. 2. člena črka e AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Okvirna direktiva o vodah Evropske unije: Konec leta 2003 je bila zaključena prilagoditev avstrijskih predpisov o vodah določilom in predpisom Okvirne direktive o vodah (Zvezni uradni list 82/2003).

Avstrijski vodopravni zakon 1959 (Zvezni uradni list št. 215/1959) v veljavni verziji (Zvezni uradni list I št. 82/2003) ter posebno določila v 3. odst. 13. člena, 30., 30a, 30c, 31., 32., 33., 33b in 105. člen Vodopravnega zakona.

- Morebitni negativni vpliv na kakovost voda je potrebno po možnosti preprečiti (primerjajte 2. odst. 74. člena št.5 v povezavi z 1. odst. 77. člena vodnih predpisov 1994 – pristojni organi morajo upoštevati tudi Vodopravni zakon: člen 356b vodnih predpisov 1994;
- V Vodopravnem zakonu so vključena določila Okvirne direktive Evropske unije o vodah. Do leta 2015 je torej potrebno doseči na vseh vodah dobro stanje oziroma dober ekološki potencial. To dobro stanje se ugotavlja na parametrih kemije, alg, makrozoobentosa, saprobiologije in rib. Tako se ugotavlja stopnja čistosti in kakovost vodnih življenjskih prostorov. Če ugotovijo odstopanja, je potrebno pripraviti programe za vzpostavitev dobrega stanja in ga udejanjiti. Vključevanje prebivalstva je pravno obvezno.

Tudi pred implementacijo okvirne direktive so bili v Vodopravnem zakonu opredeljeni ekološka tehnična uporabnost in visoki kakovostni cilji oziroma so jih udejanjali.

Z vodopravnim dovoljenjem za vodnogospodarsko oziroma vodnoekološko pomembne projekte se zagotavljajo varstvo voda in sonaravna vodogradnja ter vodam prijazna raba vodne sile.

2. Ali sprejemate primerne ukrepe za ohranitev čistoče voda, vključno z ukrepi za odvajanje

odpadnih voda na celotnem območju?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kakšne?			
<p>V skladu s 30. členom Vodopravnega zakona 2003 morajo do leta 2015 vsi vodotoki doseči dobro ekološko stanje (dober ekološki potencial) in dobro kemično stanje (površinske vode) oziroma dobro kemično stanje in dobro količinsko stanje (podtalnica). Sočasno pa se lahko pri upoštevanju določenih pogojev tudi nadalje vodotoki uporabljajo na različne načine, tako piše v 30. členu Vodopravnega zakona.</p> <p>Občinske uredbe o emisijah odpadnih voda in sektorske uredbe o emisijah odpadnih voda zagotavljajo poleg tega odvajanje odpadnih voda na celotnem območju v skladu s stanjem tehnike ter v skladu z zadevnimi direktivami Evropske unije (Direktiva o obdelavi komunalnih odpadnih voda, nevarne snovi, Direktiva o površinskih vodah, itd.).</p> <p>Na <i>Tirolskem</i> obstaja sistem odvajanja odpadnih voda, ki pokriva skoraj celotno območje dežele. S tem zajemajo odpadne vode skoraj 93% vseh objektov oziroma okoli 97% vseh odpadnih voda s kanalizacijo in jih čistijo v bioloških čistilnih napravah. Do leta 2007 so okoli 97% vseh objektov priključili na kanalizacijsko omrežje. <i>Tirolski</i> zakon o kanalizaciji 2000 (Deželni uradni list št. 1/2001), ki ureja obveznost občin za uvedbo kanalizacije in priključevanja na omrežje. S tem zakonom se udejanja 1. odst. 3. člena Direktive 91/271/EGS o čiščenju komunalne odpadne vode, CELEX št. 391L0271 (ABl. 1991, št. L 135, stran 40 ff.).</p> <p><u>V Spodnji Avstriji je okoli 90 % prebivalstva priključenega na javne čistilne naprave z biološkim čiščenjem odpadnih voda. Pri udejanjanju nacionalnega načrta gospodarjenja z vodami v zvezi z Direktivo Evropske unije o vodah bodo do leta 2015 prilagodili okoli 100 občinskih čistilnih naprav stanju tehnike, za kar so predvideni investicijski stroški v višini okoli 170 milijonov evrov. Za to bodo na voljo subvencijska sredstva v skladu z Zakonom o subvencioniranju varstva okolja in subvencijska sredstva dežele Spodnja Avstrija.</u></p> <p>Zakonski predpisi na <i>Koroškem</i>, ki urejajo odvajanje odpadnih voda, se nahajajo v Koroškem občinskem zakonu o kanalizacijah 1999.</p>			

3. Obstajajo predpisi, ali sprejemate posebne ukrepe za zavarovanje izvirov pitne vode?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kateri oziroma katere?			
Osnova za izvajanje varstva podtalnice na celotnem območju so avstrijski vodopravni zakon in uredbe, kot npr. Uredba o pragovni vrednosti za podtalnico (Zvezni uradni list 502/1991 v			

veljavni verziji).

V skladu s 34. in 35. členom Vodopravnega zakona je potrebno za zaščito objektov za oskrbo z vodo z odloki ali uredbami opredeliti zavarovana in varstvena območja.

V skladu s 34. in 35. členom Vodopravnega zakona se dejavni viri pitne vode in viri, določeni za prihodnjo oskrbo, varujejo z opredelitvijo zavarovanih in varstvenih območij. Poleg tega obstajajo v skladu s 54. členom Vodopravnega zakona vodnogospodarske okvirne odredbe za zaščito nahajališč pitne vode na območju Almtal in gorovja Totes Gebirge. V *Gornji Avstriji* so izkazali območja s prednostnimi namembnostmi za podtalnico, da bi zavarovali pomembna nahajališča podtalnice.

Razmejitve varstvenih območij poteka v skladu z Direktivo avstrijskega združenja za plin in vodo (W 72).

V skladu s tem mora uradni organ za zaščito objektov za oskrbo z vodo pred onesnaženjem ter pred vplivom na izdatnost sprejeti posebne odredbe o obdelovanju zemljišč oziroma o vzpostavitvi in obratovanju objektov. V praksi se pri vseh velikih objektih za oskrbo z vodo določi ustrezno zavarovano ali varstveno območje z ustreznimi gospodarskimi omejitvami.

Predpisi za zaščito virov pitne vode se nahajajo na deželni ravni npr. v *Koroški* uredbi o vodovarstvenih območjih 1998. V *Spodnji Avstriji* so z vodnogospodarskega vidika mnenja, da so za vse objekte oskrbe s pitno vodo potrebna zavarovana območja in to praviloma tudi udejanjajo. V zavarovanih območjih se nato odredijo predpisi za rabo in potrebne omejitve rabe ter gospodarjenja.

4. Ali izvaja vaša dežela sonaravne vodogradbene ukrepe?

Da

x

Ne

Če je odgovor da, kako?

Pri izvedbi zaščitnih vodogradbenih objektov se ustrezno upošteva sonaravna gradnja. Na območju strmih gorskih potokov pa je pogosto potrebna masivna regulacija za zavarovanje naselij. Poleg tega pa je včasih zaradi ozkosti razpoložljivega prostora le težko izvesti sonaravne rešitve.

Pri vseh vodogradbenih projektih se v postopku dodeljevanja vodopravnih dovoljenj preveri, ali je doseženo *dobro ekološko stanje* oziroma *dober ekološki potencial* oziroma ali projekt ne ovira dosega teh ciljev. V skladu s 1. odst. 105. člena črka m Vodopravnega zakona 1959 je potrebno tudi preveriti ali lahko pride do pomembnega negativnega vpliva na ekološko stanje voda.. V zelo dobrih odsekih vodotokov je poleg tega potrebno ob upoštevanju strogih izrednih določil ohraniti *zelo dobro ekološko stanje*, kot je zapisano v noveli Vodopravnega zakona 2003 na

temelju Okvirne direktive Evropske unije o vodah.

Za vse objekte za zaščito pred visokimi vodami so možne subvencije le, če se kolikor je mogoče uporabljajo sonaravni gradbeni ukrepi.

Poleg tega je potrebno v skladu z Vodopravnim zakonom upoštevati v vseh postopkih „stanje tehnike“. Sonaravni gradbeni ukrepi sodijo že dalj časa v „stanje tehnike“ in se tudi uporabljajo. Ker je za vse gradbene ukrepe znotraj 30 letnih visokih voda obvezno dovoljenje, je sonaravna izvedba načelno zagotovljena.

Projekt strategij za varstvo narave za gozd in divjo reko na območju Gesäuse, projekti programa LIFE – povezanost logov Zgornja Drava in Drava II, projekt programa LIFE – upravljanje alpskega povodja zgornje Mure).

V *Spodnji Avstriji* so v zadnjih letih s subvencijskimi sredstvi Evropske unije udeležili pomembne vodno-ekološke projekte (LIFE-Narava). Posebno pomembni so projekti programa LIFE-Narava »Živiljenjski prostor sulcev«, renaturacija ustja reke Ybbs in ponovna povezava starih rokavov z Donavo na območju Wachaua.

5. Ali upoštevate interese stalnega prebivalstva v postopkih odločanja?

Da

X

Ne

Če je odgovor da, kako?

Javnost se vključuje tako, da jo informiramo in da je lahko stranka v vodopravnem postopku, kot tudi v postopku presoje vplivov na okolje. Zadevni predpisi v vodnem pravu so člani 55c, 55i in 55j Vodopravnega zakona.

Prizadeti lastniki zemljišč, imetniki služnostne pravice, ribiški upravičenci in imetniki vodne pravice ter prizadete občine so v vseh uradnih postopkih *stranke v postopku* in lahko v postopku pojasnijo svoj interes (*pravica do zavzemanja stališča*).

Poleg tega praktično vse projekte, predvsem večje projekte, v občinah *javno* razgrnejo in obravnavajo.

Pri tem ima vsakdo možnost, da jih pregleda in zavzame stališče.

Odvisno od posameznega primera se kot instrument vključevanja javnosti organizirajo informativne prireditve, pa vse do aktivnega sodelovanja prebivalstva in organiziranih predstavnikov javnosti.

Avstrija je ratificirala Arhuško konvencijo. Cilj Konvencije je udeležba javnosti v za okolje pomembnih odločitvah in omogočiti javnosti pristop do informacij in sodišč. Predstavlja osrednji

dokument za večje vključevanje civilne družbe.

6. Ali obstajajo predpisi in stimulacije za okolju prijazno rabo vodne energije?

Da

X

Ne

Če je odgovor da, kateri oziroma kakšne?

30. in 105. člen Vodopravnega zakona vsebujeta predpise za okolju prijazno rabo voda. Stroga izredna določila Vodopravnega zakona 2003 prepovedujejo, da bi se stanje poslabšalo, kar zagotavlja okolju prijazno rabo vodne energije.

Zakonski predpisi v Vodopravnem zakonu (doseg cilja dobrega stanja oziroma potenciala) veljajo na splošno, to se pravi tudi za področje elektrarn.

Za okolju prijazno rabo vodne sile je *Spodnja Avstrija* pričela s »pobudo majhne elektrarne«. S tem bi po eni strani dosegli ekološke izboljšave obstoječih objektov v smislu Okvirne direktive Evropske unije o vodah, po drugi strani pa bi z energetske-gospodarsko optimizacijo povečali delež obnovljivih virov energije.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

Nahajališča vode na kraškem območju in v kamninskih razpokah s 50 odstotki pomembno prispevajo k oskrbi s pitno vodo. Logična posledica je torej zahteva po intenzivnejšem varstvu kraških voda v vsej Avstriji.

VI. 2. odst. 2. člena črka f AK – Splošne obveznosti na področju varstva narave in urejanja krajine

2. odst. 2. člena črka f AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za doseg ciljev, navedenih v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

f) Varstvo narave in krajinska nega – s ciljem takega varovanja in negovanja, po potrebi pa tudi obnavljanja narave in krajine, ki naj trajno zagotavlja sposobnost delovanja ekosistemov, ohranja živalstvo in rastlinstvo, vključno z njunim življenjskim okoljem, sposobnost obnavljanja in trajnega ustvarjanja naravnih dobrin ter različnost, svojevrstnost in lepoto narave in krajine v njuni celoti“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitve 2. odst. 2. člena črka f AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Po avstrijski ustavi je varstvo narave v pristojnosti zveznih dežel, tako zakonodaja, kot tudi izvršba sta torej stvar dežel.

Zato je potrebno omeniti zakone o varstvu narave ter zakone in uredbe o narodnih parkih ter zavarovanih območjih, ki jih morajo oddelki za varstvo narave zveznih dežel v skladu z uredbo izkazati, v posameznih deželah, predvsem:

- *Štajerski zakon o varstvu narave 1976*, Deželni uradni list št. 65/1976 v verziji Deželni uradni list št. **71/2007**
- *Zakon o narodnem parku Gesäuse*, Deželni uradni list 61/2002
- *Zakon o naravnih jamah*, Zvezni uradni list št. 169/1928 v verziji Deželni uradni list št. **71/2001**
- *Tirolski zakon o varstvu narave 2005* skupno z izvedbenimi uredbami (npr. *Tirolska uredba o varstvu narave 2006*)
- Dne 05.09.2007 je pričela veljati novela k *Tirolskemu zakonu o varstvu narave 2005* (Zakon z dne 5. julija 2007, ki spreminja *Tirolski zakon o varstvu narave 2005*, Deželni uradni list št. 57/2007)
- 1., 2., 4., 5. in 6. odst. 1. člena *Gornjeavstrijskega zakona o varstvu narave 2001*, Deželni uradni list št. 129 v veljavni verziji;
- *Zakon iz novembra 1990 o varstvu in urejanju narave in krajine na Gradiščanskem* (Gradiščanski zakon o varstvu narave in urejanju krajine 1990);
 - o Uredba *gradiščanske deželne vlade z dne 11. marca 1992 o ohranitvi življenjskega prostora za prosto živeče živali in rastline ter o trajnostnem*

zagotavljanju raznovrstnosti domorodnih živali in rastlin (Splošna uredba o varstvu narave);

- Uredba *gradišćanske* deželne vlade z dne 18. septembra 2001 o posebni zaščiti rastlinskih in živalskih vrst (Gradišćanska uredba o varstvu vrst 2001);
 - Uredba *gradišćanske* deželne vlade z dne 5. aprila 1972, s katero je bila okolica Bernsteina, Lockenhausu in Rechnitza opredeljena za območje zavarovane krajine;
 - Uredba *gradišćanske* deželne vlade z dne 24. oktobra 1968, s katero je bil del pogorja Rosaliengebirge opredeljen za območje zavarovane krajine (Uredba o varstvu krajine – Forchtenstein-Rosalia).
- *Koroški zakon* o varstvu narave 2002 in *Koroški zakon* o narodnih parkih;
 - *Spodnjeavstrijski zakon* o varstvu narave 2000, Deželni uradni list 5500
 - Uredba o varstvu prosto živečih rastlin in živali (Spodnjeavstrijska uredba o varstvu vrst), Deželni uradni list 5500/2;
 - Uredba o zavarovanih območjih v Evropi, Deželni uradni list 5500/6;
 - Uredba o naravovarstvenih območjih, Deželni uradni list 5500/13;
 - Uredba o območjih zavarovane krajine, Deželni uradni list 5500/35;
 - Uredba o naravnih parkih, Deželni uradni list 5500/50;
 - *Salzburški zakon* o varstvu narave 1999 v verziji 2001;
 - *Vorarlberški zakon* o varstvu narave in razvoju krajine, Deželni uradni list št. 22/1997 v verziji Deželni uradni list št. 1/2008;

2. Katere izmed naslednjih, samo kot primer navedenih, ukrepov ste sprejeli za zavarovanje narave in krajine? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)

Ponovna vzpostavitev posebnih naravnih in sonaravnih strukturnih prvin krajine, biotopov, ekosistemov in tradicionalnih kulturnih krajin, kolikor je to mogoče	x
Načrtna uporaba subvencijskih in spodbujevalnih ukrepov za kmetijstvo in gozdarstvo ter druge uporabnike tal	x
Vzpostavljanje območij, v katerih imata varstvo narave in krajine prednost pred drugimi dobrinami	x
Povezovanje življenjskih prostorov	x

Drugi	
Navedite podrobnosti sprejetih ukrepov.	
<p>Nacionalne subvencije se dodeljujejo prek Programa razvoja podeželja 2007–2013 – zlasti v Avstrijskem programu za okolju prijazno kmetijstvo, ki varuje življenjski prostor (ÖPUL) - in razglašanja območij Natura 2000.</p> <p>V zveznih deželah</p> <p><i>Gradiščansko:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Velik del območij Alpske konvencije so razglasili za območja zavarovane krajine, območje Bernstein-Lockenhaus-Rechnitz tudi za območje Natura 2000. <p><i>Koroška:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Različni projekti, ki jih je sofinancirala EU (npr. Life-narava «Zgornja Drava», II); - V okviru 9. člena Avstrijskega programa za razvoj podeželskega prostora izvajajo na Koroškem na področju varstva narave od maja 2000 «Izobraževalni program za kmetijstvo in varstvo narave». Ta izobraževalni projekt poteka v sodelovanju z Inštitutom za pospeševanje kmetijstva za Koroško, DS VARSTVO NARAVE, Uradom koroške deželne vlade, Oddelkom 20, pododdelkom za varstvo narave ter Kmetijsko in gozdarsko zbornico na Koroškem. Subvencionira se iz sredstev Evropske unije, države in dežele Koroške. <p>Cilj izobraževalnega projekta je spodbujanje razumevanja za okoljske interese in interese varstva narave predvsem med kmetovalci in osebami, ki so povezane s kmetijstvom, in sicer z informacijskimi brošurami, predavanji in seminarji.</p> <p>Eno izmed glavnih področij subvencioniranja je med drugim tudi področje “kulturne krajine in oblikovanje krajine”. Za to temo so na Koroškem v letu 2000 začeli s posebnim projektom z naslovom “Projekt kulturne krajine na Koroškem”. Vodenje projekta so prenesli na Delovno skupnost VARSTVO NARAVE.</p> <p><i>Gornja Avstrija:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ohranitev sestojev tise, subvencioniranje prebiralnih gozdov, Program naravnih gozdnih rezervatov Zveznega urada in raziskovalnega centra za gozdove Dunaj; - Okoljski subvencijski ukrepi v gozdu (sajenje redkih vrst dreves, postavitve živih meja, oblikovanje gozdnih robov, subvencioniranje dreves za žolne in odmrlih dreves); <p><i>Spodnja Avstrija:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Območje divjine Dürrenstein; - Subvencije med drugim tudi iz spodnjeavstrijskega krajinskega sklada, uporaba LIFE- 	

narava, (npr. Mostviertel), ÖPUL;

- Biosferni park Dunajski gozd (priznan s strani UNESCO);
- Opredelitev zavarovanih območij;
- Razglašanje območij Natura 2000;

Salzburg:

- Opredelitev zavarovanih območij, priprava načrtov urejanja krajine;

Vorarlberg:

- Razglasitev območij Natura 2000;
- Projekt ECONNECT: Projekt Evropske unije ECONNECT je trenutno največji mednarodni raziskovalni projekt za izboljšavo ekološkega povezovanja v Alpah. 16 projektnih partnerjev iz Evropske unije (Avstrija, Francija, Nemčija, Italija in Slovenija) in zunaj Evropske unije (Švica in Lihtenštajn) bo pri tem sodelovalo v naslednjih treh letih. Rezultat projekta naj bi bile zlasti okrepljene ekološke povezave v alpskem prostoru. Tu se ne upoštevajo samo že zavarovana območja (narodni parki itd.), temveč tudi območja in krajinski koridorji z veliko biotsko raznovrstnostjo kot povezovalni elementi. Omrežje alpskih ekosistemov prek deželnih meja naj bi ponovno nastalo tam, kjer je človek postavil ovire in meje. Projekt usklajuje Avstrija, in sicer Raziskovalni inštitut za divjad Veterinarske fakultete na Dunaju. Nadaljnji partnerji iz Avstrije so Inštitut za ekologijo Univerze v Innsbrucku, Zvezni urad za okolje, narodni park Gesäuse in narodni park Visoke Ture.

3. Katere izmed naslednjih, samo kot primer navedenih, ukrepov ste sprejeli za ohranitev živalskega in rastlinskega sveta, vključno z njunimi habitati? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)

Sprejetje določil, ki predvidevajo presojo ukrepov in projektov, ki lahko pomembno ali trajnostno škodujejo življenjskim prostorom za živali in rastline.	x
Prepovedi ali predpisi za preprečevanje obremenitev in škodljivih vplivov na življenjske prostore za živali in rastline	x
Ustanavljanje narodnih parkov in/ali drugih zavarovanih območij	x
Določitev varstvenih območij in območij miru, v katerih imajo prosto živeče živalske in rastlinske vrste prednost pred drugimi interesi	x
Renaturacija prizadetih življenjskih prostorov	x
Prepoved odvzema zaščitenih prosto živečih živali in rastlin in trgovina z njimi	x

Ponovno naseljevanje domorodnih vrst	x
Prepoved naseljevanja za živali in rastline na območja, kjer se že dalj časa niso pojavljale	x
Presoja tveganja pri vnašanju z genetsko tehniko spremenjenih organizmov v okolje	x
Drugi	
Navedite podrobnosti sprejetih ukrepov.	
<ul style="list-style-type: none"> - Avstrijski program za naravni gozdni rezervat (trenutno jih je 194; zaobsegajo skupno 8.546 ha; na zasebnopravni osnovi); - V Avstriji se ne vnašajo z gensko tehniko spremenjeni organizmi v okolje (GSO), zato se tudi ne presoja tveganje; - Absolutna prepoved motošportnih prireditev in letov helikopterjev v reklamne namene; - Uredbe o zavarovanih območjih predvidevajo zapovedi, prepovedi in pogoje; - Postopki dovoljevanja; - Obveznost sprejetja načrtov upravljanja in opredelitve zavarovanih območij; - Presoja vplivov na okolje (PVO), presoja vplivov na naravo (PVN), celostna presoja vplivov na okolje (CPVO); - Priprava načelnega dokumenta »Skrb za zavarovana območja v Avstriji«, ki ga je v januarju 2007 pripravila avstrijska platforma za varstvo narave, ki povzema zahteve v zvezi s skrbjo za varstvo narave na celotnem območju. <p><i>Gradiščansko:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pripravljajo se območja zavarovane krajine in območja Natura 2000 na Gradiščanskem ter načrt upravljanja za območja Natura 2000. - Vzpostavitev zavarovanih območij: območja zavarovane krajine in območje Natura 2000 - Pripravljajo načrt upravljanja za območje Natura 2000 Bernstein-Lockenhaus-Rechnitz. <p><i>Koroška:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnašanje z gensko tehniko spremenjenih organizmov v okolje ureja npr. v zvezni deželi <i>Koroški</i> poseben deželni zakon, namreč t.i. Zakon o preventivi v genski tehniki. Pred sprejetjem te posebne pravne podlage (v Koroškem deželnem uradnem listu št. 5/2005) je bilo v 2. odst. 21. člena Koroškega zakona o varstvu narave 2002 določilo o prepovedi. <p><i>Gornja Avstrija:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Predpisi gornjeavstrijskega zakona o varstvu narave 2001, Gornjeavstrijski zakon o narodnem parku, uredbe k zakonu o narodnem parku, uredba o naseljevanju rastlin, ki se 	

na tej lokaciji ne pojavljajo;

Spodnja Avstrija:

- Udejanjanje v okviru pravnih možnosti na področju varstva narave, vzpostavitve primernih zavarovanih območij;
- Subvencioniranje, med drugim iz spodnjeavstrijskega krajinskega sklada (npr. projekt ruševca); območje divjine Dürrenstein; biosferni park Dunajski gozd;
- Ukrepi renaturacije v okviru programa LIFE-narava, opredelitev (razglašanje) območij Natura 2000, biosferni park Dunajski gozd (priznan s strani UNESCA);

Salzburg:

- Uredba *salzburške* deželne vlade o varstvu določenih prosto živečih rastlin v naravi (Deželni uradni list št. 18/2001);
- Ponovno naseljevanje brkatega sera in alpskega kozoroga v narodnem parku Visoke Ture;

Vorarlberg:

- Uredba deželne vlade o izvedbi zakona o varstvu narave in razvoju krajine, Deželni uradni list št. 8/1998 v verziji Deželni uradni list št. 12/2007; načrti upravljanja območij Natura 2000.

Tirolska:

- Tirolska uredba o varstvu narave 2006
- Različne uredbe o »ohranitvenih ciljih« za območja Natura 2000
- §§ 23 ff Tirolskega zakona o varstvu narave 2005

Prostor za morebitne dodatne opombe:

V nasprotju z obveznostjo pogodbenic, da obstoječa zavarovana območja v smislu namena njihovega zavarovanja ohranijo, negujejo in, kjer je potrebno, razširijo ter po možnosti izkažejo nova zavarovana območja, se sporadično opaža tendenca konkretnih posegov v zavarovanih območjih. Sem sodijo zlasti širitve smučišč oziroma njihove povezave, gradbeni projekti, projekti izkopa sadre in prodaja, projekti infrastrukturne povezanosti hidroelektrarn in cest. Takšni projekti so že pripeljali do zmanjšanja zavarovanih območij in, še huje, do likvidacije celih zavarovanih območij, kar pomeni kršitev 1. odst. 11. člena Protokola Varstvo narave in urejanje krajine. Pojavilo se je že veliko število nadaljnjih posegov oziroma projektov, tako da lahko v naslednjih letih računamo z drastično zaostritvijo te tematike.

VII. 2. odst. 2. člena črka g AK – Splošne obveznosti na področju hribovskega kmetijstva

2. odst. 2. člena se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za doseg ciljev, navedenih v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

g) Gorsko kmetijstvo – s ciljem ohranjanja in pospeševanja gospodarjenja tradicionalnih kulturnih krajin ter kraju primerne in okolju znosnega kmetijstva v splošnem interesu. Pri tem upošteva otežene gospodarske pogoje v alpskem svetu“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitve 2. odst. 2. člena črka g AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Na zvezni ravni:

Kmetijski zakon 1992 (Zvezni uradni list LVG 1992/375);

S pristopom k Evropski uniji je Avstrija prevzela evropski sistem subvencioniranja kmetijstva v hribovskih oziroma zapostavljenih območjih. Kompenzacijski dodatek Evropske unije se plačuje v okviru Programa razvoja podeželja 2007-2013 Evropske unije, zlasti v Avstrijskem programu za okolju prijazno gospodarjenje z zemljišči (ÖPUL).

Avstrijski program razvoja podeželja 2007-2013 v skladu z uredbo (ES) št. 1698/2005.

Prejšnje faze programa:

- ÖPUL 2000: Posebna direktiva za Avstrijski program za subvencioniranje okolju prijaznega, ekstenzivnega kmetijstva, ki varuje naravni življenjski prostor (*Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo – Št. 25.014/37-II/B8/00*) v skladu z Uredbo (ES) 1257/1999 Sveta z dne 17. maja 1999 o subvencioniranju razvoja podeželja iz evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada in o spremembi oziroma ukinitvi določenih uredb.
- Kompenzacijski dodatek 2001: Posebna direktiva v zvezi z odobritvijo kompenzacijskega dodatka v zapostavljenih območjih in nacionalne pomoči v programskem planskem obdobju 2000 do 2006 (*Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo – Št. 23.002/01-II/B6/99*) v skladu z Uredbo (ES) št. 1257/1999 Sveta z dne 17. maja 1999 o subvencioniranju razvoja podeželja.

Zvezne dežele:

- *Tirolski kmetijski zakon 1975* (Deželni uradni list št. 3/1975);
- *Gornjeavstrijski kmetijski zakon 1994*;

- *Gornjeavstrijski zakon o urejanju zemljišč 1979;*
- *Gornjeavstrijski zakon o varstvu planinskih pašnikov in kulturnih površin 1999;*
- *Gornjeavstrijski deželni zakon o služnostni pravici za gozd in pašnik 1952;*
- *Spodnjeavstrijski kmetijski zakon;*
- *Koroški kmetijski zakon, Zakon o urejanju zemljišč, Kmetijski zakon o poseljevanju, Zakon o planšarstvu ter Koroški deželni zakon o rabi gozdov in pašnikov;*
- *Vorarlberški ustavni zakon o urejanju zemljišč;*
- *Vorarlberški zakon o subvencioniranju kmetijstva in gozdarstva;*
- *Vorarlberški zakon o varstvu narave in razvoju krajine; Uredba o varstvu narave;*

2. Kakšne ukrepe sprejemate za ohranitev tradicionalnih kulturnih krajin?

Subvencijski ukrepi v okviru posebne direktive za udeležanje Avstrijskega programa za razvoj podeželja: kompenzacijski dodatek, Avstrijski program za okolju prijazno kmetijstvo, ki varuje naravni življenjski prostor. Tu gre predvsem za ukrepe za nadzor nad spontano vegetacijo v kulturni krajini, da bi ohranili tradicionalne kulturne krajine v hribovskih območjih.

Kompenzacijski dodatek vsebuje finančno subvencijo hribovskih kmetij z oteženimi pogoji kmetovanja v zapostavljenih območjih. Tu gre torej za dodatek za otežene naravne pogoje.

Ukrepi Avstrijskega programa za okolju prijazno kmetijstvo, ki varuje življenjski prostor:

- Varstvo krajinskih elementov, košnja strmih pobočij;
- Nadzor nad spontano vegetacijo v kulturni krajini na pobočjih;
- Planšarstvo in pašništvo;
- Mikroprostorske strukture, ki jih je vredno ohraniti;
- Ponovno uvajanje krajinskih elementov;
- Subvencioniranje zemljišč, biološko obdelovanje, opustitev in zmanjšanje sredstev, ki pospešujejo pridelek na zelenih površinah, subvencioniranje planinskih pašnikov, urejanje okoljsko dragocenih površin, pašništvo in opuščanje siliranja v določenih območjih.
- Poleg tega ukrepi za zaščito planinskih pašnikov in projekti revitalizacije planinskih pašnikov v okviru Avstrijskega programa za razvoj podeželja v skladu z IX. poglavjem – prilagajanje in razvoj podeželskih območij, akcijsko težišče – varstvo

krajine.

Gornja Avstrija:

- Gornjeavstrijski program varovanja zelenic od leta 1998 v okviru Avstrijskega programa za okolju prijazno kmetijstvo, ki varuje življenjski prostor (37,00 evrov/ha, v letu 2003 so subvencionirali 261473 ha);
- Posebna subvencija za prometno infrastrukturo v podeželskem območju (prevzem stroškov po enotni vrednosti za kmetijstvo oziroma gozdarstvo oziroma pri dopolnilnih kmetijah med 100 in 17,5%);
- Kompenzacijski dodatek v zapostavljenih območjih
- Priprava in udejanjanje projektov na področju varstva in razvoja planinskih pašnikov;

Štajerska:

- V letu 2002 so 30.726 *štajerskim* kmetijam v zapostavljenih območjih izplačali skupno 56,6 milijonov evrov kompenzacijskega dodatka (od tega 17,6 milj. evrov iz deželnih sredstev).
- V letu 2003 je dobilo 30.496 kmetij kompenzacijski dodatek v višini 56,6 milj. evrov (od tega 16,6 milj., evrov iz deželnih sredstev).
- Prek programa ÖPUL (okoljski program) je v letu 2003 sodelovalo 12.880 kmetij pri ukrepu „Nadzor nad spontano vegetacijo v kulturni krajini“ (okoli 26%).

Vorarlberg:

Udejanjanje subvencijskih ciljev in načel Zakona za subvencioniranje kmetijstva in gozdarstva, zlasti

- urejanje kulturne krajine za ohranitev biotske in krajinske raznovrstnosti ter trajnostne zagotovitve proizvodnih kmetijskih površin, predvsem urejanje travnikov, pašnikov in njiv,
- ohranitev poselitve v hribovskem območju,
- ohranitev in negovanje Alp,
- upoštevanje lokaciji primernih in okolju prijaznih načinov kmetovanja,
- upoštevanje strukturnih razlik v kmetijstvu in gozdarstvu, zlasti kompenzacije za izredne težave v hribovskih in drugih območjih
- zaščita pred posegi z določbo, da je za določene tipe projektov obvezna pridobitev dovoljenja,
- zaščita območja z določbo, da je za projekte, ki naj bi se izvajali v območjih, ki bi jih bilo vredno zavarovati, obvezna pridobitev dovoljenja.

3. Katere izmed naslednjih, samo kot primer navedenih, ukrepov sprejemate za ohranitev kmetijstva, ki je primerno kraju in sprejemljivo za okolje, ob upoštevanju oteženih pogojev proizvodnje? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	
Pomoč kmetijam, ki zagotavljajo minimalno kmetijsko dejavnost v ekstremnih legah	x
Spodbujanje kraju primerne živinoreje na razpoložljivih površinah	x
Spodbujanje tradicionalne živinoreje in tradicionalne raznovrstnosti značilnih pasem	x
Spodbujanje in pomoč pri ohranitvi raznovrstnosti kulturnih rastlin	x
Pomoč pri trženju tipičnih proizvodov hribovskega kmetijstva ter zavarovanju kakovosti in tipičnih lastnosti teh proizvodov	x
Spodbujanje ustvarjanja in razvijanja dodatnih virov zaslužka na območjih, kjer je to potrebno za ohranitev tradicionalnega kmetijstva	x
Zagotavljanje potrebnih storitvenih dejavnosti za premagovanje neugodnih razmer v hribovskih območjih	x
Drugi	
Navedite podrobnosti sprejetih ukrepov.	
<p>Ukrepi se ponujajo v okviru avstrijskega subvencijskega programa (ÖPUL) in zatoj niso obvezni, prizadeti kmetovalci jih lahko svobodno izbirajo.</p> <p>Kompenzacijski dodatek zagotavlja minimalno kmetovanje v ekstremnih legah. Poleg tega obstajajo premije npr. za nadzor nad spontano vegetacijo na strmih površinah s košnjo, za rejo starih pasem v okviru programa ÖPUL. Z novim programom razvoja podeželja 2007 - 2013 so povezali številne projekte v tri programske osi »investicije – okolje in kompenzacijska plačila - diverzifikacija« za celotno Avstrijo. Poleg tega obstajajo še nekatere deželne subvencije.</p> <p>Dosedanji ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pri subvencioniranju dodatnega vira zaslužka je na <i>Tirolskem</i> težišče na kmečkem turizmu. • Na <i>Štajerskem</i> je to pokrito s posameznimi ukrepi v programu ÖPUL ter prek t.i. strukturnih ukrepov (npr. premije za stalno naseljevanje, prometno povezanost podeželskih območij ...). Poleg tega prek projektov v podeželskem prostoru, npr. neposredna prodaja na kmetijah ali prek programa kulturne krajine. <p>Uporaba subvencijskih programov za podporo ter infrastrukturo in diverzifikacijo gospodarske dejavnosti hribovskih kmetov že več kot tri desetletja je prispevala k zagotavljanju kmetovanja v alpskem prostoru. Brez te dejavnosti bi ta prostor v večji meri zapuščali in se odseljevali. Ustrezni posebni programi za hribovske kmete in sedanji Program</p>	

razvoja podeželja Evropske unije so torej pomembna osnova za ohranitev kmetovanja. Poleg tega so tudi različni regionalni programi pomembno spodbudili razvoj dodatnih možnosti zaslužka hribovskih kmetov (primerjajte programi cilja 5b, Leader programi).

Poleg tega je tudi zelo razvito biološko kmetijstvo v hribovskem območju Avstrije pomembna strategija v okviru najnovejših naporov za ovrednotenje kakovostno visoko vrednih proizvodov oziroma okolju prijaznih proizvodnih sistemov.

V letu 2005 je obstajalo v Avstriji 20.310 biokmetij. Da bi povezali interese biokmetovalcev, so v letu 2005 ustanovili avstrijski kompetenčni biocenter »Bio Austria«.

Gornja Avstrija: subvencioniranje projektov za diverzifikacijo kmetijskih in gozdarskih obratov

Subvencioniranje modifikacije kmetijskih obratov

Vorarlberg: Obdelovanje tradicionalne kulturne krajine z upoštevanjem lokaciji primerne in okolju prijaznega kmetovanja dodatno zagotavlja zlasti vorarlberški okoljski dodatek. Pri vorarlberškem okoljskem dodatku se upoštevajo tudi oteženi proizvodni pogoji z vključevanjem katastrskih točk za kompenzacijski dodatek za hribovske kmetije.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

Zaradi zelo različnih struktur na področju obdelave in predelave se do sedaj še niso zadostno razvile skupne, učinkovite pobude za trženje. Delno ležijo predelovalni obrati zunaj hribovskega območja in zato nabavljajo del svojih „surovin“ iz območja zunaj hribovskih kmetij.

VIII. 2. odst. 2. člena črka h AK – Splošne obveznosti na področju gorskega gozda

2. odst. 2. člena črka h AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za doseg ciljev, navedenih v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

h) Gorski gozd – s ciljem ohranjanja, krepitev in obnavljanja gozdnih funkcij, še posebno varovalnih funkcij z izboljšanjem odpornosti gozdnih ekosistemov, zlasti s sonaravnim gozdnim gospodarjenjem in preprečevanjem gozdu škodljive rabe. Pri tem se upošteva otežene gospodarske pogoje v alpskem svetu“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitve 2. odst. 2. člena črka h AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Na zvezni ravni:

Zakon o gozdovih 1975 (Zvezni uradni list 440/1975) v veljavni verziji (Zvezni uradni list I št. 55/2007) in pripadajoče uredbe, predvsem Uredba o varovalnem gozdu.

Zadevni predpisi v Zakonu o gozdovih so zlasti:

6.-11. člen (gozdarsko prostorsko načrtovanje), 13. člen (ponovno pogozdovanje), 16. člen (opustošenje gozda), 21.-32. člen (varovalni gozd), 33.-36. člen (rekreacijska raba gozdov), 37. člen (gozdna paša) in 58.- 65. člen (spravljanje lesa v gozdovih), 80 – 92 (raba), 100-101 (zaščita pred hudourniki in plazovi).

Pri varovalnem gozdu se od novelacije Zakona o gozdovih v letu 2002 razlikuje med *varovalnim gozdom, ki ohranja gozd in gozdna tla*, in *varovalnim gozdom, ki varuje ljudi in naselja pred elementarnimi nesrečami*. Če gre za varovalni gozd, ki varuje ljudi in naselja pred elementarnimi nesrečami, obstajajo v skladu z 22. členom (3a) Zakona o gozdovih posebni predpisi za pokrivanje stroškov pri določenih negovalnih ukrepih.

Zvezne dežele:

Tirolski gozdarski pravni predpisi (Deželni uradni list 29/1979 v veljavni verziji Deželni uradni list 27/2002). Direktive za subvencioniranje so bile izboljšane, tako na primer direktiva o žičnih žerjavih.

Štajerska uredba o negi in rabi varovalnih gozdov z dne 12.7.1977;

Vorarlberški deželni zakon o gozdovih, Deželni uradni list št. 13/2007;

Koroški deželni zakon o gozdovih 1979;

2. Katere izmed naslednjih, samo kot primer navedenih, ukrepov sprejemate za izboljšanje odpornosti gozdnih ekosistemov s sonaravnim gospodarjenjem z gozdom? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	
Izvajanje postopkov naravnega pomlajevanja gozdov	x
Uvajanje/ohranitev dobro strukturirane stopničaste zgradbe sestojev z rastišču primernimi drevesnimi vrstami	x
Dajanje prednosti varovalni funkciji	x
Izvajanje projektov za nego in izboljšanje varovalnih gozdov	x
Določanje naravnih gozdnih rezervatov	x
Drugi	x
Navedite podrobnosti sprejetih ukrepov.	
<p>Pogosto gre za ukrepe, ki se izvajajo v okviru dobre gozdarske prakse.</p> <p>Kartografska opredelitev gozdov, ki varujejo ljudi in naselja pred elementarnimi nesrečami;</p> <p>V okviru Zveznega programa naravnih gozdnih rezervatov so do sedaj vzpostavili 194 rezervatov s površino okoli 8546 ha. Od tega je 23 naravnih gozdnih rezervatov s površino 2773 ha na Tirolskem.</p> <p>Delež naravnega pomlajevanja se v primerjavi s pogozdovanjem povečuje.</p> <p>Subvencije v okviru programa "razvoj podeželja":</p> <p>Subvencijski program »Pobuda zaščite z gozdom« naj bi prispeval k izboljšavi varovalnega učinka gozdov, ki ohranja gozd in gozdna tla zlasti z udejanjanjem gozdnogojitvenih ukrepov. Za ukrepe v okviru tega programa je letno v Avstriji na voljo okoli 6 milijonov evrov. Podrobne informacije najdete na medmrežju na naslovu www.isdw.at.</p> <p>V okviru razvoja podeželja se lahko poleg tega subvencionira:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Subvencioniranje lokaciji primerne naravnega pomlajevanja; - Regulacija rastišč in mešanega sestoja; - Opredelitev vodilne funkcije v načrtu razvoja gozdov (prednost varovalne funkcije); - Projekti sanacije varovalnih gozdov v okviru programa "Razvoj podeželja"; - Projekti za obdelavo površin; - Pogozdovanje v višjih legah in projekti sanacije varovalnih gozdov; - Vzpostavljanje regionalnih platform za varovalni gozd (informiranje, usklajevanje del 	

z vsemi prizadetimi uporabniki prostora);

- Program naravnih gozdnih rezervatov Zveznega urada in raziskovalnega centra za gozdove Dunaj;

[Avstrija: Avstrijski dialog o gozdu, kot širok družbeni diskusijski postopek za pripravo nacionalnega programa za gozd, si prizadeva za izenačenje med raznovrstnimi ekonomskimi, okoljskimi in socialnimi interesi.](#)

Tirolska: Tirolska deželna zasnova za varovalni gozd izkazuje okoli 250.000 ha gozda z večjo ali srednjo veliko varovalno funkcijo, ki bi ga bilo potrebno izboljšati. Od tega je pri 71.600 ha to nujno potrebno. Od leta 1972 kakovostno izboljšujejo tirolski varovalni gozd v okviru subvencioniranih projektov. Cilj teh subvencij je, povečati varovalni učinek gozdov in zagotoviti pravočasno pomladitev. Trenutno izvajajo gozdarske ukrepe v okoli 200 projektih sanacije.

Dežela Tirolska odobrava doplačila za ohranitev in izboljšavo raznovrstnih učinkov gozda, zlasti izboljšavo gozdov za zaščito tirolskega življenjskega in gospodarskega prostora.

V okviru *tipizacije gozdov na Tirolskem* delajo na karti lokacij in priročniku za gojitev gozdov. S tem bodo gozdarskim praktikom dali na voljo učinkovit instrument za prihodnje izzive pri trajnostnem gospodarjenju z gozdovi.

3. Ali ste sprejeli ukrepe za preprečevanje gozdu škodljive rabe ob upoštevanju oteženih pogojev gospodarjenja v alpskem prostoru?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšne?

Gozdu škodljive rabe so prepovedane z Zakonom o gozdovih 1975 v veljavni verziji na splošno in na primer s 16. členom (prepoved opustošenja gozdov) v posebnih primerih.

Gozdarsko-pravna določila – npr. prepoved opustošenja gozdov (16. člen); prepoved golosekov (82. člen); sečnje, za katere so potrebna dovoljenja (85. člen).

Oteženi pogoji gospodarjenja se upoštevajo v 33. odst. 22. člena Zakona o gozdovih. Obveznost reinvesticij v varovalnem gozdu je omejena na prihodke.

„Lastnik varovalnega gozda, ki ohranja gozd in gozdna tla, ki ni varovalni gozd, ki varuje ljudi in naselja pred elementarnimi nesrečami v smislu 2. odst. 21. člena, je zavezan k izvedbi ukrepov v skladu s 1. in 4. odst. le v toliko, kolikor lahko pokrije stroške teh ukrepov iz prihodkov od sekanj v tem varovalnem gozdu, ki ohranja gozd in gozdna tla. Poleg tega je

dolžan ponovno pogozditi goloseke ali redko porasle gozdove, razen v varovalnem gozdu, ki ohranja gozd in gozdna tla, od katerega nima prihodka, ...“

Naloga gozdarske inšpekcije je med drugim nadzor prepovedi „neskrbnega“ goloseka (82. člen Zakona o gozdovih).

Tirolska: strožje obveznosti za pridobitev uradnega dovoljenja pri rabah v gozdu na temelju tirolskih pravnih predpisov za gozdove pri rabi lesa in paši drobnice; gozdarsko-strokovno odkazovanje rabe lesa s strani uradnih organov;

Koroška: subvencioniranje krajini prijazne infrastrukturne opremljenosti gozdov in uporabe žičnic;

Gornja Avstrija: Cilj uredbe št. 74 Gornjeavstrijske deželne vlade o načrtu odstrela in popisu odstrela (Uredba o načrtovanju odstrela) je prilagoditev staleža parkljaste divjadi zmogljivosti biotopa.

Štajerska: Stroga gozdarsko-pravna določila v povezavi s pripadajočimi uredbami urejajo gospodarjenje z gozdovi, tako da se zgoraj omenjene škodljive rabe gozda preprečijo.

Vorarlberg: Subvencije iz „Sklada za rešitev gozdov“, subvencioniranje gozdarskih ukrepov v območjih Natura 2000, ločitev gozd-pašnik, ukrepi s področja lova (povišanje odstrela, prostorsko načrtovanje na področju lova), usmerjanje turizma in informacijske kampanje.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

IX. 2. odst. 2. člena črka i AK – Splošne obveznosti na področju turizma in prostega časa

2. odst. 2. člena črka i AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za dosego ciljev, navedenih v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

i) Turizem in prosti čas – s ciljem usklajevanja turističnih in sprostitev dejavnosti z ekološkimi in socialnimi zahtevami, z omejevanjem takšnih, ki škodijo okolju ter še posebno z določanjem območij miru“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitev 2. odst. 2. člena črka i AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

- *Tirolski zakon o varstvu narave 2005;*
 - *Koroška:* Posebno zavarovana območja v narodnem parku Visoke Ture na Koroškem, območja miru za divjad v narodnem parku Nockberge;
 - *Gornja Avstrija:* Gornjeavstrijski zakon o turizmu 1990, Gornjeavstrijski zakon o urejanju prostora 1994, Gornjeavstrijski deželni program urejanja prostora 1998, Gornjeavstrijski zakon o varstvu narave in krajine 2001;
 - *Spodnja Avstrija:* Regionalne usmeritve in zasnove turizma (Priročnik za Mostviertel, priročnik za Spodnjo Avstrijo jug, priročnik za Dunajski gozd, zasnova sprehajalnih poti za Spodnjo Avstrijo, na medmrežju na naslovu <http://www.noe.co.at/kursbuch> in <http://www.niederoesterreich.at/wanderwegkonzept>); gradivo za spodnjeavstrijsko zasnovo zimskega turizma se trenutno pripravlja.
- Glejte tudi odgovor k točki B, Splošne obveznosti Alpske konvencije, v II. poglavju Splošne obveznosti urejanja prostora, 4. vprašanje;
- *Salzburški zakon o varstvu narave 1999, Salzburški zakon o urejanju prostora 2009,*
 - *Vorarlberški zakon o varstvu narave in razvoju krajine, Deželni uradni list št. 22/1997 v verziji Deželni uradni list št. 1/2008.*

2. Katere izmed naslednjih, samo kot primer navedenih, ukrepov ste sprejeli za omejitvev okolju škodljivih dejavnosti? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)

Omejevanje individualnega prometa z motornimi vozili	x
Omejevanje spreminjanja terena pri urejanju in vzdrževanju smučarskih prog	

Prepoved motoriziranih športov	x
Omejitev motoriziranih športov na določena območja	x
Prepoved izkrcanja iz zrakoplovov v športne namene zunaj letališč	x
Omejitev izkrcanja iz zrakoplovov v športne namene zunaj letališč	x
Spodbujanje pobud za izboljševanje dostopnosti turističnih krajev in središč z javnimi prevoznimi sredstvi za turiste	x
Drugi	
Navedite podrobnosti sprejetih ukrepov.	
<p><i>Tirolska</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Prepoved izvedbe športnih tekmovanj z vozili, ki jih poganja motor z notranjim zgorevanjem; - Prepoved uporabe helikopterjev za prevoz ljudi v turistične namene; - Obvezno dovoljenje za pristajanje in vzletanje zunaj letališč z motornimi zračnimi plovili nad nadmorsko višino 1700m v povezavi s športnimi in kulturnimi prireditvami ali v reklamne namene, kot tudi z ultralahkimi letali, motoriziranimi zmaji in paraglajterji ter podobno. <p><i>Salzburg:</i> Od leta 2005 na temelju sklepa vlade preliminarno ocenjuje projekte interdisciplinarna delovna skupina. Analogni postopek se izvaja tudi za golf igrišča.</p>	

3. Ali upoštevate pri razvoju turističnih in prostočasnih dejavnosti socialne zahteve?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
<p><i>Gornja Avstrija:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - s subvencioniranjem kakovostnega turizma; - zavestno opredeljevanje glavnih turističnih tem, kot na primer „kolo in pohodništvo“ (v skladu z gornjeavstrijskim priročnikom za turizem), prilagojenih posebnim zahtevam in kakovosti lokacij v alpskem prostoru; <p><i>Koroška:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - integralni programi za celoletni turizem, družinam prijazne pobude; 			

- kmečki turizem – ofenziva, negovanje kulture in običajev, subvencioniranje glasbe in petja;

Avstrijski projekt «*Alpinistične vasi*» (Kraji, združeni v tej pobudi, so pionirji alpinizma v svojih regijah)

4. Ali ste območja miru, na katerih se odpovedujejo turističnim dejavnostim, določali po okoljskih vidikih?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite kriterije za njihovo določanje ter velikost in lego teh območij miru.

- Odsotnost hrupnih obratov, žičnic za prevoz oseb in cest z javnim prometom;
- Nemotenost in sonaravnost življenjskega prostora;
- Okoli 15.000 ha je opredeljenih v narodnem parku Apneniške Alpe za območja miru;
- Karte razširjenosti flore in favne;
- Posebnost območij miru so popolne prepovedi. To pomeni, da ne obstaja možnost, da bi pridobili dovoljenje npr. za postavitve žičnice.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

Tirolska:

Območja miru: dolina Achenal zahod, Eppzirl, Kalkkögel, Muttekopf, Öztalske Alpe, Stubaiske Alpe, Wilde Krimml, Zillertalske Alpe

X. 2. odst. 2. člena črka j AK – Splošne obveznosti na področju prometa

2. odst. 2. člena črka j AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za dosego ciljev, navedenih v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

j) Promet – s ciljem zmanjševanja obremenitve in nevarnosti v prometu čez Alpe in znotraj njih do mere, ki je znosna človeku, živalim, rastlinam ter njihovim življenjskim prostorom. To se med drugim doseže s povečano prestavitvijo prometa na železnico ter z ustvarjanjem primernih infrastruktur in trgu prilagojenih spodbud brez narodnostne diskriminacije“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitve 2. odst. 2. člena črka j AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

- Splošna cestnina za tovornjake v odvisnosti od prevoženih kilometrov od 1. januarja 2004 (Road-Pricing);
- Zakon o strukturi državne železnice 2003 ter njegova novela, ki je trenutno v presoji, s ciljem nadaljnega krčenja podjetniških struktur; letos junija naj bi šla novela skozi ministrski svet, v juliju 2009 pa naj bi jo sprejel parlament;
- Uredba o dopustnem hrupu tirnih vozil in Uredba o varstvu pred imisijami zaradi hrupa železniškega prometa
- Zvezni zakon o urejanju javnega osebnega primestnega in regionalnega prometa (Zakon o javnem osebne primestnem in regionalnem prometu 1999)
- Zakon o cestnem prometu in pripadajoče uredbe (prepoved vožnje ob koncu tedna za tovornjake);
- Zakon o cestnih vozilih in pripadajoče uredbe (zlasti Zakon o cestnih vozilih – izvedbena uredba, Zakon o ekopremijah (premija za obnovo voznega parka), Uredba o testnih in izvedeniških službah ter Uredba o kontrolnih napravah);
- Zakon o cestnini na državnih cestah s pripadajočimi uredbami (zlasti Uredba o cestninskih tarifah, Uredba o izjemah na cestninskih odsekih ter Uredba o izjemah pri vinjetah);
- Zakon o varstvu pred imisijami v zrak;
- Zakon o PVO-ju;

V zveznih deželah:

- zakoni o urejanju prostora;

- zakoni o varstvu narave;
- *Štajerska*: Štajerska celostna prometna zasnova, regionalne prometne zasnove, Zakon o urejanju prostora;

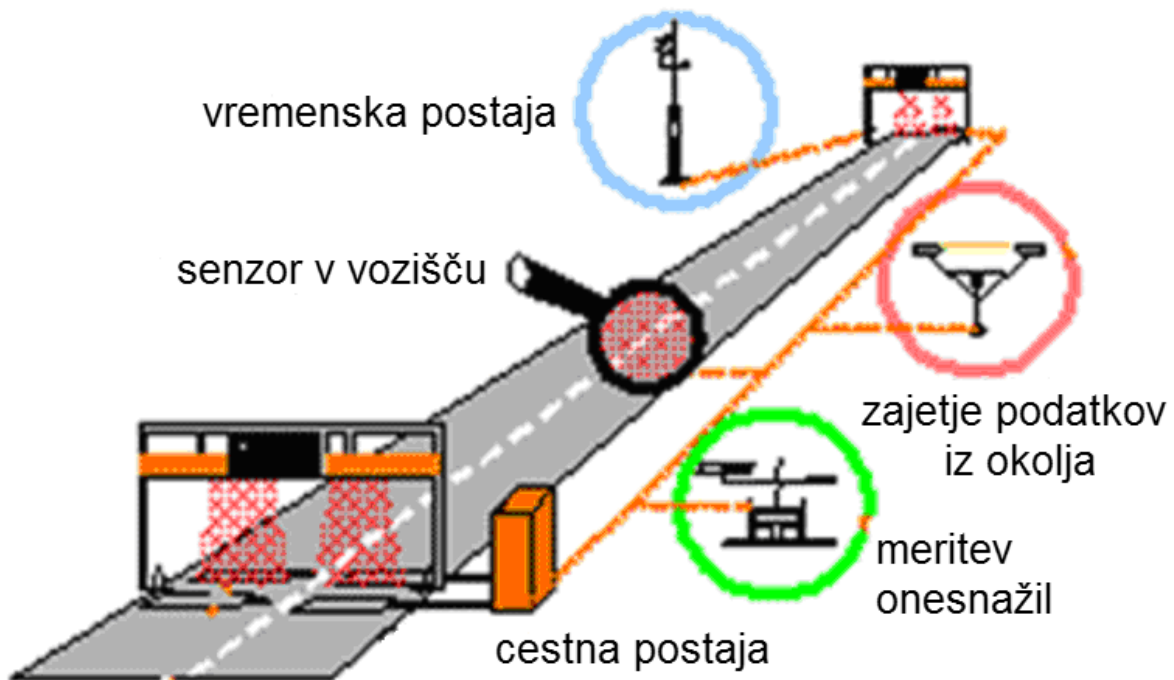
2. Ali si prizadevate za ukrepe, da bi obremenitve in tveganja na področju znotrajalpskega in čezalpskega prometa zadržali na nizki ravni ali jih znižali?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katere?

- Subvencioniranje javnega potniškega primestnega prometa in kombiniranega prometa v okviru financiranja storitev javnih podjetij;
- Financiranje izgradnje železniške infrastrukture;
- Financiranje ukrepov za varstvo pred hrupom vzdolž cest višjega reda in omrežij železniške infrastrukture (zvočnotehnična sanacija obstoječih železniških prog);
- Uredba o prepovedi vožnje ob koncu tedna za tovorni promet;
- Uvedba cestnine za tovornjake in avtobuse na celotnem območju cestnega omrežja v Avstriji, ki je odvisna od prevoženih kilometrov;
- Predlogi za ukrepe v okviru Zakona o varstvu pred imisijami v zrak ter sektorska prepoved vožnje na Tirolskem;
- Obsežna ponudba potujočih avtocest v čezalpskem prometu
- Preusmeritev tovornega prometa (glejte opombo v 6. točki);
- Za znižanje emisij onesnaževal v spodnji dolini reke Inn so na temelju Zakona o varstvu pred imisijami v zrak sprejeli ukrepe za avtoceste (prepoved nočne vožnje za tovornjake, prepoved vožnje za tovornjake na določenih odsekih – trenutno ne velja zaradi odločitve Evropskega sodišča);
- Dodajanje biogoriv kot energetski nadomestek, vključno z ekologizacijo trošarine
- Prehod z normirane pristojbine za potrošnjo na sistem, ki upošteva varstvo podnebja
- Selektivna uvedba hitrosti 100 km na uro na omrežju cest višjega reda zaradi upoštevanja določil Zakona o varstvu pred imisijami v zrak;
- Na omrežju avtocest in hitrih cest je avstrijska družba za avtoceste ASFINAG, pristojna za cestno omrežje cest višjega reda, postavila tako imenovane naprave, ki vplivajo na

promet in varujejo okolje (VBA-okolje). S temi napravami izboljšujejo dinamiko in prožnost trenutno veljavne statične omejitve hitrosti, ki so predpisane na osnovi Zakona o varstvu pred imisijami v zraku.

Shematski prikaz naprave, ki vpliva na promet in varuje okolje

Trenutno obratujejo v omrežju cest višjega reda v Avstriji naslednje naprave, ki vplivajo na promet in varujejo okolje:

Tirolska zahod - A12 avtocesta skozi dolino reke Inn

Koroška – A 2 južna avtocesta

Štajerska – A 2 južna avtocesta, A 9 phyrnska avtocesta

Salzburg – A 10 turska avtocesta

Gornja Avstrija – A 1 zahodna avtocesta

V graški kotlini na južnem robu Alp, ki kaže pogosto inverzijske vremenske situacije, so z napravami, ki vplivajo na promet in varujejo okolje, znižali omejitve hitrosti od 130 km/h na do 50 %-ih iz razlogov varstva okolja na 100 km/h. (Vir. www.asfinag.at/umwelt)

- Prepovedi vožnje na državnih in regionalnih cestah, ki vodijo vzporedno z avtocesto, zmanjšujejo izogibanje vožnji tovornjakov po avtocestah zaradi cestnine in povečujejo

prometno varnost ter njeno kontrolo;

- Popolna prepoved vožnje (celoletno dan in noč): Vorarlberg/Feldkirch (>3,5 t skupne teže)
- Prepoved nočne vožnje (celoletno ponoči): Tirolska/A12 (>7,5 t skupne teže)
- Prepoved vožnje v zimskih mesecih (dan in noč): Koroška/Celovec (Klagenfurt)
- Prepoved vožnje v zimskih mesecih (podnevi): Koroška/Celovec (Klagenfurt), Štajerska /Graz
- Sektorska prepoved vožnje (celoletno dan in noč) (tovornjaki, priklopniki): Tirolska/A12 (> 7,5 t skupne teže)
- Omejitev hitrosti 30 km/h: Koroška (zimsko polletje)
- Omejitev hitrosti 50 km/h: Vorarlberg, Dunaj
- Omejitev hitrosti 80 km/h: Štajerska
- Omejitev hitrosti 100 km/h: Salzburg, Vorarlberg, Koroška, Štajerska
- Naprave za vplivanje na promet (VBA) (100 km/h)
- Tirolska A12 (87 km), od 7. novembra 2007, celoletno
- Gornja Avstrija A1 (12 km), od 1. januarja 2008, celoletno
- Ukrepi za javni promet: Za spodbujanje javnega prometa se uporabljajo znatna sredstva (financiranje regionalnih zasnov avtobusnih povezav, izboljšava javnega prometa po železnici, ...);
- Infrastrukturni projekti za javni promet: v letih 2009 – 2014 bodo v Avstriji investirali skupno 13,9 milijard evrov v izgradnjo železniške infrastrukture, okoli 2,3 milijarde letno; poleg gradnje novih prog bodo temeljito obnovili tudi 56 železniških postaj in jih prilagodili za uporabo ljudem s posebnimi potrebami ter rekonstruirali številna železniška križišča z namenom povečanja prometne varnosti.
- *Tirolska*: npr. priprava zasnove regionalne železnice med Innsbruckom in Hallom
- *Štajerska*: pospešena izgradnja železniških prog, poostrena kontrola težkega prometa;
- *Spodnja Avstrija*: Izboljšava sistema javnega prometa z optimiranjem ponudb, spodbujanje javnega prometa s Programom financiranja primestnega prometa, izgradnja P&R sistema za izboljšavo dostopa do javnega prometa, okrepljeno vzpostavljanje in spodbujanje fleksibilnih oblik javnega potniškega primestnega prometa;
- *Salzburg*: Projekt AlpFRAIL (Alpine Freight Railway), pogodbe o mobilnosti med deželo in občinami, projekti na področju turizma/okolju prijazna mobilnost, ohranitev in povečanje atraktivnosti javnega potniškega primestnega prometa, subvencioniranje

železniških priključkov;

- *Vorarlberg*: Vorarlberška deželna prometna zasnova je upoštevala »Alpsko konvencijo«.

Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo:

- *Zvezno ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo* udejanja v sodelovanju z *Zveznim ministrstvom za gospodarstvo in delo*, *Zveznim ministrstvom za promet, inovacije in tehnologijo*, *deželo Salzburg* in *občino Werfenweng* modelni projekt „Okolju prijazna mobilnost – turizem brez avtomobilov“.

V okviru programa »klima:aktiv mobil« spodbujajo upravljanje mobilnosti v pristočasnem in turističnem prometu.

- V okviru podskupine »Trajnostna mobilnost« Delovne skupine Alpske konvencije za promet so analizirali prometne storitve (turistični prihodi in odhodi) v alpskem prostoru. Čezmejna študija se ukvarja z dostopnostjo turističnih lokacij v Alpah za turiste, ki pripotujejo s sredstvi javnega prometa iz evropskih aglomeracij oziroma mest.

3. Ali izvajate ukrepe za znižanje emisij iz prometa v alpskem prostoru?

Da

x

Ne

Če je odgovor da, kakšne? Opozorite tudi na obstoječe analize primerov, ki omogočajo izjave o kakovosti.

- Implementacija evropskih mejnih emisijskih vrednosti za cestna vozila v nacionalne pravne predpise;
- Razširitev kontrole tehničnih standardov vozil z razširitvijo kontrole infrastrukture in povečanjem osebja;
- Zmanjšanje zaradi napredovanja tehnologije, zaradi obnove voznega parka in ekologizacije cestnine, davkov in pristojbin
- Poleg tega ukrepi v okviru Zakona o varstvu pred imisijami v zrak (izvajajo dežele – npr. omejitve hitrosti);
- Ukrepi v obremenjenih območjih v skladu z Zakonom o varstvu pred imisijami v zrak na *Tirolskem*:
 - o Zmanjšanje emisij zaradi tovornjakov;
 - o Prepoved nočne vožnje in prepoved vožnje na določenih odsekih;

- Ustrezne študije so dosegljive na medmrežju na naslovu www.tirol.gv.at ;
- Ukrepi za znižanje hrupa: zmanjšanje hitrosti ponoči na avtocestah na 110 km/h za osebne avtomobile in na 60 km/h za tovornjake;
- Program zaščite pred hrupom na železnici;
- Obveznost vgradnje dieselskih filtrov za gradbene stroje (npr. Dolina reke Inn je sanacijsko območje v skladu z Zakonom o varstvu pred imisijami v zrak (npr. filter za delce za gradbene stroje v skladu z Uredbo tirolske deželne vlade);
- Subvencioniranje javnega prometa v *Gornji Avstriji* (obratovanje in infrastruktura)
 - npr. regionalne prometne zasnove za javni promet;
 - npr. program primestnega prometa v prostoru Linza;
- *Štajerska*: Omejitev prometa na temelju Štajerskega zakona o emisijah;
- Glejte tudi odgovor k 2. točki, ukrepi za spodbujanje uporabe javnega prometa pomenijo manj emisij, prav tako projekti, katerih cilj je preusmeritev na okolju prijaznejši promet.
- V okviru modelnega projekta „Okolju prijazna mobilnost – turizem brez avtomobilov“, navedenega v 2. točki in pri Protokolu Promet, se je v Werfenwengu delež stalnih gostov, ki so pozimi pripotovali z vlakom, v 3 letih (1997/98 do 2000/2001) povečal skoraj za tri krat od 9% na 25%. S tem so pri prihodu stalnih gostov prihranili 1,2 milijona avtomobilskih kilometrov in zmanjšali emisije CO₂ za več kot 200 ton v primerjavi s trendom v celotni zvezni deželi. Na vožnje na dopust in nazaj odpade večinoma tudi velik del letnih voženj posameznega avtomobila. S preusmeritvijo voženj na dopust z avtomobila na železnico lahko torej bistveno znižamo emisije onesnažil in toplogrednih plinov.
- Glejte tudi opombo v 6. točki.

4. Ali ste izvajali ukrepe za varstvo pred hrupom, ki so posebej prilagojeni topografiji alpskega prostora?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšne?

- Priprava delnih akcijskih načrtov na temelju strateškega kartiranja hrupa 2007 (Direktiva o hrupu v okolju)
- Splošni ukrepi za varstvo pred hrupom: programi varstva pred hrupom avstrijske družbe za avtoceste ASFINAG (upravljalca omrežja cest višjega reda) in zveznih dežel, program varstva pred hrupom za sanacijo železniškega hrupa

- V avstrijskih postopkih preračunavanja razširjanja hrupa upoštevajo obstoječ teren. S tem delno upoštevajo pogoje razširjanja hrupa v alpskih dolinah. Spremenjenih meteoroloških pogojev, ki prav tako vplivajo na razširjanje hrupa, kot na primer pogoste inverzijske vremenske situacije v Alpah, pa se v teh preračunavanjih posebej ne upošteva.
- Posebni ukrepi varstva pred hrupom za ceste: nadkritja na odsekih avtoceste A10 (turska avtocesta), omejitev hitrosti na avtocesti A10 za avtomobile na 110 km/h ponoči
- Posebni ukrepi varstva pred hrupom za železnico: nadkritja oziroma protihrupni zid na odsekih zahodne in turske železnice

5. Ali ste izvajali primerne infrastrukturne ukrepe, da bi dosegli večje preusmerjanje prometa, zlasti tovornega prometa, na železnico?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katere?

- Brennerski bazični predor;
- Ministri za promet Avstrije, Italije in Nemčije ter deželni glavarji Tirolske in južne Tirolske oziroma direktorja obeh železniških uprav so 18.5.2009 podpisali Memorandum o gradnji brennerskega bazičnega predora. Evropska unija bo do leta 2013 dala na voljo prispevek za gradnjo predora in dovoznih prog v višini 902 milijona evrov. Celotni stroški 55 km dolgega predora znašajo okoli 6 milijard evrov (brez stroškov financiranja na osnovi cen 2006). V Avstriji so za gradnjo predora na voljo že vse odločbe na zvezni ravni. (Vir: <http://www.bbt-se.com>) Spremljajoči akcijski načrt za Brenner 2009 vsebuje 50 ukrepov (in dodatnih sektorskih ukrepov) za izboljšavo obstoječe železniške infrastrukture ter predloge za preusmeritev težkega prometa s ceste na železnico. (Vir: <http://www.bbtinfo.eu>)
- Poleg infrastrukturnih projektov države (železnica skozi spodnjo dolino reke Inn, obvoz v skladu z integralno zasnovo obratovanja, pretovarišče za potujočo avtocesto v Wörglu in na Brennerju ...) je dežela *Tirolska* postavila več kontrolnih mest za tovorni promet na pomembnih prometnih povezavah (za upoštevanje obstoječih zakonskih in socialno-pravnih predpisov).
- Investicije za razširitev in izboljšavo železniške infrastrukture na prometnih oseh čez Alpe,
- in v terminale kombiniranega prometa: :Rekonstrukcija in gradnja novega tovornega terminala: razširitev terminala **Wörgl in** Wolfurt; v zvezi z brennersko osjo omenjamo še enkrat akcijski načrt za Brenner 2008 do 2022. Z današnjega vidika vsebuje okoli 50

ukrepov. V ospredju je izgradnja potrebne infastrukture za celotni koridor ter izgradnja terminala v treh državah; k temu obstajajo čisto konkretne časovnice za vsak posamezni projekt, vključno s pristojnostmi; poleg tega spremljajoči ukrepi, kot npr. skupen okoljski monitoring (= skupno zbiranje podatkov o obremenitvi z onesnažili v zraku in ravni hrupa vzdolž koridorja na cesti in ob železnici), pa tudi uvedba sistema za upravljanje prometa (kot na primer borza za tranzit čez Alpe) ter redno ocenjevanje in po potrebi prilagajanje akcijskega načrta s strani »Platforme za brennerski koridor«

- Pri turski in phyrnski osi obstajajo z avstrijskega stališča različne razmere na napravah. Turska os povezuje pretežno turistično zanimive regije (Salzburg, Koroško in Zgornjesavinjsko dolino), ima višino temena več kot 1200 m, ima vzpone več kot 30 %o in je zato primerna zlasti za kakovosten potniški promet.
- Phyrnska os pa je nadaljevanje proge Passau – Linz, po kateri poteka predvsem tovorni promet. Povezuje industrijska središča oziroma regije (Linz, zgornja Štajerska, Graz in Maribor), ima manjšo višino temena (850 m) in vzpone okoli 15 %o in več, zaradi česar je primernejša za tovorni promet. Gradnjo dvotirne turske južne rampe bodo zaključili v letu 2009, severno rampo (predorska železniška postaja Badgastein) pa bodo, ker ni ozkih grl v zmogljivosti, finalizirali šele po letu 2020. Selektivna gradnja pyhrnske železnice Linz – Selzthal je trenutno v teku, potekajo razgovori z zveznima deželama Gornja Avstrija in Štajerska. Izgradili pa so dvotirne proge tudi na odseku od Linza v Nettingsdorf, obvoznico Schliebach in odsek Selzthal - Leoben - Graz - Werndorf.
- Pri pontebanski osi pa gre za pomemben del »baltsko-jadranskega koridorja«. V letu 2006 so se Poljska, Češka, Slovaška, Avstrija in Italija v pismu o nameri dogovorile, da naj bi pri naslednji reviziji omrežja TEN podaljšali 23. os omrežja TEN (Gdansk - Warszawa - Katowice - Bratislava/Dunaj čez Dunaj - Graz – Celovec (Klagenfurt) – Beljak (Villach) – Videm(Udine) do Trsta (Trieste) oziroma Benetk (Venezia) – Bologne). V skladu s pogodbo med avstrijskima zveznima deželama Koroško in Štajersko, zvezno državo in avstrijskimi železnicami (ÖBB) naj bi v letu 2018 pričela obratovati železnica Koralm. Nov projekt za bazični predor skozi Semmering naj bi realizirali 2012 - 2020.
- Razširitev primestnega prometa Salzburg-okolica;
- Subvencioniranje infrastrukture (rekonstrukcija železnice, P&R);
- *Štajerska*: Pospesena izgradnja železniških prog, ureditev terminala Graz-Werndorf;
- *Spodnja Avstrija*
- Glejte tudi opombe v 6. točki
- Avstrijska študija Zveznega urada za okolje po naročilu Ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo v zvezi z dostopnostjo turističnih lokacij v Alpah s sredstvi javnega prometa

6. Ali ste uvedli trgu prilagojene stimulacije, da bi dosegli večje preusmerjanje prometa, zlasti tovornega prometa, na železnico?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katere?

- Uvedba cestnine za avtobuse in tovornjake na cestnem omrežju višjega reda, ki je odvisna od prevoženih kilometrov;
- Uvedba ekologizacije cestnine od 1.1.2010 z Uredbo o cestninskih tarifah 2009
- Izboljšava kakovosti servisov na brennerski osi v okviru Akcijskega načrta za Brenner, stanje: maj 2009;
- Subvencioniranje železniških priključkov oziroma železniške infrastrukture;
- Obsežni ukrepi za spodbujanje kombiniranega prometa:
- Finančni ukrepi vsebujejo nadomestila za storitve javnih podjetij za kombiniran promet in gradnjo železniške infrastrukture, ki so bile omenjene že v 2. točki, investicijske subvencije v okviru programa za spodbujanje inovacij za kombiniran tovorni promet, finančne subvencije za intermodalni promet po Donavi, ugodnosti pri davku na motorna vozila ter podporo za terminale kombiniranega prometa. Poleg tega obstajajo številni politični okvirni pogoji za spodbujanje kombiniranega prometa, kot npr. kompenzacija obremenitve, liberalizirani koridorji in območja za povezovanje potujoče avtoceste, odstranitev prepovedi vožnje ob koncu tedna, na dan praznika in ponoči, odstranitev prepovedi vožnje za olajšanje poletnega turističnega prometa, »obdobja miru« na potujočih/plavajočih avtocestah.
- Spodbujanje potujoče avtoceste Graz – Wels – Regensburg

Prostor za morebitne dodatne opombe:

Trend v zadnjih letih kaže, da se je kljub različnim naporom cestni promet povečal. Za razliko od evropskega povprečja pa je bilo v Avstriji možno ohraniti tržni delež železniškega tovornega prometa!

V okviru *Züriškega procesa* (Platforma za sodelovanje ministrov za promet alpskih držav) obstajajo priprave in študije za morebitno udejanjenje trajnostnih sistemov upravljanja prometa glede izboljšanja varnosti čezalpskega prometa, več trajnosti v cestnem tovornem prometu, zagotavljanje potrebne infrastrukture in spodbujanje alternativnih načinov prometa, predvsem železniškega prometa.

Projekt S37: Med Scheiflingom (zgornja murska dolina) in avtocestnim vozliščem Celovec sever

načrtuje ASFINAG po naročilu ministrstva za promet projekte na štiripasovni hitri cesti S37. Poleg izgradnje med Scheiflingom in Judenburgom bi nastal okoli 100 kilometrov dolg tranzitni koridor, ki bi stal več kot milijardo evrov. Za 28 kilometrov dolg odsek od Scheiflinga (Štajerska) v Friesach (Koroška) je potrebno poiskati popolnoma novo traso in to zadeva ne samo ljudi v vaseh, temveč tudi kmetijstvo in turizem ter park narave Zirbitzkogel-Grebenzen.

XI. 2. odst. 2. člena črka k AK – Splošne obveznosti na področju energije

2. odst. 2. člena črka k AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za doseg ciljev, navedenih v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

k) Energija – s ciljem uvedbe pridobivanja, razdeljevanja in izkoriščanja energije na način, ki prizanaša naravi in krajini ter je neškodljiv okolju in pospeševanja ukrepov za varčevanje z energijo“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitve 2. odst. 2. člena črka k AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

- 1. člen Zveznega zakona o prepovedi uporabe jedrske cepitve za oskrbo z energijo v Avstriji (Zvezni uradni list št. 676/1978):
 - o Prepoved gradnje in obratovanja objektov, s katerimi naj bi se z jedrsko cepitvijo proizvajala električna energija za oskrbo z energijo;
- 2. člen Zveznega ustavnega zakona Avstrija brez jedrske energije (Zvezni uradni list I 149/1999):
 - o Prepoved gradnje in obratovanja objektov, ki koristijo dobivanju energije z jedrsko cepitvijo;
- Zakon o ekološki električni energiji;
- Zakon o skladu za podnebne spremembe in obnovljive vire energije: fotovoltaika do 5 KW se subvencionira iz Sklada za podnebne spremembe in obnovljive vire energije; od 2007
- Zakon o PVO-ju;
- Direktive Evropske unije;
- Program za učinkovitost energije “Energie Star 2010”;
- Okoljski subvencijski zakon;
- Zakon o varstvu pred emisijami za kotlovne naprave;
- Obrtni zakon;
- Zakon o ravnanju z odpadki;
- Vodopravni zakon;
- Zakon o plinskem gospodarstvu;
- Zakoni o spodbujanju stanovanjske gradnje posameznih zveznih dežel (ti zakoni

udejanjajo sporazum v skladu s členom 15a Zveznega ustavnega zakona med državo in deželami za spodbujanje gradnje in sanacije stanovanjskih objektov zaradi zmanjšanja emisij toplogrednih plinov (sporazum o udejanjanju Kiotskega protokola).

- Pravni predpisi v *Gornji Avstriji*: Zakon o elektrogospodarstvu in organizaciji, Zakon o gradbeni tehniki in uredba, varstvo zraka in energetska tehnika, *Zgornjeavstrijska* energetska zasnova (Na področju energetike je država pristojna za temeljno zakonodajo, izvedbena zakonodaja pa je v pristojnosti zveznih dežel);
- *Štajerska*: Štajerski zakon o elektrogospodarstvu in organizaciji, Štajerski zakon o urejanju prostora, Gradbeni zakon in zakon o gradbenih kooperantih, Štajerski zakon o spodbujanju stanovanjske gradnje, Štajerski zakon o plinu;
- *Spodnja Avstrija*: Spodnjeavstrijski zakon o varstvu narave, Spodnjeavstrijski zakon o električni energiji, Spodnjeavstrijski gradbeni pravni predpisi, Spodnjeavstrijski zakon o spodbujanju stanovanjske gradnje;
- *Salzburg*: Subvencioniranje uporabe sončne energije, ogrevanje z lesom, subvencioniranje stanovanjske gradnje (dodatne subvencije za ukrepe, ki varčujejo z energijo, in druge okoljske ukrepe), Uredba o toplotni izolaciji 2003, subvencioniranje bioenergetskih objektov v okviru Družbe za raziskovanje in inovacije, razvoj podeželja;

2. Katere ukrepe zasleduje vaša dežela za udejanjanje načinov pridobivanja, rabe in distribucije energije, ki prizanašajo naravi in krajini ter so sprejemljivi za okolje?

- Pomembni cilji za okolju prijazno pridobivanje, rabo in distribucijo energije so vsebovani po eni strani v državnih in deželnih zakonih o električnih prenosnih omrežjih jakega toka, pa tudi v temeljnih in izvedbenih zakonih elektrogospodarstva.
- Že leta 1995 so država in vse dežele sklenili dogovor v skladu s členom 15a Zveznega ustavnega zakona glede varčevanja z energijo;
- *Zgornjeavstrijska* zveza za varčevanje z energijo organizira obsežna posvetovanja na področju energetike;
- Raznovrstne subvencije za ukrepe varčevanja z energijo, kot na primer subvencioniranje za solarne naprave in naprave na biomaso, termično sanacijo stavb, naprave na ekološko električno energijo;
- Subvencioniranje obnovljivih virov energije;
- Presoje vplivov na okolje za velike objekte;
- Za okolju prijazno pridobivanje energije iz hidroelektrarn je pomembna vzpostavitev

prehodnosti z ribjimi stezami in zagotovitev zadostnega pretoka rezidualne vode. To ustreza ciljem novele Vodopravnega zakona (udejanjanje Direktive Evropske unije o vodah).

- *Štajerska*: Deželni program za varstvo okolja, Deželni energetska načrt Štajerske 1995 in predelana verzija 2005, omrežje ekološke energije za Štajersko, predpisi za subvencioniranje na področju subvencioniranja stanovanjske gradnje;
- *Salzburg*: Program "Energija aktivno";
- *Spodnja Avstrija*: Subvencijski programi za uporabo obnovljivih virov energije, vključno s toplarnami. V spodnjeavstrijskem programu za klimo je k temu zapisano: Področje "oskrbe z energijo" (proizvodnja električne energije, plina in toplovodnega ogrevanja v javnih podjetjih, rafinerija) je področje z najvišjo emisijo toplogrednih plinov v Spodnji Avstriji.
- *Koroška* uredba o alternativnih virih energije;

3. Ali ste izvedli ukrepe za prihranek pri rabi energije in za povečevanje učinkovitosti virov energije?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšne?

- Že leta 1995 so država in vse zvezne dežele sklenile dogovor v skladu s členom 15a Zveznega ustavnega zakona o prihranku energije;
- V skladu s členom 15a Dogovora o subvencioniranju stanovanjske gradnje po energetskih kriterijih za pospeševanje gradnje, ki učinkovito izkorišča energijo;
- Aktivnosti dežel na področju energetskega svetovanja;
- Pričetek izvajanja programov „Klima aktivno“ za varstvo klime (<http://www.klimaaktiv.at>);
- V skladu z 8. členom Zakona o elektrotehniko 1992 (ustavno določilo) je potrebno pri obratovanju električne naprave ali električne opreme paziti, da se porabi čim manj energije;
- V skladu s cilji *Zgornjeavstrijskega* zakona o proizvodnji električne energije in organizaciji je potrebno pri obratovanju naprave za proizvodnjo električne energije čim bolj izkoristiti uporabljene primarne oblike energije (učinkovitost virov energije).
- Obsežni subvencijski programi za ukrepe, ki varčujejo z energijo;

- *Štajerska*: Informiranje prebivalstva z različnimi prireditvami in zgibankami (npr. akcija varčevanja z energijo), omrežje ekološke energije za Štajersko, kompetentno vozlišče učinkovitosti energije, energetska posvetovalnica dežele Štajerske (do 3.000 konzultacij letno);
- *Spodnja Avstrija*: Smernice k spodnjeavstrijskemu programu subvencioniranja stanovanjske gradnje, k spodnjeavstrijskim gradbenim pravnim predpisom in na tem temelječi spodnjeavstrijski uredbi o gradbeni tehniki;
- *Salzburg*: Uredba o zaščiti toplote 2003, dodatna subvencija na področju stanovanjske gradnje, izvedbeni program „Energija aktivno“, energetske posvetovanje Salzburg;

4. Ali ste izvedli ukrepe za upoštevanje realnih stroškov?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšne?

- Cene energije, čeprav ima zaradi liberalizacije energetskih trgov na posameznih področjih država le še majhen vpliv, še vedno niso prilagojene realnim stroškom.
- „Upoštevanje realnih stroškov“, če se pri tem upoštevajo tudi eksterni stroški pridobivanja, rabe in odstranjevanja oziroma s tem povezanih emisij in imisij, po našem mnenju še ni zadovoljivo.
- Emisijski certifikati;
- Subvencioniranje obnovljivih virov energije;
- Energetski davek;
- *Štajerska*: V okviru spremembe energetskega načrta so predlagali prve zasnove (eksterni stroški). Kako pa se bo to konkretno udejanjilo, tega trenutno še ne moremo oceniti.
- *Salzburg*: Energetsko knjigovodstvo, razpisi za dobavljanje toplote itd.;

5. Ali v vaši deželi spodbujate okolju prijazno uporabo obnovljivih virov energije?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katerih virov energije in kako?

Električna energija iz obnovljivih virov energije na temelju Zakona o ekološki električni energiji;

Toplota iz obnovljivih virov energije (težišče na biomasi in termični sončni energiji) prek subvencij stanovanjske gradnje dežel in v podjetjih iz sredstev okoljskih subvencij v tuzemstvu;

Program ekološke električne energije dežele *Gornje Avstrije* temelji na Zveznem zakonu o ekološki električni energiji (fotovoltaika, bioplinske naprave, elektrarne-toplarne, majhne elektrarne, vetrna energija, geotermična energija);

Štajerska:

- Električna energija: Subvencije na državni ravni v skladu z Zakonom o ekološki električni energiji/urejanje napajanja v omrežje (za vse obnovljive vire energije);
- Toplota: elektrarne na biomaso, solarne naprave, toplarne (posebna akcija), subvencioniranje stanovanjske gradnje;
- Različne dodatne subvencijske akcije in koordinacije (npr. omrežje ekološke energije za Štajersko, pospeševanje gospodarstva ...);
- Investicijske subvencije pri proizvodnji toplote iz obnovljivih virov energije;
- Od leta 1999 se v okviru posebnih subvencij za občine, članice Klimatske zveze, subvencionirajo predvsem projekti za rabo obnovljivih virov energije in za prihranek energije. To zadeva tako projekte za lastno porabo energije v občinskih objektih, kot tudi subvencije s strani občine.
- Nadaljnja oblika subvencioniranja občin v projektih, pomembnih za klimo, je akcija „težiščnih regij“. Od leta 2001 se v združenjih občin okrepljeno subvencionirajo projekti za varstvo klime. Primera za to sta „ofenziva za varstvo toplote za zasebne in javne objekte“ ali podpora kompetenčnemu centru za obnovljive vire energije.

Salzburg: subvencioniranje solarnih naprav, oskrbe s toploto, ogrevanja z lesom in toplovodnih omrežij, energetska svetovanje;

Prostor za morebitne dodatne opombe:

Avstrijsko politiko v zvezi z jedrsko energijo označuje spoznanje, da jedrske energije ni mogoče uskladiti z načeli in prioritetai trajnostnega in vzdržnega razvoja. Temelj avstrijske politike v zvezi z jedrsko energijo je tudi prepričanje, da jedrska energija ne predstavlja stroškovno ugodne in učinkovite opcije za borbo proti antropogenemu učinku toplogrednih plinov.

XII. 2. odst. 2. člena črka I AK – Splošne obveznosti na področju ravnanja z odpadki

2. odst. 2. člena črka I AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za doseg ciljev, ki so navedeni v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

1) Gospodarjenje z odpadki – s ciljem zagotavljanja zajemanja, predelave in odstranjevanja odpadkov, ki je prilagojeno posebnim topografskim, geološkim in klimatskim potrebam alpskega okolja in s posebnim upoštevanjem omejevanja odpadkov“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitve 2. odst. 2. člena črka I AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Sedanji pravni predpisi podrobno urejajo ravnanje z odpadki v Avstriji.

Poleg Zveznega zakona o trajnostnem ravnanju z odpadki 2002, Zvezni uradni list I št. 102/2002 v veljavni verziji Zvezni uradni list I št. 181/2004 vsebujejo tudi deželni zakoni o ravnanju z odpadki konkretne predpise o preprečevanju nastajanja, obdelavi in odstranjevanju odpadkov.

V skladu z Zveznim zakonom o ravnanju z odpadki je potrebno med drugim čim bolj varovati vire in spodbujati njihovo reciklažo (pod določenimi pogoji). Poleg tega se lahko odlagajo le odpadki, ki ne predstavljajo nevarnosti za naslednje generacije. Probleme je potrebno reševati čim bližje izvoru odpadkov. Kot osnova za načrtovanje koristijo predvsem državni načrt ravnanja z odpadki (8. člen Zveznega zakona o ravnanju z odpadki 2002) ter načrti ravnanja z odpadki posameznih zveznih dežel (8. člen Zakona o ravnanju z odpadki). V avstrijskem Zakonu o ravnanju z odpadki so urejene dolžnosti lastnikov odpadkov, pogoji za dovoljenja za objekte za predelavo odpadkov, dejavnosti in dolžnosti zbiralcev in predelovalcev odpadkov, dejavnosti in dolžnosti sistemov za zbiranje in recikliranje, čezmejno spravljanje odpadkov in zbiranje problematičnih odpadkov.

Zvezni zakon o ravnanju z odpadki velja za celotno državno območje, torej tudi za predalpsko območje, Dunajski bazen, Panonsko nižino in druge, in ne samo za „alpski prostor“, ki predstavlja seveda največji del.

Deželni pravni predpisi se v glavnem nanašajo na ravnanje s komunalnimi odpadki. Sem sodi odvoz odpadkov v občini ter s tem povezano pobiranje pristojbin za odstranjevanje odpadkov in načrtovanje objektov za odstranjevanje odpadkov. Omeniti je potrebno *Gornjeavstrijski zakon o ravnanju z odpadki 1997*, *Tirolski zakon o ravnanju z odpadki* in *Tirolsko zasnovano ravnanje z odpadki*, uredbo deželne vlade, *koroške pravne predpise na področju ravnanja z odpadki*, *Štajerski zakon o ravnanju z odpadki 2004* ter *Zakon o ravnanju z odpadki 1992*, in spodnjeavstrijska(e) uredba(e) o občinskih zvezah. .

V okviru navedenih pravnih predpisov obstaja možnost upoštevanja posebnosti posamezne

regije, kot npr. organizacija odvoza smeti, določbe v regionalnih načrtih ravnanja z odpadki, ustanavljanje zvez za ravnanje z odpadki itd..

Upoštevanje predpisov s področja ravnanja z odpadki pri pričetku obratovanja objektov se zagotavlja z gospodarsko-pravnim dovoljenjem. 4. odst. 77. člena Obrtnega zakona 1994 določa: Obratovanje gospodarskega objekta se dovoli - če je potrebno tudi s predpisovanjem dodatnih pogojev - če je zagotovljeno, da bodo preprečili nastajanje odpadkov (2. člen Zakona o ravnanju z odpadki) ali jih bodo reciklirali ali jih bodo, v kolikor to ekonomsko ni sprejemljivo, v skladu s predpisi odstranjevali upoštevajoč stanje tehnike (71.a člen).

2. Kako ravnate z odpadki v odročnih regijah alpskega prostora?

Organizacija ravnanja z odpadki

Za izvajanje medregionalnih nalog s področja ravnanja z odpadki so se občine prostovoljno in na temelju zakonskih določil združile v zveze za ravnanje z odpadki. Predvsem obrobne občine z majhnimi količinami odpadkov imajo korist od združevanja več sosednih občin oziroma združevanja z mesti.

Odgovornost za organizacijo zbiranja in odstranjevanje oziroma recikliranje odpadkov je odvisna od vrste odpadkov. Pri komunalnih odpadkih so občine oziroma zveze za ravnanje z odpadki odgovorne za zbiranje neuporabnih delov odpadkov, kosovnih odpadkov, bioodpadkov, starega papirja, problematičnih odpadkov ter kovin. Zbiranje in recikliranje embalaže in starih elektronskih aparatov organizirajo proizvajalci oziroma sistemi za zbiranje in recikliranje, s katerimi imajo le-ti pogodbo. Za odstranjevanje odpadkov iz gospodarstva, kot na primer odpadki iz obrtniške dejavnosti ali odpadki iz gradbeništva, je odgovoren povzročitelj odpadkov.

Preprečevanje nastajanja odpadkov in informacija

V skladu z Zakonom o ravnanju z odpadki 2002 je potrebno čim bolj zmanjšati količine odpadkov in njihovih vsebnosti onesnažil. Zlasti v ranljivih območjih alpskega prostora imata preprečevanje nastajanja odpadkov in njihovo strokovno odstranjevanje poseben pomen. Šolani svetovalci za področje odpadkov poučujejo prebivalstvo v pravilnem ravnanju z odpadki. Poleg tega obstajajo redni programi čiščenja zemljišč v občinah, ki jih organizira tudi Avstrijsko planinsko društvo (čiščenje ledenikov). Obvezna priprava zasnove ravnanja z odpadki pri dodeljevanju dovoljenja za obratovanje ali tudi prostovoljno okoljsko certificiranje na primer v turističnih obratih in planinskih postojankah (avstrijski okoljski znak) zagotavljajo strokovno ravnanje z odpadki.

Zbiranje

Zbiranje odpadkov se razlikuje glede na vrsto odpadkov, in sicer s prinašanjem oziroma

odvažanjem. V odročnih regijah zbirajo stari material, problematične odpadke in kosovne odpadke v glavnem prek ekoloških otokov ali centrov za zbiranje starega materiala. Ekološki otoki so utrjene lokacije za prevzem starega materiala s pomočjo kontejnerjev. Pri centralah za zbiranje starega materiala (reciklirni center) prevzema vse odpadke šolano osebje občin. S tem ima tudi pomembno vlogo informatorjev. V sodelovanju z regionalnimi podjetji za odstranjevanje odpadkov, zvezami za ravnanje z odpadki in občinami predstavlja delniška družba za reciklažo odpadnih materialov v Avstriji »ARA-System« gosto omrežje za zbiranje in recikliranje stare embalaže. Stare materiale in embalaže zbirajo tako z odvažanjem, kot tudi s prinašanjem. Neuporabni del odpadkov pa v glavnem odstranjujejo z odvažanjem. V težko dostopnih legah občin se določajo tako imenovana »posebna območja«. Pri tem odnašajo prebivalci neuporabni del odpadkov ter delno tudi ostale odpadke na označena centralna – in s tem lažje dostopna – zbirna mesta, od katerih v dogovorjenih rokih odpadke odvažajo s primernimi zbirnimi vozili.

Recikliranje in odstranjevanje

Odpadke reciklirajo oziroma odstranjujejo čim bližje mestu nastanka. Zlasti na področju biogenih odpadkov le-te reciklirajo v obliki lastnega kompostiranja s strani prebivalcev ali v napravah za kompostiranje oziroma napravah z biološkim plinom znotraj občine. To poteka v sodelovanju z regionalnim kmetijstvom. Tudi odpadke iz gradbeništva predelujejo z mobilnimi napravami za recikliranje na kraju samem in jih ponovno uporabljajo ali odstranjujejo na odlagališčih za neuporabne materiale iz gradbeništva. Preden odpadke odložijo na odlagališčih, jih morajo obdelati v mehansko-bioloških ali termičnih napravah. Iz ekonomskih razlogov lahko takšne naprave delujejo samo medregionalno. Odpadke prinašajo do regionalnih pretovornih postaj in jih nato po možnosti prevažajo po železnici do naprav za obdelavo.

Odstranjevanje odpadkov v zveznih deželah

V *Gornji Avstriji* so občine zavezane k zbiranju in odvozu komunalnih odpadkov, okrajne zveze za ravnanje z odpadki pa za njihovo obdelavo ter zbiranje in reciklažo odpadnih materialov.

Skupno s podjetji za ravnanje z odpadki je torej na voljo gosto omrežje, ki zagotavlja možnosti za odstranjevanje in obdelavo. Načelno lahko izhajamo iz tega, da tudi v odročnih regijah alpskega prostora deluje nadzorovano odstranjevanje odpadkov brez omejitev. Za razliko od dobro prometno povezanih območij poteka tukaj odstranjevanje odpadkov po sistemu „prinašanja“ in ne po sistemu „odvažanja“.

V skladu s telefonsko informacijo Avstrijskega planinskega društva v *Gornji Avstriji* za alpske planinske kočje sicer ne obstaja enotna zasnova ravnanja z odpadki, zaradi omejenih možnosti prevoza pa je minimiranje neuporabnega dela odpadkov (volumen in teža) in s tem ločevanje odpadkov nujnost. V številnih planinskih kočah že ločujejo odpadke v glavne frakcije: biogeni odpadki, odpadni papir, odpadno steklo, odpadne kovine, umetne snovi in spojila ter neuporabni

del odpadkov.

Na *Štajerskem* je organizacija odvoza urejena v 7. členu Štajerskega zakona o ravnanju z odpadki. Vzpostavili so javna zbirna mesta. Trenutno ima na Štajerskem 440 izmed 542 občin zbirni center za odpadke, vključno z zbirnim centrom za problematične odpadke.

V skladu z določili 4. odst. 7. člena Štajerskega zakona o ravnanju z odpadki 2004 zbirajo mešane komunalne odpadke (neuporabne dele odpadkov) občine z lastnimi zbirnimi vozili ali z naročilom zasebnemu podjetju v sistemu „odvažanja“ s tipiziranimi zabojniki ali z vrečami. Zbiranje kosovnih odpadkov poteka v sistemu „odvažanja“ in „prinašanja“. Približno 51% biogenih odpadkov iz gospodinjstev zbirajo v sistemu „odvažanja“ z posodami za bioodpadke, neuporabni del odpadkov pa se v glavnem reciklira prek posamičnega ali skupnega kompostiranja na izvoru odpadkov. Problematične odpadne snovi zbirajo v občinskih zbirnih centrih za odpadni material oziroma za problematične odpadne snovi ali najmanj dvakrat letno z mobilnim zbiranjem problematičnih odpadnih snovi. Gradbene odpadke zbirajo v glavnem z zabojniki zasebnih podjetij za ravnanje z odpadki, ki jih postavijo neposredno na gradbišču.

V *Spodnji Avstriji* so vsa bivališča, tudi počitniška stanovanja, priključena na javni sistem odstranjevanja odpadkov (neuporabni deli odpadkov, umetne snovi, papir, biomaterial, kosovni odpadki). Decentralni pristop z regionalnimi zvezami za ravnanje z odpadki zagotavlja upoštevanje potreb bivališč v odročnih krajih. Zato so v regijah razlike možne in zaželene.

Vorarlberg: Razlikovanje med odstranjevanjem odpadkov v odročnih regijah v primerjavi z odstranjevanjem odpadkov v dolinah ni predvideno niti z deželnimi, niti z zveznimi zakoni. Objekti v odročnih legah pa morajo odpadke prinesiti na prevzemno mesto (občina ni dolžna odvažati odpadkov na izvoru).

Prostor za morebitne dodatne opombe:

C. Obveznosti iz Alpske konvencije, ki veljajo za vse izvedbene protokole

Upoštevanje ciljev vseh področij, navedenih v 2. odst. 2. člena AK, na vseh področjih

1. Ali upoštevate politike vseh področij, navedenih v 2. odst. 2. člena, vsakokrat tudi na naslednjih področjih?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura	x	
Urejanje prostora in trajnostni razvoj	x	
Varstvo zraka	x	
Varstvo tal	x	
Vodni režim	x	
Varstvo narave in urejanje krajine	x	
Hribovsko kmetijstvo	x	
Gorski gozd		x
Turizem in prosti čas	x	
Promet	x	
Energija	x	
Ravnanje z odpadki	x	
Navedite nekaj primerov.		
<ul style="list-style-type: none"> - Ukrepi omejevanja prometa z vidika varstva zraka; - Opredelitev 25% površin dežele za zavarovana območja v skladu s Tirolskim zakonom o varstvu narave 2005; - Subvencije v povezavi z gospodarjenjem z gozdovi in infrastrukturno opremo kmetij itd.; - Natura 2000 – opredelitev zavarovanih območij; - Uredbe o ohranitvenih ciljih za območja Natura 2000 na Tirolskem 		

Sodelovanje med pogodbenicami

2. Ali se je mednarodno in čezmejno sodelovanje na naslednjih področjih okrepilo ter prostorsko in strokovno razširilo?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura		
Urejanje prostora in trajnostni razvoj	x	
Varstvo zraka		
Varstvo tal		
Vodni režim	x	
Varstvo narave in urejanje krajine	x	
Hribovsko kmetijstvo		
Gorski gozd	x	
Turizem in prosti čas	x	
Promet	x	
Energija	x	
Ravnanje z odpadki	x	

3. Ali so bile odpravljene morebiti še obstoječe ovire za mednarodno sodelovanje med regionalnimi upravami in teritorialnimi skupnostmi alpskega prostora?			
Da		Ne	X

4. Ali spodbujate reševanje skupnih problemov v mednarodnem sodelovanju na najprimernejši teritorialni ravni?			
Da		Ne	X

5. Ali spodbujate okrepljeno mednarodno sodelovanje med pristojnimi institucijami?			
Da		Ne	X

6. Ali dajete teritorialnim skupnostim, če same ne morejo izvesti ukrepov, ker so v državni ali mednarodni pristojnosti, možnost za učinkovito zastopanje interesov prebivalstva?			

Da	Delno	Ne	
Če je odgovor da, navedite ustrezne predpise in njihovo vsebino.			
<ul style="list-style-type: none"> - Ustavnopravno zagotovljena avtonomija občin; - Vključevanje občin oziroma njihovih zastopstev (zveza občin, zveza mest) v postopek priprave zakonov oziroma sprejemanja uredb; - Sodelovanje občin v postopkih; 			

Prostor za morebitne dodatne opombe:

Sodelovanje teritorialnih skupnosti

7. Ali ste na naslednjih področjih določili primerne ravni usklajevanja in sodelovanja med neposredno prizadetimi institucijami in teritorialnimi skupnostmi, da bi spodbudili skupno odgovornost in izkoristili ter razvijali sinergijo pri izvajanju politik ter iz tega izhajajočih ukrepov?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura	X	
Urejanje prostora in trajnostni razvoj	X	
Varstvo zraka	X	
Varstvo tal	X	
Vodni režim	X	
Varstvo narave in urejanje krajine	X	
Hribovsko kmetijstvo	X	
Gorski gozd	X	
Turizem in prosti čas	X	
Promet	X	
Energija	X	
Ravnanje z odpadki	X	

8. Ali neposredno prizadete teritorialne skupnosti sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja politik in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne državne ureditve na naslednjih področjih?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura	x	
Urejanje prostora in trajnostni razvoj	x	
Varstvo zraka	x	
Varstvo tal	x	
Vodni režim	x	
Varstvo narave in urejanje krajine	x	
Hribovsko kmetijstvo	x	
Gorski gozd	x	
Turizem in prosti čas	x	
Promet	x	
Energija	x	
Ravnanje z odpadki	x	

Prostor za morebitne dodatne opombe:

V okviru notranjdržavnih postopkov za zakone ali uredbe.

3. člen AK – Raziskave, znanstveno ovrednotenje in sistematično opazovanje

9. Ali potekajo raziskave in znanstvena ocenjevanja na naslednjih področjih z upoštevanjem ciljev, navedenih v 2. členu AK?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura	x	
Urejanje prostora in trajnostni razvoj	x	
Varstvo zraka	x	
Varstvo tal	x	

Vodni režim	x	
Varstvo narave in urejanje krajine	x ⁷	
Hribovsko kmetijstvo	x	
Gorski gozd	x	
Turizem in prosti čas	x	
Promet	x	
Energija	x	
Ravnanje z odpadki	x	

10. Ali ste z drugimi pogodbenicami razvili skupne ali dopolnitvene programe za sistematično opazovanje na naslednjih področjih?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura		
Urejanje prostora in trajnostni razvoj		
Varstvo zraka		
Varstvo tal		
Vodni režim		
Varstvo narave in urejanje krajine		x
Hribovsko kmetijstvo		
Gorski gozd	x	
Turizem in prosti čas		
Promet		
Energija		
Ravnanje z odpadki		

11. Ali se rezultati nacionalnih raziskav in sistematičnega opazovanja na naslednjih področjih zbirajo v sistem za stalno opazovanje in informiranje v harmonizirani obliki?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura		

⁷ Npr. „Rdeči sezname“, območje divjine Dürrenstein; ni sistematičnega opazovanja na celotnem območju.

Urejanje prostora in trajnostni razvoj		
Varstvo zraka		
Varstvo tal		
Vodni režim		
Varstvo narave in urejanje krajine	delno	
Hribovsko kmetijstvo	delno	
Gorski gozd	delno	
Turizem in prosti čas		
Promet		
Energija		
Ravnanje z odpadki		

12. Navedite podrobnosti o izvedenih raziskavah in sistematičnem opazovanju ter sodelovanju na tem področju.

Če v vaši deželi velja eden ali več protokolov, opišite tudi, v kolikšni meri ustrežata raziskovalna dejavnost in sistematično opazovanje določilom ustreznih protokolov.

- Podrobno kartiranje zavarovanih elementov za Naturo 2000;
- Načrtovano opazovanje vrst in življenjskih prostorov, ki so v skladu z Direktivo o favni, flori, habitatu v skupnem interesu;
- Na Tirolskem in v Vorarlbergu obstaja gosto omrežje merilnih mest za nadzor onesnažil zraka. Rezultati tega nadzora so osnova za nadaljnje analize (analiza statusa); Poleg tega so v skladu z 9. členom Zakona o varstvu pred imisijami v zraku izdali program (glejte <http://www.tirol.gv.at/themen/umwelt/umweltrecht/aktionsprogramm>).
- Na Tirolskem so za območje Natura 2000 izvedli obsežne analize za opredelitev ohranitvenih ciljev;
- Na Tirolskem še ne obstaja posebno raziskovanje ali sistematično opazovanje z vidika Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov;
- Projekt „Naravni potenciali alpskih hribovskih območij“, partnerji: Bavarska, južna Tirolska, Slovenija, Švica, Lombardija, Tirolska, glejte: www.tirol.gv.at/nab ;

4. člen AK – Sodelovanje in informiranje na pravnem, znanstvenem, gospodarskem in tehničnem področju

13. Ali olajšujete in spodbujate izmenjavo pravnih, znanstvenih, gospodarskih in tehničnih informacij, pomembnih za Alpsko konvencijo, med pogodbenicami?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, navedite podrobnosti.			

14. Ali obveščate druge pogodbenice o načrtovanih pravnih ali gospodarskih ukrepih, ki bi lahko posebej vplivali na alpski prostor ali njegove dele, da bi zagotovili čim večje upoštevanje regionalnih potreb?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, navedite podrobnosti.			
<ul style="list-style-type: none"> - Čezmejna posvetovanja v primeru prekoračitve mejne vrednosti v skladu z 9. členom Zakona o varstvu pred imisijami v zraku - Udeležba javnosti pri napravah IPPC in sežigalnicah ali sosežigalnicah v skladu s 40. členom (2) Zakona o ravnanju z odpadki. 			

15. Ali obveščate druge pogodbenice o projektih, ki lahko posebej vplivajo na alpski prostor ali njegove dele?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, navedite primere.			
<ul style="list-style-type: none"> - Čezmejna posvetovanja v primeru prekoračitve mejne vrednosti v skladu z 9. členom Zakona o varstvu pred imisijami v zraku - Udeležba javnosti pri napravah IPPC in sežigalnicah ali sosežigalnicah v skladu s 40. členom (2) Zakona o ravnanju z odpadki. 			

16. Ali so druge pogodbenice vašo deželo v zadostni meri obveščale o projektih, ki lahko posebej vplivajo na alpski prostor ali njegove dele?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, navedite primere. Če ste naredili križec pri „ne“, navedite primer ali primere, v katerih vaše dežele niso obvestili, z navedbo pogodbenice in približnega datuma, ko je bil projekt, o katerem vas niso obvestili, udejanjen.			

17. Ali pri izvajanju obveznosti iz Alpske konvencije (in protokolov) sodelujete z mednarodnimi vladnimi organizacijami in/ali nevladnimi organizacijami?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, na katerih področjih? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)			
Prebivalstvo in kultura?			
Urejanje prostora in trajnostni razvoj			
Varstvo zraka			
Varstvo tal			
Vodni režim			
Varstvo narave in urejanje krajine			
Hribovsko kmetijstvo			
Gorski gozd			
Turizem in prosti čas			
Promet			
Energija			
Ravnanje z odpadki			
Če sodelujete z mednarodnimi vladnimi in/ali nevladnimi organizacijami, navedite organizacije in predmet sodelovanja.			

4. člen AK – Obveščanje javnosti o raziskavah in sistematičnih opazovanjih

18. Ali so rezultati raziskav in sistematičnih opazovanj redno dostopni javnosti?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako? Navedite podrobnosti.			
Rezultati analiz statusa so dostopni na medmrežju. Poleg tega se načrtuje, da bodo na <i>Gradiščanskem</i> podatki o opazovanju na področju varstva narave dostopni javnosti.			

19. Ali pri raziskavah in zbiranju podatkov ter pri zagotavljanju dostopa do teh podatkov zaupno obravnavate informacije, ki so označene kot zaupne?			
Da	x	Ne	

20. Ali ste sprejeli primerne ukrepe za obveščanje javnosti?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
<ul style="list-style-type: none">- Objava rezultatov analiz statusa na medmrežju;- Informiranje javnosti o opredelitvi zavarovanih območij;			

Prostor za morebitne dodatne opombe:

Sklepi Alpske konference

21. Poročajte o izpolnjevanju sklepov, ki jih je sprejela Alpska konferenca in jih izrecno označila za sklepe, o katerih je potrebno poročati.

D. Dodatna vprašanja

Težave pri izvajanju AK

Opomba: Pogodbenice protokolov Alpske konvencije lahko, če se težave nanašajo na področje, za katero so že sklenile protokol, opozorijo na odgovor, ki so ga dale na ustrezno vprašanje v posebnem delu.

1. Ali so obstajale in še obstajajo težave pri izvajanju obveznosti iz Alpske konvencije?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kakšne?			
Izvršni organi v Avstriji so vedno znova pred problemom presoje, ali je potrebno neko določilo izvajati neposredno ali ne.			
Določila protokolov pogosto predvidevajo daljnosežne obveznosti, tako npr. 6. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine.			
Za boljše udejanjanje interdisciplinarnih ciljev v obliki načrtov in programov (Protokol Urejanje prostora in trajnostni razvoj) je potrebno uskladiti vsebino, vrsto in obliko načrtov in programov, ki jih je potrebo pripraviti, vsaj na ravni pogodbenic.			
Manjkajo jasna določila za izpolnjevanje Alpske konvencije – terminsko in tudi vsebinsko. Določila bi morala biti v obliki programa vsaj za območje Avstrije usklajena med zveznimi deželami, poleg tega pa tudi med državami članicami Alpske konvencije.			
Težave obstajajo tudi pri tolmačenju posameznih pojmov, ki niso natančno opredeljeni.			

Težave pri izpolnjevanju celotnega vprašalnika

2. Ali ste imeli težave pri izpolnjevanju vprašalnika? To vprašanje se nanaša na vse dele vprašalnika, tako splošnega, kot tudi posebnega.			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kakšne? Imate predloge za izboljšave?			
<ul style="list-style-type: none">- Na zelo veliko vprašanj ni možno jasno odgovoriti z „da“ ali „ne“, ker so formulirana preveč pavšalno. Vprašanja bi morala biti formulirana bolj diferencirano ali bi morala omogočati diferencirane odgovore (npr. v celosti – pretežno – malo – sploh ne).- Pogosto ostaja odprto, kam meri posamezno vprašanje in s kakšne perspektive je potrebno nanj odgovoriti. Deloma so vprašanja zelo obsežna, saj so strokovno zelo splošna. Po drugi strani pa so vprašanja formulirana tudi zelo specialno, tako da so glede na stališče možni tudi drugačni rezultati/odgovori. Razlika je namreč, ali se odgovarja s			

strokovnega ali pravnega, nadrejenega deželnega, regionalnega ali občinskega vidika.

- Domnevamo lahko, da predstavniki posameznih zveznih dežel, pristojni za poročanje, odgovarjajo na številna vprašanja (zaradi sestave vprašanj) z zelo različnih vidikov, glede na to s katerega strokovnega področja prihajajo. Tako predstavlja vprašalnik bolj slučajen (ne nujno k cilju usmerjen) pregled različnih vidikov. To pa otežuje „dejansko“ (med zveznimi deželami oziroma na območju Alp) primerljivost posebnih položajev v alpskem prostoru.
- Da bi lahko stanja med seboj primerjali, bi moral biti pri vprašanjih jezik jasen, enostaven, po možnosti čim bolj precizen. Moralo bi biti jasno razvidno, kam meri vprašanje. Prav tako na katero strokovno raven se s posamezno zadevo obračamo.
- Področje pristojnosti za vprašalnik je zelo obsežno, zaradi česar so potrebne različne strokovne in pravne ekspertize. Ker so vključeni pravni sistemi 8 zveznih dežel, je potrebno poznati specifične pravne položaje.
- Potrebno bi bilo izboljšati tudi interno področje, saj se vprašanja k izvedbenim protokolom nanašajo na različna strokovna področja. Razlikovati bi morali torej med vprašanji, na katera lahko odgovorijo le na ravni držav (npr. Avstrija) oziroma vprašanji, na katera je potrebno odgovoriti na regionalni ravni (npr. Gornja Avstrija). V skladu s pristojnostjo bi bilo potrebno razposlati posamezni del vprašalnika.

2. del: Poseben del v zvezi s posebnimi obveznostmi iz protokolov

Opomba: Na vprašanja v posebnem delu morajo odgovoriti samo pogodbenice, ki jih ustrezni protokoli mednarodnopravno zavezujejo. Vrstni red, po katerem se obravnavajo posamezni protokoli, sledi vrstnemu redu popisa strokovnih področij v 2. odst. 2. člena AK.

A. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju urejanja prostora in trajnostnega razvoja (Protokol z dne 20.12.1994)

4. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – mednarodno sodelovanje

1. Ali spodbujate okrepljeno mednarodno sodelovanje med posameznimi pristojnimi institucijami pri pripravi načrtov in/ali programov za urejanje prostora in trajnostni razvoj (v smislu 8. člena Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj) za državno in regionalno raven?			
Da	☒	Ne	

2. Ali vaša dežela spodbuja okrepljeno mednarodno sodelovanje med posameznimi pristojnimi institucijami pri opredeljevanju sektorskega planiranja, ki pomembno vpliva na prostor?			
Da	☒	Ne	

3. Ali si v okviru sodelovanja v mejnih območjih prizadevate za usklajevanje prostorskega planiranja, gospodarskega razvoja in okoljskih zahtev?			
Da	☒	Ne	

Če je odgovor da, kako? Navedite primere.

V okviru celostne presoje vplivov na okolje (CPVO) so predvidene obvezne konzultacije s sosednjimi državami.

Sodelovanje je na vsak način učinkovito v načrtovanju prometa in v čezmejnih zavarovanih območjih.

Gornja Avstrija: Dogovor o usklajevanju med Gornjo Avstrijo in Bavarsko za nakupne centre;

Gornjeavstrijsko – južnočeška komisija za urejanje prostora

⁸ Sodelovanje poteka na regionalni ravni, ne pa na državni ravni.

Koroška:

INTERREG IIIA Avstrija Slovenija: GREMA (Čezmejni „masterplan“ za spodnjo Koroško);

INTERREG IIIB CADSES: CONSPACE (Common Strategy Network for Spatial Development and Implementation, vodilni partner), ISA-MAP (Italy-Slovenia-Austria: Harmonisation of regional data resources for cross-border planning, vodilni partner);

INTERREG IIIB za območje Alp: PUSEMOR (Public services in sparsely populated mountain regions);

INTERREG IIIC: MAREMA (Managing regional management, vodilni partner); *Salzburg*: Sodelovanje v strokovni delovni skupini za urejanje prostora znotraj evroregije Salzburg-Berchtesgaden podeželje-Traunstein; dogovor z vlado gornje Bavarske o medsebojnem informiranju pri ukrepih načrtovanja v mejnem območju.

4. Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najbolje opisuje (opisujejo) sodelovanje.

Bilateralni sporazumi	x
Multilateralni sporazumi	
Finančna pomoč	x
Dodatno izobraževanje/usposabljanje	
Skupni projekti	x
Druge oblike	x

Če ste naredili križec pri „druge oblike“, navedite podobnosti sodelovanja.

Uporaba direktiv Evropske unije, predvsem Direktive o CPVO-ju;

Raziskave in študije o integralnem načrtovanju rabe prostora in upravljanju rek (ILUP);

Evroregija Salzburg-Berchtesgaden podeželje-Traunstein;

Pojasnite, katera oblika (oblike) sodelovanja najbolje deluje (delujejo) in zakaj.

Najbolje delujejo projekti, ki temeljijo na skupnih interesih in ciljih.

6. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Usklajevanje politike na različnih področjih

5. Ali obstajajo potrebni instrumenti za usklajevanje sektorskih politik, da bi pospešili trajnostno rabo v alpskem prostoru?			
Da	x	Ne	

6. Ali so obstoječi instrumenti primerni za preprečevanje nevarnosti zaradi enostranske rabe prostora?			
Da	x	Ne	

Če je odgovor da, navedite primere.

Avstrijska zasnova prostorskega razvoja 2001 ima značaj priporočila, enako velja tudi za tematsko različna priporočila Avstrijske konference za urejanje prostora. Udejanjanje pa je stvar članov Avstrijske konference za urejanje prostora.

Gornja Avstrija: Uravnovešena, okolju prijazna in trajnostna raba prostora je pomemben cilj urejanja prostora v Gornji Avstriji; za udejanjanje teh ciljev so primerni instrumenti zlasti načrt namenske rabe površin ali regionalni programi za urejanje prostora.

Zakonska obveznost za preprečevanje konfliktov rabe;

Obvezen katalog ciljev za ukrepe urejanja prostora;

Spodnja Avstrija: Instrumenti, predvideni v spodnjeavstrijskem zakonu o urejanju prostora, so primerni za doseg uravnovešenega in trajnostnega urejanja prostora. Stalno jih ocenjujejo in prilagajajo novim izzivom.

Koroška: Zakon o načrtovanju okolja, Koroški zakon o urejanju prostora, Koroški zakon o načrtovanju na ravni občin. V skladu s tem se izvaja presoja vplivov na prostor.

8. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Priprava načrtov in/ali programov za urejanje prostora in trajnostni razvoj

7. Odgovorite na naslednja vprašanja tako, da naredite križec pri „da“ ali „ne“.	Da	Ne
Ali opredeljujete usmeritve trajnostnega razvoja in urejanja prostora za med seboj povezana območja z načrti in/ali programi za urejanje prostora in trajnostni razvoj?	x	
Ali pripravljajo načrte in/ali programe za urejanje prostora in/ali trajnostni razvoj za ves alpski prostor za to pristojne teritorialne skupnosti?	x	

Ali sodelujejo pri pripravi načrtov in/ali programov, po potrebi tudi čezmejno, sosednje teritorialne skupnosti?		x ⁹
Ali se načrti in/ali programi za urejanje prostora in trajnostni razvoj usklajujejo med različnimi teritorialnimi ravnimi?	x	
Ali izdelujete pred pripravo in uresničevanjem načrtov in/ali programov posnetke stanja in študije, da bi opredelili posebne značilnosti določenih območij?	x	
Ali upoštevate pri pripravi in izvedbi načrtov in/ali programov posebnosti območja, ugotovljene v predhodnih posnetkih stanja in študijah?	x	
Ali redno preverjate načrte in/ali programe?	x	

8. Če redno preverjate načrte in programe, v kakšnih časovnih presledkih jih preverjate oziroma kaj je razlog za preverjanje?
<p>Avstrijska zasnova prostorskega razvoja se preverja praviloma vsakih 10 let. Aktualna Avstrijska zasnova prostorskega razvoja 2001 je bila objavljena v septembru 2002.</p> <p>Preverjajo se redno na temelju zakonsko predpisanih časovnih presledkov za revizijo načrtov oziroma programov urejanja prostora. Časovni presledki so različni v posameznih zveznih deželah in pri posameznem instrumentu. Praviloma pa vsakih 5 let ali če se znatno spremenijo osnove načrtovanja. Tako poteka na primer vsakih 5 let evalvacija v okviru salzburškega poročila o urejanju prostora.</p> <p>Lokalne zasnove urejanja prostora vsakih 10 let, po potrebi tudi prej, npr. po občinskih volitvah.</p> <p><u>Gornja Avstrija ima do tega kritičen odnos, preverjajo tudi druge zasnove ali načrte, npr. Gornjeavstrijski generalni načrt pridobivanja proda.</u></p> <p>Na Tirolskem preverjajo tudi regionalne zasnove za urejanje prostora.</p> <p>Primer za spremembo v skladu s Spodnjeavstrijskim zakonom o urejanju prostora predstavlja na primer sprememba pravnega položaja ali bistvena sprememba izhodišč. Tako stalno ažurirajo regionalne in lokalne programe urejanja prostora ter različne razvojne zasnove.</p> <p>Na Štajerskem je redno preverjanje načrtov urejeno z zakonom. V skladu s tem se izvajajo preverjanja vsakih 5 let in/ali če pride do pomembnih sprememb izhodišč, ki so bila osnova za načrtovanje.</p>

⁹ Usklajuje se v posameznih primerih, ne pa redno.

9. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Vsebina načrtov in/ali programov za urejanje prostora in trajnostni razvoj

9. Ali obsegajo načrti in/ali programi za urejanje prostora in trajnostni razvoj na najustreznejši teritorialni ravni in v skladu s posameznimi prostorskimi danostmi v zvezi s posameznimi (podčrtanimi) naslovi zlasti naslednje?	Da	Ne
<u>V zvezi z regionalnim gospodarskim razvojem:</u>		
Ukrepi, ki tam živečemu prebivalstvu omogočajo zadovoljive možnosti za zaslužek in zagotavljajo oskrbo z blagom in storitvami, potrebnimi za družbeni, kulturni in gospodarski razvoj ter enake možnosti	x	
Ukrepi, ki pospešujejo gospodarsko raznovrstnost zaradi odpravljanja strukturnih slabosti in nevarnosti enostranske rabe prostora	x	
Ukrepi, ki krepijo sodelovanje med turizmom, kmetijstvom in gozdarstvom ter obrtjo, še posebej s povezovanjem dejavnosti, ki ustvarjajo nova delovna mesta	delno	
<u>V zvezi s podeželskim prostorom:</u>		
Ohranitev površin, primernih za kmetijstvo, pašništvo in gozdarstvo	x	
Oprelitev ukrepov za ohranjanje in nadaljnji razvoj kmetijstva in gozdarstva na hribovitem območju	x	
Ohranitev in ponovna vzpostavitev območij z visoko ekološko in kulturno vrednostjo	x	
Oprelitev potrebnih površin in naprav za prostočasne dejavnosti, ki so združljive z drugimi rabami tal	x ¹⁰	
Oprelitev območij, na katerih se je potrebno zaradi naravnih nevarnosti v največji možni meri izogibati gradnji objektov in naprav	x	
<u>V zvezi s poselitvenim prostorom:</u>		
Ustrezna in gospodarna omejitev poselitvenih območij, vključno z ukrepi, ki zagotavljajo njihovo dejansko pozidavo	x	
Zagotovitev potrebnih lokacij za gospodarske in kulturne dejavnosti, oskrbo ter prostočasne dejavnosti	x	
Oprelitev območij, na katerih se je potrebno zaradi naravnih nevarnosti v	x	

¹⁰ Načrti nevarnih območij se pripravljajo samo, če le-ta obstajajo. Čeprav načrti nevarnih območij nimajo neposrednega normativnega učinka, pa se jih pri prostorskem načrtovanju vseeno upošteva, in se na primer, če obstajajo naravne nevarnosti, zemljišču ne sme dodeliti namembnosti za gradbeno zemljišče. Ne obstaja pa pravna obveznost njihovega upoštevanja v prostorskem načrtovanju, saj ima načrtovanje nevarnih območij le značaj opredelitve in ni pravno obvezujoče

največji možni meri izogibati gradnji objektov in naprav		
Ohranjanje in urejanje zelenih površin v naseljih in rekreacijskih površin na obrobju naselij	x	
Omejevanje gradnje počitniških stanovanj	x	
Usmerjanje in zgostitev naselij ob prometnicah in/ali ob že obstoječih pozidavah	x	
Ohranjanje značilnih nasebinskih zasnov	x	
Ohranjanje in ponovna vzpostavitev značilne stavbne dediščine	x	
<u>V zvezi z varstvom narave in krajine:</u>		
Določitev območij varstva narave in krajine ter sektorjev varstva voda in drugih naravnih življenjskih osnov	x	
Določitev območij miru in drugih območij, na katerih so objekti in naprave ter druge moteče dejavnosti omejene ali prepovedane	x	
<u>V zvezi s prometom:</u>		
Ukrepi za izboljšanje regionalnih in medregionalnih povezav		x
Ukrepi za spodbujanje uporabe prometnih sredstev, ki so sprejemljiva za okolje		x
Ukrepi za krepitev usklajevanja in sodelovanja med različnimi prometnimi sredstvi		x
Ukrepi za umiritev prometa in po potrebi za omejitev prometa z motornimi vozili		x
Ukrepi za izboljšanje ponudbe javnih prometnih sredstev za tam živeče prebivalstvo in goste		x

Prostor za morebitne dodatne opombe k 9. vprašanju:

Za številne opisane ukrepe si ne prizadevajo samo s planskimi akti, temveč predvsem v okviru subvencijske politike dežele (na primer Prometna zveza Tirolske ali Prometna zveza Koroške, pospeševanje gospodarstva, Zakon o varstvu značilne podobe mestnega jedra in kraja, prenova vasi).

V zvezi z naravnimi nevarnostmi: Nevarna območja so v prostorskih načrtih samo označena. Trenutno ne obstaja pravna obveznost, da bi jih morali dejansko upoštevati. Načrti nevarnih območij imajo samo pravni status „kvalificiranega mnenja“, poleg tega pa še ne obstajajo

načrti nevarnih območij za celotno območje države.

Ravno *posebne ukrepe za promet* je težko oceniti. V posameznih primerih obstajajo sicer ustrezni pozitivni primeri in v posameznih primerih glede na zvezno deželo tudi ustrezni ukrepi za subvencioniranje okolju prijaznih prometnih sredstev, vendar so ti ukrepi pogosto v nasprotju s številnimi subvencijami motoriziranega individualnega prometa, ki predstavljajo več sredstev v proračunu. Prometni ukrepi so tudi redko predmet programov ali načrtov prostorskega načrtovanja.

V načrtih urejanja prostora se zaradi različnih pristojnosti ne sprejemajo ukrepi za spodbujanje prometne infrastrukture.

10. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Sprejemljivost projektov

10. Ali ste zagotovili potrebne pogoje za presojo neposrednih in posrednih vplivov projektov, ki lahko bistveno in trajno vplivajo na naravo, krajino, stavbno dediščino in prostor?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

- Brezpogojno zakonsko naročilo za upoštevanje v okviru evidentiranja obstoječega stanja in priprave okoljskega poročila;
- Postopki opredelitve namenske rabe površin, v *Gornji Avstriji* dodatno: postopek za presojo vplivov na prostor;
- Presoja vplivov na prostor v skladu s Koroškim zakonom o načrtovanju na občinski ravni 1995;
- PVO, CPVO-ji, ki pa trenutno še niso v celoti implementirani v vseh zveznih deželah, pred tem sta veljala izjava o primernosti za prostor in presoja vplivov na okolje; v *Gornji Avstriji* sta implementirana PVO in CPVO;
- Koroški zakon o okoljskem načrtovanju 2004;
- Avstrijska konferenca za urejanje prostora – metodološki dokument v zvezi s celotno presojo vplivov na okolje v praksi prostorskega načrtovanja;

11. Ali pri tej presoji upoštevate življenjske razmere tam živečega prebivalstva (še posebej njegove želje na področju gospodarskega, družbenega in kulturnega razvoja)?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

- Pri CPVO-ju imamo še premalo izkušenj. Metoda je v vmesnem času določena.
- Vključevanje pristojnih strokovnih oddelkov;
- Občine so stranke v postopkih;
- Predlog formulacije: Vidiki so med drugim predmet presoje;
- Občina je avtonomna planska instanca. Tam živeče lokalno prebivalstvo, občani oziroma njihovi predstavniki zastopajo lokalne/regionalne interese s tem, da sami odločajo o načrtovanju na lokalni ravni. Avtonomnost občine je v teh zadevah zagotovljena. Deželna raven ima v postopkih samo funkcijo presoje in nadzora.

12. Ali upoštevate rezultat te presoje neposrednih in posrednih vplivov projektov pri odločanju o izdaji dovoljenj za projekte ali o njihovem izvajanju?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

- Vključevanje v postopek tehtanja interesov urada za presoje vplivov na okolje s strokovnimi mnenji o vplivih na okolje;
- Obstaja brezpogojno zakonsko naročilo za upoštevanje rezultatov evidentiranja stanja oziroma okoljske presoje pri opredeljevanju vsebin načrtov in programov;
- To je osnova za odločitev o namenski rabi, odklonitev namenske rabe je možna; pri postopkih dovoljevanja lahko sprejmejo negativno odločitev.

13. Ali pravočasno obveščate pristojne organe sosednje pogodbenice, kadar določen projekt vpliva na ureditev prostora in trajnostni razvoj ter na okoljske razmere te pogodbenice? (Za pravočasno obveščanje v tem smislu gre le v primeru, če se informacija posreduje tako zgodaj, da lahko prizadeta pogodbenica presodi projekt in zavzame stališče ter se to stališče upošteva pri sprejemanju odločitve.)

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite enega ali več primerov, v katerih je prišlo do pravočasnega obveščanja. Navedite tudi, če ste in kako ste nato upoštevali morebitno stališče.

Sodelovanje pri postopkih za opredeljevanje posebnih pogojev pri lokalnih zasnovah urejanja

prostora in načrtih namenske rabe površin prek CVPO-ja.

14. Ali sosednje pogodbenice pravočasno obveščajo vašo deželo, če njihov projekt vpliva oziroma bi lahko vplival na ureditev prostora in trajnostni razvoj ter okoljske razmere v vaši deželi? (Za pravočasno obveščanje v tem smislu gre le v primeru, če se informacija posreduje tako zgodaj, da lahko prizadeta pogodbenica presodi projekt in zavzame stališče ter se to stališče upošteva pri sprejemanju odločitve.)

Da	☒	Ne vedno	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----------	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, navedite primer. Če ste naredili križec pri „ne“ ali „ne vedno“, navedite primer ali primere, ko vaša dežela ni bila obveščena, z navedbo posamezne pogodbenice in približnega datuma, ko je bil izveden projekt, za katerega niste dobili nobenega obvestila.

- O projektih nakupovalnih centrov na Bavarskem so deloma obvestili deželo Tirolsko, druge sosednje dežele pa ne posredujejo nobenih obvestil.
- O projektih obveščajo praviloma šele po zaključku projekta.
- Bavarska je obvestila *Gornjo Avstrijo* o načrtovani regulaciji Donave (presoja vplivov na prostor)

11. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Raba virov, storitve splošnega pomena, naravne ovire za proizvodnjo in omejitve rabe virov

15. Ali ste proučili, če je glede na notranje pravne predpise možno zaračunati uporabnikom alpskih virov tržno ceno, ki vključuje stroške razpoložljivosti omenjenih virov glede na njihovo gospodarsko vrednost?

Da		Ne	☒
----	--	----	-------------------------------------

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?

Iz ustavnopravnih razlogov usmerjanje gospodarstva s sredstvi urejanja prostora v Avstriji na splošno ni dovoljeno.

16. Ali ste proučili, če je glede na notranje pravne predpise možno povrniti stroške za storitve splošnega pomena?

Da		Ne	☒
----	--	----	-------------------------------------

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?

- Pri tem ne gre za nalogo urejanja prostora.
- Pri subvencioniranju varovalnih gozdov se trenutno razmišlja o financiranju gospodarjenja z varovalnimi gozdovi s strani uporabnikov.

17. Ali ste proučili, če je glede na notranje pravne predpise možno zagotoviti primerno nadomestilo gospodarskim dejavnostim, ki so prizadete zaradi naravnih ovir za proizvodnjo, zlasti v kmetijstvu in gozdarstvu?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?

To poteka v okviru subvencioniranja kmetijstva na različne načine. To pa ni naloga urejanja prostora.

18. Ali ste proučili, če je glede na notranje pravne predpise možno zagotoviti primerno odškodnino na temelju pravnih predpisov ali pogodb, kadar je za okolje sprejemljiva gospodarska raba potenciala naravnega prostora dodatno bistveno omejena?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?

Subvencionira se predvsem iz sklada za varstvo narave. To pa ni naloga urejanja prostora.

12. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Ukrepi gospodarske in finančne politike

19. Ali ste proučili, če lahko v tem protokolu opredeljen trajnostni razvoj alpskega prostora podprete s kompenzacijskimi ukrepi med teritorialnimi skupnostmi na ustrezni ravni?

Da	delno	Ne	delno
----	-------	----	-------

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?

- Finančna kompenzacija, dotacije v primeru potrebe, regionalne subvencije;
- Nekaj podobnega, kot je „medobčinska ali medregionalna finančna kompenzacija“ v

praksi ne obstaja. Modele za poravnavo storitev med občinami so na področju varstva pred visokimi vodami raziskovali na osnovi posamičnega primera v projektu programa FLOODRISK. Drugi raziskovalni projekti niso znani.

20. Ali ste proučili, če lahko spodbujate v tem protokolu opredeljen trajnostni razvoj alpskega prostora s preusmeritvijo politik na tradicionalnih področjih in smiselno uporabo obstoječih subvencijskih sredstev?

Da		Ne	x
----	--	----	---

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?

To ni naloga urejanja prostora.

21. Ali ste proučili, če lahko spodbujate v tem protokolu opredeljen trajnostni razvoj alpskega prostora s podpiranjem čezmejnih projektov?

Da		Ne	x
----	--	----	---

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?

- Projekti programa Interreg;
- To ni naloga urejanja prostora.

22. Ali ste proučili/ali proučujete posledice obstoječih in prihodnjih ukrepov gospodarske in finančne politike na okolje in prostor?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, ali dajete prednost tistim ukrepom, ki so združljivi z varstvom okolja in s cilji trajnostnega razvoja?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite primere.

Splošen zakonski predpis za vse subvencijske ukrepe.

13. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Dopolnilni ukrepi

23. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, katere?			

Težave pri izvajanju Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj

24. Ali ste imeli težave pri izvajanju protokola?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kakšne?			
Manjkajo jasne določitve v zvezi z roki in vsebino. Določila bi morala biti na območju Avstrije usklajena, na primer v obliki programa med zveznimi deželami.			

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

25. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!			
Posameznih raznovrstnih ukrepov, sprejetih v okviru urejanja prostora, zaradi medsebojne neločljive povezave in prepletanja v tem vprašalniku ni možno obravnavati izolirano.			

Prostor za morebitne dodatne opombe:

B. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju varstva tal (Protokol z dne 16.10.1998)

2. člen Protokola Varstvo tal – Temeljne obveznosti

1. Ali dajejo pravni in upravni ukrepi vidikom varovanja prednost pred vidiki rabe, če obstaja nevarnost težje in trajne prizadetosti funkcijske sposobnosti tal?			
Da	☒	Ne	☐
Če je odgovor da, kako to zagotavljate? Navedite tudi ustrezne predpise.			
Zakoni o varstvu tal posameznih zveznih dežel, npr.:			
<ul style="list-style-type: none">- 1. člen <i>Spodnjeavstrijskega</i> zakona o varstvu tal, Deželni uradni list 6160-4, <i>Spodnjeavstrijska</i> uredba o gošči iz čistilne naprave, Deželni uradni list 6160/2-5- <i>Salzburški</i> zakon o varstvu tal pred škodljivimi vplivi (Zakon o varstvu tal), Deželni uradni list 80/2001, zlasti 7.-9. člen v zvezi z ukrepi za izboljšavo tal- <i>Gornjeavstrijski</i> zakon o varstvu tal 1991 v verziji 2005, <i>Gornjeavstrijska</i> uredba o gošči iz čistilne naprave 2006, <i>Gornjeavstrijska</i> uredba o mejnih vrednostih za tla 2006- <i>Koroški</i> zakon o načrtovanju na ravni občine 1995; Zakon o gozdovih 1975, npr. 82. člen glede prepovedi golosekov.			

2. Ali ste proučili, če je možno z davčnimi in/ali finančnimi ukrepi podpreti ukrepe za varstvo tal, opredeljene kot cilj pri udejanjanju tega protokola?			
Da	☒	Ne	☐
Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?			
<ul style="list-style-type: none">- Preverjalo se je, vendar je bilo na voljo le malo sredstev;- Subvencioniranje tlom prijaznega kmetovanja z deželnimi sredstvi in v okviru programa ÖPUL;- <i>Gornja Avstrija: Dežela Gornja Avstrija financira gornjeavstrijsko posvetovalnico za varstvo tal.</i> <i>Oddelek za varstvo okolja daje od leta 2005 na voljo sredstva za projekte in za subvencije.</i> <i>S tem so spodbudili:</i> <ul style="list-style-type: none">- <i>Subvencioniranje naprav za iznos gnojevke v bližini tal</i>			

- Spodbujanje oblikovanja zavesti o tleh (pedološke delavnice za šole, pedološke učne poti itd.)
- Subvencionirano akcijo »Razvoj gradbenih zemljišč, ki varčuje s površinami« od leta 2007. Projekti za razvoj gradbenih zemljišč, ki varčujejo s površinami, v 18 občinah Gornje Avstrije
- Projektna sredstva za pedološke akcije v občinah na temo osveščanja, npr. varstvo tal v domačem vrtu, praznik tal itd.
- *Štajerska*: Pri pripravi različnih subvencijskih programov za področje kmetijstva (npr. Program razvoja podeželja, predvsem v programu ÖPUL) od leta 1995. Do sedaj izvedena evalvacija je vodila do spremembe in izboljšave teh programov, predvsem glede njihovega vpliva na okolje.
- *Salzburški zakon o urejanju prostora 1998, 2. odst. 2. člena in Salzburški program prostorskega razvoja 2003, B.1/cilj 1*, *Salzburški zakon o varstvu tal 2001, 9.člen* Subvencioniranje varstva tal

3. Ali posebej spodbujate ukrepe, ki so v skladu z varčno in okolju prijazno rabo tal?

Da

X

Ne

Če je odgovor da, kako?

- Določeni ukrepi v Avstrijskem programu za subvencioniranje okolju prijaznega, ekstenzivnega kmetijstva, ki varuje naravni življenjski prostor (ÖPUL 2000);
- Nekateri zvezni deželi zagotavljajo subvencijska sredstva (npr. akcije v okviru Evropskega združenja za tla);
- Subvencije v okviru *Salzburškega zakona o varstvu tal, Deželni uradni list 80/2001*;
- S svetovanjem (svetovanje za varstvo tal, svetovanje za varstvo voda);
- Z odobravanjem javnih subvencij;
- *Štajerska*: V okviru subvencij za področje kmetijstva (premije v skladu s skupno kmetijsko politiko, program razvoja podeželja) se odobravajo finančna sredstva, pri čemer se upoštevajo predvsem različni posamični ukrepi okoljskega programa (ÖPUL) – (npr. omejitev staleža živali, ohranitev zelenih površin, opustitev rabe, biološko kmetijstvo, ukrepi zmanjševanja in opuščanja, integralna proizvodnja, ukrepi za varstvo pred erozijo in ukrepi ozelenjevanja, ukrepi za varstvo narave, projekti za varstvo voda);
- *Spodnja Avstrija*: S spodbujanjem pedoloških raziskav. Kmetovalci dobijo pri

sodelovanju v takšni akciji 20% popust na stroške analiz in 50% popust na stroške za izdelavo načrta gnojenja. Rezultati pedoloških raziskav se upoštevajo pri pripravi načrtov gnojenja, katerih cilj je tako gospodarsko, kot tudi ekološko uravnovešeno gnojenje kmetijskih kultur.

Poleg tega s saditvenimi poizkusi, pri katerih so v projektno nalogo vključena vprašanja gospodarnosti različnih ukrepov saditve rastlin (npr. izbor sorte, gnojenje, količina semena, čas sajenja), pa tudi okoljski vidiki (npr. spremljajoče raziskave N_{min} in bilanciranje dušika pri poizkusih za kultiviranje različnih „bioplinskih kultur“).

5. člen Protokola Varstvo tal – Mednarodno sodelovanje

4. Na katerih izmed naslednjih področij spodbujate okrepljeno mednarodno sodelovanje med ustreznimi pristojnimi institucijami?	
Sestavljanje katastrov tal	x
Opazovanje tal	x ¹¹
Opredelitev in nadzorovanje območij varstva tal in obremenjenih tal	
Opredelitev in nadzorovanje območij ogroženosti	
Zagotovitev in usklajevanje podatkovnih baz	x ¹²
Usklajevanje raziskav o varstvu tal v alpskem prostoru	x ¹³
Medsebojno poročanje	x

5. Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najbolj opisuje (opisujejo) sodelovanje.	
Bilateralni sporazumi	
Multilateralni sporazumi	x
Finančna pomoč	
Dodatno izobraževanje/usposabljanje	x
Skupni projekti	x
Druge oblike	x

¹¹ Inventura stanja tal, zlasti inventura stanja gozdnih tal

¹² Prek Zveznega ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo (strokovni sosvet za plodnost in varstvo tal) oziroma prek sistema BORIS (pedološki informacijski sistem pri Zveznem uradu za okolje) in ESNB (omrežje evropskih birojev za tla).

¹³ Enako.

Če ste naredili križec pri „druge oblike“, navedite podrobnosti sodelovanja.
Pojasnite, katera oblika (katere oblike) sodelovanja najbolj deluje (delujejo) in zakaj.
<ul style="list-style-type: none"> - Medsebojna izmenjava znanja in izkušenj, npr. v DS Alpe-Jadran, DS alpskih dežel, DS obdonavskih dežel, Evropskem združenju za tla, omrežju evropskih birojev za tla. - DS Alpe-Jadran: delo v majhnih delovnih skupinah; DS obdonavskih dežel: izmenjava informacij; Svet evropskih mest, regij in občin: projekti; omrežje evropskih birojev za tla: tematske delovne skupine, projekti - Priprava poenotene osnove za ureditev površin za trajno opazovanje tal je sklenjena. - - Čezmejna izmenjava izkušenj v okviru prireditev in informativnih razgovorov; delovne skupine za specifične teme (npr. ureditev površin za trajno opazovanje tal);

6. člen Protokola Varstvo tal – Določitev zavarovanih območij

6. Ali upoštevate pri določitvi zavarovanih območij tudi tla, ki jih je vredno varovati?			
Da	x	Ne	
Ali pri tem ohranjate tudi pedološke in skalnate tvorbe z izredno značilnimi posebnostmi ali posebnim pomenom za dokumentiranje zgodovine zemlje?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, navedite primere.			
<ul style="list-style-type: none"> - Barja in posebni glacialni podzol; - <i>Štajerska</i>: Skalnate tvorbe kot zavarovani deli krajine; - Je v skladu s <i>Spodnjeavstrijskim</i> zakonom o varstvu narave 2000, Deželni uradni list 5500-3, možno: <ul style="list-style-type: none"> 11. člen <i>Naravovarstveno območje</i> (1) Območja v zelenih površinah, [...] <ul style="list-style-type: none"> 3. v katerih se pogosto nahajajo redke ali znanstveno zanimive rudnine, minerali ali fosili ali za zgodovino zemlje zanimivi pojavi, je možno na temelju uredbe deželne vlade razglasiti za naravovarstvena območja. ali 12. člen <i>Naravni spomenik</i> 1) Naravne tvorbe, ki se posebej odlikujejo zaradi svoje posebnosti, redkosti ali posebne opreme, ki dajejo krajini poseben pečat ali imajo poseben znanstveni in kulturnozgodovinski pomen, lahko ... 			

7. člen Protokola Varstvo tal – Varčno in neškodljivo ravnanje s tlemi

7. Ali pri izdelavi in uresničevanju načrtov in/ali programov za urejanje prostora upoštevate potrebe varstva tal, zlasti varčno ravnanje s tlemi?			
Da	x	Ne	

8. Ali usmerjate razvoj naselij predvsem v notranjost naselij, da bi omejili širitev naselij navzven?			
Da	x	Ne	

Če je odgovor da, navedite ustrezne predpise/postopke.

- Upošteva se v urejanju prostora (pristojnost zveznih dežel):
 - o *Gornjeavstrijski zakon o urejanju prostora 1994;*
 - o *Tirolski zakon o urejanju prostora 2001;*
 - o *Štajerska: Štajerski zakon o urejanju prostora 1974 v veljavni verziji, 2. odst. 3. člena: Razvoj poselitvene strukture od znotraj navzven ...* Ta osnovni cilj Zakona o urejanju prostora zakonsko določuje vse možnosti namenske rabe v postopkih na področju prostorskega načrtovanja na medregionalni in lokalni ravni, kot na primer revizije in spremembe načrtov namenske rabe površin.
- Opredelitev meja naselij na medregionalni ravni, ki pa so v glavnem sorazmerno velikodušno dimenzionirane, da bi imele občine dovolj manevrskega prostora.
- Udejanjanje Programa razvoja tal, cilji za kvantitativno varstvo tal v skladu z 32. členom *Gornjeavstrijskega zakona o varstvu tal 1991;*

9. Ali upoštevate varstvo tal in omejeno ponudbo površin v alpskem prostoru pri presoji vplivov na prostor in okolje pri velikih projektih v industriji, gradbeništvu in infrastrukturi (zlasti pri projektih na področju prometa, energije in turizma)?			
Da	x	Ne	

Če je odgovor da, navedite ustrezne predpise/postopke.

Zakon o presoji vplivov na okolje 2000: Tla so zavarovana dobrina, ki jo je potrebno oceniti v postopku PVO-ja, vendar tu ni predvideno posebno upoštevanje alpskega prostora.

- *Gornjeavstrijski zakon o urejanju prostora 1994;*

- *Štajerska*: V načelih in ciljih Štajerskega zakona o urejanju prostora 1974 v veljavni verziji so opredeljene naslednje norme za varčno ravnanje s tlemi:

- o 3. člen (1) 1. Kakovost naravnih osnov za življenje je potrebno z varčno in skrbno rabo naravnih virov, kot so tla trajnostno izboljšati. Pri rabi površin je potrebno upoštevati varčno porabo tal ...

Poleg tega so opredeljeni cilji varčevanja s površinami pri razvoju naselij (ne samo za alpski prostor) v ciljih za razvoj naselij itd. Ta načela in cilji so nadrejena norma za postopke prostorskega načrtovanja na lokalni in medregionalni ravni ter za ocene in strokovna mnenja na temo prostorsko načrtovanje v okviru presoj vplivov na okolje v skladu z Zakonom o PVO-ju.

V regionalnih razvojnih programih se na temelju zgoraj navedenih načel še podrobneje obravnava posebna ranljivost alpskega prostora in varčno ravnanje s tlemi na tem območju.

10. Ali se opuščena ali razvrednotena tla, zlasti odlagališča odpadkov, rudniška jalovišča, infrastrukturni objekti in smučarske proge renaturirajo ali rekultivirajo, če to dopuščajo naravne danosti?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite ustrezne predpise/postopke.

Na zvezni ravni:

- Zakon o mineralnih surovinah;
- Zakon o ravnanju z odpadki 2002;
- Uredba o odlagališčih 1996 v veljavni verziji;
- Zakon o gozdovih 1975: pogozdovanje v primeru časovno omejenega krčenja

Na deželni ravni:

- *Gornjeavstrijski zakon o varstvu narave*;
- *Štajerska*: opredelitev v uredbah;
- *Koroška*: Pravna podlaga za predpisovanje takšnih rekultivacij oziroma renaturacij je v Koroškem zakonu o varstvu narave 2002.
- *Vorarlberg*: Zakon o varstvu narave in razvoju krajine ter posebna določila v odločbah.

--

8. člen Protokola Varstvo tal – Varčna uporaba in tlom neškodljiv izkop rudnega bogastva

11. Ali skrbite za varčno ravnanje z rudnim bogastvom?			
Da	x	Ne	

12. Ali se za varovanje rudnega bogastva prednostno uporabljajo primerni nadomestki?			
Da		Ne	delno

Glejte Uredbo o gradbenem odpadnem materialu, Zvezni uradni list 1991/259.

13. Ali si prizadevate, da bi izčrpali možnosti predelave odpadnih snovi za ponovno uporabo in spodbujate razvoj v tej smeri?			
Da		Ne	x

Če je odgovor da, navedite materiale, ki jih predelujete/recikirate, da bi obvarovali rudno bogastvo.

Na vprašanje je potrebno odgovoriti z „ne“, saj je potencial le ocenjen.

V skladu z dvema študijama (Tehnična univerza na Dunaju, Materialna bilanca gradbeništva in Montanistična univerza Leoben) je potencial majhen: največ 10-20% potrebnega primarnega materiala bi lahko nadomestili pri popolnem zajetju gradbenega odpadnega materiala (trenutno zajemajo okoli 50%).

Na *Štajerskem* prek gradbenega odpadnega materiala (reciklažni gradbeni material) in nadomestnih goriv iz odpadkov umetnih mas (nadomestek za premog).

Mineralni gradbeni odpadni materiali, prod za tirne grede;

14. Ali skrbite pri izkopu, predelavi in uporabi surovin za čim manjšo obremenitev drugih funkcij tal?			
Da	x	Ne	

Če je odgovor da, kako?

Z opredeljevanjem zadevnih pogojev v odločbi o odobritvi v skladu z Zakonom o mineralnih

surovinah (Zvezni zakon);

Minimiranje površin, rekultiviranje, uporaba odstranjenega humusa;

15. Ali se odpovedujete izkopu rudnega bogastva na območjih, ki so posebno pomembna za varstvo funkcij tal, in na območjih, ki so opredeljena kot nahajališča pitne vode?

Da

x

Ne

Če je odgovor da, kako? Navedite ustrezne predpise.

Država:

Delno varstvo zagotavljata Zakon o mineralnih surovinah in Vodopravni zakon. Na splošno so na voljo instrumenti Vodopravnega zakona (34. člen), da se lahko zagotovi zavarovanje rabe podtalnice. Ti instrumenti po eni strani predvidevajo prepoved (zavarovana območja) in po drugi strani omejitve pridobivanja materiala (varstvena območja). Izkop rudnega bogastva je v vodozaščitnih območjih praviloma prepovedan, v varstvenih območjih pa delno prepovedan, delno zelo omejen.

Dežele:

Generalni načrt pridobivanja proda v *Gornji Avstriji*; v območjih s prednostno namembnostjo varovanja podtalnice, opredeljenih v *Gornji Avstriji*, je moker odvzem s strani vodnega gospodarstva prepovedan, pri suhem odvzemu pa je potrebno upoštevati posebne varnostne predpise (povečan preostanek prekritja itd.).

9. člen Protokola Varstvo tal – Ohranjanje tal na mokriščih in barjih

16. Ali zagotavljate ohranitev visokih in nizkih barij?

Da

x

Ne

Če je odgovor da, kako?

- Udejanjanje državne strategije za mokrišča v okviru Ramsarske konvencije;
- Imajo v večini zveznih dežel ex-lege zaščito s tem, da so zavarovana in z upoštevanjem drugih določil o projektih, za katere je obvezno dovoljenje v skladu z zakoni o varstvu narave (*Zgornjeavstrijski zakon o varstvu narave*, predpisi za varstvo mokrišč v *Tirolskem zakonu o varstvu narave 1997*, ex-lege zaščita v skladu z 8. členom *Koroškega zakona o varstvu narave*, zavarovanje v skladu s *Štajerskim zakonom o varstvu narave*, 11. člen *Spodnjeavstrijskega zakona o varstvu narave*

<p>2000 (Deželni uradni list 5500-3), 24. člen <i>Salzburškega</i> zakona o varstvu narave, Deželni uradni list št. 73/1999 v veljavni verziji);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primer: 11. člen Spodnjeavstrijskega zakona o varstvu narave 2000, naravovarstveno območje: <ul style="list-style-type: none"> „(1) Območja na zelenih površinah, 1. ki se odlikujejo s prvobitnostjo (predvsem pragozd, ledina, ostanki stepe in barja) ali z razvojnimi procesi, ki so za varstvo narave izredno pomembni (predvsem dinamika tekočih voda), [.....] se lahko z uredbo deželne vlade razglasijo za naravovarstveno območje.“ - <i>Vorarlberg</i>: 25. člen Zakona o varstvu narave in urejanju krajine, Deželni uradni list št. 22/1997 v verziji Deželni uradni list št. 1/2008;

17. Ali se reže šota?			
Da		Ne	x ¹⁴

18. Ali obstajajo konkretni načrti, da v celoti nadomestite uporabo šote?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
<p>Tukaj je potrebno omeniti direktivo k Avstrijskemu okoljskemu znaku „Šotni substrati za kulture in izboljševalci tal (OZ 32)“ z dne 1.7.2003. Intencija te direktive je nadomestitev šote v substratih za kulture in izboljševalcih tal kot prispevek k varovanju virov in k varstvu vrst in biotopov.</p> <p><i>Štajerska</i>: Je bolj povezano s splošnimi predpisi Okvirne direktive Evropske unije o vodah, po katerih je potrebno varovati tudi ekosisteme, povezane z vodo.</p>			

19. Ali omejujete izsuševalne ukrepe na mokriščih in barjih, razen v utemeljenih izjemnih primerih, na vzdrževanje obstoječih omrežij?			
Da	x	Ne	

¹⁴ Izjema je v medicinske namene in za zdravilišča, ki se lahko praviloma sklicujejo na stara dovoljenja. V skladu s Koroškim zakonom o varstvu narave je na Koroškem za rezanje šote v prosti naravi obvezno dovoljenje.

Če je odgovor da, v katerih izjemnih primerih so izsuševalni ukrepi na mokriščih in barjih še dopustni?

Praviloma izsuševalni ukrepi *niso* dovoljeni. Po presoji posamičnih primerov so izsuševalni ukrepi možni, če prevladuje javni interes.

V skladu s *Tirolskim* zakonom o varstvu narave se lahko izsuševalni ukrepi odobrijo, če koristijo znatnemu javnemu interesu (zagotovitev gospodarskega obstoja za kmetije itd.).

Štajerska: Če obstajajo takšne naprave, je potrebno aktivnosti omejiti na čiste vzdrževalne ukrepe. V skladu z dobljenimi informacijami pa takšnih naprav v barjih ni; ne obstaja tudi namen, da bi se takšne naprave vzpostavilo.

Na *Koroškem* je izsuševanje mokrišč in barij v načelu prepovedano (8. člen Koroškega zakona o varstvu narave 2002). Po tehtanju interesov so izjeme možne, vendar z ustreznimi dodatnimi pogoji.

20. Ali izvajate ukrepe za vzpostavitev prvotnega stanja?

Da

x¹⁵

Ne

21. Ali uporabljate barjanska tla?

Da

X

Ne

Če je odgovor da, kako?

Ekstenzivna kmetijska raba (raba travniških nasadov) poteka v obsegu, ki je združljiv s ciljem ohranitve barij, saj v glavnem koristi njihovem varstvu pred spontano vegetacijo.

Košnja travnikov na nizkih barjih, bogatih z vrstami, je zaželena. Nezaželena pa je paša na nizkih barjih zaradi poškodb zaradi živalskih stopinj.

Štajerska: Če obstajajo takšne naprave, je potrebno aktivnosti omejiti na čiste vzdrževalne ukrepe. V skladu z dobljenimi informacijami pa takšnih naprav v barjih ni; ne obstaja tudi namen, da bi se takšne naprave vzpostavilo.

V posameznih primerih stara dovoljenja za rezanje šote (ročno, pridobivanje zdravilne šote).

¹⁵ Npr. projekti programa LIFE.

10. in 11. člen Protokola Varstvo tal – Določitev in obravnavanje ogroženih območij in območij, ogroženih zaradi erozije

22. Ali kartirate alpska območja, ki jih ogrožajo geološke, hidrogeološke in hidrološke nevarnosti, zlasti premiki mas (premikanje pobočij, hudourniški nanosi, zemeljski usadi), plazovi in poplave, in jih vključujete v katastre?			
Da	X	Ne	
Ali pri tem po potrebi določate območja ogroženosti?			
Da	X	Ne	
Ali pri tem določate oziroma upoštevate tudi potresne nevarnosti?			
Da		Ne	delno

23. Ali kartirate alpska območja, prizadeta zaradi večje erozije, po primerljivih kriterijih za določitev obsega erozije tal in jih vključujete v katastre tal?			
Da	X	Ne	
Kateri organi/institucije hranijo te karte?			
<p>Gozdarsko tehnična služba Urada za regulacijo hudournikov in snežnih plazov (služba Zveznega ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo, www.die-wildbach.at) . To zadeva samo erozije v alpskem območju, ne pa erozije tal v kmetijstvu.</p> <p><i>Štajerska:</i> Strokovni oddelek 10B, eksperimentiranje v kmetijstvu, Urad štajerske deželne vlade ali prek medmrežja: www.bfw.ac.at</p> <p>Inštitut za kulturno tehniko in vodni režim v tleh Zveznega urada za vodno gospodarstvo je pripravil oceno tveganja zaradi vodne erozije (Hidrološki atlas Avstrije, 2007) oziroma je omogočil dostop do nje prek elektronske pedološke karte (eBOD) (http://bfw.ac.at/rz/bfwcms.web?dok=7067).</p>			

24. Ali na ogroženih območjih uporabljate čim bolj sonaravne inženirske tehnike?			
Da	x	Ne	

25. Ali na ogroženih območjih uporabljate lokalne in tradicionalne, krajinskim danostim prilagojene gradbene materiale?			
Da	x	Ne	

26. Ali izvajate na ogroženih območjih primerne gozdnogojitvene ukrepe?			
Da	x	Ne	

27. Ali sanirate površine, prizadete zaradi erozije in plazenja, če je to potrebno za zaščito ljudi in dobrin?			
Da	x	Ne	

28. Ali pri ukrepih za zaježitev erozije zaradi voda in za zmanjševanje površinskega odtekanja prednostno uporabljate sonaravne vodnogospodarske, inženirskogradbene in gozdarske tehnike?			
Da	x	Ne	

12. člen Protokola Varstvo tal – Kmetijstvo, pašništvo in gozdarstvo

29. Ali obstajajo pravne osnove, ki predpisujejo dobro, krajevnim razmeram prilagojeno poljedelsko, pašniško in gozdarsko prakso za varstvo pred erozijo in škodljivimi zbijanji tal?			
Da	x ¹⁶	Ne	

30. Ali ste skupaj z drugimi pogodbenicami pripravili in izvajali standarde za dobro strokovno prakso glede uporabe gnojil in sredstev za zaščito rastlin ter za uporabo kmetijstva, pašništva in gozdarstva?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, navedite podrobnosti.			
Tukaj je potrebno omeniti akcijski program za nitrate, ki ga mora pripraviti vsaka država članica Evropske unije, pri čemer Evropska komisija zagotavlja skupno pripravo.			
<i>Štajerska:</i>			
Deželna zbornica za kmetijstvo in gozdarstvo na Štajerskem sodeluje v „Strokovnem sosvetu za plodnost in varstvo tal“ Zveznega ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo pri stalnem ažuriranju „smernic za strokovno utemeljeno gnojenje“. Te smernice so standard za svetovanja v zvezi z dobro prakso na področju gnojenja in			

¹⁶ Uredba (ES) št. 1782/2003 (Uradni list L 270/1 z dne 21.10.2003) s skupnimi določili za neposredna plačila v okviru skupne kmetijske politike, 5. člen in priloga IV. Določila za varovalne gozdove, določila o objektih za varstvo pred vetrom v Zakonu o gozdovih.

predstavljajo osnovo za pripravo načrtov gnojenja. Določila te direktive so tudi osnova za „strokovno utemeljeno gnojenje“ v programu ÖPUL 2000.

Deželna zbornica je sodelovala in sodeluje pri pripravi pomembnih pravnih določil (akcijski program za nitrane, zakon o sredstvih za zaščito rastlin, zakon o varstvu tal itd.), ki predstavljajo kot okvirni pogoji za pravilno kmetijsko proizvodnjo osnovo za vsako svetovalno dejavnost.

31. Ali spodbujate uporabo lahkih kmetijskih strojev za preprečevanje zbijanja tal?

Da		Ne	x ¹⁷
----	--	----	-----------------

32. Katera izmed naslednjih sredstev/snovi uporabljate na alpskih pašnikih¹⁸? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)

Mineralna gnojila			x
Sintetična sredstva za zaščito rastlin			x
Gošča iz čistilnih naprav			x ¹⁹

Če uporabljate vse, ali nekatere izmed navedenih sredstev, ali se je njihova uporaba v času poročanja znižala?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

* skoraj 100 odstotkov planinskih pašnikov je vključeno v ÖPUL, zato ne uporabljajo gošče iz čistilnih naprav;

13. člen Protokola Varstvo tal – Gozdnogojitveni in drugi ukrepi

33. Ali ohranjate gorske gozdove, ki v veliki meri varujejo lastno rastišče ali predvsem naselja, prometne infrastrukture, kmetijske obdelovalne površine in podobno, tam, kjer so?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

34. Ali priznavate varovalnemu učinku gorskih gozdov prednostni položaj in ali je ravnanje s

¹⁷ Trenutno ne. Izjema je omejitev na 13 ton skupne teže v štajerskem programu za gnojevko.

¹⁸ Kako se glasi definicija alpskega pašnika?

¹⁹ Uporaba gošče iz čistilnih naprav na alpskih pašnikih je na *Koroškem* dovoljena le v zelo omejenem obsegu. V *Salzburgu* je prepovedana uporaba gošče iz čistilnih naprav na tleh, kompostiranje gošče iz čistilnih naprav pa tudi na planinskih pašnikih in drugih alpskih zelenicah. Na *Tirolskem* je prav tako prepovedana uporaba gošče iz čistilnih naprav.

temi gozdovi usmerjeno k varovalnemu cilju?			
Da	x	Ne	

35. Ali gozd tako izkoriščate in negujete, da se preprečujeta erozija in škodljivo zbijanje tal?			
Da	x	Ne	

36. Ali zaradi varovalnega učinka spodbujate kraju primerno gojenje gozdov in njihovo naravno pomlajevanje?			
Da	x	Ne	

14. člen Protokola Varstvo tal – Učinki turistične infrastrukture

37. Ali ste izdajali dovoljenja za gradnjo in izravnavanje smučarskih prog v gozdovih z varovalno funkcijo?			
Da	x	Ne	

Če je odgovor da, ali je bil v dovoljenjih opredeljen pogoj, da je potrebno izvesti kompenzacijske ukrepe?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite ta dovoljenja in v njih predvidene kompenzacijske ukrepe.

- Dovoljenje za krčenje in ukrepi nadomestnega pogozdovanja;
- Za krčenje (predvsem za gradnjo smučarskih prog in žičnic) je praviloma predpisana kompenzacija v enakem obsegu z nadomestnim pogozdovanjem v bližini posekanih območij, da bi se ohranila potrebna funkcija gozda. Predpisujejo se tudi sanacije varovalnega gozda (kjer je to potrebno) v bližini smučarskih prog in žičnic.
- *GozdR10-43-2002 z dne. 06.02.06*, (Spreminja FR10-43-2002 z dne. 18.08.04), OG²⁰ Kirchdorf/Krems: krčenje 16,7897 ha za progo za svetovni pokal, FIS proga za slalom, proga za končnico, krčenje 0,1128 ha za pot do smučišča, priključek spusta v dolino
- *GozdR10-66-2005 z dne 26.09.06*, OG Kirchdorf/Krems: krčenje 1,6472 ha za gradnjo poti do smučišča gornja postaja žičnice Wurzeralm, dovoz oziroma pot do smučišča Linzerhaus skupaj z dovozom Speicherteich, za zgornjo postajo vlečnice Linzerhaus in žičnico za prevoz tovora od Gammeringa na Wurzerkampl, razširitev proge na območju Schwarzecka
- *GozdR10-53-2006 z dne 29.10.07*, OG Kirchdorf/Krems: krčenje 3,2305 ha za

²⁰ OG = okrajno glavarstvo

<p>ureditev vlečnic »Panoramalift« in »2000erLift« ter potrebnih spremljajočih ukrepov na progi na območju »Schafkögel-Höss«</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>GozdR10-43-2002 z dne 09.04.08. OG Kirchdorf/:</i> krčenje 1,2178 ha za adaptacijo poteka proge – proga Hinterstoder za svetovni pokal »Hannes Trinkl« - <i>Štajerska:</i> Nadomestni ukrepi za kompenzacijo izgube učinka (nadomestno pogozdovanje negozdne površine) oziroma ukrepi za izboljšanje bližnjih gozdnih sestojev za povečanje kakovosti stanja v gozdu.
--

38. Ali ste izdajali dovoljenja za gradnjo in izravnavanje smučarskih prog v labilnih območjih?			
Da	☒	Ne	☐
Če je odgovor da, kakšna?			
<ul style="list-style-type: none"> - <i>GozdR10-642-2005, OG Gmunden:</i> 1000 m², krčenje za razširitev proge za spust Zwieselalm. Krčenje je bilo potrebno za majhne dopolnitve po večji ureditvi proge v letih 2003 in 2004. Kompenzacijski ukrepi, saniranje varovalnega gozda v enaki površini, so bili predpisani že v teku glavne ureditve prog. - <i>GozdR10.633-2008 OG Gmunden:</i> 26.980 m², krčenje za razširitev smučarskih prog Hornspitz – Gosau. V geološko labilnih varovalnih gozdovih je približno 4.000 m², porazdeljeno na tri manjše razširitve obstoječih smučarskih prog. Največji del (22.000 m²) zavzema akumulacijski ribnik v geološko ugodnejšem območju. Kot nadomestni ukrep so predpisali sanacijo varovalnega gozda na 2,5 ha. 			

39. Ali ste po pričetku veljave Protokola Varstvo tal dopuščali uporabo kemičnih in bioloških dodatkov za pripravo smučišč?			
Da	☐	Ne	☒
Ali so za dopuščene kemične in biološke dodatke dokazali njihovo sprejemljivost za okolje?			
Da	☐	Ne	☐
Če je odgovor da, navedite institucijo (institucije), ki je dokazala (so dokazale) sprejemljivost za okolje.			
Za uporabo bioloških dodatkov za pripravo smučišč ni obvezno dovoljenje.			

--

40. Ali ste ugotovili pomembne poškodbe tal in vegetacije na območju smučišč?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, ali ste sprejeli ukrepe za ponovno vzpostavitev prejšnjega stanja?			
Da		Ne	
Če je odgovor da, navedite poškodbe in sprejete ukrepe.			
Opomba: Kako je mogoče to dokazati? Zbitost tal in erozija se na nekaterih mestih zagotovo pojavljata.			

15. in 16. člen Protokola Varstvo tal – Omejevanje vnašanja škodljivih snovi in zniževanje uporabe sredstev za posipavanje

41. Kaj ste storili, da bi v čim večji meri in preventivno zmanjšali vnašanje škodljivih snovi v tla po zraku, z vodo, odpadki in snovmi, ki obremenjujejo okolje?
<p>Predpisi za nanašanje gošče iz čistilnih naprav v večini zveznih dežel, uredbe o kompostiranju in gnojilih, zakon o sredstvih za zaščito rastlin, zakon o ravnanju z odpadki, zakon o gozdovih, pravni predpisi o varstvu zraka in varstvu voda (Zakon o varstvu zraka, Vodopravni zakon). Kakovost komposta se nadzoruje v skladu z Zvezno uredbo o kompostiranju.</p> <p>Z zakonom o najvišjih emisijskih vrednostih, sprejetim na temelju izvajanja Protokola iz Göteborga in Direktive NEC, naj bi v naslednjih letih dosegli zmanjšanje vnosa dušika. Zaradi prepovedi osvinčenega bencina so se emisije svinca v Avstriji znižale na manj kot 5% stanja v letu 1985. Tudi emisije težkih kovin kadmija in živega srebra so se znižale na 1/3. Pomembni ukrepi, poleg prepovedi osvinčenega bencina, sta zmanjšanje uporabe «težkega» kurilnega olja in vgradnja prašnih filtrov v industrijskih objektih in objektih za sežiganje odpadkov.</p> <p>Gnojenje z dušikom je sedaj pravno urejeno z Vodopravnim zakonom, akcijskim programom, direktivo o nitratih, direktivo o strokovno utemeljenem gnojenju Strokovnega sosveta za plodnost in varstvo tal.</p> <p><i>Gornja Avstrija:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Uredba o mejnih vrednostih v skladu s 24. členom Gornjeavstrijskega zakona o

varstvu tal,

- Akcija za presojo aparatov za zaščito rastlin v kmetijstvu
- Z registrom predpisov za varstvo tal v skladu s 45. členom Gornjeavstrijskega zakona o varstvu tal 1991 je zagotovljen nadzor kakovosti in količine gošče iz čistilnih naprav ter tal, na katera to goščo nanašajo.
- Z upravljavci objektov za streljanje na glinaste golobe so bili sprejeti prostovoljni dogovori za zamenjavo svinčenih šiber s šibrami iz mehkega železa.

Spodnja Avstrija: Spodnjeavstrijski zakon o varstvu tal, Deželni uradni list 6160-4 vsebuje predpise za uporabo gošče iz čistilnih naprav, komposta, odpadnih voda in ostankov iz priprave vina in sadja, vsebine greznic, ostankov vrenja itd. in ureja nadzor izvajanja teh predpisov

42. Ali ste pri ravnanju z nevarnimi snovmi sprejeli tehnične predpise, predvideli kontrole ter izvedli raziskovalne programe in ukrepe informiranja, da bi preprečili kontaminacijo tal?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, katere?

- Dodatni pogoji za obrtna podjetja in kontrole v podjetjih;
- ADR direktiva (pravni predpisi za prevoz nevarnih snovi po cesti);
- Strokovni dokaz za trosenje sredstev za zaščito rastlin;
- Izobraževalni tečaji, svetovalna dejavnost dežele in deželne kmetijske zbornice, pedološke raziskave v zvezi z uporabo sredstev za zaščito rastlin v teku kontrole navzkrižne skladnosti »Avstrijskega kmetijskega trga – AMA« in deželne kontrolne strokovne službe;

43. Ali po pričetku veljave protokola še uporabljate sol kot sredstvo za posipavanje?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, ali je predvideno, da se jo bo zamenjalo z ustreznimi sredstvi proti drsenju, ki manj onesnažujejo?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Navedite podrobnosti.

V Gornji Avstriji uporabljajo za posipavanje v območjih sanacije delno mokro sol, delno nadomestno sredstvo CMA (kalcij-magnezijev acetat).

Uporaba natrijevega klorida se je z uporabo kot lužina oziroma kot mešanica sol/lužina precej zmanjšala. Proti uporabi peska govori predvsem v aglomeracijah njegov prispevek k obremenitvi s (finim) prahom.

Pesek za posipavanje itd. se uporablja le na cestah v naseljih, kjer je dovoljena hitrost vožnje največ 50 km. Na frekventnejših cestah, kjer so dovoljene večje hitrosti, ni potrebno uporabljati peska za posipavanje, da bi se zagotovila varnost. Pesek za posipavanje je namreč po tem, ko prepelje po cesti okoli 300 vozil, na levi oziroma desni strani vozišča.

17. člen Protokola Varstvo tal – Onesnažena tla, stara ekološka bremena, koncepti za ravnanje z odpadki

44. So znana kakšna stara ekološka bremena ali površine, za katere sumite, da so ekološko obremenjene?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

Če je odgovor da, ali ste jih evidentirali in katalogizirali?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

Če je odgovor da, v katerih uradih/institucijah se nahajajo katastri starih ekoloških bremen?

Katastri starih ekoloških bremen se nahajajo pri uradih za ravnanje z odpadki, pri *Zveznem uradu za okolje d.o.o* v skladu s 13. členom Zakona o sanaciji starih ekoloških bremen po naročilu Zveznega ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo ter pri uradih deželnih vlad.

Poleg tega vodijo tudi kataster površin, za katere se sumi, da so ekološko obremenjene, ki je na vpogled javnosti pri deželnem glavarju Gornje Avstrije (**Oddelek za pravno ureditev objektov in naprav, za okoljsko in vodno pravo, Kärntnerstraße 10-12**) ter pri Zveznem uradu za okolje na Dunaju (Spittelauer Lände 5, 1090 Wien).

Na *Štajerskem* pri Strokovnem oddelku 17C pri Uradu štajerske deželne vlade. V prizadetem območju obstajajo stara ekološka bremena in površine, za katere se sumi, da so ekološko obremenjene, le-te so evidentirali in so katalogizirane v katastru površin, za katere se sumi, da so ekološko obremenjene, oziroma v Uredbi o starih bremenih.

45. Če so znana stara ekološka bremena ali površine, za katere sumite, da so ekološko obremenjene, ali ocenjujete njihov potencial ogrožanja z metodami, ki so primerljive z metodami drugih pogodbenic?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite metode in opišite njihovo primerljivost.

Ogroženost, izhajajoč iz površin, za katere se sumi, da so ekološko obremenjene/starih ekoloških bremen v okviru Zakona o sanaciji starih ekoloških bremen, ocenjuje za vse avstrijske zvezne dežele po enotnem postopku Zvezni urad za okolje. Pri tem ocenjujejo vsakokrat tri komponente: potencial onesnažil – pot njihovega delovanja – receptor. Na osnovi tega nato ocenjujejo potencial ogroženosti. S tem je dana tudi primerljivost. Raziskave zaobsegajo glede na vrsto domnevne kontaminacije vzorčevanje tal (opuščena odlagališča, kontaminacije z mineralnimi olji, opuščene lokacije), zraka v tleh (čistilnice, opuščena odlagališča), zraka v prostorih (čistilnice, kontaminacije z lahko hlapnimi topili), podtalnice – vse vrste površin, za katere se sumi, da so ekološko obremenjene) ter raziskave površinskih voda (če so ogrožene površinske vode).

Raziskave, potrebne za oceno potenciala ogroženosti, potekajo praviloma v okviru izvajanja Zakona o sanaciji starih ekoloških bremen. V raziskovalnih projektih, kot EVAPASSOLD (Evaluation and Preliminary Assessment of old Deposits) na področju opuščeni odlagališč ter ASTAWAKON (Opuščena odlagališča – ocena verjetnosti kontaminacij) na področju starih lokacij, se metodološko pogloblja sedanji način ocenjevanja ogroženosti na izbranih območjih.

46. Ali ste za preprečevanje onesnaževanja tal ter za okoljsko sprejemljivo predhodno obdelavo, obdelavo in odlaganje odpadkov ter ostankov izdelali in izvajali koncepte za ravnanje z odpadki?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite koncepte.

- Določila Zakona o ravnanju z odpadki za preprečevanje nastajanja odpadkov;
- *Zvezni načrt za ravnanje z odpadki;*
- Zasnove za ravnanje z odpadki v posameznih zveznih deželah (*Gornjeavstrijski deželni načrt za ravnanje z odpadki, Štajerska zasnova za ravnanje z odpadki 1995, Štajerski deželni načrt za ravnanje z odpadki 2005 – v postopku zaslišanja, Koroška uredba o gošči iz čistilnih naprav in kompostiranju kot pravna podlaga za preprečevanje kontaminacije tal, regionalne zasnove za ravnanje z odpadki;*
- Zasnove za ravnanje z odpadki v podjetjih;

--

47. Ali ste uredili površine za trajno opazovanje za omrežje za opazovanje tal v celotnih Alpah?

Da	delno	Ne	
----	-------	----	--

(Lokacije, urejene v okviru *štajerske* inventure stanja tal, se zdijo za to primerne).

48. Ali usklajujete opazovanje tal na nacionalni ravni z institucijami opazovanja okolja na področjih zraka, vode, rastlinstva in živalstva?

Da	delno	Ne	
----	-------	----	--

Če je odgovor da, kako?

Na zvezni ravni delno prek Zveznega urada za okolje. Ni pa obsežnega usklajevanja. Vendar pa se nahajajo usklajevalni ukrepi za posamezna področja v različnih materialnih zakonih, tako npr. v Zakonu o varstvu pred imisijami v zrak, v *Gornjeavstrijskem* zakonu o varstvu zraka in energetski tehniki ter v Zakonu o presoji vplivov na okolje.

Štajerska: Na deželni ravni deloma prek usklajevalnega odbora programa za varstvo tal (inventura stanja tal).

18. člen Protokola Varstvo tal – Dopolnilni ukrepi

49. Ali ste sprejeli strožje ukrepe kot so ukrepi, predvideni v protokolu?

Da		Ne	x
----	--	----	---

Če je odgovor da, katere?

--

Težave pri izvajanju Protokola Varstvo tal

50. Ali ste imeli težave pri izvajanju protokola?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšne?

Usklajevanje postopanja na državni ravni se je z živahno izmenjavo strokovnih informacij

med znanostjo in strokovnimi uradniki izboljšalo. Na področju varstva tal obstaja močna razdrobljenost pristojnosti. Poleg tega je Protokol Varstvo tal tako obsežen, da zadeva celo vrsto pravnih predpisov na zvezni in deželnih ravneh.

Subvencijska sredstva in angažiranost se povečujejo. Delno manjkajo pravni predpisi. V zadnjih letih pa je uspelo nosilce odločitev osvestiti o varstvu tal kot okoljski temi.

Težave so bile pri inventuri stanja tal po mrežnih raziskavah, površinah za trajno opazovanje tal in ureditvi posvetovalnic za varstvo tal v skladu z zakonom ter gornjeavstrijske posvetovalnice za varstvo voda.

Financiranje trajnega opazovanja tal je pomanjkljivo. Upoštevanje varčnega postopanja s tlemi, zlasti kakovosti tal, je pomanjkljivo. Manjkajo ustrezna določila v urejanju prostora.

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

51. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!

Na to vprašanje lahko odgovorimo samo diferencirano, pavšalna ocena skoraj ni možna. Nekateri ukrepi so se pokazali za učinkovite. Vendar pa manjkajo še številni ukrepi v udejanjanju Protokola.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

C. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju varstva narave in urejanja krajine (Protokol z dne 20.12.1994)

3. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Mednarodno sodelovanje

1. Na katerih izmed naslednjih področij spodbujate okrepljeno mednarodno sodelovanje med pristojnimi institucijami? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	
Kartiranje	X
Opredeljevanje, urejanje in nadzorovanje zavarovanih območij in vseh preostalih prvin naravne in kulturne krajine, ki jih je vredno varovati	X
Vzpostavljanje mrež biotopov	X
Izdelava zasnov, programov/načrtov za urejanje krajine	X
Preprečevanje poškodb narave in krajine ter nadomestila zanje	X
Sistematično opazovanje narave in krajine	X
Raziskovanja	X
Drugi ukrepi za varstvo prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst, njihove raznovrstnosti in življenjskih prostorov, vključno z določanjem primerljivih kriterijev	X

2. Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najbolje opisuje (opisujejo) sodelovanje.	
Bilateralni sporazumi	X
Multilateralni sporazumi	X
Finančna pomoč	
Dodatno izobraževanje/usposabljanje	X
Skupni projekti	X
Druge oblike	X
Če ste naredili križec pri „druge oblike“, navedite podrobnosti sodelovanja.	
<ul style="list-style-type: none"> - Upoštevanje mednarodnih predpisov na področju Natura 2000 – omrežja zavarovanih območij; - Udejanjanje Direktive o favni, flori, habitatu; - Projekti sodelovanja v okviru Delovne skupnosti alpskih dežel (npr. “netopirji”); - Projekt ECONNECT 	
Pojasnite, katera oblika (oblike) sodelovanja najbolje deluje (delujejo) in zakaj.	

- Natura 2000 kot obveznost za celotno območje Evropske unije;
- Čezmejno kartiranje in usklajevanje ukrepov za varstvo vrst neposredno na lokalno, delno tudi zasebno pobudo;
- Dobro organizirani zgoščeni projekti Evropske unije s centralnim upravljanjem;
- Konkretni projekti/osebni angažma sodelujočih;

3. Ali ste vzpostavili čezmejna zavarovana območja?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katera?

- Alpski park Karwendel;
- Logi ob reki Salzach (Salzburg-Bavarska) →NATURA 2000;
- Durriebachhorn (Salzburg-Bavarska) →NATURA 2000;
- Reka Leiblach (Avstrija-Nemčija) →NATURA 2000;

4. Ali prihaja v skladu s cilji tega protokola do usklajevanja okvirnih pogojev za omejevanje rabe virov z drugimi pogodbenicami?

Da		Ne	x	Zanemarljivo	
----	--	----	---	--------------	--

Navedite podrobnosti.

Do usklajevanja prihaja v okviru avstrijskih programov, kot na primer ÖPUL.

6. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Inventarizacija²¹

Opomba: Na naslednja vprašanja odgovarjate le v primeru, da protokol v vaši deželi velja že več kot tri leta.

5. Ali ste prikazali stanje varstva narave in urejanja krajine k v nadaljevanju naštetim vsebinam (v skladu s prilogo I, vključno s tam naštetimi podtočkami)? Navedite inventarizacijo ter datum njene prve izdelave oziroma zadnjega ažuriranja.

²¹ Štalnemu sekretariatu smo posredovali inventarizacijo za avstrijsko območje, ki smo jo izvedli na temelju posebej za to pripravljenega vprašalnika.

Vsebine v skladu s prilogo I	Inventarizacija	Datum izdelave oziroma zadnjega ažuriranja
„1. Stanje prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst ter njihovih biotopov“	Rdeči seznam ogroženih živalskih in rastlinskih vrst, (sezname na ravni države, posamično tudi sezname za zvezne dežele) rdeči seznam ogroženih tipov biotopov v Avstriji; (sezname na državni ravni)	Tekoče (npr. Inventar narave v skladu z Zakonom o varstvu narave, načrti urejanja, načrti gospodarjenja itd.) <i>Štajerska: 2008: Končano kartiranje logov.</i> <i>2009: Pričetek kartiranja biotopov za celotno državo (razen v višinskih legah).</i> <i>Kartiranje v okviru priprave načrtov upravljanja za evropska zavarovana območja.2002-2005</i>
„2. Zavarovana območja (površine, deleži zavarovanih površin v celotnem prostoru, namen varstva, vsebina varstva, rabe, porazdelitev rabe, lastninska razmerja)“	Baza podatkov o zakonsko predpisanih zavarovanih območjih na državni ravni;	tekoče
„3. Organizacija varstva narave in urejanja krajine (struktura, pristojnosti ali dejavnosti, osebje in finančna sredstva)“	x	trenutno <i>Štajerska: trenutno deželna vlada, okrajne upravne službe, sosvet za varstvo narave, gorska reševalna služba in služba za varovanje narave, narodni park Gesäuse, društva parkov narave.</i>
„4. Pravne podlage (na pristojnih ravneh)“	x	2002 oziroma po potrebi <i>Štajerska: glejte št. 1, stran 14 ter Štajerski zakon o gorski reševalni službi in</i>

		službi za varovanje narave 1977, Deželni uradni list št. 49/1977 v verziji Deželni uradni list št. 71/2001.
„5. Dejavnosti varstva narave (splošni pregled)“	x	tekoče
„6. Obveščanje javnosti (uradno, prostovoljno)“	x	tekoče Štajerska: Akademija za parke narave, listina o varstvu narave, posamične publikacije
„7. Sklepi, priporočeni ukrepi“		

7. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Krajinsko planiranje

Opomba: Na naslednja vprašanja k 7. členu odgovarjate le v primeru, da protokol v vaši deželi velja že več kot pet let.

6. Ali obstajajo zasnove, programi in/ali načrti, v katerih so opredeljene zahteve in ukrepi za uresničitev ciljev varstva narave in urejanja krajine v alpskem prostoru?			
Da	x	Ne	
Navedite podrobnosti.			
Natura 2000 – načrti upravljanja, načrti urejanja, načrti in ukrepi za varstvo vrst, pogodbeno varstvo narave (ÖPUL-narava, vrste, subvencijski program za varstvo biotopov in krajine – program N.A.B.L. – varstvo narave, vrst, biotopov in krajine) in podobno; načrti urejanja krajine v evropskih zavarovanih in naravovarstvenih območjih			

7. Če obstajajo zasnove, programi in/ali načrti ali pa so v pripravi, ali vsebujejo prikaze naslednjih elementov?	
a) obstoječe stanje narave in krajine ter njuno ovrednotenje	x
b) prikaz zelenega stanja narave in krajine ter za to potrebnih ukrepov, predvsem:	x
- splošnih ukrepov za varovanje, urejanje in razvoj	x
- ukrepov za varstvo, urejanje in razvoj določenih delov narave in krajine	x

- ukrepov za varstvo in urejanje prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst	x
---	---

8. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Načrtovanje

8. Ali usklajujete krajinsko in prostorsko načrtovanje?	
Da, v znatnem obsegu	
Da, v majhnem obsegu	x
Ne	
Če usklajujete krajinsko in prostorsko načrtovanje, navedite podrobnosti.	
<ul style="list-style-type: none"> - Načrt prostorskega razvoja <i>Gradiščanskega</i> kot usmeritev, predvideno je ažuriranje. - V načrtu namenske rabe površin je potrebno jasno označiti območja zavarovane narave in krajine. Analiza krajine kot inventarizacije opreme naravnih prostorov je opredeljena v lokalni razvojni zasnovi k načrtu namenske rabe površin. - Skupni delovni sestanki, upoštevanje obstoječih sektorskih načrtov, skupni uradni postopki itd.; - Naravovarstveno-pravna določila veljajo kot urejanje prostora dežele <i>Spodnje Avstrije</i>; - <i>Koroški zakon o načrtovanju okolja</i>; <p>Koroški zakon o načrtovanju okolja, Deželni uradni list št. 52/2004, predvideva za določene osnutke načrtov in programov, ki sodijo v njegovo področje veljave (predvsem instrumenti prostorskega načrtovanja na lokalni in medregionalni ravni, zasnova ravnanja z odpadki, medregionalno načrtovanje v zvezi z javnimi objekti za obdelavo odpadkov), pripravo okoljskega poročila v fazi izdelave načrta ali programa. V skladu z 2. odst. 7. člena črka e Zakona se morajo v okoljskem poročilu odražati na mednarodni ravni opredeljeni cilji varstva okolja, ki so za načrt ali program pomembni (k temu bo potrebno v načelu prištevati tudi cilje Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov); potrebno je pojasniti, kako so se ti cilji upoštevali pri pripravi načrta ali programa. Za okoljsko poročilo in osnutek načrta ali programa je potrebno izvesti postopek vključevanja javnosti.</p>	

9. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Posegi v naravo in krajino

9. Ali ste ustvarili pogoje za presojo neposrednih in posrednih vplivov, ki jih imajo na naravno ravnovesje in krajinsko podobo zasebni in javni ukrepi ter projekti, ki bi lahko bistveno ali trajno vplivali na naravo in krajino?
--

Da	x	Ne	
<p>Če je odgovor da, za katere projekte je presoja obvezna?</p>			
<p>To velja za vse projekte v skladu z Zakonom o PVO-ju 2000 in če je potrebno odpravljati obremenitve varovanih dobrin območij Natura 2000.</p>			
<p><i>Tirolska:</i></p>			
<p>Načelno je pri projektih potrebno upoštevati obveznost za pridobitev dovoljenja v skladu s Tirolskim zakonom o varstvu narave 2005 (6. člen tega zakona). To velja za gradnjo stavbnih objektov z več kot 2500 m² zazidane površine, pri strojnem odkopu surovin, za gradnjo žičnic, za gradnjo novih cest in poti pod določenimi pogoji, za gradnjo športnih objektov, za rekonstrukcijo prej omenjenih objektov pod določenimi pogoji, za določena odkopavanja in zasipavanja terena in za dajanje zemljišč na voljo za motošport, itd. Poleg tega obstajajo v zavarovanih območjih še strožji predpisi. To pa je urejeno s posameznimi uredbami.</p>			
<p><i>Gradiščansko:</i></p>			
<p>V skladu s 5. členom Gradiščanskega zakona o varstvu narave in urejanju krajine (1990) obstaja obveznost presoje za gradnjo stavb in drugih objektov visoke gradnje, za ograde in razmejitve; za postrojenja za pridobivanje kamnov, ilovice, peska, drobirja in šote; za ureditev in razširitev ribnikov in umetnih vodnih zbiralnikov; za zajezev, odvajanje, polnjenje, polaganje cevovodov, tlakovanje, preusmeritev vodotokov oziroma strug potokov; za postavitev zračnih električnih vodov >30kV; za ureditev terenov za motokros in avtokros; ureditev letališč, letališč za letalske modele, golf igrišč in minigolf igrišč ter zapolnjenje ali druge spremembe jarkov ali usekov <i>zunaj pozidanih območij, gradbenih zemljišč in prometnih površin.</i></p>			
<p><i>Gornja Avstrija:</i></p>			
<p>Zakonska določila v Gornjeavstrijskem zakonu o varstvu narave in urejanju krajine 2001 opredeljujejo obveznost pridobitve dovoljenja za celo vrsto ukrepov, ki bi lahko imeli negativen vpliv, kot npr. projekti gradnje cest, gozdne ceste, gradnja infrastrukture v alpskem območju, vlečnice, umetni sneg, motociklistične in kolesarske steze, odvzem geogenih surovin.</p>			
<p><i>Koroška:</i></p>			
<p>Za določene projekte je v skladu z nacionalnimi predpisi (varstvo narave, CPVO, itd.) obvezna presoja. Opozoriti je potrebno na številna obvezna dovoljenja za projekte v prosti krajini v skladu s Koroškim zakonom o varstvu narave 2002.</p>			
<p><i>Spodnja Avstrija:</i></p>			
<p>V postopkih za pridobitev dovoljenja od urada za varstvo narave oziroma pri presoji vpliva na naravo za območja Natura 2000;</p>			

Salzburg:

Obveznost pridobitve dovoljenja in obveznost prijave v skladu s 25. – 27. členom Salzburškega zakona o varstvu narave 1999 v veljavni verziji; poleg tega tudi 8., 10., 15., 18., 21., 22a in b, 34. člen Salzburškega zakona o varstvu narave 1993 v veljavni verziji in Salzburškega zakona o narodnih parkih 1983;

Vorarlberg:

Obvezna pridobitev dovoljenja v 24., 25. in 33. členu Zakona o varstvu narave in razvoju krajine, Deželni uradni list št. 22/1997 v verziji Deželni uradni list št. 1/2008;

10. Ali rezultat presoje zasebnih in javnih ukrepov in projektov, ki bi lahko bistveno ali trajno vplivali na naravo in krajino, vpliva na izdajanje dovoljenj za projekte/njihovo izvedbo?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

11. Ali ste zagotovili, da ne pride do škodljivih vplivov, ki se jim da izogniti?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako? Navedite tudi ustrezne predpise.

To se zagotavlja v glavnem s spremembami projektov, kompenzacijskimi in podobnimi ukrepi.

Tirolska: V skladu s 4. odst. 29. člena Tirolskega zakona o varstvu narave 2005 je potrebno dovoljenje, čeprav obstajajo določeni pogoji, zavrniti, če je želeni namen možno doseči tudi na drug način, pri katerem to ne bi negativno oziroma bi le neznatno negativno vplivalo na interese varstva narave (tako imenovana presoja alternativ), in to ne povzroča prevelikih dodatnih stroškov.

Gradiščansko: Udejanjanje Gradiščanskega zakona o varstvu narave in urejanju krajine (1990).

Gornja Avstrija: Dovoljenje se izda samo, če predlagani projekt ne škoduje naravnemu režimu ali osnovam življenjskih združb rastlinskih, gobjih ali živalskih vrst in rekreacijski funkciji krajine ter če ne moti značilne podobe krajine tako, da bi bilo to v nasprotju z javnim interesom za varstvo narave in krajine, oziroma če obstaja znaten javni interes. Za minimiranje škode se lahko predpišejo posebni dodatni predpisi, pogoji in roki.

Spodnja Avstrija: Pravni predpisi v Spodnjeavstrijskem zakonu o varstvu narave (7., 8., 9.,

10., 11., 12., 17. in 18. člen);

Salzburg: Tehtanje interesov (ali prevladujejo posebno pomembni javni interesi nad interesi varstva narave) je seveda možno (člen 3a Zakona o varstvu narave 1999); možnost kompenzacijskih ukrepov 50. člen Zakona o varstvu narave 1999;

Vorarlberg: Postopek za pridobitev dovoljenja v 35. in 37. členu Zakona o varstvu narave in razvoj krajine, Deželni uradni list št. 22/1997 v verziji Deželni uradni list št. 1/2008;

Koroška: Kar zadeva odobritev škodljivih posegov, ki jih ni možno kompenzirati, je potrebno omeniti, da predvideva Koroški zakon o varstvu narave za takšne primere tehtanje interesov in obveznost za vzpostavitev nadomestnih življenjskih prostorov oziroma v primerih, ko to ni možno, plačilo ustreznega denarnega zneska, da lahko javni sektor vzpostavi nadomestne življenjske prostore.

12. Ali notranji pravni predpisi predvidevajo za neizogibne škodljive posege obvezne kompenzacijske ukrepe?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, kateri? Navedite tudi ustrezne predpise.

Tirolska: Kompenzacijski ukrepi so predvideni samo v povezavi z "območji Natura 2000", primerjajte 6. odst. 14. člena Tirolskega zakona o varstvu narave 2005, po katerem lahko pristojni organ v primeru, da gre za znatno obremenitev območja Natura 2000, izda dovoljenje le pod omejenimi pogoji in mora v teh primerih predpisati kompenzacijske ukrepe, ki so potrebni za zagotovitev globalne koherence Nature 2000.

Gradiščansko: Za znatne obremenitve je potrebno zagotoviti nadomestne življenjske prostore ter kompenzacijske ukrepe v smislu 6. člena Direktive o favni, flori, habitatu (Gradiščanski zakon o varstvu narave in urejanju krajine 1990 – 10. in 22.d člen).

Koroška: Koroški zakon o varstvu narave, glejte tudi odgovor na prejšnje vprašanje.

Spodnja Avstrija: pri evropskih zavarovanih območjih (območja Natura 2000) v presoji vplivov na naravo;

Salzburg: Tehtanje interesov (ali prevladujejo posebno pomembni javni interesi nad interesi varstva narave) je seveda možno (člen 3a Zakona o varstvu narave 1999), možnost kompenzacijskih ukrepov 50. člen Zakona o varstvu narave 1999.

Vorarlberg: Ekološki kompenzacijski ukrepi v 3. odst. 37. člena Zakona o varstvu narave in razvoju krajine, Deželni uradni list št. 22/1997 v verziji Deželni uradni list št. 1/2008;

Gornja Avstrija: 6. odst. 24. člena Gornjeavstrijskega zakona o varstvu narave 2001: v

evropskih zavarovanih območjih

13. Ali dovoljujete škodljive posege, pri katerih posledic ni mogoče kompenzirati?

Da

x

Ne

Če je odgovor da, pod kakšnimi pogoji? Navedite tudi ustrezne predpise.

Če se pri tehtanju interesov, ki je v skladu z Zakonom o PVO-ju obvezno v presoji vplivov na okolje, pokaže, da je splošen interes večji ali da javni ali zasebni interes prevladujeta, z izjemo obrambe pred nevarnostjo.

Tirolska: Če obstajajo dolgoročni, jasni javni interesi, ki prevladujejo nad interesi varstva narave – tako to opredeljujejo pravni predpisi v 1.-3. odst. 29. člena Tirolskega zakona o varstvu narave 2005.

Koroška: Glejte odgovor na 11. vprašanje.

10. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Temeljno varstvo

14. Ali sprejemate ukrepe za zmanjšanje obremenitev in škodljivih vplivov na naravo in krajino?

Da

x

Ne

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

- ÖPUL-narava
- Predpisovanje dodatnih pogojev, časovno omejevanje in pogoji v odločbah o odobritvi; pogodbeno varstvo narave in subvencijski programi;
- Načrti upravljanja, negovalni načrti, delo z javnostjo (npr. šole);
- Udejanjanje Gradiščanskega zakona o varstvu narave in urejanju krajine (1990);
- Opredelitev zavarovanih območij; namenski projekti (npr. projekti nege in oblikovanja);

15. Kako upoštevate pri ukrepih za zmanjšanje obremenitev in škodljivih vplivov na naravo in krajino tudi interese tam živečega prebivalstva?

- S finančnimi nadomestili za določene oblike gospodarjenja ali za opustitev posegov,

ki obremenjujejo naravo in krajino.

- S finančnimi subvencijami se vključujejo njihovi interesi.
- Pogodbeno varstvo narave;
- Tehtanje interesov v postopkih za pridobitev dovoljenja;
- Javna objava opredelitve zavarovanih območij;
- Vključevanje prizadetih interesnih skupin (npr. lastniki zemljišč, interesna zastopstva) v pripravo razvojnih in negovalnih načrtov (opredelitev zavarovanih območij, načrti upravljanja za območja Natura 2000) in javna razgrnitev teh načrtov;
- Če jih je možno uskladiti z javnimi interesi varstva narave, se drugi interesi ustrezno upoštevajo.
- Presoja vplivov na rekreacijsko funkcijo krajine v postopkih za pridobitev dovoljenj v skladu s Salzburškim zakonom o varstvu narave 1999;
- Zaslišanje občine v postopkih varstva narave;
- Na Koroškem so občine stranke v postopkih varstva narave (53. člen Koroškega zakona o varstvu narave). Občine imajo zakonito pravico do tega, da se interesi, opisani v pravnih predpisih o varstvu narave, zavarujejo v postopkih za pridobitev dovoljenja. Te interese lahko uveljavljajo celo s prizivom in pritožbo upravnemu sodišču.

16. Ali sprejemate ukrepe za ohranjanje in ponovno vzpostavitev posebnih naravnih in sonaravnih strukturnih prvin krajine, biotopov, ekosistemov in tradicionalne kulturne krajine?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

Če je odgovor da, kakšne?

- ÖPUL-narava: negovanje okoljsko dragocenih površin;
- Avstrijski program naravnih gozdnih rezervatov;
- Program razvoja podeželja, kulturne krajine in urejanja krajine, zeleni val;
Opredelitev zavarovanih območij, pogodbeno varstvo narave;
- Projekti renaturacije: tekoče vode, barja (Ramsarska območja in biogenetski rezervati), itd.;
- Subvencioniranje urejanja biotopov, projekti programa Evropske unije LIFE-narava,

projekti programa Interreg in podobno;

- Nova ureditev krajinskih elementov: dodatno sajenje/novo sajenje živih mej, alej itd.;
- Deželne subvencije za negovanje okoljsko dragocenih površin;
- Opredelitev naravnih spomenikov npr. v skladu z 31. členom Tirolskega zakona o varstvu narave 2005 z odločbo;

17. Ali obstajajo dogovori z zemljiškimi lastniki ali uporabniki kmetijskih ali gozdarskih površin za zagotavljanje varovanja, ohranjanja in urejanja sonaravnih biotopov in biotopov, ki jih je vredno varovati?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

- Med drugim v okviru kmetijsko-okoljskih subvencij, npr. negovanje in ohranitev travniških nasadov in ekstenzivnih zelenih površin (ÖPUL-narava);
- N.A.B.L. (varstvo narave, vrst, biotopov in krajine) – subvencijski program;
- Sklenitev posamičnih pogodb za dodatne ukrepe;
- Naravni gozdni rezervati, ki temeljijo na zasebnopravnih dogovorih;
- Posebni dogovori z zemljiškimi lastniki ali uporabniki zemljišč v zavarovanih območjih;

18. Kakšne gospodarske spodbude in nadomestila, ki so v skladu s tržnimi pravili, uporabljate za zagotavljanje ustrezne kmetijske in gozdarske rabe?

- ÖPUL: vsi ukrepi, predvsem osnovna subvencija, biološki način kmetovanja, opustitev in zmanjšanje uporabe sredstev za povečevanje donosa na zelenih površinah, subvencioniranje planinskih pašnikov, negovanje okoljsko dragocenih površin, nadzor nad spontano vegetacijo v kulturni krajini, opustitev siliranja na določenih območjih;
- Kompenzacijski dodatki v zapostavljenih območjih;
- Subvencioniranje projektov za udejanjanje ukrepa iz 33. člena Programa za podeželski razvoj in pobude Evropske unije LEADER +;
- Priprava in izvedba projektov na področju varstva in razvoja planinskih pašnikov;
- Subvencijski program za območje Valsertal;

- Naravovarstveni skladi;
- Različne tržne strategije s strani predstavnikov kmetovalcev (reklama za bioproizvode in podobno);
- V zvezi z drugimi instrumenti glejte odgovor k Protokolu Gorski gozd;

19. Ali zagotavljate za uresničitev ciljev protokola ukrepe za pospeševanje in pomoč kmetijstvu in gozdarstvu (ter drugim uporabnikom prostora)?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

- ÖPUL-narava;
- Naravovarstveni skladi zveznih dežel: *Gradiščanski sklad za urejanje krajine, spodnjeavstrijski krajinski sklad, vorarlberški naravovarstveni sklad;*
- Subvencijski program za območje Valsertal;
- Glejte tudi odgovor k 16. in 17. točki.

11. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Zavarovana območja

20. Katere izmed naslednjih ukrepov ste sprejeli v obdobju poročanja? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)

Ohranili in negovali ste obstoječa zavarovana območja v skladu z namenom njihovega varovanja	x
Opredelili ste nova zavarovana območja	x
Razširili ste obstoječa zavarovana območja	x

Če se je položaj spremenil, navedite podrobnosti (naziv zavarovanega območja, kategorijo zavarovanih območij v skladu z nacionalnimi pravnimi predpisi oziroma kategorizacijo IUCN-a, Direktivo o ohranjanju naravnih habitatov in prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ali Direktivo o ohranjanju prosto živečih ptic, geografsko lego, velikost, razdelitev v območja, datum določitve/širitve).

Štajerska:

- **Novo evropsko zavarovano območje »dolina reke Enns med Lieznom in**

Niederstuttrnom«

Koroška:

- Območje Natura 2000 "Zgornja Drava" (AT2114000; SCD); razširitev narodnega parka Visoke Ture na območju občine Obervellach (Kaponig Graben), ki je pravno veljavna od maja 2005;

Tirolska:

- Območje miru glavni greben pobočja Zillertal;
- Območje miru Ötztalske Alpe;
- Razširitev narodnega parka Apneniških Alp;
- Območja Natura 2000: Silz-Haiming-Stans, Engelswand;
- Območje Natura 2000 in naravovarstveno območje: Arzler Pitzekklamm, Fliesser Sonnenhänge, Lechtal;
- Naravovarstveno območje Tschirganter Felssturz
- Naravovarstveno območje Schwemm

Gornja Avstrija, nova zavarovana območja in sprememba obstoječih območij od 01.01.2003:

- Območje zavarovane krajine Wiesmoos, občina Gosau; okraj Gmunden; Deželni uradni list št. 62/2004; 18,79 ha;
- Zavarovan del krajine Krottensee v Gmundnu, okraj Gmunden; Deželni uradni list št. 19/2005;
- Naravovarstveno območje povirja pri Gruebu, občina Tiefgraben, okraj Vöcklabruck; Deželni uradni list št. 113/2003; 4,3173 ha;
- Naravovarstveno območje Haslauer Moos (barje), občina Oberwang, okraj Vöcklabruck, Deželni uradni list št. 146/2003; 1,1152 ha;
- Naravovarstveno območje Hollereck, občina Altmünster, okraj Gmunden, Deželni uradni list št. 52/2004; 8,9488 ha;
- Naravovarstveno območje »Schwarzenbergwiese«, občina Grünburg, Deželni uradni list št. 65/2005
- Naravovarstveno območje »Warschenek sever«, občine Spital am Pyhrn, Roßleiten, Vorderstoder in Hinterstoder; Deželni uradni list št. 14/2008
- Območje zavarovane krajine Altpernstein, občina Micheldorf, Deželni uradni list št. 55/2006
- Zavarovani del krajine »Himmelreich«, občina Micheldorf, Deželni uradni list št.

102/2008

- Evropsko zavarovano območje Dachstein, občine Hallstatt, Gosau, Obertraun; Deželni uradni list št. 6/2005
- Evropsko zavarovano območje »Narodni park zgornjeavstrijske apnenčaste Alpe«, Deželni uradni list št. 58/2005
- Evropsko zavarovano območje Mondsee in Attersee, Deželni uradni list št. 131/2006

Spodnja Avstrija:

- Ureditev biosfernega parka Dunajski gozd, julij 2005;
- Naravovarstveno območje (Tržna občina Göstling/Ybbs, naravno območje – prepovedana vsaka raba, 3.12.2002), del „območja divjine Dürrenstein“, kategorija Ia in Ib;
- Območja favne, flore, habitata: Dunajski gozd – območje termalnih kopališč 52.296 ha, severovzhodni rob Alp: Hohe Wand-Schneeberg-Rax 64.089 ha, Ötscher-Dürrenstein 42.619 ha;
- Območja varstva ptic: Dunajski gozd – območje termalnih kopališč 80.068 ha, severovzhodni del Alp 5.478 ha, Ötscher-Dürrenstein 40.928 ha;
- Uredba o naravovarstvenih območjih, Deželni uradni list 5500/13, 2. člen (55) – (65):

Naravovarstveno območje	Površina v ha
55. Altenberg	106,06
56. Mauerbach-Dombachgraben	325,29
57. Troppberg	564,51
58. Sattel-Baunzen	508,32
59. Schwarzlacken-Festenberg-Dorotheerwald	475,83
60. Hainbach-Hengstlberg	441,13
61. Gießhübl-Kiental Ost und West-Tenneberg-Wassergspreng-Anninger Tieftal	437,28
62. Hoher Lindkogel-Helenental	1465,53
63. Weinberg-Höherberg	83,02
64. Mitterschöpfung-Hirschenstein	383,59
65. Rauchbuchberg	67,32

Salzburg:

- Območja Natura 2000 Rotmoos/Fuschertal;
- Zavarovani deli krajine Zauchensee, Trattenbach;

Vorarlberg:

- Evropsko zavarovano območje Verwall, Deželni uradni list št. 56/2003;

21. Kakšne ukrepe ste sprejeli za preprečevanje nastajanja škode ali uničevanj zavarovanih območij v alpskem prostoru (v lastni deželi ali v neki drugi)?

- Ureditev spremljanja zavarovanih območij;
- Npr. projekt programa LIFE v Lechu/Tirolska;
- Nadzorovanje upoštevanja zakonskih okvirnih pogojev;
- Delo z javnostjo v šolah, pogodbeno varstvo narave itd.;
- Razširitev zavarovanih območij;
- Opredelitev evropskih zavarovanih območij;
- Določitev prepovedi za posege;
- Prepoved poslabšanja stanja;
- Ukrepi v skladu z zakoni o varstvu narave: Prepoved ukrepov, učinkoviti dodatni pogoji v odločbah, spremembe projektov;

22. Ali ste pospeševali ustanavljanje ali upravljanje narodnih parkov?

Da, v znatnem obsegu	x
Da, v majhnem obsegu	
Ne	

Navedite podrobnosti.

Narodni park Visoke Ture, finančna podpora dežele Tirolske, prireditve in akcije, ki jih organizirajo narodni parki;

23. Ali ste ustanovili varovana območja in območja miru, v katerih imajo prosto živeče živalske in rastlinske vrste prednost pred drugimi interesi?

Da	x	Ne	
Navedite podrobnosti.			
<ul style="list-style-type: none"> - Ureditev naravnih gozdnih rezervatov; - Obstoječa naravovarstvena območja (npr. Gößbachgraben, Galgenberg pri Rechnitzu); - Ureditev narodnega parka Gesäuse; - Znatne finančne subvencije narodnim parkom v Avstriji; - Narodni park zgornjeavstrijske Apneniške Alpe: država in zvezna dežela Gornja Avstrija sta dali Narodnemu parku d.o.o. na voljo finančna sredstva: po 1,8 milj. evrov na leto; - Opredelitev območij miru v skladu s 13. členom načrta upravljanja narodnih parkov za usmerjanje obiskovalcev; - Znotraj zavarovanih območij, predvsem v «območju divjine Dürrenstein»; 			

24. Ali ste proučili, v kolikšni meri je potrebno tam živečemu prebivalstvu v skladu z notranjimi pravnimi predpisi plačati nadomestila za posebne storitve?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat proučitve in ali ste nato sprejeli ustrezne ukrepe?			
<ul style="list-style-type: none"> - Usklajevanje že obstoječih subvencijskih instrumentov; - Na <i>Gradiščanskem</i> načrtujejo to pri upravljanju območja Natura 2000; - V <i>Gornji Avstriji</i> preverjajo, ali bi zakonsko zavarovanje območja povzročilo znatno otežitev gospodarjenja ali znatno izgubo zaslužka; možni so pogodbeni dogovori z zemljiškimi lastniki za določene storitve; pri dopuščanju ali opuščanju so predvidena finančna nadomestila za izgube; - Na temelju <i>Spodnjeavstrijskega</i> zakona o varstvu narave 2000 23. člen (1) je potrebno za zmanjšanje donosa ali trajno oteženo gospodarjenje ali pri nedopustnosti ali bistveni omejitvi možnosti gospodarjenja in rabe plačati lastniku na osnovi njegovega zahtevka nadomestilo za nastalo premoženjsko-pravno škodo. - Subvencijske direktive 2003; 			

12. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Ekološko omrežje

25. Ali ste izvajali ukrepe za povezanost določenih zavarovanih območij, biotopov in drugih zavarovanih ali zavarovanja vrednih objektov na državni ravni?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, navedite podrobnosti.			
<ul style="list-style-type: none"> - Usklajevanje znotraj države in izbor posebnih zavarovanih območij pri razglašanju območij za evropsko omrežje zavarovanih območij Natura 2000; - Opredelitev petih novih ramsarskih območij 2005 (barja in jezera Keutschach-Schiefling, Bayerische Wildalm-Wildalmfilz); - Varstvo mokrišč oziroma voda tudi zunaj zavarovanih območij; - Sodelovanje v omrežju zavarovanih območij v Alpah; 			

26. Ali ste izvajali ukrepe za čezmejno povezanost določenih zavarovanih območij, biotopov in drugih zavarovanih ali zavarovanja vrednih objektov čezmejno?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, navedite podrobnosti.			
<ul style="list-style-type: none"> - Alpski park Karwendel; - Natura 2000 – evropsko omrežje zavarovanih območij; - Projekt ECONNECT 			

27. Ali usklajujete cilje in ukrepe za čezmejno zavarovana območja?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kako? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)			
Z bilateralnimi razpravami/izmenjavo			x
Z multilateralnimi razpravami/izmenjavo			x
Z usklajevanjem ciljev in ukrepov za posamezne projekte			x
Drugo			
Navedite podrobnosti.			

- Npr. projekt "Prosti čas in rekreacija v Karwendlu";
- Postopek usklajevanja v skladu s 4. členom Direktive o favni, flori, habitatu;
- Usklajevanje projektov v bližini meje oziroma čezmejnih projektov, ki zadevajo evropska zavarovana območja (NATURA 2000), na strokovni in upravni ravni;

13. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Varstvo tipov biotopov

28. Ali ste izvajali ukrepe za trajno ohranitev naravnih in sonaravnih tipov biotopov v zadostnem obsegu ter primerni funkcionalni prostorski porazdelitvi?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Navedite podrobnosti.

- Opredelitev zavarovanih območij in območij Natura 2000;
- Subvencijski instrumenti, zakonodaja;
- Ex lege varstvo mokrišč, ledenikov, voda in obrežij;
- v *Spodnjeavstrijskem* zakonu o varstvu narave 2000;
- Kartiranje biotopov v Salzburgu (zaključeno 2009), varovanje ogroženih življenjskih prostorov na celotnem območju (24. člen *Salzburškega* zakona o varstvu narave 1999 v verziji 2002);
- Projekt programa LIFE za Lechtal (zaključeno 2006);
- Projekt programa LIFE-narava – omrežje logov Zgornja Drava II (2006-2010);
- V Vorarlbergu je evalvacija kartiranja inventarja biotopov tik pred zaključkom;
- Na *Štajerskem* v okviru projektov, ki jih sofinancira Evropska unija (**LIFE, itd.**)..

29. Ali spodbujate obnavljanje prizadetih življenjskih prostorov?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Navedite podrobnosti.

- Degenerirana barja renaturirajo, spreminjanje drevesnih vrst, ki so lokaciji tuje, v lokaciji primerne gozdne združbe;
- Po potrebi pri upravljanju območja Natura 2000;

- Subvencijski instrumenti (npr. Salzburški program za ureditev živih meja);
- Posamični projekti: Projekt renaturacije v naravovarstvenem območju "Leckermos" (alpsko visoko barje); projekt programa LIFE za Lechtal, načrt urejanja krajine Haider Senke (Saalfelden), načrt urejanja krajine Blinklingsmoos (jezero Wolfgangsee), načrt urejanja krajine Mondlinger Moor (barje – Radstadt);

Opomba: Na naslednje vprašanje odgovarjate le v primeru, da protokol v vaši deželi velja že več kot dve leti.

30. Ali ste za izdelavo seznamov za celoten alpski prostor navedli tiste tipe biotopov, za katere je potrebno sprejeti ukrepe za trajno ohranitev naravnih in sonaravnih tipov biotopov v zadostnem obsegu ter v primerni funkcionalni prostorski porazdelitvi?

Da*	x	Ne	
-----	---	----	--

Če je odgovor da, kdaj ste tipe biotopov navedli?

14.10.2004 (LAD-VD-I150/10025-2004 k VST-2156/550)

December 2004 (VST-2156/567)

(Seznam je priložen kot pdf-datoteka).

V skladu z dogovorom smo seznam poslali Stalnemu sekretariatu.

*** Seznam navedenih tipov biotopov je potrebno priložiti.**

14. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Varstvo vrst

31. Ali ste sprejeli ukrepe, s katerimi ohranjate domorodne prosto živeče živalske in rastlinske vrste v njihovi raznovrstnosti z zadostno populacijo in dovolj velikimi življenjskimi prostori?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Navedite podrobnosti.

- Projekti za male krastače, enocvetno ločje, gorske urhe, brkate sere, vrtno strnade, orle;
- Opredelitev zavarovanih območij oziroma območij Natura 2000, varstvo oziroma skrb za gnezdišča netopirjev;
- Izvedba projektov varstva vrst (npr. rjavi medved, vidra, potočna bisernica), določil varstva vrst, ukrepov varstva vrst (varstvo dvoživk in netopirjev), ponovno naseljevanje

(brkati ser, kozorogi);

- Programi za varstvo vrst za medveda, risa, čuka, uharico, pegasto sovo;
- Zavarovanje populacije potočnega raka in njegova ponovna naselitev; opredelitev območij Natura 2000 za netopirje, modrine in metuljčnice, ...;
- Pogodbeno varstvo narave za nadzor nad spontano vegetacijo površin s plosuhimi travniki;
- Varstvo biotopa za ohranitev močvirske perunike;

Opomba: Na naslednje vprašanje odgovarjate le v primeru, da protokol v vaši deželi velja že več kot dve leti.

32. Ali ste za pripravo seznamov za celotne Alpe navedli tiste vrste, za katere so zaradi njihove specifične ogroženosti potrebni posebni varstveni ukrepi?

Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kdaj?			<ul style="list-style-type: none">- 14.10.2004 (LAD-VD-II50/10025-2004 k VST-2156/550)- December 2004 – glejte VST-2156/567; <p>V skladu z dogovorom smo seznam poslali Stalnemu sekretariatu.</p>

15. člen Protokola Varstvo narave in urejanje prostora – Prepoved odvzema in trgovanja

33. Ali obstajajo pravni predpisi, ki prepovedujejo naslednje?	Da	Ne
Lov, prilaščanje, poškodovanje, ubijanje ter še zlasti motenje določenih živalskih vrst med razmnoževanjem, odraščanjem in prezimovanjem	x	
Vsako uničevanje, pobiranje jajc v naravi in njihovo hranjenje	x	
Posedovanje, ponujanje, nakupovanje in prodajanje iz narave odvzetih primerkov navedenih živalskih vrst ali njihovih delov	x	
Trganje, zbiranje, rezanje, izkopavanje ali ruvanje določenih rastlin ali njihovih delov na naravnem rastišču	x	

Posedovanje, ponujanje, nakupovanje in prodajanje primerkov določenih rastlin, vzetih iz narave	x	
Če je odgovor da, kateri? Navedite določila.		
<p>Zakoni in uredbe o varstvu narave zveznih dežel:</p> <p>23.-25. člen <i>Tirolskega</i> zakona o varstvu narave 2005, na osnovi katerega bodo sprejeli uredbo o varstvu narave; <i>Gradiščanski</i> zakon o varstvu narave in urejanju krajine 1990; 22. in 28. člen <i>Gornjeavstrijskega</i> zakona o varstvu narave in krajine 2001, Deželni uradni list št. 129 v veljavni verziji: Posebna zaščita rastlinskih, gobjih in živalskih vrst (27. člen), posebna varstvena določila (28. člen); 17. in 18. člen <i>Spodnjeavstrijskega</i> zakona o varstvu narave in uredba o varstvu vrst; 29., 30., 31., 32. člen <i>Salzburškega</i> zakona o varstvu narave 1999 in 2., 3. in 4. člen Uredbe o varstvu rastlin in živali, Deželni uradni list 18/2001; <i>Vorarlberg</i>: 5. člen Vorarlberške uredbe o varstvu narave; IV. poglavje <i>Koroškega</i> zakona o varstvu narave, Deželni uradni list 79/2002</p>		

Opomba: Na naslednje vprašanje odgovarjate le v primeru, da protokol v vaši deželi velja že več kot dve leti.

34. Ali ste določili živalske in rastlinske vrste, za katere veljajo ukrepi iz 1. in 2. odst. 15. člena Protokola Varstvo narave in urejanje krajine?		
Da*	x	Ne
Če je odgovor da, kdaj?		<ul style="list-style-type: none"> - 14.10.2004 (LAD-VD-1150/10025-2004 k VST-2156/550); - December 2004 (glejte VST 2156/567); <p>Seznam je priložen kot pdf-datoteka.</p> <p>V skladu z dogovorom smo seznam poslali Stalnemu sekretariatu.</p>

***Seznam določenih živalskih in rastlinskih vrst je potrebno priložiti.**

35. Če ste izdali prepoved odvzema in trgovanja v skladu s 15. členom Protokola Varstvo narave in urejanje krajine, ali ste dovolili izjeme k tem prepovedim?		
Da	x	Ne

Če je odgovor da, katere?
<ul style="list-style-type: none"> - Odvzem v znanstvene namene, npr. 20. člen <i>Spodnjeavstrijskega</i> zakona o varstvu narave 2000; - Odvzem, kadar prihaja do škode za ribištvo;

36. Ali ste opredelili pojme „razmnoževanje, odraščanje in prezimovanje“, navedene v 1. odst. 15. člena Protokola Varstvo narave in urejanje krajine?			
Da	delno	Ne	
Če je odgovor da, kako? Podajte opredelitve.			
<p>Zakonska opredelitev ne obstaja, strokovna pa seveda.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Predpisi v 18. členu <i>Spodnjeavstrijskega</i> zakona o varstvu narave: <p>V skladu 4. odst. 18. člena št. 3 in 4 je prepovedano poškodovati, uničiti ali odstraniti jajca, ličinke, bube ali gnezda teh živali ali njihova gnezdišča, legla, drstišča ali zatočišča ter motiti življenjske prostore, gnezdišča in bivališča v uredbi navedenih vrst, ki jim grozi izumrtje, predvsem s fotografiranjem ali snemanjem.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 22. člen <i>Koroškega</i> zakona o varstvu narave 2002; 			

37. Ali ste pojasnili druge izraze, ki bi lahko povzročali težave pri znanstveni razlagi?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, katere izraze in kako ste jih opredelili?			
Glejte 3. člen <i>Gornjeavstrijskega</i> zakona o varstvu narave 2001, Deželni uradni list št. 129 v veljavni verziji.			

16. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Ponovno naseljevanje domorodnih vrst

38. Ali spodbuja vaša dežela ponovno naseljevanje in razširjanje domorodnih prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst, podvrst, pasem in ekotipov, če so izpolnjeni pogoji iz 1. odst. 16. člena Protokola Varstvo narave in urejanje krajine?			
Da	x	Ne	

Navedite podrobnosti.

- Nemška tamariska (*Myricaria germanica*);
- Medved, ris, volk;
- Sodelovanje pri projektu programa LIFE "rjavi medved";
- Projekt o brkatem seru v narodnem parku Visoke Ture;
- Projekt o kozorogu v Raurisu;
- Ponovno naseljevanje kozorogov na območju Großglockner in Schober na Koroškem;
- Projekt ponovnega naseljevanja uralske sove v *Spodnji Avstriji*

39. Ali potekata ponovno naseljevanje in razširjanje na temelju znanstvenih spoznanj?

Da

x

Ne

Navedite podrobnosti.

- V okviru projekta programa LIFE "Zgornja Drava";
- Upravljanje prosto živečih živali: medved, ris, volk
- Program o zaščiti medveda, upravljanje z rjavim medvedom v Avstriji (2005)
- Podpora avstrijskemu varuhu pravic medvedov;
- Razširitev programa na volka in losa;
- Lovci vodijo dokumentacijo o risu;
- Sodelovanje v projektu programa LIFE "rjavi medved";

40. Ali po ponovni naselitvi nadzirate in po potrebi uravnavate nadaljnji razvoj teh živalskih in rastlinskih vrst?

Da

x

Ne

Ne pride v poštev

17. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Prepoved naseljevanja

41. Ali ste sprejeli notranje pravne predpise, ki zagotavljajo, da prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ne boste naseljevali na tista območja, na katerih se v preteklosti, kolikor je do sedaj znano, niso naravno pojavljale?

Da	x	Ne	
Če je odgovor da, ali predvidevajo ti predpisi izjeme?			
Da	x	Ne	Ne pride v poštev.
Če takšni predpisi obstajajo, navedite ustrezne predpise in določila o morebitnih izjemah, če so le-ti pomembni.			
<p>Na voljo je avstrijski akcijski načrt za nedomorodne vrste (2004).</p> <p><i>Tirolska:</i> načelna prepoved ter možnost dodelitve izjemnega dovoljenja v 7. odst. 23. člena (ponovno naseljevanje rastlin, ki niso domorodne vrste), 7. odst. 24. člena (naseljevanje živali, ki niso domorodne vrste) in 6. odst. 25. člena (naseljevanje prosto živečih, ne domorodnih vrst ptičev) Tirolskega zakona o varstvu narave.</p> <p>Dovoljenje se lahko dodeli, če ni pričakovati niti znatne spremembe obstoječega rastlinstva in živalstva, niti negativnega vpliva na interese varstva narave.</p> <p><i>Gradiščansko:</i> Gradiščanski zakon o varstvu narave in urejanju krajine 1990, za vsako naseljevanje je obvezno dovoljenje, izvzet je fazan. Dovoljenja se lahko dodelijo le, če ne bo prišlo do škodljivega vpliva na strukturo naravnega režima.</p> <p><i>Spodnja Avstrija:</i> Obveznost pridobitve dovoljenja v skladu s Spodnjeavstrijskim zakonom o varstvu narave 2000;</p> <p><i>Salzburg:</i> Določila varstva vrst v skladu s Salzburškim zakonom o varstvu narave 1999 (33. člen) in Salzburškim lovskim zakonom 1992;</p> <p><i>Vorarlberg:</i> Obveznost pridobitve dovoljenja v skladu s 16. členom Zakona o varstvu narave in razvoju krajine, Deželni uradni list št. 22/1997 v verziji Deželni uradni list št. 1/2008;</p>			

18. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Širjenje gensko spremenjenih organizmov

42. Obstajajo pravni predpisi, ki pred vnašanjem z genetskimi tehnikami spremenjenih organizmov v okolje predvideva preverjanje njihovega ogrožanja človeka in okolja?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kateri? Navedite predpise ter njihovo vsebino.			
<ul style="list-style-type: none"> - V območjih Natura 2000 se ne sme negativno vplivati na cilje zaščite; - Zakon o ukrepih preventive pred gensko tehniko (<i>Gradiščanski zakon o preventivi pred gensko tehniko</i>): Zavarovanje rastlinskih in živalskih vrst v zavarovanih območjih pred možnimi vplivi vnašanja GSO v okolje. 			

- *Zgornjeavstrijska* uredba o naseljevanju lokaciji tujih rastlin, Deželni uradni list št. 47/1999; obveznost pridobitve dovoljenja za naseljevanje z genskimi tehnikami spremenjenih rastlin;
- V skladu s 6. odst. 17. člena *Spodnjeavstrijskega* zakona o varstvu narave 2000 je naseljevanje in sejanje GSO-jev v naravi prepovedano;
- *Salzburški* zakon o preventivi pred gensko tehniko, Deželni uradni list št. 75/2004, po katerem je vnašanje GSO-jev v okolje dovoljeno le z odobrenjem deželne vlade (4. člen);
- *Vorarlberg*: v skladu z 2. odst. 16. člena Zakona o varstvu narave in razvoju krajine, Deželni uradni list št. 22/1997 v verziji Deželni uradni list št. 1/2008 je naseljevanje in sejanje gensko spremenjenih organizmov v naravi prepovedano.
- *Koroška* ima pri zakonskem urejanju vnašanja gensko spremenjenih organizmov v okolje s svojim Zakonom o preventivi pred gensko tehniko vlogo pionirja, kateri je pritrčila tudi Komisija Evropske unije. Ta koroški Zakon o preventivi pred gensko tehniko, ki je bil objavljen v Deželnem uradnem listu št. 5/2005, zasleduje cilj, da se po eni strani zagotovi možnost za kmetovanje brez genske tehnike in po drugi strani ohrani prosto živeče živalske in rastlinske vrste in njihove naravne življenjske prostore v območjih, ki so naravovarstveno-pravno posebej zavarovana. Zakon ureja obveznost prijave za nameravano vnašanje GSO-jev v okolje, ki predpisuje obvezne uradne postopke, možnost prepovedi s strani deželne vlade, obveznost informiranja uradov in uporabnikov, načela za vnašanje GSO-jev v okolje (obveznost izvajanja “previdnostnih ukrepov” in upoštevanja naravovarstveno-pravnih interesov), upravno-policijske instrumente, ureditev koroške evidence za gensko tehniko ter nadomestilo škode, ki so jo uradni ukrepi povzročili na zemljiščih, nasadih, kulturah in še ne pospravljenih proizvodih.
- *Štajerski zakon o genski tehniki*, Deželni uradni list št. 97/2006. S tem zakonom varujejo med drugim evropska in naravovarstvena zavarovana območja, parke narave in narodni park Gesäuse pred širitvijo gensko spremenjenih organizmov (GSO), ki bi negativno vplivali na namen zavarovanja. Širjenje GSO-jev je možno le s posebnim dovoljenjem.

19. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Dopolnilni ukrepi

43. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?

Da		Ne	x
----	--	----	---

Če je odgovor da, katere?

Težave pri izvajanju Protokola Varstvo narave in urejanje krajine

44. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?

Da

x

Ne

Če je odgovor da, kakšne?

- Popularizacija, velik angažma, veliko dela in stroškov;
- Pomanjkanje sprejemljivosti med prebivalstvom;
- *Gornja Avstrija:* Do sedaj predpisovanje kompenzacijskih ukrepov ni možno, saj manjka pravna podlaga. V naslednji noveli Gornjeavstrijskega zakona o varstvu narave in krajine bodo to uredili.
- Zapletena obveznost prijavljanja za potrebe statistike, predvsem zaradi pomanjkljive razpoložljivosti virov za evidentiranje stanja v skladu s prilogo I Protokola;

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

45. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!

- *Gradiščansko:*
Zaradi majhnega deleža površine Gradiščanskega, ki sodi k območju Alpske konvencije, in zaradi velikega števila zavarovanih območij, lahko ocenimo udejanjanje v celoti kot izredno učinkovito.
- *Gornja Avstrija:*
Trenutno učinkovitosti ni možno v zadostni meri oceniti. Učinkovitost varstvenih ukrepov v zavarovanih območjih pa se bo v prihodnje evalvirala.
Učinkovitost ukrepov bo vidna tudi pri opazovanju v območjih Natura 2000.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

D. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju hribovskega kmetijstva (Protokol z dne 20.12.1994)

4. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Vloga kmetov

1. Ali priznavate kmetom v alpskem prostoru zaradi njihovih raznovrstnih nalog odločilno vlogo pri ohranjanju naravne in kulturne krajine?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, kako?

Ohranitev družinskih kmetij na celotnem območju je pomemben cilj kmetijske politike. Z zagotovitvijo subvencij, predvsem v hribovskem območju, naj bi se kmetije v teh območjih zadržale, da bi ohranili in negovali naravno in kulturno krajino.

Trenutno veljavni program razvoja podeželja 2007–2013 – zlasti okoljski program ÖPUL 2007–2013 – prispeva k ohranitvi. Zgodovinsko so subvencijski programi podeželskega razvoja v skladu z uredbo 1257/99 (ÖPUL, kompenzacijski dodatek za hribovska in zapostavljena območja, investicijske subvencije, podeželski razvoj – 33. člen) in pobuda Evropske unije za podeželje LEADER+ posebej prilagojeni raznovrstnosti kmetijstva in so prevzeti v novem programu.

Poleg področja proizvodnje so programi usmerjeni predvsem v zahteve negovanja krajine in ohranitve kulturne krajine. Ukrepi, kot subvencioniranje košnje strmih pobočij, subvencije za planšarstvo, subvencioniranje okoljsko dragocenih kmetijskih površin, so konkretni pristopi k priznavanju storitev na področju kulturne krajine.

Planšarstvo in njena multifunkcionalnost sta zakonsko zasidrani na primer v 1. odst. 3. člena št. 2 *Gornjeavstrijskega* zakona o planšarstvu in kulturnih površinah.

Vorarlberg: Na področju kmetijstva in gozdarstva sprejemata vorarlberški parlament in vlada le soglasne sklepe; v vorarlberških medijih jasno poudarjajo pozitivno oceno javnosti za storitve kmetov.

Na *Koroškem* redno ponujajo informativne prireditve in seminarje na temo «Kulturna krajina» za upravljavce planinskih pašnikov. Pri tem gre npr. za vračanje zaraščenih površin planinskih pašnikov v pašne površine, za osveščanje ali za ovrednotenje hribovskih površin za košnjo. V različne raziskovalne projekte vključujejo kmečko prebivalstvo.

2. Ali ste vključili kmete v alpskem prostoru v sprejemanje odločitev in ukrepov za hribovita območja?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, kako?

Pri pripravi prihodnjih subvencijskih programov vključujejo zakonska interesna zastopstva in najrazličnejše interesne skupine, poudarek pa je na kmetijskih interesnih zastopnikih pri kmetijskih subvencijskih ukrepih.

Prostovoljna udeležba pri ponujenih subvencijskih programih zagotavlja vsakemu kmetu možnost odločitve in izbora.

Kmečko prebivalstvo je zaradi svojega velikega deleža v prebivalstvu na občinski ravni praviloma intenzivno vključeno v odločitve na lokalni ravni (namenska raba površin, ...).

Posvetovanje in dialog pri pripravi in izvedbi razvojnih projektov;

Štajerska: Npr. prek interesnih zastopstev v Kmetijski in gozdarski zbornici. Tu so imenovali referentko za hribovsko kmetijstvo. Vzpostavitev funkcije varuha pravic za področje kmetijstva v strokovnem oddelku 10A; poleg tega sodelovanje v številnih delovnih skupinah. Aktualen primer je priprava programa za razvoj podeželja 2007-2013.

Salzburg: Kmete vključujejo prek interesnih zastopstev (Kmetijska zbornica) in na ravni teritorialnih skupnosti v odločanje in ukrepe za hribovska območja, kot na primer za pripravo programov.

Vorarlberg: Kmete vključujejo prek vorarlberške kmetijske zbornice kot uradnega interesnega zastopstva, ki je močno zastopano v občinskem svetu in v deželnem parlamentu (nadproporcionalen delež kmetov), z bottom-up pristopom, npr. Leader+ (tukaj izhaja projektna ideja iz baze).

Koroška: V odločitve in ukrepe, kot npr. v zvezi s subvencijskimi smernicami, zakoni, uredbami, projekti in načrtovanjem, vključujejo posamezna interesna zastopstva (kmetijska zbornica, društvo planšarjev). Kmečko prebivalstvo sodeluje pri pripravi in izvedbi projektov (naravni park, biosferni park itd.).

6. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Mednarodno sodelovanje

3. Katere izmed naslednjih dejavnosti zasledujete pri mednarodnem sodelovanju na področju hribovskega kmetijstva (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)

Skupna presoja razvoja kmetijske politike	x
Medsebojni posveti pred vsako s kmetijsko politiko povezano pomembno odločitvijo za izvajanje tega protokola	x
Čezmejno sodelovanje vseh pristojnih oblasti, posebej regionalnih uprav in lokalnih teritorialnih skupnosti zaradi uresničevanja ciljev tega protokola	x

Spodbujanje mednarodnega sodelovanja med raziskovalnimi in izobraževalnimi zavodi	x
Spodbujanje mednarodnega sodelovanja med kmetijskimi in okoljskimi organizacijami	
Spodbujanje skupnih pobud	x
Spodbujanje mednarodnega sodelovanja med občili	
Spodbujanje izmenjave znanja in izkušenj	x

4. Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najbolj opisuje (opisujejo) sodelovanje.	
Bilateralni sporazumi	
Multilateralni sporazumi	
Finančna pomoč	x
Dodatno izobraževanje/usposabljanje	x
Skupni projekti	x
Druge oblike	x
Če ste naredili križec pri „druge oblike“, navedite podrobnosti sodelovanja.	
<p>Razvoj kmetijske politike se v glavnem skupno ocenjuje na ravni dežel članic DS alpskih dežel (predvsem Tirolska, Trento in Bavarska).</p> <p>Raziskovalni projekti so pretežno tudi evropski subvencijski programi, kot INTERREG. Na tem področju intenzivno sodelujejo z južno Tirolsko.</p> <p>INTERREG je tudi primeren program, da se na lokalni in regionalni ravni poglobijo stiki in sodelovanje.</p> <p>Da bi spodbujali izmenjavo znanja in izkušenj so Tirolska, južna Tirolska in Trento že v osemdesetih letih sklenili partnerstvo med kmetijskimi izobraževalnimi ustanovami, ki ga še vedno intenzivno negujejo.</p>	
Pojasnite, katera oblika (katere oblike) sodelovanja najbolj deluje (delujejo) in zakaj.	
<p>Po sedANJI oceni imajo skupni projekti v okviru programa INTERREG velik pomen, saj po eni strani ponujajo finančno stimulacijo (50% sredstev iz sredstev Evropske unije) in so po drugi strani sorazmerno jasno strukturirani. Časovna omejitev in obvezno dokazovanje rezultatov zagotavljata v cilj usmerjeno delo na projektih in velik angažma zainteresiranih projektnih partnerjev.</p> <p>Skupne konference, zasedanja, ekskurzije, izmenjava izkušenj, strokovni stiki;</p>	

Skupno udejanjanje projektov, organizacija zasedanj o strategijah za načelno kmetijsko-politično usmeritev;

7. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Pospesevanje hribovskega kmetijstva

5. Ali izvajate naslednje ukrepe za pospeševanje hribovskega kmetijstva (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	Da	Ne
Diferencirano subvencioniranje ukrepov kmetijske politike na vseh ravneh glede na različne krajevne razmere	x ²²	
Pospeševanje hribovskega kmetijstva z upoštevanjem težjih naravnih razmer	x	
Posebna pomoč kmetijam, ki zagotavljajo minimalno kmetijsko dejavnost v ekstremnih legah	x	
Ustrezno nadomestilo za prispevek hribovskega kmetijstva pri ohranjanju in urejanju naravne in kulturne krajine ter varovanju pred naravnimi nesrečami, kar je v splošnem interesu in presega splošne okvire obveznosti, na temelju sporazumov o konkretnih projektih in storitvah.	x	
Če ste sprejeli enega ali več pospeševalnih ukrepov, navedite podrobnosti.		
<ul style="list-style-type: none"> - Hribovsko kmetijstvo in še posebej minimalno kmetovanje v ekstremnih legah podpirajo s subvencijskimi ukrepi, ki upoštevajo predvsem naravne lokacijske slabosti (kompenzacijski dodatek v zapostavljenih območjih in nacionalna pomoč, Avstrijski kmetijski okoljski program (ÖPUL) in posebna direktiva). Posodobitev in diverzifikacija kmetijskih obratov v programu razvoja podeželja; Za posebej strme površine se odobrava dodatno denarni prispevek za košnjo strmih površin. - V nadomestilih za hribovsko kmetijstvo se predvsem od zadnje spremembe osnove kompenzacijskega dodatka in neposrednih plačil s pretežnim ločevanjem proizvodnje (prehod s subvencioniranja po GVŽ na subvencioniranje po površini) in povišanja sredstev pri tej spremembi v večji meri nadomeščajo oteženi pogoji kmetovanja. Na temelju izračunov rezultatov knjigovodstva (primerjajte Zeleno poročilo) se s tem kompenzira večji del razlike v prihodkih med hribovskimi kmeti in nehribovskimi kmeti. - Ali pa so nadomestila hribovskim kmetom primerna, je potrebno ocenjevati v širšem družbenem kontekstu. Dejstvo pa je, da predstavljajo neposredna nadomestila za storitve kmetov v ekstremnih hribovskih območjih več kot eno tretjino prihodka 		

²² Različne krajevne razmere se upoštevajo samo pri kompenzacijskem dodatku.

kmetij.

- Posebni ukrepi, kot na primer subvencioniranje prevoza mleka v hribovskih območjih in podpora skupni uporabi strojev s subvencioniranjem strojnih parkov za organizirano sodelovanje med kmetijami;
- Strokovnjaki kmetijskih uradov pripravijo v soglasju s kmeti razvojne projekte na področjih
 - zunanja in notranja prometna povezanost planinskih pašnikov, gradbene investicije in oskrba z energijo na planinskih pašnikih;
 - ureditev in ohranjanje pašnih površin, ločitev gozda in pašnikov;
 - pogodbeni dogovori, povezani s projekti in storitvami, so možni prek pogodbenega varstva narave, npr. v narodnih parkih in v skladu z ÖPUL-om;
- *Štajerska*: tako imenovani „strukturni ukrepi“, kot npr. premije za naselitve;
- *Vorarlberg*: Poleg glavnega subvencijskega instrumenta, kompenzacijskega dodatka za zapostavljena območja (katerih osnova so točke v skladu s katastrom hribovskih kmetij), uporabljajo tudi druge ukrepe ÖPUL-a, kot so
 - o nadzor nad spontano vegetacijo v kulturni krajini na strmih pobočjih (košnja strmih površin),
 - o negovanje okoljsko dragocenih površin,
 - o planšarstvo in pašništvo.

Poleg tega od leta 2008 upoštevajo točke iz katastra hribovskih kmetij pri obračunavanju izplačevanja okoljske pomoči v Vorarlbergu (deželne subvencije s povišanjem sredstev v ukrepih ÖPUL), od česar imajo korist zlasti kmetije, ki obdelujejo površine v ekstremnih legah.

- *Koroška*: Kot poseben subvencijski ukrep naj omenimo Program revitalizacije planinskih pašnikov za vračanje od zaraščenih površin planinskih pašnikov k pašnim površinam. V posebnih zavarovanih območjih (narodni parki) odobravajo na področju investicijskih ukrepov sredstva top-up. Ta sredstva odobravajo za izvedbo gradbenih objektov, ki so prilagojeni narodnim parkom, to se pravi, da veljajo samo za zunanje cone narodnih parkov, za renoviranje tradicionalnih, kulturno-zgodovinsko dragocenih objektov ter za pogodbeno urejeno rabo površin.

8. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Urejanje prostora in kulturna krajina

6. Ali upoštevate posebne razmere na hribovitih območjih pri urejanju prostora, namenski rabi

tal, komasaciji in izboljševanju plodnosti tal ob upoštevanju naravne in kulturne krajine?			
Da		Ne	x
Navedite podrobnosti.			
<p>Pristojnost za prostorsko načrtovanje je porazdeljeno na več ravni. Če pa se pri tem vedno upoštevajo posebni pogoji hribovskih območij, o tem dvomimo.</p> <p>Načrti nevarnih območij, ki jih je potrebno pri ukrepih prostorskega načrtovanja upoštevati, niso izdelani za celotno območje in jih torej ni možno vedno upoštevati.</p> <p>Gradnja je dovoljena samo v območjih, ki so varna pred naravnimi nevarnostmi.</p> <p>Gradbeni objekti, potrebni za kmetovanje, se lahko uredijo na zelenih površinah, enako velja tudi za objekte planšarstva.</p> <p><i>Štajerska:</i> Regionalni razvojni programi so v skladu s Štajerskim zakonom o urejanju prostora konkretne uredbe in predpisani pogoji za urejanje prostora na ravni občin. V novih razvojnih programih na Štajerskem so – na temelju razčlenitve krajine – opredeljeni posebni cilji in ukrepi za štajersko naravno in kulturno krajino, predvsem v alpskem prostoru, ki jih je potrebno udejanjiti s sredstvi prostorskega načrtovanja. Poleg tega obstajajo ciljna določila za varstvo krajin v Zakonu o varstvu narave (območja zavarovane krajine). V zvezi s strateško presojo vplivov na okolje je potrebno v prostorskem načrtovanju upoštevati tudi pravice ljudi do rabe. Tako je bilo potrebno upoštevati tudi posebne pogoje v hribovskih območjih.</p> <p><i>Salzburg:</i> Pri komasacijah je potrebno v skladu s Salzburškim deželnim zakonom o urejanju zemljišč 1973 v veljavni verziji upoštevati okoljske interese (spremljevalni načrt za nego krajine).</p>			

7. Ali ste za hribovsko kmetijstvo, da bi lahko izpolnilo svoje raznovrstne naloge, predvideli potrebne površine za kmetijsko rabo, ki bo primerna kraju in sprejemljiva za okolje?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, po kakšnih kriterijih izbirate te površine?			
<p>Osrednji element za oceno kmetijske rabe, ki je primerna kraju, je pravilna ocena donosa posameznih oblik rabe, predvsem zelenih površin za pašo in njivske pridelave krme. Osnovno gradivo za nasvete „Direktiva o strokovno utemeljenem gnojenju“, Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo, 5. izdaja strokovnega sosveta za plodnost in varstvo tal, ponuja na primer odlično tabelarno gradivo za prakso, ki vsakemu kmetu omogoča, da svoje površine jasno oceni glede donosa in temu nato prilagodi gnojenje z glavnimi hranljivimi snovmi.</p>			

Načrti namenske rabe površin oziroma lokalne zasnove urejanja prostora določijo tista območja, v katerih je predvidena kmetijska in gozdarska raba (proste površine). Pri tem se upoštevajo tudi posamezne potrebe. V skladu s *Salzburškim* zakonom o varstvu tal 2001 obstaja možnost evidentiranja površin, ki so za kmetijsko proizvodnjo posebej pomembne.

Kmetijstvo na celotnem območju je osrednji cilj kmetijstva v Vorarlbergu (npr. negovanje kulturne krajine za ohranitev biotske in krajinske raznovrstnosti ter za trajnostno zagotovitev kmetijskih proizvodnih površin, predvsem nega travnikov, pašnikov in polj, zasidrano v 2. odst. 3. člena črka c Zakona o pospeševanju kmetijstva in gozdarstva) in v celotni Avstriji.

8. Ali skrbite za ohranjanje oziroma obnavljanje tradicionalnih prvin kulturne krajine (gozdov, gozdnih robov, gozdičevja, grmičevja, močvirnih, suhih in pustih travnikov, planinskih pašnikov) kot tudi gospodarjenja z njimi?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite primere.

- Navedeni tradicionalni elementi kulturne krajine so predmet subvencijskega programa ÖPUL (ukrepi za negovanje okoljsko dragocenih površin, nadzor nad spontano vegetacijo v kulturni krajini na strmih pobočjih, planšarstvo, pašništvo in urejanje pašnikov, mikroprostorske strukture, ki jih je vredno ohraniti, negovanje okoljsko dragocenih površin, ohranitev in ponovna vzpostavitev krajinskih elementov).
- ÖPUL ukrepi za okolju prijazno obdelovanje njiv in zelenic: pogoj za subvencioniranje je ohranitev in negovanje krajinskih elementov. Vsak kmet, ki je udeležen pri subvenciji, se zaveže k ohranitvi elementov varstva krajine.
- Poleg tega uživajo, če so vključeni v določila zakonov o varstvu narave v zveznih deželah, tudi zakonsko zaščito.
- Površine pogodbenega varstva narave, subvencijski programi, svetovanja;
- Subvencijska akcija „Zeleni val“ – okoljski ukrepi in objekti ter ukrepi in objekti, ki oblikujejo krajino, v podeželskem prostoru (žive meje, fond travniških nasadov, sistemi omrežij biotopov);
- Ohranitev in gospodarjenje z gozdovi in obveznost ponovnega pogozdovanja ureja Zakon o gozdovih (zvezni zakon).
- Zavarovanje in nega tal planinskih pašnikov, zagotavljanje zadostne paše na planinskih pašnikih;
- Konkretni primeri iz *Štajerske*: projekt železnice Sulmtal: obsežen projekt živih mej Avstrijske zveze za varstvo narave; naravni park Pöllauertal: značilna drevesa stare vrste hrušk moštnic in travniški nasadi; Hartberger Gmoos: veliki vlažni travniki,

Pölschhof pri Pölsu: suhi in pusti travniki s štajerskim bodalicami.

- *Koroška*: V okviru Koroškega programa kulturne krajine se ponovno vzpostavljajo in urejajo tipični regionalni krajinski elementi (npr. suhozid, žive meje). Tudi pri ukrepih urejanja zemljišč se načrtujejo in izvajajo elementi, ki dajejo krajini poseben pečat. Za ohranitev starih regionalnih vrst sadja izvajajo že nekaj let poseben projekt za sadje iz travniških nasadov.

9. Ali izvajate posebne ukrepe za ohranjanje tradicionalnih kmečkih poslopij in arhitekturnih elementov ter za nadaljnjo uporabo značilnih načinov gradnje in gradbenega materiala?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katere?

- Za to obstajajo subvencijski programi in regionalni ukrepi, predvsem tudi v skladu s 33. členom Uredbe (ES) 1257/99.
- V posebni smernici za udejanjanje „ostalih ukrepov“, točka 7.2 Avstrijskega programa za razvoj podeželja sta na področju investicijskih subvencij navedena upoštevanje regionalno tipičnega načina gradnje in ohranitev dragocenega stavbnega fonda kot pogoj za pridobitev subvencije. Posebnih stimulacij (večja intenzivnost ali dodatna subvencijska sredstva) pa ni.
- Prenova vasi (ohranitev podeželske dediščine in razvoj vasi) v okviru Avstrijskega programa za razvoj podeželja (ÖPFEL), IX. poglavje «Prilaganje in razvoj podeželja».
- *Gornja Avstrija*:
 - o Izvedba „natečaja za kmečko gradnjo“ dežele *Gornja Avstrija* vsaki dve leti in stalno svetovanje v zvezi s kmečko gradnjo;
 - o S prednostnim subvencioniranjem tradicionalnih, tipičnih lesenih streh (predvsem z macesnovimi skodlami) so od leta 2000 na novo prekrili okoli 120 planinskih koč. To je bil dragocen prispevek k „deželni kulturi“. Zaradi tega vzornega subvencijskega ukrepa dežele se danes uporabljajo za objekte na planinskih pašnikih v Gornji Avstriji skoraj izključno lesene strehe.
 - o Pri gradnji novih planinskih koč se daje prednost lesu kot gradbenemu materialu.
- *Štajerska*: Svetovanje prek Deželne zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo – to je tudi naloga načrtovanja in predpisov s strani prostorskega načrtovanja. Subvencijska

sredstva za gospodarske objekte.

- *Salzburg*: V okviru subvencijskega ukrepa „Ureditev posesti“ se subvencionirajo tradicionalne kmetije. V okviru podeželskega razvoja: subvencioniranje lesenih skodlastih streh, regionalno tipične ograje, ...
- *Koroška*: V okviru investicijskih subvencij se lahko subvencionirajo le stavbni objekti na planinskih pašnikih, prekriti z lesenimi strehami. Za izvedbo stavbnih objektov na planinskih pašnikih, ki je prilagojena narodnemu parku, in za ureditev in saniranje regionalno tipičnih objektov odobravajo v narodnih parkih pomoč kot sredstva top-up.

9. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Sonaravne metode gospodarjenja in značilni proizvodi

10. Ali ste izvedli vse potrebne ukrepe, da bi tako olajšali uporabo in širjenje ekstenzivnih, sonaravnih in za območje značilnih metod gospodarjenja na hribovitih območjih in varovali značilne kmetijske proizvode, ki se odlikujejo po lokalno omejenem, edinstvenem in sonaravnem načinu proizvodnje, ter taki proizvodnji dvigali vrednost?

Da	x ²³	Ne	
----	-----------------	----	--

Če je odgovor da, za katere ukrepe gre?

- Uvedba avstrijskega okoljskega programa ÖPUL od leta 1995 dalje in njegovo nadaljevanje 2000 oziroma 2007 ter regionalne subvencijske pobude;
- V posebni smernici za udejanjanje „ostalih ukrepov“ programa razvoja podeželja, zlasti v programu ÖPUL, obstaja več pristopov za odobritev posebnih ugodnosti ekstenzivnim metodam kmetovanja (subvencioniranje travništva, ekstenzivnega obdelovanja zelenih površin, opustitve uporabe sintetičnih sredstev, gospodarjenja s planinskimi pašniki, itd.). Vendar pa povezave s tipičnimi kmetijskimi proizvodi hribovskega območja skoraj ni, saj je cilj programov v glavnem le ekstenzivno kmetijstvo.
- Subvencije in posebni projekti v razvoju podeželja;
- Subvencioniranje sonaravnega, za območje značilnega plansarstva;
- *Vorarlberg*: Opustitev siliranja v določenih območjih; vorarlberški planinski sir in vorarlberški alpski sir kot proizvoda z zaščitenim poreklom, regije užitka (Vorarlberški kisli sir (Sura Kees) v Montafonu).

²³ Da ne velja v celoti. Glede na ceno mleka in prodajo biomleka obstajajo še vrzeli.

11. Ali ste si z drugimi pogodbenicami prizadevali za oblikovanje skupnih kriterijev, da bi tako olajšali uporabo in širjenje ekstenzivnih, sonaravnih in za območje značilnih metod gospodarjenja na hribovitih območjih in varovali značilne kmetijske proizvode, ki se odlikujejo po lokalno omejenem, edinstvenem in sonaravnem načinu proizvodnje, ter taki proizvodnji dvigali vrednost?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, za katere kriterije gre?

Za travništvo kot klasično ekstenzivno in trajnostno obliko kmetovanja velja skupen predpis Evropske unije. Pri tem so zajete Evropska unija in tudi več držav članic, kot pogodbenice Alpske konvencije.

Odobranje ugodnosti za tipične kmetijske proizvode zaobsegajo v manjši meri tudi različni predpisi o označevanju Evropske unije (označba zaščitenege geografskega porekla, ...); na tržnogospodarskem področju (podpora upravljanju z regionalnimi kriteriji porekla) stojijo temu delno naproti določila Evropske unije o konkurenčnosti.

Vorarlberg: Izključno v ta namen je bila ustanovljena Družba z omejeno odgovornostjo „Kmetijski kakovostni proizvodi in upravljanje“.

Koroška: Proizvodi z zaščitnim poreklom, kot npr. planinski sir iz Ziljske doline;

10. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Kraju primerna živinoreja in genetska raznolikost

12. Kakšne ukrepe ste sprejeli za ohranitev živinoreje z njeno raznovrstnostjo značilnih pasem, vključno s tradicionalnimi domačimi živalmi ter z njihovimi značilnimi proizvodi, tako da je primerna kraju, razpoložljivim površinam in sprejemljiva za okolje?

V ÖPUL-u sta plemenska vzreja in reja ogroženih živalskih pasem upoštevani v posebni točki direktive. Subvencionira se v okviru posebne smernice ÖPUL-a po ukrepu „Reja in vzreja ogroženih živalskih pasem“.

Živinoreja, primerna kraju, razpoložljivim površinam in sprejemljiva za okolje je v ÖPUL-u zagotovljena (npr. največ 2 GVŽ/ha krmne površine).

Subvencioniranje planšarstva, pašništva in urejanja pašnikov v programu ÖPUL

Kompensacijski dodatek za zapostavljena območja

1982: Vzpostavitev Avstrijskega nacionalnega združenja za genetske rezerve: Društvo za

zaščito in ohranitev dednih zasnov domačih ogroženih živali in za pripravo aktualnih strategij vzreje, ukrepov, kot so evidentiranje stanja ogroženih pasem domačih živali v Avstriji, ukrepi za ohranitev ogroženih pasem, vključevanje znanstvenih projektov v program, obsežno informiranje javnosti.

Konkreten primer: Rejski program za pincgavsko pasmo goveda.

13. Ali ohranjate strukturo poljedelskih, pašnih in gozdnih površin, potrebno za tradicionalno živinorejo?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

14. Ali pri ekstenzivni živinoreji ohranjate za posamezne kraje primerno razmerje med staležem živine in površinami za pridelavo krme?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

15. Ali ste izvedli potrebne ukrepe za ohranjanje tradicionalne živinoreje (zlasti na področju raziskav in strokovne pomoči v zvezi z ohranjanjem genetske raznolikosti živine in kulturnih rastlin)?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katere ukrepe ste sprejeli? Navedite predvsem tudi morebitne rezultate raziskav in strokovne pomoči.

Subvencije v okviru programa ÖPUL (Program za ohranitev raznovrstnosti sort in pasem pri kulturnih rastlinah in domačih živalih) za ogrožene pasme živali na nacionalni ravni znanstveno spremljata univerza za kulturo tal in univerza za veterino, vključene pa so tudi številne organizacije, ki so specializirane na ohranitev starih živalskih pasem in sort (Öngene, ...).

Štajerska: Sodelovanje s pridelovalci semen v Gleisdorfu; eksperimentalno postajo za posebne kulture v Wiesu – strokovnim oddelkom 10B, eksperimentalno postajo za sadjarstvo Haidegg – strokovnim oddelkom 10B, sodelovanje z Delovno skupnostjo avstrijskih genskih bank. Na področju domačih živali organizirajo organizacije za plemensko vzrejo, osemenjevalne postaje, univerzitetni inštituti, zvezne ustanove ter zasebna društva za ohranitev in zaščito starih pasem domačih živali številne pomembne aktivnosti.

Salzburg: Raziskave v zvezi s starimi pasmami malih prežvekovalcev, razširjanje potočnih

rakov in velikih školjk v zvezni deželi Salzburg.

11. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Trženje

16. Ali ste izvedli ukrepe za ustvarjanje ugodnih razmer za trženje proizvodov hribovskega kmetijstva?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, kakšne?

V okviru posebne direktive za udejanjanje „ostalih ukrepov“ Avstrijskega programa razvoja podeželja 2007 - 2013 subvencionirajo tudi obdelovalne in predelovalne obrate. Pri tem lahko subvencionirajo tudi podjetja, ki delujejo predvsem v hribovskih območjih.

Subvencije za reklamiranje proizvodov s poreklom iz hribovskega območja (in sočasno tudi z ustreznimi imeni proizvodov in podjetij) pa so omejene z določili Evropske unije o konkurenčnosti.

Udejanjanje projektov trženja v razvoju podeželja, na primer v skladu s 33. členom, diverzifikacija kmetijskih obratov, projekti programa Leader in raziskovalni ter razvojni kmetijski projekti, ki jih financirajo iz deželnih sredstev.

Koroška: Zelenjavne tržnice, prodaja na kmetiji, program znakov kakovosti;

Štajerska: Vzpostavitev programov za blagovne znamke s kontroliranim poreklom, ki so zelo primerni za pašništvo, kot na primer Styria Beef, ALMO, drugi programi za planinsko govedo, prireja biomleka, posebna proizvodnja sira, vzpostavitev prireje ovčjega mleka, itd.

Spodnja Avstrija: Subvencije za investicije tržnih združenj;

Salzburg: Zelenjavne tržnice, prodaja na kmetiji, razvoj trga, marketinški ukrepi;

Vorarlberg: Neposredna prodaja na zelenjavnih tržnicah, trgovine na kmetijah, ustanovitev Družbe z omejeno odgovornostjo «Kakovostni podeželski proizvodi in upravljanje», podpora zvezam proizvajalcev bioproizvodov;

17. Ali obstajajo blagovne znamke s kontroliranim poreklom in z jamstvom kakovosti, ki enako ščitijo proizvajalce in potrošnike?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, katere? Naštejte blagovne znamke in navedite vsakokrat tudi datum

njihove uvedbe.

Različne vrste sira, ustrezni registri so na voljo pri Komisiji Evropske unije;

Znak kakovosti „Avstrijski kmetijski trg“ (AMA), bioznak AMA, znak združenja različnih biozvez;

Koroška: Planinski sir in slanina iz Ziljske doline;

Štajerska: Vzpostavitev programov za blagovne znamke s kontroliranim poreklom, ki so zelo primerne za pašništvo, kot na primer Styria Beef, štajerski znak kakovosti za meso ALMO, drugi programi za planinsko govedo, prireja biomleka, posebna proizvodnja sira, vzpostavitev prireje ovčjega mleka, itd.

Salzburg: „Eachtling“ iz Lungaua (krompir), češnje iz Št. Vida, turske ovčke;

Vorarlberg: Vorarlberški planinski sir, vorarlberški alpski sir;

12. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Omejitev proizvodnje

18. Ali ste pri morebitni uvedbi omejitev kmetijske proizvodnje upoštevali posebne potrebe kmetovanja na hribovitih območjih, primernega kraju in sprejemljivega za okolje?

Da

Ne

x

Če je odgovor da, kako?

Pomemben ukrep usmerjanja proizvodnje na pašnikih je bilo kontingentiranje mleka. Le-to so v Avstriji uvedli med 1975-78 in je temeljilo na obstoječih dobavnih količinah. Pri vseh drugih ukrepih prilagajanja in sprememb pa ni posebne povezave s hribovskih območjem. Na odgovor smo kljub temu odgovorili z ne, saj je bil ukrep uveden dosti pred časom poročanja. Zaradi cilja sistema Evropske unije za mlečne kvote po letu 2014 obstaja v alpski regiji bojazen, da bo prišlo do močnega konkurenčnega spodrivanja, katerega žrtev bodo zlasti kmetije v zapostavljenih regijah. Zato je za alpsko regijo pomembno, da razvije posebno proizvodno omrežje, ki bi upoštevalo posebne težave kmetij, ki bi jih le-te imele brez podpore kvot.

Subvencijski programi, svetovanje;

Štajerska: Pri uvedbi kontingentiranja mleka oziroma omejitvi trgovanja s proizvodnimi kvotami. Podpora z različnimi programi skupne kmetijske politike (npr. mlečne krave v hribovskem območju). Zaradi novega načrta „EcoBusinessPlan“ pa obstaja bojazen, da bo prišlo do selitve proizvodnje na ugodnejše lokacije.

13. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo - Dopolnjevanje kmetijstva in gozdarstva

19. Ali pospešujete sonaravno gospodarjenje z gozdovi kot dodatni vir dohodka na kmetijah ter kot dopolnilno dejavnost zaposlenih v kmetijstvu?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
<p>V poklicnem izobraževanju na področju kmetijstva se kmetijski in gozdarski obrati obravnavajo kot celota. Posebno se tudi poudarjajo možnosti zaslužka iz gozdov.</p> <p>Na področju gozdne uprave je ena izmed glavnih točk svetovalne dejavnosti trajnostno gospodarjenje z gozdovi. Pri tem se daje velik poudarek možnosti zaslužka (primerjave med ustvarjanjem vrednosti iz kmetijske dejavnosti in dela v lastnem gozdu).</p> <p>Gozdarski subvencijski programi, subvencionirajo se kot del programa za udejanjanje Uredbe o razvoju podeželja z majhnimi finančnimi sredstvi, glede na odločitev pristojne Konference za pospeševanje dežele.</p> <p><i>Štajerska:</i> Načrti in zasnove gospodarjenja z gozdovi, zasnove sanacije varovalnih gozdov;</p> <p><i>Vorarlberg:</i> Kmetijstvo in gozdarstvo obravnavajo na deželni ravni kot enoto (primerjajte Zakon o subvencioniranju kmetijstva in gozdarstva);</p> <p><i>Koroška:</i> Priprava in subvencioniranje načrtov za gospodarjenje z gozdovi, programa za sanacijo varovalnih gozdov, vzpostavljanje Skupnosti za gospodarjenje z gozdovi, da bi dosegli višje cene lesa;</p>			

20. Ali upoštevate varovalne, uporabne, rekreacijske ter ekološke in biogenetske funkcije gozda v razmerju do kmetijskih zemljišč ob upoštevanju posebnosti kraja in skladnosti s krajino?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, kako?			
<p>Prostorsko načrtovanje na področju gozdarstva se v skladu z Zakonom o gozdovih nanaša samo na obstoječe gozdne površine; druge oblike rabe prostora ter njihove medsebojne povezanosti z gozdom se pri tem ne upoštevajo. Instrumenti subvencioniranja za ekološke in biogenetske funkcije gozda pa v primerjavi z instrumenti subvencioniranja za kmetijstvo (pogodbena varstvo narave, ÖPUL) niso tako markantno izraženi.</p> <p>Naloga prostorskega načrtovanja na področju gozdarstva (6.-11. člen Zakona o gozdovih) je prikaz in daljnovidno načrtovanje razmer v gozdovih na območju države ali njihovih delov (načrt razvoja gozdov, sektorski načrt za gozd in načrti nevarnih območij).</p> <p>Načrt razvoja gozdov se razteza na območje celotne države. To je kartiranje učinkov gozda,</p>			

opredeljenih v Zakonu o gozdovih 1975, za območje celotne države. Za vsak del ozemlja se ocenjujejo uporabne, varovalne, socialne in rekreacijske funkcije, nato pa se opredeljujejo vodilne funkcije. Te opredelitve je potrebno upoštevati tudi v postopku krčenja v zvezi z oceno javnega interesa za ohranitev gozda. Zlasti na območjih z majhnimi gozdnimi površinami bi bilo potrebno preprečiti zmanjšanje gozdnih površin in spodbujati pogozdovanje

Za nova pogozdovanja na planinah je potrebno na primer v Gornji Avstriji dovoljenje v skladu s 5. členom Zakona o planinskih pašnikih in kulturnih površinah.

Vorarlberg: Deželni zakon o gozdovih, Deželni uradni list št. 13/2007, dovoljuje nova pogozdovanja na površinah, ki so od tujega kmetijskega zemljišča oddaljene manj kot 15 m, le na osnovi uradnih dovoljenj.

21. Ali tako uravnavate pašništvo in stalež divjadi z ustreznimi predpisi, da ne prihaja do nesprejemljive škode v gozdu in na kmetijskih zemljiščih?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

Če je odgovor da, kako? Navedite ustrezne predpise.

Dvojna raba gozdnih tal, kot lokacija za proizvodnjo lesa in paše za živino, navedeni zakoni načelno urejajo tako, da ne prihaja do nesprejemljive škode v gozdu. Poleg tega pa si v zadnjih letih z gozdnim in pašniškim redom vse bolj prizadevajo za ločevanje rabe (opredelitev čistih pašnih površin), da bi trajnostno izboljšali funkcije gozda.

V zadnjih letih pospešeno ločujejo gozd in pašnike. Pravno gre za zelo kompleksno materijo. Projekti zato niso vedno uspešni, tako da bi se moral odgovor pravzaprav glasiti "delno". Poleg tega obstajajo možnosti svetovanja in subvencijski programi.

Država: 16. člen Zveznega zakona o gozdovih prepoveduje opustošenje gozdov;

Zvezne dežele:

Lovski zakoni in načrti odstrela;

Tirolska: Zakon o služnostni pravici za gozd in pašnik; Tirolski deželni zakon o urejanju zemljišč; Zakon o gozdovih in Tirolski gozdni red;

Vorarlberg: Stalež divjadi se ureja v okviru ekološkega prostorskega načrtovanja divjadi v skladu z Lovskim zakonom, Deželni uradni list št. 32/1988, zadnjič spremenjen z Deželnim uradnim listom št. 54/2008 v povezavi z Uredbo o lovu, Deželni uradni list št. 24/1995, zadnjič spremenjena z Deželnim uradnim listom št. 55/2008. V okviru pogajanj o načrtu odstrela med drugim poročajo o projektih, ki bi lahko negativno vplivali na lov ali na

življenjski prostor divjadi; zato je potrebno vključiti tudi gozdne nadzornike.

Za preprečevanje škod zaradi divjadi, ki ogrožajo gozd, imajo uradni organi poleg tega na voljo različne instrumente:

- odredba o zaščiti območja pred divjadjo (4. odst. 41. člena Lovskega zakona),
- ukinitve lovopusta (2. odst. 36. člena Lovskega zakona)
- opredeljena območja miru za divjad (2. odst. 33. člena Lovskega zakona)

Za oceno škode zaradi divjadi, ki ogroža gozd, obstaja sistem primerljivih površin (49. člen Lovskega zakona).

Za redno izmenjavo mnenj o načelnih vprašanjih lova organizirajo vsako leto dialog (člen 67a Lovskega zakona), ki se ga morajo udeležiti predstavniki interesnih skupnosti in uradnih organov s področja lova, gozdarstva in varstva narave.

Gornja Avstrija: Ločevanje gozda in pašnikov na temelju Gornjeavstrijskega deželnega zakona o služnostni pravici za gozd in pašnik ter na temelju Zakona o varstvu planinskih pašnikov in kulturnih površin. Drugi ukrepi so ograjevanje pašnikov in ukrepi za negovanje pašnikov (odstranjevanja mladja na planinskih pašnikih in pašniških površinah, ...).

Štajerska: Načrtovanje odstrela divjadi – 56. člen Štajerskega lovskega zakona, drugi ukrepi v skladu z 61. členom “Zmanjšanje staleža divjadi”, predpisi o nadomestilu za škodo zaradi divjadi v členu 64 ff.;

Salzburg: Stalež divjadi se načelno ureja v okviru načrtovanja odstrela, za izredne poškodbe zaradi divjadi so v Salzburškem lovskega zakonu 1993 v veljavni verziji predvideni temeljni predpisi (90. člen Salzburškega lovskega zakona 1993), subvencionira se postavitve ograd za ločevanje gozda in pašnikov.

Prostorsko planiranje za področje ekološkega upravljanja z divjadjo v *Vorarlbergu* in *Salzburgu*;

Koroška: Gozdni in pašniški red s stimulacijami (možnostmi subvencioniranja), vračanje zaraščenih planinskih pašnikov v pašne površine, vzpostavitev površin za pašo divjadi na opuščenih površinah;

14. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Dodatni viri dohodka

22. Ali spodbujate ustvarjanje in razvoj dodatnih virov zaslužka na hribovskih območjih, predvsem na pobudo in v dobro tamkajšnjega prebivalstva, posebej na področjih, povezanih s kmetijstvom, kot so gozdarstvo, turizem in obrt, da bi ohranili kmetije kot nosilce osnovne, dopolnilne ali postranske gospodarske dejavnosti v skladu z varovanjem naravne in kulturne krajine?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

Navedite podrobnosti in morebitne primere spodbujanja.

V posebni smernici za udejanjanje “ostalih ukrepov” Avstrijskega programa za razvoj podeželja (ÖPUL) subvencionirajo tudi ureditev turističnih infrastruktur na kmetijskem območju (živalski vrt, kjer lahko otroci božajo živali, wellness, počitniška stanovanja, ...) ter izobraževanje in usposabljanje za aktivnosti v turizmu (animacija gostov, posebne ponudbe, ...). Tudi ukrepi v skladu s 33. členom in programom LEADER+;

Ponudbe za brezplačne seminarje in ekskurzije s ciljem, da bi prebivalce animirali k sodelovanju in jim ponudili pomoč pri izdelavi času primerne znamke, kvalificiranju proizvodov in skupni prodaji.

Skupni regionalni programi, skupnosti za gospodarjenje z gozdovi, kmečki turizem, strojni park;

Tirolska ima že dolgo tradicijo na področju „kmečkega turizma“ in je na tem področju vodilna v Avstriji. Tudi tukaj omogočajo z javnimi subvencijami ustrezen nadaljnji razvoj (npr. obdelava povpraševanj iz novih članic Evropske unije).

Štajerska: Spet s projekti programa „Razvoj podeželja“, prodaja na kmetijah, kmečki turizem, program ohranitve kulturne krajine;

Spodnja Avstrija: Pomoč pri ureditvi sob za goste na kmetijah, pomoč pri drugih ukrepih za povečanje raznovrstnosti;

Salzburg: Tržna združenja, kmečki turizem, skupne akcije (kmetijstvo, turizem, regionalno gospodarstvo);

Koroška: Pobude za prodajo proizvodov, kmečki turizem, počitnice na planini, šola na kmetiji;

15. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Izboljšanje življenjskih in delovnih razmer

23. Katere izmed naslednjih ukrepov ste sprejeli, da bi izboljšali razmere zaposlenih v

kmetijstvu in gozdarstvu na hribovitih območjih in povezali njihove življenjske in delovne razmere z gospodarskim in družbenim razvojem na drugih območjih in predelih alpskega prostora?	
Izboljšanje prometnih povezav	X
Gradnja in obnova stanovanjskih in gospodarskih poslopij	X
Nabava in vzdrževanje tehničnih naprav in strojev	X
Drugi	X
Navedite podrobnosti sprejetih ukrepov.	
<p>Subvencioniranje obnove gospodarskih objektov ter nabave tehničnih naprav in strojev poteka v okviru posebne smernice za udejanjanje „ostalih ukrepov“ Avstrijskega programa za razvoj podeželja ÖPFEL. Subvencionira se tudi omrežje podeželskih poti.</p> <p>Na <i>Tirolskem</i> že desetletja s posebnimi subvencijskimi programi dežele pospešujejo izboljšanje prometne povezanosti posameznih kmetij.</p> <p>V splošnih predpisih za pospeševanje stanovanjske gradnje obstaja nekaj posebnih določil za kmetije, ki posebej upoštevajo družinsko strukturo na kmetijah (več stanovanjske površine za več generacij na kmetiji).</p> <p>V <i>Gornji Avstriji</i> so sprejeli ukrepe za subvencioniranje investicij na posameznih kmetijah in subvencioniranje projektov za razvoj podeželja. Že opuščeni planinski pašniki se revitalizirajo. Poleg tega obstajajo ukrepi za novogradnjo, generalizacijo in zavarovanje stavbnega fonda planinskih objektov. Navesti je potrebno tudi projekt prometne povezanosti planinskih pašnikov. Do leta 2007 bodo vsi planinski pašniki prometno povezani, kolikor je to tehnično in pravno možno.</p> <p><i>Štajerska</i>: s svetovanji in subvencijami;</p> <p><i>Salzburg</i>: vzpostavitev in vzdrževanje transportnih poti, planšarskih in gospodarskih poti, subvencije za investicije in investicijski krediti za kmete;</p> <p><i>Vorarlberg</i>: Gradnja in vzdrževanje tovornih in gozdnih poti ter cestnega omrežja višjega reda (Zakon o transportnih poteh in progah za žičnice, Deželni uradni št. 25/1963 v verziji Deželni uradni list št. 42/1984, št. 58/2001, št. 1/2007 in št. 33/2008, Zakon o gozdovih 1975 i.dr.) – k 1. točki; investicijske subvencije, Zakon o lokalnih tovornih žičnicah, Deželni uradni list št. 10/1961, 66/1993, 58/2001, 38/2002, skupno z dvema deželnima uredbama – k 3. točki;</p> <p><i>Koroška</i>: Subvencioniranje investicij na posameznih kmetijah za novogradnjo, kot tudi rekonstrukcijo in razširitev kmetijskih objektov, akcija sanacije stare hiše, subvencioniranje gradnje cest do kmetij, subvencioniranje omrežja poti na podeželju;</p>	

16. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Dopolnilni ukrepi

24. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, katere?			
<i>Vorarlberg:</i> Za področje „zdravja živali“ so ustvarili zakonske možnosti za pripravo in udejanjanje programov za zdravje živali (Zakon o skladu za zdravje živali, Deželni uradni list št. 26/2001 v verziji Deželni uradni list št. 38/2002);			

Težave pri izvajanju Protokola Hribovsko kmetijstvo

25. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kakšne?			
<p>Vrednost (izkupiček od prodaje) kmetijskih proizvodov se je zaradi več strukturnih sprememb v kmetijski politiki Evropske unije zmanjšala. To je seveda prizadelo tudi proizvode iz hribovskega območja, saj so sočasno obremenjeni z znatno višjimi proizvodnimi stroški. S tem se delež prihodka iz neposredne proizvodnje stalno zmanjšuje. To vodi do vedno večje odvisnosti kmetovanja v hribovskem območju od javnih (političnih) odločitev o obsegu in pogojih (direktive, pogoji, krilatica „agrarna birokracija“) za zagotavljanje subvencijskih sredstev. Poleg tega, da je vprašljivo ali je možno s temi sredstvi res kalkulirati in koliko so takšne odločitve zanesljive, pa obstaja tudi vprašanje motivacije mladih kmetov, ki skoraj ne vidijo možnosti, da bi se lahko s svojim delom rešili te odvisnosti.</p> <p>Tukaj bi bil v veliko pomoč bolj velikodušen pristop v predpisih Evropske unije o konkurenčnosti, da bi lahko bolj velikodušno finančno podprli proizvode iz hribovskega območja z imenom proizvoda in podjetij v reklami in prodaji.</p> <p>Obveznost obsežnega poročanja in evalvacije je v nasprotju z varčno upravo.</p>			

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

26. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!	
Ukrepi znatno prispevajo k doseganju ciljev domače kmetijske politike in imajo delno že dolgo	

tradicijo.

Nazadovanje kmetijstva se je na *Tirolskem* v zadnjih 10 letih (od pristopa k Evropski uniji) prej upočasnilo. S te perspektive je potrebno ukrepom priznati dober učinek. Pozitivno pri tem je bilo, da je bilo možno srednjeročno načrtovati subvencije in da so subvencije predpisovale dolgoročneje obveznosti. Da bi lahko podali temeljitejšo oceno, je potrebno več časa, saj je naloga kmetovanja tudi tema menjave generacij in so zato potrebna daljša obdobja za primerjavo.

V *Gornji Avstriji* se je število obdelanih planinskih pašnikov v zadnjem desetletju povečalo. V hribovskem območju se površine v veliki meri neposredno obdelujejo.

Štajerska: Preprečevanje oziroma minimiranje odseljavanja, predvsem iz hribovskih območij;

Salzburg: Ohranili so lahko negovanje kulturne krajine;

Na splošno velja opisan dober učinek tudi za položaj hribovskega kmetijstva v avstrijskem alpskem območju. Razširitev subvencij od pristopa k Evropski uniji je vodila do višje kompenzacije za otežene pogoje kmetovanja v hribovskem območju; v tem času se je nadaljevalo povečevanje raznovrstnosti kmetij alpskega prostora oziroma se je še povečalo. Kljub temu pa bo, kot smo že omenili, možno dolgoročne učinke in večje spremembe v vedenjskih vzorcih oceniti šele po daljšem času in na temelju odločitev, ki so povezane z menjavo generacij.

Vorarlberg: Tukaj navedene zakonske podlage in subvencijski instrumenti so učinkoviti, kar dokazuje aktivna udeležba vorarlberških kmetov v ponujenih programih. Skoraj vsi vorarlberški kmetje sodelujejo na primer v programu ÖPUL. Rezultat tega so tudi obdelovanje kmetijskih površin na celotnem območju in tradicionalne strukture.

Koroška: Plačila v okviru Programa za razvoj podeželja so pomemben sestavni del dohodka na kmetijah. Pomen kmetijstva se je v zadnjih letih znatno spremenil. Če je bila prej v ospredju proizvodna funkcija, je danes glavna naloga hribovskega kmetijstva ohranitev in oblikovanje kulturne krajine kot kapital za turizem.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

E. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju gorskega gozda (Protokol z dne 27.2.1996)

1. člen Protokola Gorski gozd – Cilji

1. Ali skrbite z naslednjimi ukrepi za udejanjanje cilja, da se gorski gozd kot sonaravni življenjski prostor ohrani, po potrebi razvije ali poveča in da se izboljša njegova stabilnost?	Da	Ne
Gozdove pomlajujete naravno.	x	
Prizadevate si za dobro strukturirano, stopničasto zgradbo sestojev z rastišču primernimi drevesnimi vrstami.	x	
Uporabljate semena in sadike domorodnih gozdnih vrst.	x	
Preprečujete erozijo in zbitje tal z neškodljivimi načini sečnje in spravila lesa.	delno	
Prostor za morebitne dodatne opombe:		

2. člen Protokola Gorski gozd – Upoštevanje ciljev v politiki na drugih področjih

2. Ali upoštevate naslednje cilje/obveznosti Protokola Gorski gozd v svojih politikah na drugih področjih?	Da	Ne
Obremenitve zraka s škodljivimi snovmi je potrebno postopno zmanjšati na mero, ki ni škodljiva za gozdne ekosisteme. To velja tudi za obremenitve zraka s škodljivimi snovmi, ki prihajajo čez meje.		x ²⁴
Stalež parkljaste divjadi je potrebno omejiti na mero, ki brez posebnih varovalnih ukrepov omogoča naravno pomlajevanje rastišču primernih gorskih gozdov.		x ²⁵

²⁴ Niso bili sprejeti nobeni ukrepi, ki bi bili neposredno vezani na gorski gozd. Tretja uredba proti onesnaževanju zraka, ki škoduje gozdovom, k Zakonu o gozdovih še vedno ni pripravljena.

²⁵ Tukaj sprejemajo samo regionalne ali lokalne ukrepe. Večinoma gre še vedno za škode zaradi objedanja, ki ogrožajo oziroma preprečujejo pomlajevanje.

Za mejna območja pogodbenice medsebojno usklajujejo ukrepe za uravnavanje staleža divjadi.		x
Da bi bila ponovno vzpostavljena naravna selekcija pri staležu parkljaste divjadi ter v interesu varstva okolja se spodbuja ponovna naselitev plenilcev v skladu s celotnimi potrebami območja.		x
Ohranitev gorskega gozda, ki je sposoben opravljati svojo vlogo, ima prednost pred gozdno pašo. Gozdno pašo je potrebno zato tako omejiti ali po potrebi v celoti odpraviti, da se omogoči pomlajevanje gozdov, ki ustrezajo rastišču, preprečujejo poškodbe tal in predvsem ohrani varovalna vloga gozda.	delno	
Raba gorskega gozda za sprostitev in oddih se usmerja in po potrebi tako omeji, da ne ogroža ohranjanja in pomlajevanja gorskih gozdov. Pri tem je potrebno upoštevati potrebe gozdnih ekosistemov.	x	
Zaradi pomena trajne rabe lesa za narodno gospodarstvo in nego gozdov pogodbenice spodbujajo večjo uporabo lesa iz gozdov, s katerimi se trajnostno gospodari.	delno	
Skrbeti je potrebno za zmanjševanje nevarnosti gozdnih požarov s primernimi preventivnimi ukrepi in učinkovitim bojem proti požarom.	x	
Ker sonaravno in v izpolnjevanje vseh gozdnih funkcij usmerjeno gojenje gozdov ni možno brez strokovno usposobljenega osebja, je potrebno poskrbeti za zadostno število strokovnega osebja.	delno	
<p>Prostor za morebitne dodatne opombe:</p> <p>Večkrat ni možno odgovoriti samo z da ali ne, saj po eni strani obstajajo različna mnenja zveznih dežel k posameznim točkam, po drugi strani pa se v zvezi z nekaterimi točkami v praksi sprejemajo ukrepi za doseg ciljev, vendar uspehi povsod še niso vidni.</p> <p><i>Štajerska:</i> Cilj zmanjšanja obremenitve zraka z onesnažili se s tem ne zasleduje, saj osnutek 3. uredbe o onesnaženju zraka, ki škoduje gozdovom, že leta čaka na realizacijo. Stalež parkljaste divjadi je pogosto prevelik, tako da pomlajevanje rastišču primernih gorskih gozdov brez posebnih ukrepov ni možno.</p> <p>Vedno znova sprejemajo na lokalni in regionalni ravni različne ukrepe. Od rešitve, ki bi veljala za celotno območje Alp, pa so delno še precej daleč. Tako npr. problematika pomlajevanja in parkljaste divjadi.</p>		

4. člen Protokola Gorski gozd – Mednarodno sodelovanje

3. Katere izmed naslednjih dejavnosti zasledujete pri mednarodnem sodelovanju? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	
Skupno vrednotenje razvoja gozdarske politike.	x
Medsebojni posveti pred pomembnimi odločitvami za izvajanje tega protokola.	
Čezmejno sodelovanje vseh pristojnih oblasti, posebej regionalnih uprav in lokalnih skupnosti, za zagotavljanje uresničevanja ciljev tega protokola.	
Spodbujanje mednarodnega sodelovanja med raziskovalnimi in izobraževalnimi institucijami.	x
Spodbujanje mednarodnega sodelovanja med gozdarskimi in okoljevarstvenimi organizacijami.	x
Spodbujanje skupnih pobud.	x
Spodbujanje mednarodnega sodelovanja med občili.	
Spodbujanje izmenjave znanja in izkušenj.	x

4. Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najbolj opisuje (opisujejo) sodelovanje.	
Bilateralni sporazumi	
Multilateralni sporazumi	
Finančna pomoč	
Dodatno izobraževanje/usposabljanje	x
Skupni projekti	x
Druge oblike	x
Če ste naredili križec pri „druge oblike“, navedite podrobnosti sodelovanja.	
<p><i>Koroška:</i> Projekt programa Interreg IIIa z Italijo „Harmoniziranje sistemov na področju gozdarstva“ (deželne gozdarske službe Furlanije-Julijske krajine in Koroške, gozdarske izobraževalne ustanove Osoje (Ossiach) in Paluzza, Koroško gozdarsko društvo);</p> <p>Informativne prireditve;</p> <p>Skupni projekti, na primer na <i>Tirolskem</i>: NAB (potenciali naravnega prostora alpskih hribovskih območij) – Interreg IIIb;</p> <p>Glejte: www.tirol.gv.at/nab</p>	

Pojasnite, katera oblika (oblike) sodelovanja najbolj deluje (delujejo) in zakaj.

Skupni projekti, na primer na *Tirolskem*: NAB (Potenciali naravnega prostora alpskih hribovskih območij) – Interreg IIIb;

Glejte: www.tirol.gv.at/nab

5. člen Protokola Gorski gozd – Podlage za načrtovanje

5. Ali ste izdelali podlage za načrtovanje, ki so potrebne za uresničevanje ciljev, navedenih v tem protokolu?

Da

delno

Ne

Če je odgovor da, ali te zajemajo tudi raziskavo gozdnih funkcij s posebnim upoštevanjem varovalne funkcije ter zadostno poznavanje gozdnih rastišč?

Da

delno

Ne

Katere službe so/so bile za to pristojne?

Pristojne so gozdarske službe. Zakon o gozdovih 1975 ureja načrtovanje razvoja gozdov za celotno Avstrijo.

Na *Tirolskem* obstaja kartiranje gozdnih funkcij, kartiranje lokacij je v delu in bo zaključeno predvidoma do leta 2010. Pristojni organ je Urad tirolske deželne vlade (deželna direkcija za gozdarstvo).

Na *Štajerskem* obstaja načrt razvoja gozdov (pripravil ga je deželni glavar), načrt nevarnih območij (zvezni minister za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo) in deželna zasnova varstva gozdov (deželni glavar). Manjkajo pa analize lokacij.

Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo, vključno s službami gozdarsko-tehnične službe za regulacijo hudournikov in snežnih plazov je pristojno za načrt nevarnih območij.

6. člen Protokola Gorski gozd – Varovalna funkcija gorskega gozda

6. Ali priznavate varovalnemu učinku gorskih gozdov, ki v veliki meri varujejo svoje lastno rastišče in predvsem naselja, prometno infrastrukturo, kmetijske površine ipd., prednostni

položaj?			
Da	x ²⁶	Ne	
Če je odgovor da, ali je ravnanje s temi gozdovi usmerjeno k varovalnemu cilju?			
Da	x	Ne	

7. Ali ohranjate gorske gozdove, ki v veliki meri varujejo svoje lastno rastišče in predvsem naselja, prometno infrastrukturo, kmetijske površine ipd., tam, kjer so?			
Da	x ²⁷	Ne	

8. Ali v gorskih gozdovih v alpskem prostoru vaše dežele izvajate projekte za nego in izboljšanje varovalnih gozdov?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kakšne?			
<p>Subvencijski program »Pobuda varovanja z gozdom« naj bi prispeval k izboljšavi varovalnega učinka varovalnih gozdov, ki varujejo ljudi in naselja pred elementarnimi nesrečami predvsem z udejanjanjem gozdarsko-gradbenih ukrepov. Za ukrepe v okviru te pobude je letno na voljo okoli 6 milijonov evrov. Podrobne informacije lahko najdete na medmrežju na naslovu www.isdw.at.</p> <p><i>Tirolska:</i> Projekti za gospodarjenje z gozdovi v območju hudournikov in snežnih plazov v prvi vrsti za izboljšanje neposrednega varovalnega učinka gorskega gozda; projekti za saniranje gozdov v višjih legah in varovalnih gozdov, REGWEB – projekti za preventivne ukrepe za obrambo pred elementarnimi nesrečami, uredba o razvoju podeželja – projekti za subvencioniranje gospodarjenja z varovalnimi gozdovi;</p> <p><i>Spodnja Avstrija/Koroška:</i> projekti za izboljšanje varovalnih gozdov;</p> <p><i>Spodnja Avstrija:</i> projekti za gospodarjenje z gozdovi v območju hudournikov in snežnih plazov;</p> <p><i>Gornja Avstrija:</i> projekti za gospodarjenje z gozdovi v območju hudournikov in snežnih plazov; projekti za sanacijo varovalnih gozdov v okviru sofinanciranega programa „Razvoj podeželja“; projekti za varovalni gozd v okviru nacionalnega programa (projekti za pogozdovanje v višjih legah in varstvo varovalnih gozdov);</p> <p><i>Štajerska:</i> projekti za gospodarjenje z gozdovi v območju hudournikov in snežnih plazov, ki jih</p>			

²⁶ Na temelju posebnih obveznosti lastnikov gozdov za gospodarjenje z gozdovi, določil Zakona o gozdovih, kot načelne prepovedi krčenja in dejstvu, da je možno podeliti dovoljenje za krčenje samo v primeru ustrezno velikega (posebnega) javnega interesa, poleg tega samo v povezavi s kompenzacijskimi ukrepi za nadomestitev varovalnega učinka; posebna določila za varovalne gozdove

²⁷ Ustrezno določilom Avstrijskega zakona o gozdovih; npr. prepoved krčenja; posebna določila za varstvo gozdov.

financirajo iz sklada za varstvo pred elementarnimi nesrečami, projekti za pogozdovanje v visokih legah in za varovalne gozdove, ki jih financirajo iz državnih in deželnih sredstev, programi za obnovo oziroma izboljšanje varovalne funkcije gozdov;

Spodnja Avstrija: projekti za izboljšanje varovalnih gozdov v okviru gozdarskih subvencij, projekti za gospodarjenje z gozdovi v območju hudournikov in snežnih plazov pod vodstvom gozdarskotehnične službe za regulacijo hudournikov in snežnih plazov;

Salzburg: 80 projektov je že sklenjenih, 190 projektov je v teku ali v načrtovanju;

Vorarlberg: pogozdovanje v višjih legah, sanacija varovalnih gozdov, projekti za gospodarjenje z gozdovi v območju hudournikov in snežnih plazov;

9. Ali v okviru projektov za nego oziroma izboljšanje varovalnih gozdov strokovno načrtujete in izvajate ukrepe, ki so potrebni za ohranitev gorskih gozdov, ki v veliki meri varujejo svoje lastno rastišče in predvsem naselja, prometno infrastrukturo, kmetijske površine ipd.?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, ali pri projektih za nego in izboljšanje varovalnih gozdov upoštevate cilje varstva narave in urejanja krajine?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

7. člen Protokola Gorski gozd – Gospodarska funkcija gorskega gozda

10. Ali si v gorskih gozdovih, v katerih prevladuje gospodarska funkcija in kjer to zahtevajo regionalne gospodarske razmere, prizadevate, da bi se gospodarjenje z gorskim gozdom lahko razvilo kot vir zaposlitve in dohodka za lokalno prebivalstvo?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

Tirolska: Uredba o razvoju podeželja – projekti za subvencioniranje gospodarjenja z gozdovi, izboljšavo zaslužka lastnikov gozdov in ohranitev konkurenčne sposobnosti gozdarstva.

Koroška: subvencije na področju gozdarstva, združenja za gospodarjenje z gozdovi;

Gornja Avstrija: ureditev zadostne prometne povezanosti v gozdovih (gradnja gozdnih cest), subvencioniranje združenj za gospodarjenje z gozdovi (skupna uporaba gozdnih strojev, skupno trženje), svetovanja na področju gozdarstva;

Štajerska: subvencijski ukrepi, svetovanje in dodatno usposabljanje;

Spodnja Avstrija: svetovanje, subvencioniranje (npr. infrastrukturna oprema);

Salzburg: različne subvencije;

Vorarlberg: subvencijski ukrepi, upravljalni ukrepi, vzpostavitev omrežij in skupnega trženja;

11. Ali pomlajujete gorske gozdove z rastišču primernimi drevesnimi vrstami?

Da	delno (glejte utemeljitev spodaj)	Ne	
----	-----------------------------------	----	--

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

Pomlajevanje gozdov sledi načelu dobre gozdarske prakse. Zahteve glede razmnoževalnega materiala izhajajo iz Zakona o razmnoževalnem materialu za gozdarstvo. V skladu z Zakonom o gozdovih 1975 obstaja obveznost ponovnega pogozdovanja z rastišču primernim razmnoževalnim materialom. Zakon pa ne govori o rastišču primernem razmnoževalnem materialu. Obstajajo sicer stimulacije za rastišču primerno pomlajevanje. Vendar tega ni potrebno izvajati na celotni površini in tega na velikih površinah tudi ne izvajajo.

Problem, da obstajajo zakonske obveznosti samo za primernost rastišču, se pravzaprav omiljuje s tem, da daje zakon o gozdovih prednost naravnemu pomlajevanju. Avstrijska inventura gozdov 2000-2002 ter analiza pomlajevanja, ki jo je izvedla deželna direkcija za gozdarstvo, kažeta, da se pri pomlajevanju uporablja vedno več ekološko dragocenih listavcev.

Gornja Avstrija: Subvencioniranje naravnega pomlajevanja; subvencioniranje pogozdovanja z mešanimi gozdovi z nadzorom primerne porekla gozdnih rastlin (pravilno poreklo mora biti potrjeno na računu ali dobavnici).

Štajerska: Različna gozdarska zakonska določila (predvsem gospodarjenje z varovalnimi gozdovi) so pri subvencijah obvezna.

Salzburg: Naravno pomlajevanje in vzgoja primernih sadik v deželni gozdni drevesnici;

Vorarlberg: Naravno pomlajevanje in vzgoja domorodnih rastišču primernih sort;

--

12. Ali pri gospodarskem izkoriščanju gorskih gozdov izvajate to z negovalnim gospodarjenjem, ki varuje tla in gozdne sestoje?

Da	delno (glejte spodaj)	Ne	
----	-----------------------	----	--

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

Izkoriščanje gozdov ureja Zakon o gozdovih 1975. Le-ta vsebuje posebna določila za obdelavo in izkoriščanje varovalnega gozda ter na splošno za spravljanje in rabo. Poudariti je potrebno prepoved opustošenja gozdov in prepoved velikega goloseka. Če bi pri rabi gozda povsod postopali bolj obzirno, ne bi bilo toliko poškodb zaradi spravljanja.

Konkretni ukrepi: Na *Tirolskem* zagotavljajo to z uporabo žičnih žerjavov na strmih površinah in v *Spodnji Avstriji* s prometnimi povezavami, kolikor je to mogoče.

Vorarlberg: raba na majhnih površinah, prebiralni gozd, subvencioniranje spravljanja z žičnimi žerjavi, spravljanje s konji;

8. člen Protokola Gorski gozd – Družbene in ekološke funkcije gorskega gozda

13. Ali ste izvedli ukrepe za zagotavljanje pomembnih socialnih in okoljskih funkcij gorskega gozda, kot so zagotavljanje njegovega vplivanja na vodne vire, na podnebno ravnovesje, na varstvo zraka in na varstvo pred hrupom?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšne?

V okviru prostorskega načrtovanja na področju gozdarstva in izvedbe Zakona o gozdovih 1975 se upoštevajo socialne funkcije gozda. V skladu z zakonskimi določili je potrebno v načrtu razvoja gozdov opredeliti tudi vodilne funkcije. To se zagotavlja tudi z uporabo dobre gozdarske prakse.

Štajerska: Opredeljujejo se s prostorskim načrtovanjem na področju gozdarstva, pravne možnosti za udejanjanje pa so še pomanjkljive, ureditev zavarovanih območij v skladu z Vodopravnim zakonom;

Vorarlberg: Posebno gospodarjenje z vodovarstvenimi območji;

14. Ali izvajate ukrepe za zagotavljanje biotske raznovrstnosti gorskega gozda?

Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kakšne?			
<p>Prepoved krčenja v skladu z Zakonom o gozdovih 1975 v veljavni verziji.</p> <p>Subvencioniranje in svetovanje za sonaravno gospodarjenje z gozdovi, predvsem v projektih izboljšave varovalnega gozda.</p> <p>Subvencionirajo se predvsem sonaravni mešani sestoji. Ukrep pa bi bilo možno še izboljšati in intenzivirati.</p> <p>Naravni gozdni rezervati, program za ohranjanje genskih osnov, Natura 2000, narodni parki in druga zavarovana območja v skladu z Zakonom o varstvu narave;</p> <p>Še vedno pa manjkajo dosledni in učinkoviti ukrepi za zmanjšanje staleža parkljaste divjadi na številnih območjih, zaradi česar se poškodbe zaradi objedanja in s tem segregacija sestojev številnih gorskih gozdov (=izguba biotske raznovrstnosti) ne preprečujejo v zadostni meri.</p> <p><i>Tirolska:</i> Raba gorskega gozda na majhnih površinah se spodbuja v projektih. V vodovarstvenih območjih se upravljajo le majhne površine. V vodozaščitnih območjih je gospodarjenje z gozdovi urejeno z odločbami. Te funkcije so posebej upoštevane pri krčenjih v skladu z Zakonom o gozdovih 1975. Poudariti je potrebno tudi tukaj subvencijski projekt „Biseri gozda“.</p> <p><i>Koroška:</i> Načrt razvoja gozdov v zvezi z izvajanjem Zakona o gozdovih, prostorsko načrtovanje na področju gozdarstva, subvencije za pogozdovanje in izboljšave stanja gozdov, 50.000 ha gozdov se nahaja v zavarovanih območjih, subvencije za vzpostavljanje mešanih gozdov in naravno pomlajevanje, projekti za ohranitev sestojev, bogatih s tisami (<i>Taxus baccata</i>).</p> <p><i>Gornja Avstrija:</i> Subvencioniranje gozdno-ekoloških ukrepov (sajenje redkih drevesnih vrst, drevesa za žolne in odmrla drevesa, ptičje gnezdnice, zaščita mravelj);</p> <p><i>Štajerska:</i> certificiranje, subvencije, opazovanje (biotska raznovrstnost), evalvacija;</p> <p><i>Salzburg:</i> sonaravno gozdarstvo;</p> <p><i>Vorarlberg:</i> kartiranje gozdne vegetacije, kartiranje biotopov;</p>			

15. Ali izvajate ukrepe za zagotavljanje rabe gozda za sprostitev in doživljanje narave?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kakšne?			
V skladu s 33. členom Zakona o gozdovih 1975 lahko vsakdo stopi v gozd in se tam			

zadržuje zaradi sprostitve in oddiha.

Tirolska: Gozdne in planinske poti so v okviru „tirolskega modela za gorska kolesa“ na voljo rekreativcem. Omrežje sprehajalnih poti se stalno izboljšuje z javno podporo (na primer načrti za urejanje prostora). Poleg tega subvencioniranje in svetovanje za sonaravno gospodarjenje z gozdovi, predvsem v projektih za izboljšavo varovalnih gozdov. Subvencijski projekt dežele Tirolske „Biseri gozdov“.

Štajerska: Možnost proste hoja po gozdovih (z nekaj izjemami) na osnovi zakonskih določil, ureditev narodnega in naravnega parka, opredelitev rekreacijskih gozdov, subvencijski ukrepi za izboljšavo rekreacijske funkcije gozdov.

Vorarlberg: gozdne učne poti, gozdne doživljajske poti, zasnova sprehajalnih poti; v letu 2008 so pripravili celostni sveženj za udejanjenje enotnega omrežja rut za voznike gorskih koles v vsej deželi; njegova umestitev sodi med cilje vorarlberške turistične usmeritve 2010+.

9. člen Protokola Gorski gozd – Odpiranje gozda

16. Ali sprejemate za preprečevanje škod, za sonaravno gospodarjenje in nego ukrepe za odpiranje gozda, ki jih skrbno načrtujete in izvajate, in ki upoštevajo zahteve varstva narave in krajine?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

10. člen Protokola Gorski gozd – Naravni gozdni rezervati

17. Ali ste določili naravne gozdne rezervate v zadostnem obsegu in številu ter z njimi ravnali tako, da lahko zagotovijo naravno dinamiko in raziskovanje, in ste v njih načelno ustavili vsako rabo ali jo prilagodili cilju rezervata?

Da	x ²⁸	Ne	
----	-----------------	----	--

Če je odgovor da, koliko naravnih gozdnih rezervatov ste določili v alpskem prostoru vaše dežele in kako velik je njihov delež v celotni gozdni površini?	194 rezervatov v skupni površini 8.546 ha. Delež v celotni gozdni
---	---

²⁸ Prometna povezanost z gozdnimi cestami na splošno ne upošteva zahtev varstva narave in krajine. Zato vedno znova prihaja do konfliktov med varstvom narave in gozdarstvom.

	površini znaša manj kot 0,5%. ²⁹
--	---

18. Če ste določili naravne gozdne rezervate, ali so v njih zastopani po možnosti vsi ekosistemi gorskega gozda?			
Da		Ne	x ³⁰

19. Ali zagotavljate potrebno varovalno funkcijo gozdnega sestoja naravnih gozdnih rezervatov?			
Da		Ne	Delno

20. Ali določate naravne gozdne rezervate v zasebnem gozdu načelno v skladu z dolgoročno učinkovitim dogovorjenim varstvom narave?			
Da	x	Ne	

Večinoma s pogodbenim varstvom narave s strani države (20 let z možnostjo podaljšanja, delno tudi s (sočasnim) izkazovanjem v okviru deželnih zakonov o varstvu narave, npr. *Salzburg*)

21. Ali sodelujete in ali ste pri načrtovanju in določanju čezmejnih naravnih gozdnih rezervatov sodelovali z drugimi pogodbenicami, kolikor je bilo to potrebno?			
Da		Ne	x

11. člen Protokola Gorski gozd – Spodbude in nadomestila

22. Ali zadostno spodbujate gospodarjenje z gozdovi – še posebej ukrepe, navedene v 6. do 10. členu Protokola Gorski gozd - ob upoštevanju oteženih gospodarskih razmer v alpskem prostoru in glede na storitve, ki se opravljajo pri gospodarjenju z gorskimi gozdovi?			
Da	delno	Ne	
Če je odgovor da, navedite podrobnosti (pogoji za subvencije, vrsta subvencij, uporabljena finančna sredstva itd.)			

²⁹ V zvezni deželi Tirolski obstaja 47 naravnih gozdnih rezervatov (površina 3,243 ha). Dežela Tirolska upravlja 10 naravnih gozdnih rezervatov (enega skupno z upravo narodnega parka Visoke Ture); uprava narodnega parka upravlja 1 naravni gozdni rezervat (površina 11 naravnih gozdnih rezervatov: 402 ha). Letna nadomestila znašajo 32.000 evrov. Država upravlja v zvezni deželi Tirolski 23 naravnih gozdnih rezervatov (površina 2703 ha). Gozdarsko društvo upravlja v zvezni deželi Tirolski 13 naravnih gozdnih rezervatov (površina 138 ha).

³⁰ Za to si prizadevajo, vendar še ni doseženo. Aktualni proračunski problemi ogrožajo ta cilj.

Glejte Program razvoja podeželja;

Subvencijski znesek v letu 2003 je znašal 7,8 milj. evrov, v letu 2004 7,2 milj. evrov;

Tirolska: Subvencije se odobravajo samo pri uvajanju ukrepov za pomlajevanje na majhnih površinah – spravljanje z žičnimi žerjavi, poleg tega za ukrepe negovanja gozdov in gradnjo poti v gozdu z varovalno funkcijo.

Gornja Avstrija: Subvencioniranje v okviru »Razvoja podeželja« v obliki dotacij; v 4 mejnih okrajih Steyr, Kirchdorf, Gmunden in Vöcklabruck letno izplačajo okoli 1,4 milj. evrov subvencijskih sredstev za obe zgoraj navedeni področji.

Vorarlberg: skladi za reševanje gozdov;

23. Ali imajo lastniki gozda pravico do primerne in storitvi ustreznega nadomestila, če se v okviru gospodarjenja z gorskimi gozdovi zahtevajo storitve, ki presegajo obstoječe s pravnimi predpisi predvidene obveznosti, in katerih nujnost je utemeljena v projektih?

Da	delno	Ne	
----	-------	----	--

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

Če je nujnost storitve, ki presega zakonski okvir, v projektu utemeljena, se praviloma tudi izplača primerno nadomestilo.

Tirolska: Vse subvencije so vezane na ukrepe in predstavljajo s tem posredno nadomestilo za ohranitev gozdnih funkcij, ki so v javnem interesu. V pilotnem projektu trenutno preizkušajo model za izplačilo nadomestila za storitve.

Gornja Avstrija: V okviru projektov za varovalni gozd v programu „Razvoj podeželja“ se ukrepi za izboljšavo varovalne funkcije gozda subvencionirajo z do 90% neto stroškov. Subvencionirani ukrepi v teh primerih presegajo zakonske obveznosti za ohranitev varovalnega gozda, saj jih ni možno pokriti iz prihodka gospodarjenja z gozdovi.

Vorarlberg: skladi za reševanje gozdov;

24. Ali ste ustvarili potreben instrumentarij za financiranje ukrepov za spodbude in nadomestila?

Da		Ne	delno
----	--	----	-------

Če je odgovor da, ali upoštevate pri financiranju poleg narodnogospodarskih prednosti za celotno prebivalstvo tudi interese posameznika?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite vzpostavljen instrumentarij za financiranje ukrepov za spodbude in nadomestila.

Tirolska: Direktiva o žičnih žerjavih v okviru subvencij na področju gozdarstva;
Program „Razvoj podeželja“; projekti upravljanja površin;

12. člen Protokola Gorski gozd – Dopolnilni ukrepi

25. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?

Da		Ne	x
----	--	----	---

Če je odgovor da, katere?

Težave pri izvajanju Protokola Gorski gozd

26. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšne?

Na *Tirolskem* sta objedenost od divjadi in gozdna paša lokalno (predvsem v severnih Apneniških Alpah) znatna ovira za projekte izboljšave varovalnega gozda.

Udejanjanje projektov za izboljšavo varovalnih gozdov otežujejo neugodne gozdno-
imovinske razmere, kot npr. služnostna pravica za gozd, pa tudi majhen zasebni gozd.

Vrednosti škodljivih snovi v zraku so pri ozonu makroprostorsko in pri dušikovih oksidih na območju dolin nad mejnimi vrednostmi, predpisanimi za dolgoročno zaščito gozdnih ekosistemov. Vnosi dušika prek padavin so predvsem v predalpskem območju nad kritično mejo.

Na *Koroškem* niso sprejeli nobenih konkretnih ukrepov za udejanjanje Protokola. Nimajo izvedbene strategije, ki bi se nanašala konkretno na ta protokol.

Gornja Avstrija: Stalež parkljaste divjadi je potrebno prilagoditi zmogljivosti biotopa, saj na okoli 43% površine varovalnih gozdov v Gornji Avstriji, ki bi jih bilo potrebno pomladiti (varovalni gozd – donosen ali ne), objedanja od parkljaste divjadi preprečujejo zadostno pomlajevanje.

Štajerska: Zaradi pomanjkanja virov (finančnih in kadrovskih) posameznih določil Protokola Gorski gozd niso udeležili. Primanjkujejo planske osnove, kot npr. kartiranje lokacij za gorske gozdove in finančni viri za subvencioniranje in izplačila nadomestil za opravljene storitve.

- *Vorarlberg:* škode zaradi divjadi; Za izboljšavo so v novelo Zakona o lovu vključili poleg redne izmenjave mnenj o načelnih vprašanjih lova tudi vsakoletni dialog, ki se ga morajo udeležiti predstavniki interesnih skupnosti in uradnih organov s področja lova, gozdarstva in varstva narave.
- V okviru dogovarjanja o odstrelu poročajo med drugim o projektih, ki bi lahko pomembno negativno vplivali na lov ali na življenjski prostor divjadi;
- Za preprečitev škode zaradi divjadi, ki bi lahko ogrozila gozd, ali za izboljšavo življenjskega prostora divjadi lahko uradni organ predpiše ogled na kraju samem.

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

27. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!

Na *Tirolskem* se je delež starih gozdov zaradi intenzivnih naporov pri izboljšanju varovalnih gozdov zmanjšal. Vedno bolj se les uporablja tudi v varovalnih gozdovih. Varovalna funkcija gozdov se stalno izboljšuje. Gozd prispeva bolj kot v preteklosti k zagotavljanju zaslužka kmetov – lastnikov gozdov.

Prostor za morebitne opombe:

F. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju turizma (Protokol z dne 16.10.1998)

2. člen Protokola Turizem – Mednarodno sodelovanje

1. Ali si prizadevate za okrepljeno mednarodno sodelovanje med posameznimi pristojnimi institucijami, katerega cilj je povečanje veljave mejnih območij z usklajevanjem turističnih in prostočasnih dejavnosti, ki so sprejemljive za okolje?			
Da	☒	Ne	☐
Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najbolj opisuje (opisujejo) sodelovanje.			
Bilateralni sporazumi			☒
Multilateralni sporazumi			☒
Finančna pomoč			☒
Dodatno izobraževanje/usposabljanje			☒
Skupni projekti			☒
Druge oblike			☐
Če ste naredili križec pri „druge oblike“, navedite podrobnosti sodelovanja.			
Za Spodnjo Avstrijo glejte podrobne informacije na naslovu http://www.noee.co.at/kursbuch in www.niederosterreich.at/wanderwegekonzept			
Glejte tudi točko B (Splošne obveznosti iz Alpske konvencije) v II. poglavju (Splošne obveznosti na področju urejanja prostora in trajnostnega razvoja), 4. vprašanje;			
Pojasnite, katera oblika (katere oblike) sodelovanja najbolj deluje (delujejo) in zakaj.			
Program Evropske unije Interreg – projekti za področje turizma s trajnostno in celostno filozofijo turizma;			
Bilateralni sporazumi, kot kooperacijski sporazum za čezmejno sodelovanje in razvoj projekta na področju turizma med gornjeavstrijskim turizmom in južnočeško centralo za turizem ali dogovor o čezmejnem sodelovanju in sodelovanju pri razvoju projektov na področju turizma med Štajersko in Slovenijo s poudarkom na »Gibanju v naravi«;			
Dodatno usposabljanje/trening, kot v okviru projekta „sprehodi - norveška hoja - wellness“ – Mühlviertel – južna Češka (glejte spodaj);			
Skupni, čezmejni razvoj proizvodov na temo piva med vzhodno Bavarsko, Gornjo Avstrijo in južno Češko			
»Projekti Evropske unije »Alps Mobility II – Alpine Pearls« (Lead partner: Zvezno ministrstvo za			

kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo), »Alpine Awareness« in »MOBILALP«

5. člen Protokola Turizem – Obvladovanje ponudbe

2. Ali ste razvili smernice, razvojne programe, sektorske načrte za trajnosten turistični razvoj v skladu s cilji protokola?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, ali ste jih že udejanjili?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Ali sta razvoj in udejanjanje potekala na za to najprimernejši ravni?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, ali smernice, razvojni programi in sektorski načrti omogočajo presojo in primerjavo prednosti in slabosti načrtovanega razvoja z naslednjih vidikov?	Da	Ne
--	----	----

Z vidika družbenogospodarskih posledic za tamkajšnje prebivalstvo.		☒
--	--	-------------------------------------

Z vidika posledic za tla, vodo, zrak, naravno ravnovesje in krajino ob upoštevanju posebnih ekoloških danosti, naravnih virov in meja sprejemljivosti ekosistemov.	delno	
--	-------	--

Z vidika posledic za javne finance.		☒
-------------------------------------	--	-------------------------------------

3. Ali ste za celotno območje pripravili načrte, ki zagotavljajo trajnostni regionalni razvoj ob upoštevanju vseh zahtev glede rabe (turizem, promet, kmetijstvo in gozdarstvo, poselitveni prostor)?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

4. Ali izvajate pri načrtovanju in urejanju površin za turistično rabo presoje vplivov na okolje?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Ali obstajajo za to pravni predpisi?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, kateri?

Presoja vplivov na prostor in okolje na *Štajerskem*

Presoja vplivov na prostor in okolje na *Koroškem*;

Gornjeavstrijski zakon o urejanju prostora, če je za to potrebna opredelitev namenske rabe površine, *Gornjeavstrijski* zakon o varstvu narave;

5. Če ste razvili smernice za trajnosten razvoj turističnih destinacij, pojasnite katere.

- Na *Štajerskem* je trenutno v delu turistični masterplan.
- Priročnik za turizem in prosti čas za Gornjo Avstrijo 2003-2010;
- Deželna zasnova turizma za Gornjo Avstrijo 2004-2007;
- Naravni prostor Weißensee;
- Koroški narodni park – načrti upravljanja;
- Program Evropske unije Life – projekt «Zgornja Drava»;
- Priročnik za Spodnjo Avstrijo ...;

6. Ali ste lokalno prebivalstvo vključili v razvoj smernic?

Da	x ³¹	Ne	
----	-----------------	----	--

7. Če ste razvili smernice, razvojne programe in sektorske plane, ali vsebujejo naslednje? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)

Razvoj konceptov in ponudb za sonaraven turizem.	x
Izdaja certifikatov in okoljskih znakov za turistične ponudbe.	x
Spodbujanje in uvajanje sistemov za okoljski menedžment.	
Drugo	
Če ste naredili križec pri eni ali več navedenih možnosti, navedite podrobnosti.	

³¹ Prek Oddelka za obrt v Gornji Avstriji.

Zasnove z vidika zdravega preživljanja prostega časa v okoljsko nepoškodovanem okolju;
Gornja Avstrija: Projekt »dežela užitka«; sodelovanje z avstrijskimi zveznimi železnicami v zvezi z okolju prijaznim prihodom;
 Podeljevanje okoljskega znaka turističnim obratom na *Štajerskem*.

6. člen Protokola Turizem – Usmeritve razvoja turizma

8. Ali pri razvoju turizma upoštevate načela varstva okolja in ohranjanja krajine?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

9. Ali spodbujate turistične projekte, ki varujejo krajino in so sprejemljivi za okolje?

Da		Ne	x
----	--	----	---

10. Ali s politiko krepite konkurenčno sposobnost sonaravnega turizma v alpskem prostoru?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

Povečevanje atraktivnosti ponudb, med drugim z okoljskimi kakovostnimi standardi;

11. Ali dajete prednost ukrepom, ki spodbujajo inovacije in uvajanje novih oblik ponudbe?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katerim? Navedite tudi primere.

- *Štajerska* – dežela kolesarjev
- Projekt »Eno samo zdravje« v parkih narave na *Štajerskem*
- Zdravstveno-turistični projekti, zlasti v regiji Ausseerland Salzkammergut
- Spiritualne in romarske poti na *Štajerskem*
- Koroška – dežela kolesarjev;
- Deželna razstava o doživetjih v in na vodah na Koroškem “Koroška, bogata z vodami”;
- Življenjski prostor ob Dravi;
- Kmečki turizem v območju Nockberge;

- Kulturna krajina Lesachtal;
- Spiritualne in romarske poti;
- Koroška jezera s kakovostjo pitne vode;

12. Ali si na območjih z močnim turističnim prometom prizadevate za uravnoteženost med intenzivnimi in ekstenzivnimi oblikami turizma?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

13. Ali upoštevate pri ukrepih, ki jih je potrebno spodbujati in ki jih spodbujate, naslednje vidike?

	Da	Ne
Pri intenzivnem turizmu: prilagoditev obstoječih turističnih objektov in njihove opreme ekološkim zahtevam.	x	
Pri intenzivnem turizmu: razvoj novih objektov v skladu s cilji protokola.	x	
Pri ekstenzivnem turizmu: ohranjanje ali razvoj sonaravne in za okolje sprejemljive turistične ponudbe.	x	
Pri ekstenzivnem turizmu: dviganje vrednosti naravne in kulturne dediščine turističnih območij.	x	

7. člen Protokola Turizem – Pospesevanje kakovosti

14. Ali je politika vaše dežele stalno in dosledno usmerjena v kakovostno turistično ponudbo v celotnem alpskem prostoru in ali upošteva zlasti ekološke zahteve?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

15. Ali spodbujate izmenjavo izkušenj z drugimi pogodbenicami in izvajanje skupnih programov za izboljšanje kakovosti predvsem na naslednjih področjih?

	Da	Ne
Vključitev turističnih objektov in naprav v krajino in naravno okolje.		x
Urbanizem, arhitektura (novogradnje in prenova vasi).		
Nastanitveni objekti in ponudbe turističnih storitev.	x	
Uvajanje novih oblik turistične ponudbe v alpskem prostoru z večjim	x	

poudarkom na kulturnih prireditvah na posameznih območjih.		
Navedite primere za področja, pri katerih ste odgovorili pritrdilno.		
<ul style="list-style-type: none"> - »Ugodje na podeželju« - življenje na vzhodnoštajerskih kmetijah - Arhitektura v štajerski deželi vina - Izboljšava kakovosti v štajerskih smučarskih območjih - Sodelovanje med zgodovinskimi mesti v alpskem prostoru, za Tirolsko npr. Hall na Tirolskem, Schwaz, Rattenberg, itd. Predvsem sodelujejo s partnerji iz prostora južne Tirolske/Trentina/Belluna. - Skupne ponudbe (Gruppo Italia in druge); - Zgodovinska pohodniška pot Via Claudia Augusta; - Izboljšanje kakovosti v smučarskih območjih brez gradnje nove infrastrukture; - Kulturni spomeniki in zgodovinski viri v srednjem delu Koroške; - Pobude koroških Slovencev za ohranitev kulturne identitete; - Ekoturistične ponudbe združenja »Alpine Pearls« v šestih alpskih državah (Slovenija, Avstrija, Nemčija, Francija, Švica, Italija) 		

8. člen Protokola Turizem – Usmerjanje turističnih tokov

16. Ali izvajate ukrepe za usmerjanje turističnih tokov v zavarovanih območjih?			
Da	x	Ne	

17. Ali izvajate ukrepe za usmerjanje turističnih tokov zunaj zavarovanih območij?			
Da	x	Ne	

9. člen Protokola Turizem – Omejitve razvoja zaradi naravnega okolja

18. Ali usklajujete razvoj turizma s posebnostmi okolja in razpoložljivimi viri kraja in regije?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako?			

Turistične organizacije upoštevajo trajnostne in okolju prijazne razvojne scenarije;
 Omrežja sprehajalnih poti, nezazidani prostori, sistemi usmerjanja prometa, uporaba avtohtonega gradbenega materiala;

19. Ali projekte, ki bi lahko znatno vplivali na okolje, predhodno ovrednotite?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, ali upoštevate rezultate tega ovrednotenja pri odločanju?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

10. člen Protokola Turizem – Območja miru

20. Ali ste določili območja miru, na katerih se odpovedujejo urejanju prostora v turistične namene?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

11. člen Protokola Turizem – Politika razvoja nastanitvenih zmogljivosti

21. Ali pri politiki razvoja nastanitvenih zmogljivosti z naslednjimi ukrepi upoštevate omejenost razpoložljivega prostora?	Da	Ne
---	----	----

Dajanje prednosti komercialnim nastanitvenim enotam.	x	
--	---	--

Obnova in uporaba obstoječih objektov.	x	
--	---	--

Posodabljanje in izboljšanje kakovosti obstoječih nastanitvenih zmogljivosti.	x	
---	---	--

12. člen Protokola Turizem - Žičnice

22. Ali zagotavljate, da se pri izdajanju novih dovoljenj za žičnice upoštevajo tudi ekološke in krajinske zahteve?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, s katerimi instrumenti oziroma pravnimi predpisi?

Koroška zasnova za zimsko infrastrukturo;
Tirolski program za žičnice in smučišča 2005;
 Na *Štajerskem* so naročili različne študije na temo podnebje, smučišča ...

23. Ali predvidevajo nova obratovalna dovoljenja in koncesije za žičnice razstavitev in odstranitve starih naprav?			
Da	x	Ne	

24. Ali predvidevajo nova obratovalna dovoljenja in koncesije za žičnice zasaditev sproščenih površin predvsem z domorodnimi rastlinskimi vrstami?			
Da	x	Ne	

13. člen Protokola Turizem – Promet in prevoz turistov

25. Ali ste v obdobju poročanja spodbujali ukrepe, katerih cilj je omejevanje prometa z motornimi vozili v turističnih krajih?			
Da	x	Ne	

Če je odgovor da, katere?

Delovna skupina Alpske konvencije za promet: Študija »Public Transport accessibility of Alpine tourist resorts from major European origin resorts and cities of tourists.« in ustrezne nacionalne (idejne)študije (podrobnosti glejte v 23. odgovoru k G. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju prometa)

Na *Štajerskem* dajejo prednost vzpostavitvi dolinskih avtobusov. Kot pomembne projekte v tej zvezi je potrebno omeniti tudi »Xeismobil« v območju Gesäuse in servisni taksi v Gamlitzu (GAST).

Gornja Avstrija: v sodelovanju z avstrijskimi zveznimi železnicami so pripravili ustrezne ponudbe, kot npr. Snow&Fun-Ticket ali enosmerno vozovnico za skupine kolesarjev

Prometno združenje *Tirolska* d.o.o. je v letu 2003 udeleženo predvsem v turistično intenzivnih območjih, kot so Arlberg, Achensee, območje Zugspitze, Pillerseetal, pa tudi v okrajnih mestih Hall in Landeck regionalne zasnove za avtobusne povezave (regionalni avtobusi). To uspešno pot so nadaljevali tudi v letu 2004.

V **regiji Schwaz**, ki sicer ni turistično intenzivna regija, so v sodelovanju med občinami, turističnimi zvezami, avtobusnimi podjetji in prometnim združenjem preuredili zasnovo „regionalnega avtobusa“. Start je bil 06.09.2004.

Pomemben cilj teh zasnov regionalnih avtobusov je vzpostaviti privlačno alternativno ponudbo za individualen promet, z usklajenimi voznimi redi in ugodnimi povezavami. V turistično intenzivnih regijah te zasnove za avtobusne povezave znatno prispevajo k razbremenitvi cestnega

omrežja v turističnih centrih.

Cilji teh prometnih zasnov so na splošno:

- Zagotovitev in razširitev regionalne avtobusne ponudbe;
- Izboljšana dostopnost do sedaj prometno nepovezanih območij in njihovo vključevanje v prometno omrežje Prometnega združenja Tirolske;
- Dolgoročna zagotovitev financiranja;
- Uporaba sodobnih vozil;
- Oblikovanje voznega reda, prilagojenega ciljnim skupinam (vožnja na delo in z dela, šolarji, turisti);
- Izdelava blagovne znamke z močno regionalno povezavo; implementacija enotnega dizajna in dolgoročne strategije upravljanja;

Dodatne zasnove so pripravili v regijah Ötztal, Pitztal, Regio Wattens.

Finančni tokovi pri poslovanju so razvidni iz naslednje tabele – nanašajo pa se na celoten avtobusni promet na Tirolskem.

Javni potniški primestni promet – finančni tokovi pri poslovanju (zneski v milj. evrov)

Vir	Storitve po pogodbi	Naročila	Upravljanje/ organizacija	Vsota
Dežela	8,78	6,6	1,63	17,01
Občine/turizem	0	2,14	0	2,14
Država	4,27	1,04	0,06	5,37

26. Ali ste omejili individualen promet z motornimi vozili?

Da		Ne	x
----	--	----	---

V postopku presoje vplivov na okolje za smučarsko območje Hochfügen d.o.o. (Odločba Tirolske deželne vlade z dne 20.01.2004, U-5121/276) so za «omejitev» individualnega prometa na cesti oziroma za preusmeritev dnevnih smučarjev na železnico predpisali upravljavcu smučarskega območja naslednje dodatne pogoje:

«razširjeno, atraktivno zasnovo za smučarske avtobuse, vključno z nadomestnim parkirnim prostorom, z upoštevanjem obstoječe ponudbe smučarskih avtobusov ter vključitev atraktivnih možnosti souporabe obstoječega javnega prometa (avtobus, železnica) v dogovoru s Prometnim združenjem za Tirolsko d.o.o.»

27. Ali podpirate zasebne ali javne pobude za boljšo dostopnost turističnih krajev in središč z javnimi prevoznimi sredstvi in spodbujate turiste k uporabi takega prevoza?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
Sodelovanje z avstrijskimi zveznimi železnicami za „kolesarsko povezavo ob Dravi“, prometni model Weißensee, parkirna hiša Heiligenblut, glejte tudi 1. vprašanje;			
Štajerski projekti, glejte tudi 25. vprašanje;			
Ekoturistična ponudba združenja »Alpine Pearls« v 22 občinah v 6 alpskih državah;			
Modelni projekt »Blaga mobilnost – turizem brez avtomobilov« v Werfenwengu.			

14. člen Protokola Turizem – Posebne tehnike urejanja površin

28. Ali potekajo gradnja, vzdrževanje in obratovanje smučišč tako, da se čim bolj varuje krajina?			
Da	x	Ne	
Ali pri tem upoštevate naravno ravnovesje in občutljivost biotopov?			
Da	x	Ne	

29. Ali je dovoljena uporaba naprav za zasneževanje?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, pod kakšnimi pogoji izdajate dovoljenja za uporabo naprav za zasneževanje in kateri pravni predpisi urejajo njihovo uporabo? Pojasnite predvsem, kako ugotavljate primernost vodnih in ekoloških razmer za uporabo naprav za zasneževanje.			
Za zasneževalne naprave je obvezno vodopravno dovoljenje (Vodopravni zakon 1959). Pri odvzemu vode iz površinskih voda je potrebno paziti na zadosten pretok rezidualne vode in zadostno kakovost vode (najmanj kakovost kopalne vode), pri uporabi izvirov pa na zagotavljanje lokalne potrebe po pitni vodi.			

30. Ali omejujete spreminjanje terena?			
Da	x	Ne	

31. Ali se preurejene površine zazelenijo predvsem z domorodnimi rastlinskimi vrstami?			
Da	x	Ne	

15. člen Protokola Turizem – Športne dejavnosti

32. Ali ste izvajali ukrepe za usmerjanje športnih dejavnosti na prostem?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
Opredelitev stez za gorska kolesa; <i>Gornjeavstrijska</i> zasnova kolesarskih povezav, <i>Gornjeavstrijska</i> zasnova gorskih in pohodniških poti			

33. Ali obstajajo omejitve za motorizirane športe?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kakšne?			
<p>V skladu z uredbo <i>tirolskega</i> deželnega glavarja k Zakonu o plovbi, Deželni uradni list št. 56/1998 je plovba po tirolskih jezerih z vozili in plovili z motorji z notranjim zgorevanjem ter z elektromotorji nad 500 vatov prepovedana.</p> <p>V skladu s 1. odst. 5. člena črka a Tirolskega zakona o varstvu narave 2005 je v zvezni deželi Tirolski organizacija športnih tekmovanj z motornimi vozili, ki jih poganja motor z notranjim zgorevanjem, načelno prepovedana.</p> <p>V <i>Gornji Avstriji</i> obstaja v poletnih mesecih prepoved vožnje z motornimi čolni z motorji z notranjim zgorevanjem na jezerih Salzkammerguta.</p> <p>Na <i>Štajerskem</i> je zasebna vožnja z vozili z motorji z notranjim izgorevanjem na vseh stoječih vodah načelno prepovedana. Ta prepoved ne vključuje le električnih čolnov.</p>			

16. člen Protokola Turizem – Dovoz z zračnimi plovili

34. Ali je dovoljeno izkrcanje iz zrakoplovov v športne namene zunaj letališč?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, pod kakšnimi pogoji? Navedite predvsem kraje in krajevne danosti, kjer je to dovoljeno ter obseg, v katerem je to dovoljeno. Navedite tudi predpise, ki urejajo izkrcanje iz zrakoplovov v športne namene zunaj letališč.			

V skladu z 2. odst. 9. člena Zakona o zračnem prometu je vzletanje in pristajanje zunaj letališč, če gre za civilne lete, možno le z dovoljenjem deželnega glavarja. Dovoljenje pa se lahko dodeli, če temu ne nasprotujejo javni interesi ali če javni interes za vzletanje in pristajanje zunaj letališč prevladuje nad javnim interesom, ki temu nasprotuje. Dovoljenje je časovno omejeno, če je to potrebno za zavarovanje javnih interesov, pa se predpišejo tudi dodatni pogoji in predpisi. Dovoljenje je potrebno nemudoma preklicati, če niso ali niso več izpolnjeni pogoji, na temelju katerih je bilo dovoljenje izdano, ali če se dodatni pogoji in predpisi kršijo.

Dovoljenje velja za različne kraje. V kolikor prostor pristojni službi ni znan, si mora izvedenec za zračni promet ogledati ali je prostor primeren. Kot športna tekmovanja pridejo v poštev predvsem tekmovanja zmajarjev ali paraglajting, tekmovanja balonarjev ali padalcev.

17. člen Protokola Turizem – Razvoj gospodarsko manj razvitih območij

35. Ali ste proučili in razvili rešitve, ki omogočajo uravnovešen razvoj gospodarsko manj razvitih območij?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

Če je odgovor da, katere?

Vključevanje gospodarsko manj razvitih območij v turistično močne regionalne strukture;

18. člen Protokola Turizem – Razporejanje počitnic

36. Ali ste sprejeli ukrepe za izboljšanje prostorske in časovne razporeditve turističnega povpraševanja na turističnih območjih?

Da	☐	Ne	☒
----	--------------------------	----	-------------------------------------

Če je odgovor da, ali ste to dosegli v okviru meddržavnega sodelovanja?

Da	☐	Ne	☒
----	--------------------------	----	-------------------------------------

37. Če ste sprejeli ukrepe za izboljšanje prostorske in časovne razporeditve turističnega povpraševanja, za kakšne ukrepe je šlo pri tem?

--

19. člen Protokola Turizem – Spodbujanje inovacij

38. Ste razvili primerne spodbude za uresničevanje usmeritev tega protokola?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, kakšne? Navedite tudi primere.			
Stimulacije z upoštevanjem vidikov, ki so povezani s protokolom, v subvencioniranju na Tirolskem;			

39. Kakšne inovacije je spodbudilo udeležanje Protokola Turizem?			
Spodbudilo je predvsem projekte, ki poleg povečanja atraktivnosti ponudb vse bolj upoštevajo tudi vidik zdravju koristnega udejstvovanja v okoljsko dragocenem, pa tudi ranljivem alpskem prostoru.			

20. člen Protokola Turizem – Sodelovanje med turizmom, kmetijstvom, gozdarstvom in obrtjo

40. Ali spodbujate sodelovanje med turizmom, kmetijstvom, gozdarstvom in obrtjo?			
Da	x	Ne	
Ali spodbujate pri tem predvsem povezave dejavnosti, ki ustvarjajo delovna mesta v smislu trajnostnega razvoja?			
Da	x	Ne	
Če vaša dežela spodbuja sodelovanje med turizmom, kmetijstvom, gozdarstvom in obrtjo, pojasnite, kako.			
Izkoriščanje sinergij interdisciplinarnega upravljanja lokacij in medsebojna izmenjava storitev; Regionalni subvencijski programi Evropske unije za krepitev podeželskega prostora, predvsem pobude Interreg in Leader.			

21. člen Protokola Turizem – Dopolnilni ukrepi

41. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?			
---	--	--	--

Da		Ne	x
Če je odgovor da, katere?			

Težave pri izvajanju Protokola Turizem

42. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kakšne?			
Deloma zelo nizka stopnja poznavanja.			

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

43. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!	
Potrebno je še marsikaj nadoknaditi, pritisk gospodarstva pa zmanjšuje okoljski angažma.	
<i>Tirolska</i> je z vidika Alpske konvencije zagotovo med najuspešnejšimi pogodbenicami.	

Prostor za morebitne dodatne opombe:

G. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju prometa (Protokol z dne 31.10.2000)

7. člen Protokola Promet – Splošna prometnopolitična strategija

1. Ali udejanjate racionalno in varno odvijanje prometa v prometnem omrežju, ki je čezmejno med seboj usklajeno?			
Da	x	Ne	

2. Ali v čezmejno med seboj usklajenem prometnem omrežju udejanjate naslednje ukrepe?	Da	Ne
Med seboj usklajujete nosilce prometa, prometna sredstva in zvrsti prometa ter dajete prednost intermodalnosti.	x	
Obstoječe prometne sisteme in infrastrukture v alpskem prostoru čim bolje izkoriščate, med drugim tudi z uporabo telematike.	x	
Povzročitelju zaračunavate eksterne stroške in stroške infrastrukture, diferencirane po obremenitvah.	x ³³ delno	
Z ukrepi urejanja prostora in s strukturnimi ukrepi vplivate na promet v korist preusmeritve prevoznih storitev v potniškem in tovornem prometu na okolju prijaznejša prometna sredstva in dajete prednost intermodalnim prevoznim sistemom.		x
Evidentirate in izkoriščate potencialne za zmanjšanje prometa.	delno	

3. Ali izvajate, če je to potrebno, po najboljših močeh naslednje ukrepe?	Da	Ne
Zavarovanje prometnih poti pred naravnimi nevarnostmi	x	
Ukrepi za zaščito ljudi in okolja v območjih s posebnimi obremenitvami iz prometa	x ³⁴	
Postopno zmanjševanje emisije škodljivih snovi in hrupa vseh nosilcev prometa tudi na osnovi najboljše razpoložljive tehnologije	x ³⁵	

³³ Na vprašanje je potrebno odgovoriti z da/delno, saj za osebna vozila do sedaj obstaja le vinjeta, ne pa cestnina v odvisnosti od prevoženih kilometrov (Road-Pricing).

³⁴ Delno v sanacijskih območjih.

³⁵ Postavlja se vprašanje, kaj je mišljeno s „po najboljših močeh“. Z najboljšo razpoložljivo tehnologijo bi pomenilo pri dieselskih vozilih filter za dieselske delce, pri hrupu bi to bila lahko tiha pnevmatika, oboje ni predpisano. Z vidika evropskega prava verjetno tega tudi ni mogoče predpisati. Potrebno je upoštevati, da trenutno razpravljajo o okvirni direktivi o označevanju pnevmatik, katere cilj je označevanje pnevmatik, ki so

Povečanje prometne varnosti	x	
-----------------------------	---	--

8. člen Protokola Promet – Postopek za evalvacijo projektov in za meddržavno konzultacijo

4. Ali pri velikih novogradnjah in pomembnih spremembah ali rekonstrukcijah obstoječih prometnih infrastruktur opravljate naslednje presoje/analize?	Da	Ne
Presoje smotrnosti	x	
Presoje vplivov na okolje	x	
Analize tveganj	delno	
Druge presoje	x	
Če ste naredili križec pri odgovoru „druge presoje“, navedite vrsto teh presoj.		
Poleg presoje vplivov na okolje se presoja tudi materialna pravdna možnost odobritve nekega projekta v okviru pravnih predpisov varstva narave, vodopravnih in gozdarskih predpisov. Presoja potrebe, presoja vplivov na naravo, analiza koristi-stroškov, celostna presoja prometa;		
Če je bil zgoraj odgovor da: Ali upoštevate rezultate opravljenih presoj/analiz v pogledu ciljev tega protokola?		
Da	x	Ne

5. Ali usklajujete in koncentrirate projekte za prometne infrastrukture v alpskem prostoru z drugimi pogodbenicami?		
Da	x	Ne

6. Ali opravljate pri projektih, ki imajo pomemben čezmejni vpliv, pred izvajanjem projekta in najpozneje po predložitvi zgoraj navedenih presoj konzultacije s pogodbenicami, ki jih to zadeva?		
Da	x	Ne
Če je odgovor da, navedite primere.		
To poteka v skladu z ESPOO Konvencijo..Konkreten primer je na primer » Platforma za brennerski predor «: Za poglobljeno sodelovanje je evropski koordinator za prednostni projekt št. 1 omrežja TEN, železniška os Berlin-Palermo, prof. Karel Van Miert, vzpostavil Platformo za		

energetsko učinkovite in povzročajo manj hrupa. Že sedaj opozarjamo na to, da bosta uredba o težkih gospodarskih vozilih in uredba o emisijah CO₂ pri novih osebnih avtomobilih (od leta 2015 dalje) pomembno prispevali k zmanjšanju hrupa in onesnažil.

brennerski predor, v kateri obravnavajo in prikazujejo dejavnosti in ukrepe na področjih infrastrukture in prometne politike. V tej platformi so zastopane članice Nemčija, Avstrija in Italija, regije Bavarska, Tirolska, južna Tirolska, Trento in Verona, udeleženi upravljalci železniškega prometa, RailNetEurope Brenner, delniška družba »BrennerAktionsGemeinschaft«, avtoceste A22-A31 in Evropska komisija.

Štajerska: usklajevanje s sosednjimi deželami, predstavitev projektov v Komisiji za promet DS Alpe-Jadran;

7. Ali so pri projektih, ki imajo pomemben čezmejni vpliv in ki jih je načrtovala ali izvedla druga pogodbenica, konzultirali vašo deželo pred izvajanjem projekta?

Da	x	Ne vedno		Ne	
----	---	----------	--	----	--

Če ste naredili križec pri odgovoru „ne“ ali „ne vedno“, navedite primer ali primere, v katerih vaše dežele niso konzultirali, z navedbo pogodbenice, in približni datum izvedbe projekta, za katerega vas niso konzultirali.

8. Ali spodbujate močnejše vključevanje prevozne komponente v okoljski menedžment podjetij v svoji deželi?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

- S subvencioniranjem upravljanja mobilnosti v podjetjih - posvetovalni in subvencijski programi »klima:aktiv mobil« in okoljske subvencije;
- Uvedba cestnine za tovornjake na celotnem cestnem omrežju višjega reda je pripeljala do povišanja in diferenciacije stroškov cestnega tovornega prometa;
- *Salzburg:* upravljanje mobilnosti v podjetjih in svetovanje s strani Gospodarske zbornice;

9. člen Protokola Promet – Javni promet

9. Ali spodbujate vzpostavitev in razširitev uporabnikom prijaznih in okolju primernih sistemov javnega prometa?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

- Državne in deželne subvencije;

Država porabi v Avstriji v skladu z Zakonom o financiranju javnega potniškega primestnega in regionalnega prometa okoli 1 milijardo evrov letno :

Ausgaben des Bundes für den Betrieb des öffentlichen Nah- und Regionalverkehrs (2007)

· Verkehrsverbünde	63,6 Mio.€
Finanzierung v. Verkehrsdiensten (Tarifbestellung inkl. Studenten)	57,7 Mio. €
Organisation, Marketing und Clearing SLF	5,9 Mio. €
■ Finanzierung von Verkehrsdiensten (Leistungsbestellung gemäß ÖPNRV-G)	11,6 Mio. €
+ Zuschüsse aus Klimafonds für ÖPNV 6,7 Mio €	
■ Gemeinwirtschaftliche Leistungen der Schienenbahnen (nur Personenverkehr) im NV inklusive Fernverkehr	415,5 Mio. €
501,0 Mio €	
■ Abgeltung Schüler- und Lehrlingsfreifahrt BM für Gesundheit, Familie und Jugend	rd. 360,0 Mio €

im Jahr 2008 wurde (nach vorläufigen Ergebnissen der Betrag für Verkehrsverbünde auf 65,7 Mio.€ und jener für gemeinwirtschaftliche Leistungen insgesamt auf 546,5 Mio. € erhöht.

Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo (ZMKGOV): »klima:aktiv mobil«

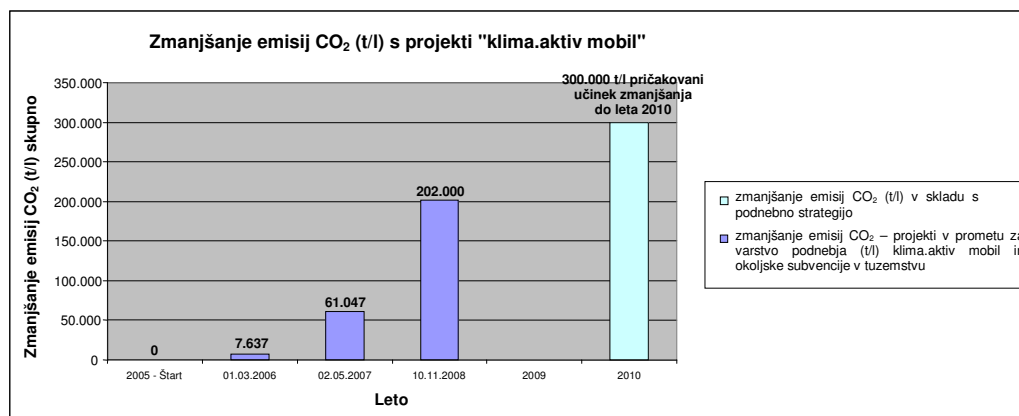
Varstvo podnebja ima za Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo ravno na področju prometa najvišjo prioriteto. K udeležanju avstrijske podnebne strategije pomembno prispeva program »klima:aktiv mobil«, pobuda za varstvo podnebja Zveznega ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo na področju prometa. Cilj programa je motiviranje pomembnih akterjev in ciljnih skupin na področju prometa, da na svojem področju dejavnosti aktivno prispevajo k varstvu podnebja v prometu. Strateška celostna zasnova programa »klima:aktiv mobil« temelji na štirih med seboj povezanih stebrih – svetovanje, spodbujanje, osveščanje in odlikovanje partnerjev in to je tudi ključ za uspeh programa »klima:aktiv mobil« .

→ **Kaj ponuja ZMKGOV akterjem s programom »klima:aktiv mobil«:**

→

1. Brezplačno svetovanje pri pripravi ukrepov za varstvo podnebja v prometu
2. Finančno podporo v okviru subvencijskega programa za podjetja (do 30% stroškov, ki se jih lahko subvencionira) in prvič tudi za dežele, mesta in občine ter zveze (do 50% stroškov, ki se jih lahko subvencionira)
3. Informacijo in motivacijo z osveščanjem
4. Šolanje in izdaja certifikatov ter odlikovanj za projektne partnerje programa »klima:aktiv mobil«

→ **»klima:aktiv mobil«** zmanjšuje emisije CO₂! Po treh letih so zahvaljujoč subvencioniranim projektom 400 partnerjev prebili zvočni zid 200.000 ton zmanjšanja emisij CO₂.

→ **»klima:aktiv mobil«** spodbuja energetska učinkovitost, obnovljive vire energije, okolju prijazna vozila in upravljanje mobilnosti!

→ **»klima:aktiv mobil«** je učinkovit, poživilja konjunkturo in gospodarstvo Avstrije in pomembno prispeva k varčevanju pri stroških! Subvencijski proračun programa »klima:aktiv mobil« spodbuja s povprečno učinkovitostjo subvencioniranja v višini okoli 11 €/t CO₂, računano na trajanje tehnične rabe (z upoštevanjem domačega ustvarjanja dodane vrednosti 7 €/t CO₂) približno šest- do desetkratnik vlaganj v infrastrukturo in okoljske tehnologije, koristi avstrijskim podjetjem in občinam ter razvija pozitivne okoljske učinke v celoti v Avstriji.

- S subvencioniranjem storitev javnih podjetij v javnem potniškem primestnem prometu in izgradnjo železniškega omrežja ter železniških postaj za povečanje zmogljivosti za železniški potniški primestni promet, kot tudi vzpostavitev dostopa do javnega prometa brez ovir, aktualni program v konjunktornem svežnju dodatno 50 milijonov evrov;
- Optimiranje infrastrukture in ponudbe javnega prometa;
- *Štajerska*: s finančno podporo, npr. sredstva iz trošarine za mineralna olja;
- *Spodnja Avstrija*: Prek združenja nosilcev prometa in prostorsko ter časovno prilagojenih sistemov, npr. zbirni taksi na poziv, park&ride;
- *Salzburg*: Zasnova javnega potniškega primestnega prometa – regionalizacija (taktni promet), obstoječe združenje nosilcev prometa (SVV);

10. Ali sta vzpostavitev in razširitev uporabnikom prijaznih in okolju primernih sistemov javnega prometa prispevala k trajnostni ohranitvi in izboljšanju poselitvene in gospodarske strukture kot tudi rekreacijskih in prostočasnih aktivnosti v alpskem prostoru?

Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
<ul style="list-style-type: none"> - Tako je pri pilotnih akcijah (npr. krožni avtobusni promet), na splošno ne; - Z zmanjšanjem prometa osebnih avtomobilov in z zmanjšanjem potrebe po površinah za umirjen promet; predvsem pri rekreacijskih in velikih prireditvah se organizira javni promet, ker ni na voljo dovolj parkirnih površin. - Izboljšava prometne povezanosti; - <i>Štajerska</i>: Povišanje deleža javnega prometa, zmanjšanje individualnega prometa; - <i>Salzburg</i>: Regionalni taktni promet, krožni avtobusni promet (Lungau, Weißbach), avtobusi za pohodnike (sezonsko), vključevanje smučarskih avtobusov v taktni promet, vzdrževanje ozkotirne železnice Krimmler Bahn; - <i>Zvezno ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo, Zvezno ministrstvo za promet, inovacije in tehnologijo, Zvezno ministrstvo za gospodarstvo in delo, dežela Salzburg, Werfenweng</i>: Rezultat interdisciplinarnih ukrepov (promet, turizem, okolje) v okviru modelnega projekta „okolju prijazna mobilnost – turizem brez avtomobilov“ je v občini Werfenweng že več let nadpovprečna porast nočitev, in sicer predvsem pri ponudbah, ki ponujajo „dopust od avtomobila“. 			

10. člen Protokola Promet – Železniški in ladijski promet

	Da	Ne
11. Ali ste spodbujali/spodbujate naslednje ukrepe, da bi se bolje izkoristila posebna primernost železnice za obvladovanje prometa na velike razdalje kot tudi njeno omrežje za prometno povezanost gospodarstva in turizma alpske regije?		
Izboljševanje železniških infrastruktur z gradnjo in razvojem velikih čezalpskih osi, vključno z dovoznimi odseki in prilagojenimi terminali.	x	
Nadaljnja optimizacija obratovanja, kot tudi posodobljenje železnice, predvsem v čezmejnem prometu.	x	
Ukrepi s ciljem, da se preusmeri predvsem tovorni promet na večje razdalje na železnico in močnejše harmonizira določanje tarif za prometne infrastrukture.	x	
Vzpostavitev intermodalnih prevoznih sistemov, kombinirani promet.	x ³⁶	

³⁶ Primer Green Logistics. AlpFrail, Immonode itd.

Nadaljnji tehnični razvoj železnice za povečanje zmogljivosti ob istočasnem zmanjšanju emisije hrupa.	x ³⁷	
Povečana uporaba železnice in vzpostavitev uporabnikom prijaznih sinergij med potniškim daljinskim in regionalnim ter lokalnim prometom.	x	

12. Ali spodbujate prizadevanja, da se za zmanjšanje deleža tranzitnega tovornega prometa po kopnem bolj uporabljajo zmogljivosti plovbe?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja Donave v zmogljivo vodno pot, ki bo na voljo vse leto (Donava sicer ne teče po območju Alpske konvencije); - Uporaba telematike za boljšo razpoložljivost informacij; - Zasnova „plavajoče avtoceste“; 			

11. člen Protokola Promet – Cestni promet

13. Ali ste v obdobju poročanja gradili nove ceste višjega reda za čezalpski promet?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, katere?			

14. Kako ste v vaši deželi udejanjili pogoje, navedene v 2. odst. 11. člena?	
<ul style="list-style-type: none"> - Z zakonom o PVO-ju 2000; - Z zveznim zakonom o cestah; - Izvedli smo potrebne presoje in rezultate, predvsem v zvezi z lokalnimi varstvenimi in kompenzacijskimi ukrepi, udejanjili; - <i>Štajerska</i>: zaenkrat ni predvidena gradnja novih cest višjega reda; 	

³⁷ V sistemu potujoče avtoceste zavirajo, kot na primer potovalni vlaki, z diskastimi zavorami in je zato le-ta tišja. V projektu Low-Noise-Train (A,IT,CH) so razvili tudi tihi tovorni vagon, ki v Švici kot prototip že obratuje. Potrebno je upoštevati, da v okviru pobude Evropske komisije v zvezi z »Greening Transport Package« ocenjujejo predlog posebne direktive za zmanjšanje hrupa zaradi tračnic.

12. člen Protokola Promet – Zračni promet

15. Ali ste izvajali ukrepe za zmanjševanje obremenitve okolja zaradi letalskega prometa, vključno z letalskim hrupom?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšne?

- Programi letalskih podjetij (kontrola letalskega prometa, upravljalci in letališča) za varstvo pred hrupom, vozila, ki povzročajo malo hrupa;
- Deželne pristojbine, ki so odvisne od hrupa, so uvedli na letališču v Innsbrucku in od 1. julija 2009 tudi na Dunaju;
- Udejanjanje ustreznih direktiv Evropske unije o letalskem hrupu;
- Dovoljenja le za letala, ki ustrezajo predpisom kategorije z najmanj hrupa (v skladu z ICAO, aneks 16, I. Knjiga, 3. poglavje);
- *Štajerska*: tehnične izboljšave;
- Optimiranje smeri letenja pri letališču Dunaj;

16. Ali je dovoljeno izkrcaanje iz zrakoplovov zunaj letališč?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, pod kakšnimi pogoji?

Pod pogoji, navedenimi v 133. členu Zakona o zračnem prometu;

Za vzletanje in pristajanje letal zunaj letališč je potrebno uradno dovoljenje, ki ga izda deželni glavar. Pred izdajo takšnega dovoljenja se preveri javni interes. Imetnik pravice razpolaganja z zemljiščem se mora strinjati z uporabo. Obveznost pridobitve dovoljenja velja za motorizirane zmajarje in paraglajterje.

Štajerska: močna omejitev zunaj letališč, odobritev s strani dežele za helikopterje;

17. Ali ste izvajali primerne ukrepe za časovno in lokalno omejitev nemotoriziranega

prostočasnega letalskega prometa, da bi varovali divjad?			
Da		Ne	X
Če je odgovor da, katere?			
Trenutno so dopuščeni vzleti zunaj letališč in zmajarji ter paraglajterji (razen v gosto zazidanem območju ter spusti z gradbenih objektov, npr. mostov).			

18. Ali ste izboljšali sistem javnega prometa od letališč v bližini Alp v različne alpske regije, ne da bi s tem povečali obremenitev okolja?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kako? Navedite primere.			
<ul style="list-style-type: none"> - Razširitev hitre ceste do letališča Dunaj ter uvedba „CityAirportTrains“ do letališča Dunaj-Schwechat; - Ureditev železniške postaje pri letališču Graz-Thalerhof; - Na splošno se poizkuša izboljšati povezave do letališč z javnimi prevoznimi sredstvi; - Javni promet – razširjena povezava do letališča Salzburg; 			

19. Ali ste po pričetku veljave protokola v alpskem prostoru gradili nova ali pomembno rekonstruirali obstoječa letališča?			
Da		Ne	x

13. člen Protokola Promet – Turistični objekti

20. Ali ste preverili/ali preverjate vpliv nadaljnje gradnje turističnih objektov na promet ob upoštevanju ciljev tega protokola?			
Da	X	Ne	
Ali je takšna preverba predvidena na osnovi pravnih predpisov?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, navedite pravne predpise.			

- Postopki PVO-ja;
- Presoja odvisno od pragovnih vrednosti v skladu s priložo;

21. Ali je gradnja turističnih objektov, če so potrebni, povezana s preventivnimi in kompenzacijskimi ukrepi za doseg ciljev tega ali drugih protokolov?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

22. Ali dajete pri gradnji turističnih objektov prednost javnemu prometu?

Da		Ne	x ne generalno, vendar obstaja nekaj primerov dobre prakse
----	--	----	--

23. Ali spodbujate ureditev in ohranitev območij z omejenim prometom in brez prometa, ureditev turističnih krajev, kjer je prepovedana vožnja z avtomobilom, kot tudi druge ukrepe za spodbujanje prihoda in bivanja počitniških gostov brez avtomobilov?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako? Navedite tudi primere.

- Projekti, realizirani v okviru programa »klima:aktiv mobil« upravljanja mobilnosti za prosti čas in turizem³⁸
- Spodbujanje uporabe avtobusov/vlakov v turističnih regijah (npr. smučarski avtobusni promet);
- *Štajerska*: vzpostavitev krožnega avtobusnega prometa, spodbujanje prihodov z javnimi prometnimi sredstvi z ureditvijo transferjev;
- *Salzburg*: Pilotni projekt »Okolju prijazna mobilnost – turizem brez avtomobilov« v Werfenwengu in Neunkirchnu na Großvenedigerju, krožni avtobusni promet v Lungauu, Hirschbichlu – avtobus za pohodnike (Weißbach pri Loferju), vzdrževanje ozkotirne železnice Pinzgaubahn (Krimmler Bahn);
- *Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo, Zvezno ministrstvo za promet, inovacije in tehnologijo, Zvezno ministrstvo za gospodarstvo in*

³⁸ <http://www.klimaaktiv.at/filemanager/download/39927/>

delo so skupno z deželo Salzburg in modelnimi občinami udeležili modelni projekt »Turizem brez avtomobilov – okolju prijazna mobilnost«. Pri tem so udeležili okolju prijazne rešitve mobilnosti v kraju za prebivalce in goste ter za prihod in odhod.

- *Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo, Zvezno ministrstvo za promet, inovacije in tehnologijo, Zvezno ministrstvo za gospodarstvo in delo sodelujejo skupno z deželo Salzburg, občino Werfenweng in partnerji iz Italije, Francije, Nemčije in Švice pri projektu »Alps Mobility II – Alpine Pearls« v programu Interreg IIB za območje Alp sklada Evropske unije za regionalni razvoj. Pri tem ustvarjajo inovativne ekoturistične ponudbe »Biseri Alp«, turistične atrakтивности povezujejo s prednostmi okolju prijaznih prometnih sredstev. Med »bisere Alp« sodi v vmesnem času 22 počitniških občin v Alpah, ki so se zavezale k upoštevanju strogih okoljskih kriterijev na področju mobilnosti, razvoja občine, gastronomije in nočitvenih zmogljivosti in negujejo kulturne tradicije Alp. K ponudbam mobilnosti sodijo okolju prijazna prometna sredstva, kot so železnica, zlasti za prihod in odhod, avtobusi, kolesa, vozila brez emisij (npr. električni avtomobili in električni skuterji), pa tudi jahanje in kočije s konjsko vprego. Vsi »biseri« imajo tudi dobre pešpoti. Okolju prijazno potovanje naj bi vodilo skozi krajinsko najlepše kraje, ponujalo zanimive doživljanje na poti in dajalo odlične informacije ter sočasno ponujalo visok komfort, npr. s prevozom prtljage. Nadaljnje informacije najdete na naslovih: www.alpine-pearls.com in www.alpsmobility.org*
- *Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo, Zvezno ministrstvo za gospodarstvo in delo ter Zvezno ministrstvo za promet, inovacije in tehnologijo so tudi skupno z občino Werfenweng in tujimi partnerji udeležili projekt »Alpine Awareness«, ki se ukvarja z vprašanji osveščanja ljudi za spodbujanje trajnostnega življenjskega stila v Alpah, predvsem glede mobilnosti. Zlasti mlade ljudi so uspeli motivirati za kreativne dejavnosti: oblikovanje poti v šolo kot pozitiven doživljanje, kot alternativo »taksi servisu staršev«, širše šolanje za šoferski izpit z vključevanjem okoljskih tem (glejte tudi <http://www.oekoinstitut.it/mobilitade> in <http://www.ubz-stmk.at/projekte>)*
- *Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo, Zvezno ministrstvo za promet, inovacije in tehnologijo, dežela Salzburg, občina Werfenweng, dežela Štajerska in zgornještajerska regija narodni park Gesäuse/Eisenerz so sodelovali skupno s partnerji iz Francije in Italije pri projektu MOBILALP, v okviru katerega so udeležili ključne instrumente za trajnostno regionalno mobilnost, kar lahko na kratko opišemo s pojmom »regionalno upravljanje mobilnosti«. V Avstriji je potrebno poudariti regionalno prometno zasnovo v regiji Eisenerz-Gesäuse z nekaj linijami zbirnih taksijev na poziv (»Xeismobil«), »v omrežje povezano« centralo mobilnosti, pri kateri lahko turistični biroji dajejo zahvaljujoč on-line povezavi z veliko centralo mobilnosti v Grazu*

obsežne informacije o sredstvih javnega prometa, in geografski informacijski sistem (GIS), prilagojen zahtevam potnikov. (glejte www.xeismobil.at in <http://www.mobilalp.eu/de>).

-

14. člen Protokola Promet – Realni stroški

24. Ali uporabljate načelo povzročitelja za boljše zaračunavanje stroškov različnih nosilcev prometa, vključno s stroški poti in zunanjimi stroški (npr. zaradi nesreč in obremenitev okolja)?

Da	delno	Ne	delno
----	-------	----	-------

25. Ali ste razvili obračunski sistem za ugotavljanje stroškov poti in eksternih stroškov?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

26. Ali ste uvedli še druge sisteme pristojbin, specifičnih za posamezne zvrsti prometa, ki bi dovoljevali, da se pravično krijejo realni stroški?

Ne	x
Ne, v pripravi (na začetku).	
Ne, v pripravi (že precej daleč).	
Da	
Da. Jih že uporabljamo.	

Če je odgovor da, kako izgledajo ti sistemi pristojbin? Navedite podrobnosti.

- Cestnina za tovornjake in avtobuse v odvisnosti od prevoženih kilometrov na celotnem cestnem omrežju višjega reda (Road-Pricing);
- Vinjete za osebne avtomobile za uporabo cestnega omrežja višjega reda;
- Uvedba ekologizacije cestnine od 1.1.2010 dalje z Uredbo o cestninskih tarifah 2009;
- Povišanje trošarine za mineralna olja za diesel gorivo;
- Zakon o ekologizaciji za pristojbine standardizirane porabe;
- Naprave, ki vplivajo na promet, v omrežju cest višjega reda za zmanjšanje emisij hrupa in onesnažil , glejte <http://www.asfinag.at/index.php?idtopic=1327>

15. člen Protokola Promet – Ponudba in uporaba prometnih infrastruktur

27. Ali v referenčnem dokumentu po enotnem vzorcu evidentirate in periodično ažurirate stanje in razvoj, kot tudi uporabo oziroma izboljšanje prometnih infrastruktur in prometnih sistemov višjega reda ter zmanjšanje obremenitev okolja?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kje je mogoče dobiti vpogled v ta referenčni dokument?			
V okoljskem kontrolnem poročilu (Zvezni urad za okolje) se vsaka 3 leta poroča o položaju na področju okolja v Avstriji. Eno poglavje je posvečeno prometu in obremenitvam okolja zaradi prometa. Poročanje pa se ne nanaša samo na območje Alpske konvencije. Za čezalpski tovorni promet so podatki na voljo v okviru AlpInfo.			

28. Če pripravljate referenčni dokument, ali se na osnovi tega referenčnega dokumenta preverja, koliko prispevajo izvedbeni ukrepi k doseganju in nadaljnjemu razvoju ciljev Alpske konvencije in še posebej tega protokola?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, kakšen je rezultat te preverbe?			
V pripravi okoljskega kontrolnega poročila tega do sedaj niso preverjali. <ul style="list-style-type: none">- Izboljšave z uvedbo ekologizacije cestnine od 1.1.2010 dalje z Uredbo o cestninskih tarifah 2009			

16. člen Protokola Promet – Cilji kakovosti okolja, standardi in kazalci

29. Ali ste določili in udeležili cilje kakovosti okolja za doseg trajnostnega prometa?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, pod kakšnimi pogoji in kje so ti urejeni s pravnimi predpisi?			
V avstrijski strategiji za področje klime; V nekaterih prometnih zasnovah zveznih dežel; Mejne vrednosti za imisije onesnažil v okviru Zakona za varstvo pred imisijami v zrak; Mejne vrednosti za hrup v „Navodilih v zvezi z varstvom pred hrupom na državnih cestah“, analogna določila obstajajo tudi za nove železniške proge.			

17. člen Protokola Promet – Usklajevanje in obveščanje

30. Ali pred pomembnimi prometno-političnimi odločitvami o njih obveščate druge pogodbenice, da bi le-te vključile predvsem v med seboj usklajeno čezmejno politiko urejanja prostora?			
Da	☒	Ne	
Ali je že prišlo do takšnih usklajevanj?			
Da	☒	Ne	
Če je odgovor da, navedite primere.			
<ul style="list-style-type: none">- Brennerski bazični predor:<ul style="list-style-type: none">o Meddržavna komisija Avstrija/Italija za usklajevanje dejavnosti v zvezi z brennerskim bazičnim predorom;o Platforma za brennerski koridor: glejte opombo pri 6. vprašanju 8. člena- Delovna skupina Bodan-Rail;- Načrtovanje avtocest A5 in A6 – koridor Marchfeld;			

31. Ali ste organizirali srečanja z drugimi pogodbenicami, da bi spodbujali izmenjavo informacij za izvajanje tega protokola in/ali preverili vplive ukrepov, sprejetih v skladu s tem protokolom?			
Da	☒	Ne	
Če je odgovor da, navedite primere.			
<ul style="list-style-type: none">- Delovna skupina za promet v okviru Alpske konvencije;- Brennerski bazični predor<ul style="list-style-type: none">o Platforma za brennerski predoro Delovna skupina za infrastrukturo- Akcijski načrt Brenner 2008;- Delovna skupina za strategijo izgradnje brennerskega koridorja;- <i>Štajerska</i>: s sosednjimi deželami za usklajevanje prometnih zasnov;- Srečanje regionalnih predstavnikov iz Nemčije, Avstrije in Italije v zvezi s projektom »Transitects«, povod ni bila Alpska konvencija, vendar je bilo koristno za Protokol Promet;- Züriški proces; srečanje Avstrije, Nemčije, Francije, Švice, Italije, Slovenije in Evropske komisije na politični ravni, povod ni bila Alpska konvencija, vendar je bilo koristno za			

6. člen Protokola Promet – Strožji nacionalni predpisi

32. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?

Da		Ne	x
----	--	----	---

Če je odgovor da, katere?

Težave pri izvajanju Protokola Promet

33. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšne?

Usmeritev prihodnjega poteka prometa gre deloma še vedno v napačno smer. Gospodarske cone se na primer še vedno priključujejo na cestno infrastrukturo višjega reda, sočasno pa se opuščajo priključke na železniške proge.

Zaradi ukinitve ekotočk s 31.12.2003 in pokrivanja cestnine za tovornjake na ravni stroškov poti (Do sedaj ni bilo možno upoštevanje vseh eksternih stroškov!) cilja zmanjšanja obremenitev zaradi čezalpskega tovrnega daljinskega prometa trenutno ni možno oziroma ni bilo možno doseči.

Nadaljnji problemi so nastali v zadnjih letih zaradi stalnega naraščanja cestnega prometa. Večja uporaba dieselskih osebnih avtomobilov zaostre problem prekoračevanja mejnih vrednosti za imisije pri NO_x in delcih oziroma finem prahu.

Manjkajo konkretni cilji na področju prometa ter udejanjanje in evalvacija učinkovitih ukrepov.

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

34. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!

Ukrepi za izboljšavo javnega prometa in železniškega tovrnega prometa kažejo jasno pozitiven učinek. Ukrepi so prispevali k temu, da se je promet na železnici v obdobju 2003 do 2007 znatno povečal. Seveda pa je v enakem obdobju promet na cesti še bolj porasel.

Zaradi ukrepov za varstvo pred hrupom se je lahko izboljšala kakovost življenja vzdolž prometnih osi višjega reda.

Kot smo že navedli, smo morali zaradi ukinitve sistema ekotočk z 31.12.2003 v letih 2004 in 2005 zabeležiti zmanjšanje uporabe potujoče avtoceste. Z doslednim uvajanjem ukrepov, ki spodbujajo uporabo okolju prijaznih vrst prometa, kot sta zlasti železniški in kombinirani promet, se je njihova uporaba v naslednjih letih ponovno izboljšala; tako smo lahko na potujočih avtocestah od leta 2005 zabeležili letni porast povprečno + 19% (glede na neto tone), kar pa je zaradi porasta cestnega tovornega prometa zopet nekoliko relativizirano.

Poleg tega so lahko z udejanjenjem ukrepov za varstvo pred hrupom izboljšali kakovost življenja vzdolž prometnih osi višjega reda.

Štajerska: Zagotovo je možno učinkovitost ukrepov še povišati.

Povsod ukrepov še ni mogoče oceniti, saj so bili ukrepi šele sprejeti in še niso evalvirani.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

K 29. vprašanju: Program ukrepov v zvezi s Salzburško deželno zasnovo mobilnosti 2002 predvideva opazovanje s konkretnimi parametri.

H. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju energije (Protokol z dne 16.10.1998)

2. člen Protokola Energija – Temeljne obveznosti mednarodnega sodelovanja

1. Ali spodbujate v okviru razvojnih programov skupno z drugimi pogodbenicami uporabo obnovljivih virov energije v alpskem prostoru?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

2. Ali ohranjate zavarovana območja z njihovimi tamponskimi območji, varovana območja in območja miru ter neokrnjena območja narave in krajine ter optimirate energetske infrastrukture glede na različne stopnje ranljivosti, obremenljivosti in obstoječe poškodovanosti alpskih ekosistemov?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

3. Ali sodelujete na področju energetike z drugimi pogodbenicami pri razvijanju metod, ki najbolj upoštevajo dejanske stroške?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

4. Ali spodbujate okrepljeno mednarodno sodelovanje med institucijami, pristojnimi za energetska in okoljska vprašanja, da bi sporazumno reševali skupne probleme?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

5. Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najbolj opisuje (opisujejo) sodelovanje.

Bilateralni sporazumi	☒
Multilateralni sporazumi	☒
Finančna pomoč	☒
Dodatno izobraževanje/usposabljanje	☒
Skupni projekti	☒
Druge oblike	☒

Če ste naredili križec pri „druge oblike“, navedite podrobnosti sodelovanja.
<ul style="list-style-type: none"> - Mednarodna zasedanja in informativne prireditve; <ul style="list-style-type: none"> ▪ vsakoletni »Mednarodni dnevi pasivne hiše« ▪ vsakoletni “World Sustainable Energy Days” ▪ »Gleisdorf Solar« ▪ Mednarodni simpozij s strokovno razstavo »Ökosan« ▪ Avstrijski simpozij o vetrni energiji ▪ Energy Globe Austria
Pojasnite, katera oblika (oblike) sodelovanja najboljše deluje (delujejo) in zakaj.
Skupni projekti, ki povečujejo intenzivnost sodelovanja.

3. člen Protokola Energija – Skladnost z mednarodnim pravom in s politiko na drugih področjih

6. Ali izvajate Protokol Energija v skladu z veljavnimi mednarodnimi pravnimi normami, zlasti z določbami Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov, kot tudi veljavnih mednarodnih sporazumov?			
Da	x	Ne	

5. člen Protokola Energija – Prihranek energije in racionalna raba energije

7. Ali ste razvili koncepte za okolju prijaznejšo rabo energije, ki prednostno spodbujajo varčevanje z energijo in njeno racionalno rabo, predvsem pri proizvodnih procesih, javnih storitvah, velikih hotelskih obratih, kot tudi v prometu ter pri objektih za šport in prosti čas?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kakšne?			
<ul style="list-style-type: none"> - Ukrepi v okviru programa »klima:aktiv«, pobude Zveznega ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo (od leta 2004) s tematskimi grozdi »Obnovljivi viri energije«, »Gradnja & sanacija«, »Varčevanje z energijo« in »Mobilnost« z izobraževanjem in dodatnim usposabljanjem, zagotavljanjem kakovosti in oblikovanjem 			

standardov, delom na omrežju, osveščanjem; www.programm.klimaaktiv.at

- **Z 2. konjunktornim svežnjem** so dali pomembne impulze za toplotno sanacijo stavb. 100 milijard evrov za toplotno sanacijo, dogovorjenih v tem konjunktornem svežnju, koristi v enaki meri avstrijskim gospodinjstvom in podjetjem.
- Cilj **okoljskega subvencioniranja podjetij v Avstriji** je varstvo okolja z zmanjšanjem ali znižanjem obremenitev v obliki onesnaženja zraka, plinov, hrupa in odpadkov, ki vplivajo na podnebje. Okoljsko subvencioniranje podjetij v Avstriji ponuja subvencije za ukrepe med drugim na naslednjih področjih:
 - o priključek na sisteme daljinskega ogrevanja
 - o toplotna sanacija stavb
 - o toplotne črpalke, rekuperacija toplote in industrijska raba odpadne toplote
 - o toplarne-elektrarne na fosilna goriva

Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo spodbuja prek **skladov za podnebne spremembe in obnovljive vire energije** ukrepe za širšo zastopanost podnebnju prijaznih energetske tehnologij na trgu. Podjetja in zasebna gospodinjstva bi morali v tem smislu pripraviti do tega, da preidejo od podnebno-energetskih skladov v podnebnju prijazno investiranje in jih za to ustrezno nagraditi. Največji uspehi v letu 2008 na področju večje zastopanosti na trgu so bile subvencijske akcije za fotovoltaike in ogrevanje na drva ter subvencijski program »klima:aktiv-mobil«, ki ga podpira sklad za podnebne spremembe in obnovljive vire energije. »Ček za energetske učinkovitost« sklada za podnebne spremembe in obnovljive vire energije podpira kvalificirano in neodvisno prvo svetovanje in svetovanje v fazi udejanjanja (za majhna in srednja podjetja).

Zvezno ministrstvo za gospodarstvo, družino in mladino, strokovne zveze za gastronomijo in hotelirstvo Avstrijske gospodarske zbornice in Avstrijsko združenje hotelirjev so naročili Avstrijski agenciji za energijo pripravo **navodila za ukrepe za energetske učinkovitost na področju hotelirstva in gastronomije**, ki bi bilo primerno za uporabo v praksi. Projekt finančno podpira program »klima:aktiv« Zveznega ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo.

»Quick Check« je on-line orodje, ki sta ga razvila E-Control ter avstrijska agencija za energijo in omogoča gospodinjstvom enostaven izračun (ob navedbi starosti gospodinjkega aparata) možnega potenciala varčevanja pri zamenjavi z novejšim aparatom.

8. Ali ste sprejeli ukrepe in predpise predvsem na naslednjih področjih?

Da

Ne

Izboljšanje toplotne izolacije pri stavbah in učinkovitosti sistemov za distribucijo toplote.	x	
Optimiranje učinkovitosti naprav za ogrevanje, prezračevanje in klimatizacijo.	x	
Reden nadzor in morebitno zmanjšanje okolju škodljivih emisij pri termoenergetskih napravah.	x	
Prihranek energije s tehnološko naprednimi procesi za rabo in pretvorbo energije.	x	
Obračun stroškov za toploto in toplo vodo po porabi.	x	
Projektiranje in spodbujanje novogradenj z uporabo tehnologij z nizko porabo energije.	x	
Spodbujanje in udeležanje občinskih/lokalnih energetskega zasnov in zasnov za varovanje podnebja ob upoštevanju ukrepov iz pododstavka c 1. odstavka 2. člena Protokola Energija.	x	
Energetska sanacija stavb pri rekonstrukcijah in spodbujanje okolju prijaznih sistemov ogrevanja.	x	

6. člen Protokola Energija – Obnovljivi viri energije

9. Ali spodbujate in prednostno uporabljate obnovljive vire energije po pogojih, sprejemljivih za okolje in krajino?			
Da	x	Ne	

10. Katere splošne politične instrumente in ukrepe (npr. nadomestila za dovajanje energije v omrežje, subvencijski programi, subvencioniranje raziskav, itd) uporabljate za spodbujanje večje rabe obnovljivih virov energije?
<p>Primeri za zakonske ukrepe in subvencije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Z Zakonom o ekološki električni energiji, Zvezni uradni list I št. 149/2002, je bilo subvencioniranje proizvodnje električne energije v vsej Avstriji poenoteno. Ta zakon vsebuje tako pooblastilo za sprejetje uredbe o nadomestilih za napajanje v omrežje, kot tudi opredelitev subvencijskih sredstev za novo tehnologijo za proizvodnjo ekološke električne energije, ki jih izplačujejo zvezne dežele (4. odst. 22. člena) - Ustrezna uredba zveznega ministra za gospodarstvo, družino in mladino, s katero so

opredeljene cene za odvzem električne energije iz naprav za ekološko električno energijo na osnovi pogodb. K sklenitvi teh pogodb je v koledarskem letu 2009 zavezana služba za ekološko električno energijo (Uredba o ekološki električni energiji 2009).

- Toplota: toplarne na biomaso, naprave na sončno energijo, daljinska toplota (posebna akcija), subvencioniranje stanovanjske gradnje zveznih dežel za obnovljive vire energije in energetska učinkovitost, elektrarne- toplarne.
- Okoljske subvencije v Avstriji: Od leta 1993 podeljujejo po naročilu Zveznega ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo okoljske subvencije v Avstriji v skladu z Zakonom o okoljskih subvencijah za subvencioniranje projektov s področja energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije. V letu 2007 je bilo na voljo 90,2 milijona evrov za podporo za okolje pomembnim projektom na področju obrti, industrije in storitvenih dejavnosti. Spodbuja se z neposrednimi dotacijami po izvedbi projektov in končnem obračunu.
- Podnebni in energetski skladi: Za povečanje deleža obnovljivih virov energije in energetske učinkovitosti so v letu 2007 vzpostavili sklade za podnebne spremembe in obnovljive vire energije. Ti skladi so dotirani s pol milijarde evrov.

11. Ali zaobsegajo zasnove predvsem naslednje?	Da	Ne
Spodbujanje uporabe decentraliziranih objektov in naprav za rabo energije, kot so voda, sonce in biomaso.	x	
Spodbujanje rabe energije iz obnovljivih virov tudi v kombinaciji z obstoječo konvencionalno oskrbo z energijo.	x	
Spodbujanje racionalne rabe vodnih virov in lesa iz gorskih gozdov, s katerimi trajnostno gospodarijo.	x	

12. Če spodbujate uporabo decentraliziranih objektov za oskrbo z energijo, opišite kako.

-
- Objekti za proizvodnjo ekološke električne energije lahko dobijo povišana nadomestila za napajanje v omrežje; pri nekaterih tehnologijah oziroma manjši količini energije se subvencionira z investicijskimi dotacijami.
- Zvezne dežele odobravajo subvencije za objekte na biomaso za proizvodnjo toplote, sončno toploto, toplotne črpalke, objekte za fotovoltaike, za majhne elektrarne in druge decentralne objekte

za oskrbo z energijo. Pogoji za pridobitev subvencij so deloma zelo različni.

Okoljsko subvencioniranje v Avstriji odobrava investicijske subvencije za objekte za fotovoltaike in majhne elektrarne (do instalirane moči 2 MW) v otoških legah (ni možnosti dostopa do omrežja) ter za vetrne elektrarne in bioplinske objekte, ki ne napajajo javnega električnega omrežja. Na ta način bi morali spodbujati oskrbo z električno energijo fizičnih in pravnih oseb, ki nimajo dostopa od omrežja električne energije.

13. Ali so se po pričetku veljave Protokola Energija deleži energije iz navedenih obnovljivih virov v oskrbi z električno energijo in toploto ter zagotavljanju goriva po področjih povečali, ostali enaki ali so se zmanjšali? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	Povečali	Ostali enaki	Zmanjšali
Sonce	x		
Biomasa	x		
Voda	x		
Veter	x		
Geotermalna energija		x	

7. člen Protokola Energija – Vodna energija

14. Ali zagotavljate pri novih in v okviru možnosti tudi pri že obstoječih hidroenergetskih objektih ekološko funkcionalnost vodotokov in celovitost krajin s primernimi ukrepi, kot so določanje minimalnih pretočnih količin, izvajanje predpisov za zmanjševanje umetnih nihanj vodne gladine in zagotavljanje prehodnosti za živali?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

Pri novih objektih z ustreznimi predpisi v odločbi o dovoljenju;

Pri obstoječih objektih z naknadnimi predpisi v skladu s členom 21a Vodopravnega zakona 1959;

V postopkih za pridobitev dovoljenja se upoštevajo za okolje potrebni minimalni standardi, poleg tega obstajajo subvencije za gradnjo ribjih stez;

Kljub temu pa obstajajo številne izjeme, ki so v nasprotju z zagotavljanjem prehodnosti. Vprašanje prehodnosti je poleg vprašanja rezidualne vode in problema poplav osrednja točka razprav z upravljavci hidroelektrarn, saj so s tem povezani znatni stroški.

V skladu z novelo Vodopravnega zakona 2003 (udejanjanje direktive o vodah Evropske unije) je

potrebno z upoštevanjem strogih določil v zvezi z izjemami za vse vode (odseke vodotokov) vzpostaviti oziroma zagotoviti najmanj dobro ekološko stanje oziroma dober ekološki potencial, pri zelo dobrih odsekih voda pa je potrebno poleg tega ohraniti zelo dobro ekološko stanje. V skladu s 1. odst. 105. člena Vodopravnega zakona 1959 je potrebno poleg tega preveriti ali se je potrebno bati pomembnega negativnega vpliva na ekološko stanje voda. Da bi uskladili elektrarne s predpisi vodopravnega zakona je potrebno opredeliti najnižje pretočne količine, zagotoviti čim manjše umetno nihanje vodne gladine in prehodnost za živali, kar se tudi zagotavlja v vodopravnih postopkih za pridobitev dovoljenja. Starejše hidroelektrarne se temu postopno prilagajajo.

15. Ali varujete vodne režime v vodozaščitnih območjih za pitno vodo, zavarovanih območjih z njihovimi tamponskimi območji, varovanih območjih in območjih miru, kot tudi v neokrnjenih območjih narave in krajine?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšne ukrepe ste sprejeli v ta namen?

- Bodisi absolutna prepoved gradnje in rabe ali pa omejene obveznosti za pridobitev dovoljenj v ustreznih uredbah;
- Namen vodozaščitnih območij za pitno vodo, varovanih območij in okvirnih odredb ni samo zagotavljanje kakovosti pitne vode, temveč tudi zagotavljanje njene količine (vodni režim);

16. Ali predvidevate stimulacije, ali pa obstajajo predpisi, s katerimi se daje prednost ponovnemu obratovanju opuščenih hidroelektrarn – ob hkratnem ohranjanju funkcionalnosti vodnih ekosistemov in drugih prizadetih sistemov – pred novogradnjami?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšne in kateri?

Z zveznimi tarifami za napajanje v omrežje. V zgoraj navedeni uredbi o nadomestilu za napajanje v omrežje v skladu z Zakonom o ekološki električni energiji so predvidene posebne diferencirane tarife glede na povišanje normalne zmogljivosti pri revitalizaciji obstoječih majhnih hidroelektrarn.

V Programu ekološke električne energije zvezne dežele *Gornje Avstrije* subvencionirajo ukrepe revitalizacije pri majhnih elektrarnah. Prav tako subvencionirajo tudi okoljske spremljajoče

ukrepe (količina rezidualne vode, ribje steze, itd.). Zaradi obstoječe regulacije vodotokov je rezultat vodnogospodarske in vodnoekološke ocene pri projektih ponovnega obratovanja opuščenih hidroelektrarn glede upoštevanja potrebnih okvirnih pogojev dostikrat ugodnejši kot pri projektih na nereguliranih vodnih odsekih.

Štajerska: svetovalne akcije;

17. Ali ste preverili možnosti, kako bi se lahko od končnih porabnikov alpskih virov zahtevalo plačilo po tržnih cenah in na kakšen način ter v kakšnem obsegu je možno tamkajšnjemu prebivalstvu dati pravično nadomestilo za storitve, ki jih opravlja v interesu javnosti?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?

Na primer s tarifami za ekološko električno energijo, ki so odvisne od stroškov proizvodnje.

8. člen Protokola Energija – Energija iz fosilnih goriv

18. Ali zagotavljate, da se pri novih termoenergetskih objektih in napravah za proizvodnjo električne in/ali toplotne energije na fosilna goriva uporabljajo najboljše razpoložljive tehnologije?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, ali je to urejeno s pravnimi predpisi?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

19. Ali ste pri obstoječih objektih in napravah v alpskem prostoru omejili emisije z uporabo primernih tehnologij in/ali goriv?

Da		Ne	x
----	--	----	---

Kako je to vplivalo na obseg emisij? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)

Povečal se je	Ostal je enak	Zmanjšal se je
---------------	---------------	----------------

x		
---	--	--

20. Ali ste preverili tehnično in ekonomsko izvedljivost ter okoljsko primernost zamenjave termoenergetskih naprav na fosilna goriva z napravami, ki uporabljajo obnovljive vire energije, in

z decentraliziranimi napravami?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?			
<p>Prednost se daje uporabi obnovljivih virov energije, če je to tehnično možno in gospodarno. Več naprav se je preusmerilo od fosilnih goriv na biomaso.</p> <p>Presoja ekonomičnosti kaže pogosto, da so naprave, ki uporabljajo obnovljive vire energije večkrat predrage.</p> <p>Stalno povečevanje uporabe biomase (tudi za proizvodnjo električne energije);</p>			

21. Ali ste sprejeli primerne ukrepe za spodbujanje sočasne proizvodnje električne in toplotne energije?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
<ul style="list-style-type: none"> - Subvencije v okviru Zakona o ekološki električni energiji; - Subvencije pri gradnji naprav, ki uporabljajo obnovljive vire energije, povišane tarife za napajanje v omrežje v skladu z Zvezno uredbo o ekološki električni energiji; - Direktiva o majhnih elektrarnah; 			

22. Ali ste na obmejnih območjih uskladili in povezali sisteme za nadzor emisij in imisij s sistemi drugih pogodbenic?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, navedite podrobnosti.			
<p>V zvezi s specifičnimi emisijami oziroma imisijami bi bilo potrebno vprašanje bolj natančno opredeliti. Glede radioaktivnih emisij vse sosednje države Avstrije (razen Italije) že več let intenzivno sodelujejo.</p>			

9. člen Protokola Energija – Jedrska energija

23. Ali izmenjujete v okviru mednarodnih sporazumov vse informacije o jedrskih elektrarnah in			
---	--	--	--

drugih jedrskih objektih in napravah, ki vplivajo ali bi lahko vplivali na alpski prostor, da bi zagotovili trajno varovanje zdravja ljudi, živalstva in rastlinstva, njihovih združb in habitatov, vključno z njihovimi medsebojnimi vplivi?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

Obstajajo bilateralni sporazumi z naslednjimi državami, ki imajo jedrske elektrarne, ki vplivajo ali bi lahko vplivale na alpski prostor:

- Madžarska (H) Zvezni uradni list št. 454/1987
- Nemčija (D) Zvezni uradni list št. 128/89 (NDR), Zvezni uradni list št. 892/94
- Slovaška republika (SK),
Zvezni uradni list št. 565/1990 (CSFR), Zvezni uradni list št. 1046/1994;
- Češka republika (CZ)
Zvezni uradni list št. 565/1990 (CSFR), Zvezni uradni list III št. 123/1997, v verziji
Zvezni uradni list III št. 71/2008;
- Poljska (PL) Zvezni uradni list št. 643/1990;
- Slovenija (SLO) Zvezni uradni list III št. 176/1998;
- Ukrajina (UA) Zvezni uradni list III št. 152/98;
- Švica (CH) Zvezni uradni list III št. 201/2000;

V sporazumih se urejajo zadeve v zvezi s splošnimi informacijami o programih jedrske energije in pravnih predpisih, informacije o jedrskih napravah, vključno z nadzorom okolja, zgodnje obveščanje v primeru nesreč in drugih zaskrbljujočih dogodkih ter organizacijski dogovori.

V okviru bilateralnih sporazumov o informacijah o jedrski energiji, ki jih je Avstrija sklenila s skoraj vsemi sosednjimi državami, organizirajo vsako leto srečanja strokovnjakov.

24. Ali ste uskladili in povezali sisteme za nadzor radioaktivnosti v okolju s sistemi drugih pogodbenic?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

S Češko, Slovaško, Madžarsko in Slovenijo se podatki izmenjujejo on-line. V pripravi je povezava avstrijskega sistema zgodnjega obveščanja v primeru sevanja s sistemom Nemčije in Švice.

Štajerska: s Slovenijo.

10. člen Protokola Energija – Prenos in distribucija energije

25. Ali sprejemate pri gradnji električnih vodov in ustreznih omrežnih postaj, plinovodov in naftovodov, vključno s črpalnimi in kompresijskimi postajami, ter drugih naprav, ki pomembno vplivajo na okolje, vse potrebne ukrepe, da se zmanjša obremenitev prebivalstva in okolja?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšne?

- Načelno presoja vplivov na okolje;
- Za cevovode za transport naftnih proizvodov ali plina v dolžini več kot 25 km in za zračne električne vode za jaki tok daljše kot 15 oziroma 20 km je obvezna PVO;
- Za krajše vode je v skladu s posameznimi materialnimi zakoni in v zavarovanih območjih oziroma nad 1.700 m nadmorske višine v skladu s *Tirolskim* zakonom o varstvu narave potrebno dovoljenje. V tem postopku je potrebno upoštevati zaščito prebivalstva in okolja;
- Pri projektih transportnih vodov, za katere je obvezen PVO, se izvajajo ustrezne presoje in po potrebi predpisujejo dodatni pogoji;
- V postopkih za pridobitev dovoljenj se ustrezno upoštevajo okoljske zadeve;
- *Štajerska*: postopek PVO-ja; aktualno: 380 kV vod;

26. Ali zagotavljate, da se čim bolj uporabljajo obstoječi objekti in trase?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

- Postopki, navedeni v 25. točki;
- Pri liberalizaciji energije so zadržali monopol upravljavcev omrežij vodov, da bi preprečili nastajanje vzporednih omrežij;
- Pri postopkih za pridobitev dovoljenja se prednostno obravnavajo obstoječe trase;
- *Štajerska*: dodatni pogoji pri postopkih PVO-ja;
- *Salzburg*: usklajevanje vodov;

27. Ali upoštevate v zvezi z energetske vodne poti pomen zavarovanih območij, njihovih tamponskih območij, varovanih območij in območij miru ter neokrnjenih območij narave in krajine, kot tudi ptic?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

- Pri ustreznih postopkih PVO-ja;
- *Štajerska*: veljavna zakonodaja (PVO, varstvo narave, ...), postopki PVO-ja, aktualno: 380kV vod;
- *Glejte tudi 25. točko*;

11. člen Protokola Energija – Renaturacija in sonaravne gradbene metode

28. Kakšni so pogoji, pod katerimi morata pri idejnih projektih potekati renaturacija lokacij in ponovna vzpostavitev vodnega režima po dokončanju gradnje javnih in zasebnih energetskegospodarskih objektov, ki vplivajo na okolje in ekosisteme v alpskem prostoru? (Navedite podrobnosti in pravne predpise.)

Pri hidroelektrarnah je za primer ugasnitve pravice do uporabe vode v 29. členu Vodopravnega zakona 1959 predvideno, da lahko pristojni organ iz javne obzirnosti predpiše ponovno vzpostavitev prejšnjega toka vode ali druge potrebne ukrepe.

12. člen Protokola Energija – Presoja vplivov na okolje

29. Ali pri projektiranju energetskegospodarskih naprav, navedenih v 7., 8., 9. in 10. členu Protokola Energija, kot tudi pri pomembnejših spremembah teh objektov in naprav izdelate presoje vplivov na okolje?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kje je to urejeno in s kakšno vsebino?

Načelno da, vendar je to potrebno presoditi za vsak primer konkretno v skladu z obstoječimi pravnimi določili. Glejte Zakon o PVO-ju 2000 priloga I:

- Št. 4 Termoelektrarne v območjih, ki jih je vredno zavarovati, z več kot 100 MW, drugače več kot 200 MW;

- Št. 5 Jedrske elektrarne;
- Št. 6 Uporaba vetrne energije več kot 10 MW ali 10 konverterjev v območjih, ki jih je vredno zavarovati, drugače več kot 20 MW oziroma 20 konverterjev;
- št. 13 Cevovodi s premerom več kot 500 mm in dolžino 25 km v območjih, ki jih je vredno zavarovati, drugače premer 800 mm in dolžina 40 km;
- Št. 16 Zračni električni vodi za jaki tok z več kot 110 kV in dolžino 20 km v območjih, ki jih je vredno zavarovati, drugače več kot 220 kV in dolžino 15 km;

Primer: Postopek PVO-ja za ureditev vetrnega parka v Kobernausserwaldu;

30. Ali vsebujejo veljavni državni predpisi določila, po katerih je potrebno uporabljati najboljše razpoložljive tehnologije za odpravljanje ali zmanjševanje obremenitev okolja?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

31. Ali je predvidena kot možna alternativa za preprečevanje obremenitev okolja tudi odstranitev objektov in naprav, ki se ne uporabljajo in niso sprejemljivi za okolje?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, pod kakšnimi pogoji in kje je to urejeno?

Pri hidroelektrarnah je za primer ugasnitve pravice do uporabe vode v 29. členu Vodopravnega zakona 1959 predvideno, da lahko pristojni organ iz javne obzirnosti predpiše ponovno vzpostavitev prejšnjega toka vode ali druge potrebne ukrepe.

Varstvo pred emisijami za kotlovne naprave, prehodna določila;

32. Ali opravite pri gradnji velikih novih energetskih infrastruktur ter obsežnejših širitvah obstoječih presojo vplivov na okolje v alpskem prostoru in analizo njihovih prostorskih in družbenogospodarskih vplivov, ki predvideva tudi razpravo na mednarodni ravni, kadar lahko pride do čezmejnih vplivov?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

13. člen Protokola Energija - Usklajevanje

33. Ali se pri projektih z morebitnimi čezmejnimi vplivi predhodno posvetujete o njihovih

vplivih?			
Da	ne vedno	Ne	

34. Ali dajete pri projektih z morebitnimi čezmejnimi vplivi prizadetim pogodbenicam možnost, da pravočasno sporočijo svoja stališča?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, ali se stališče ustrezno upošteva pri postopku za dodeljevanje dovoljenj?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

35. Ali so posvetovanja in možnost sporočanja stališč ter upoštevanje stališč urejeni s pravnimi predpisi?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kje? Navedite predpis (predpise).

- Zakon o PVO-ju;
- Tirolski zakon o električni energiji 2003: 4. odst. 11. člena, 2.-5. odst. 29. člena, 15. odst. 31. člena, 2. odst. 32. člena;
- V različnih materialnih zakonih v zvezi z objekti in napravami po IPPC-ju (npr. Obrtni zakon, Zakon o PVO-ju, Zakon o ravnanju z odpadki, Zakon o varstvu pred emisijami za kotlovne naprave, Spodnjeavstrijski zakon o električni energiji);

36. Ali so pri projektih na področju energetike, ki bi utegnili imeti pomemben čezmejni vpliv in ki jih je načrtovala ali izvedla druga pogodbenica, spraševali vašo deželo za strokovno mnenje pred izvajanjem projekta?

Da		Ne vedno	x	Ne	
----	--	----------	---	----	--

Če ste naredili križec pri „ne“ ali „ne vedno“, navedite primer ali primere, v katerih vaše dežele niso spraševali za strokovno mnenje, z navedbo pogodbenice, in približni datum izvedbe projekta, za katerega ni bilo konzultacije.

Nemčija:

Leto 2001, postopek za pridobitev dovoljenja za vmesno skladiščenje izrabljenih gorilnih elementov na lokacijah: Isar, Gundremmingen, Grafenrheinfeld, Biblis, Neckarwestheim, Philippsburg;

Švica:

Leto 2000, Prošnja za neomejeno dovoljenje za obratovanje jedrske elektrarne Beznau I;

Leto 2004, Prošnja za neomejeno dovoljenje za obratovanje jedrske elektrarne Mühleberg; v vmesnem času je pristojni švicarski zvezni svet prošnjo že odobril;

14. člen Protokola Energija – Dopolnilni ukrepi

37. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?

Da	☒	Ne	☒
----	-------------------------------------	----	-------------------------------------

Če je odgovor da, katere?

Salzburški program „Energetsko učinkovita občina“;

Regionalne energetske zasnove;

Težave pri izvajanju Protokola Energija

38. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?

Da	☐	Ne	☒
----	--------------------------	----	-------------------------------------

Če je odgovor da, kakšne?

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

39. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!

Prostor za morebitne dodatne opombe:

Na 19. vprašanje, vključno s podvprašanjem, v predvideni obliki ni možno odgovoriti.

Seriozen odgovor je med drugim odvisen od emitentov, od obdobja opazovanja in od

konkretne vrste emisij in ga zato v tej splošni obliki ne moremo dati.